

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

မြန်မာပြည်သား

Thank You

အမှာ

၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် ရေးသားပြီးဆုံး၍ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် သူရိယတိုက်မှ ရိုက်နှိပ်
 ရောင်းချသည့် “ရန်ကြီးအောင်” ဝတ္ထုကို ရေးသားစဉ်က ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်
 ချက်မှာ ၎င်းဝတ္ထု အောင်မြင်ခဲ့လျှင် ဝတ္ထုရေးဆရာများ၏ ထုံးစံအတိုင်း
 ကိုယ်ပိုင် စိတ်ကူးဉာဏ်သက်သက်ဖြင့် ရေးသားရန်မျှသာ ကြံရွယ်ခဲ့ပါသည်။
 ၎င်းဝတ္ထု ထွက်လာ၍ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း သူရိယ
 ဦးဘဖေ (ယခု ဘကြီးဘဖေ) က မစ္စစ်ဟင်နရီဝုဒ် (Mrs. Henrywood) ၏
 အိစလင် (East Lynn) ဝတ္ထုကို မိုး၍ မြန်မာဝတ္ထုတစ်ခုဖြစ်အောင် ရေးရန်
 အကြံပေးသည်နှင့် “ရတနာပုံ” ဝတ္ထုအမည်ဖြင့် ဒုတိယ ဝတ္ထုတစ်အုပ်
 စီရင် ရေးသားခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ “မူ” အတွက် ရရှိသော အဖိုးနှုန်း
 မှာ တစ်ပုဒ်ထက် တစ်ပုဒ် ပိုမိုလာရာတွင် ကိုယ်ပိုင် စိတ်ကူးဖြင့် ပင်ပန်းစွာ
 ရေးမည့်အစား ခပ်ချောင်ချောင်နှင့် ဖြစ်နိုင်သော Adaptation မိုးသည့်
 ဝတ္ထုများက “တွက်ရေးရှိသည်” ဟု သဘောပေါက်မိပါသည်။ ထိုမှစ၍
 ပီမိုးနင်း အကြံပေးချက်အရ ဆာ ဟင်နရီ ရိုက်ဒါ ဟက်ဂတ် (Sir. H. Rider
 Haggard) ၏ သူမ (She) ကို “ရူပနန္ဒီ” အမည်ဖြင့် ရေးသားခြင်း၊ သူရိယ
 ဦးလှဖေ၏ အကြံပေးချက်အရ Sir Arthur Conan Doyle ၏ Sherlock
 Holmes စုံထောက်ဝတ္ထုများကို “မောင်စံရှား” အမည်နှင့် ရေးသားခြင်း
 စသည်ဖြင့် ဆက်လက် စမ်းသပ် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

ဤတွင် ရွှေ့ဒေါင်းသည် မိုးသော ဝတ္ထုများလောက်သာ ရေးတတ်
 သည်။ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူး မရှိဟု ပြောကြကြောင်းနှင့် သူရိယတိုက်အုပ်

မူပြည့်စာအုပ်တိုက်

ဦးဘကလေးက ပြောပြန်သည်နှင့် “လွမ်းအောင်ဖန်” ဝတ္ထုကို စီရင် ရေးသား ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရေးနိုင်မှ ထမင်း နပ်မီအောင် စားရသော အလုပ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါး ပြောသည်ကို ဂရုမစိုက်နိုင်ဘဲ “လွမ်းအောင်ဖန်” အောင်မြင်သော်လည်း “တွက်ရေးရှိ” သော မိုးဝတ္ထုများကို တစ်ဖန် ပြန်၍ ကိုင်ရပြန်ပါတော့သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်က ရန်ကုန်သို့ ဆင်းသွားရာတွင် “သွေးသောက် မဂ္ဂဇင်း” ပိုင်ရှင် ကိုကျော်ရိုးက ကိုယ်ပိုင် စိတ်ကူး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးဖို့ တိုက်တွန်းပြန်သဖြင့် အစမ်းသဘောနှင့် စိတ်ကူးရင်း ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ပြီးဆုံးသွားသည်နှင့် “မြတ် သက် မော်” ဝတ္ထု ထွက်ပေါ်လာရပါတော့ သည်။

လွန်ပြီးသော အတိတ် အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြသည့် ရာဇဝင် ဝတ္ထုများ၊ ယနေ့ နက်ဖြန် အနာဂတ် အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြသည့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုများ၊ နောင်ဖြစ်ပျက်မည့် အခြင်းအရာများကို ကြိုတင် ခန့်မှန်း ရေးသားသည့် စာရေးဆရာကြီး H.G. Wells ၏ အနာဂတ် ဝတ္ထုများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြဖူးပါပြီ။ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ် တည်းဟူသော ကာလ သုံးပါး၏ အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြခြင်းမှာ ဤ “မြတ် သက် မော်” ဝတ္ထု၏ ထူးခြားသော အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသတည်း။

ရှေးဒေါင်း
၃-၇-၅၁

အခန်း ၁

အဝေးမှ မျှော်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ မိုးနှင့် မြေကြီး ထိစပ်သည့် နေရာ လောက်၌ စိမ်းစိမ်းစိုစို မှိုင်းမှိုင်းညှိညှိ ရှိနေသည့်အထဲမှ တစ်ချက် တစ်ချက် တွင် လက်ခနဲ ဝင်းခနဲ မြင်ရ၍၊ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာရာတွင် လက်ခုပ် တစ်ဖောင်ခန့် မြင့်သည့် ဆီးဆူး ခြံစည်းရိုးဝိုင်းကြီးအတွင်း အိမ်ခြေ ၁၀၀ ကျော် ၂၀၀ ခန့်ရှိ၍ အရပ် လေးမျက်နှာအနက် လှည့်ချင်ရာသို့ လှည့် ဆောက်ထားသည့် အိမ်များလည်းကောင်း၊ အရှေ့နှင့်အနောက် သို့မဟုတ် တောင်နှင့်မြောက် ကောက်ကောက်ကွေ့ကွေ့ဖြင့် ဗဟို မကျတကျ ဖောက် ထားသည့် တစ်ခုတည်းသောလမ်း လည်းကောင်း၊ အပေါက်ဝ တစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် ဆီးကိုင်နှင့်ခံခက်များကို ကန့်လန့် ချည်ထားသည့် ဆူးတံခါး နှင့် ကြမ်းပိုးသာမက ပိုးဟပ်၊ အိမ်မြှောင်များပင် ခိုအောင်းဖို့ မဖြစ်နိုင်အောင် ကြမ်းကျဲကျဲခင်းထားသည့် ကင်းတဲများလည်းကောင်း၊ အရှေ့ဘက် မျက်နှာ ၌ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ၎င်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် ၎တ်တိုမျှလောက်သာ ကျန်တော့သည့် ဉာဏ်တော်အစားစား စေတီများ အနက်တွင် ပွေးပွေးဖြူဖြူ စေတီသစ် တစ်ဆူတလေမျှ လည်းကောင်း၊ အနောက်ဘက် မျက်နှာတွင် သစ်ပင်အို အုပ်စုအောက်၌ အမိုး စုတ်ချာကာ ထရံ နတ္ထိ ဖြစ်နေသည့် သာလာယံ ဧရပ်အိုကြီးနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် အသစ် တစ်လုံးတလေမျှကို

အပဲအကျိုး ကိုးလုံးမျှ ခြံရနေသည့် အုတ်ဂူများ၊ ကုလား ရွှေစက္ကူစုတ် အစအနနှင့် ဝါးကြမ်း အတိုအထွားများ လည်းကောင်း၊ တောင်မျက်နှာ သို့မဟုတ် မြောက်မျက်နှာများတွင် ကြာပဒုမ္မာကို ဧဒါပင် လွှမ်းထားသဖြင့် နီလာများအထဲ၌ ပတ္တမြား တစ်လုံးတလေ ထည့်ထားခြင်းကဲ့သို့ ကြည်ပြာ ရောင် ဧဒါပွင့်များ အကြားမှ ပဒုမ္မာ တစ်ပွင့်တလေ ထိုးထွက်နေသည့် သောက်ရေကန် လည်းကောင်း ဤသည်တို့ကား ရှေးယခင်အခါက ငါးမည် ရသည်ဟု ဂုဏ်ယူခဲ့သော ရွှေဘိုနယ်တစ်လျှောက်ရှိ ကျေးလက်တောရွာ များ၏ အသွင်အပြင်ပေတည်း။

အဝေးမှ ကြည့်စဉ်က တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် တလက်လက် မြင်နေ ရသည်ဆိုသော အရာမှာ အခြား မဟုတ်၊ စေတီတော် သို့မဟုတ် “လည် ပေါ်” ကျောင်းပြာသားဒ်တို့၌ တပ်လေ့ရှိကြသော မုန်ချပ်ကို နေရောင်ဟပ် သည်နှင့် တဖျတ်ဖျတ် အရောင်ပြန်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အရှေ့ပေါက်မှ ဝင်လာ၍ “ဟာနံနံ ဟာနံနံ” တည်းဟူသော ဦးပဉ္စင်းများ၏ စာပြန်သံများနှင့် “ဘောဒေဝပုတ္တာ- အိုနတ်သား” တည်း ဟူသော မင်္ဂလသုတ်ကို ဘုန်းတော်ကြီး ကြားစေလောက်အောင် လေရှည် ဆွဲကာ ကုန်းဟစ်နေကြသည့် ရွာကျောင်းသားများ၏ စာကျက်သံများကို ကြားခဲ့ရပြီးနောက် ရွာထိပ်သို့ ရောက်လာသည်တွင် “ဂျောက်ဂလင်ဂျောက်” တည်းဟူသော ရက်ကန်း ရက်သံများ။ ‘မိထူးရေ၊ နွားမတွေ ဖွင့်လွှတ်လိုက်ပါ တော့ ဟဲ့’ စသည်ဖြင့် မိခင်က သမီးကလေးအား နွားကျောင်းခိုင်းသော အသံ။ ‘ရွှေလှိုင်ရီ၊ ... ရွှေနိုင်ရီ၊ ငါခေါ်တာ ဘောက်မဲ့ မထူးကြသလဲ’ စသည်ဖြင့် မိခင်က “ကြက်ထုပ်ပစ်တမ်း” ကစားခြင်းကို မက်မောနေကြ သော သမီးနှစ်ယောက်တို့အား ဟစ်ခေါ်လိုက်သောအသံ။ ‘နွားနှယ်ကရီ၊ တစ်လှမ်းချင်း လုပ်နေလိုက်တာ.... ကြည့်စမ်း၊ ကတောက် ကတောက် ဗျင်း’ စသည်ဖြင့် ဆီဆုံ တစ်ဆုံမှ နွားကို တက်ခေါက်ကာ ရိုက်မောင်း နေသော အသံ။ ‘နီတာရေ၊ သလောင်းဖုံးထဲက မှင်းကြမ်းကို ညှက်ခဲလေးနဲ့

သားပီး လယ်တော သွားလိုက်ဦးဟဲ့’ စသည်ဖြင့် အဘွားကြီးက မြေးကလေး ကို စေခိုင်းသော အသံတို့ကို ကြားလိုက်ရပါမူ တစ်ခါတစ်ရံမှ ရောက်လာ သည့် ဧည့်သည်တစ်ယောက် အဖို့မှာ မရယ်နိုင်သည့်တိုင်အောင် မပြုံးမိဘဲ နေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ရွာလယ်ပိုင်းတွင် လမ်းဘက် တစ်ချက် ကျယ်ပြန့်လှ၍ အမှိုက် သရိုက် တစ်ပင်၊ နောက်ချေးတစ်ပုံမျှ မရှိရအောင် ပြောင်စင်စွာ တံမြက် လှည်းထားသည့် ဝင်းကြီး နှစ်ဝင်းတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် တည်နေကြပေရာ၊ ထိုအရပ်၌ ဗိုလ်အိမ် ခေါ်ကြသည့် အမိုးလေးဖက် အုန်းလက်ချကာ ဆောက် ထားသည့် တိုက်အိမ်ကြီး နှစ်လုံးသည် ဝင်းအလယ်တွင် တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင် တည်လျက် ရှိကြ၏။ နွားတဲ၊ မြင်းစောင်း၊ စပါးကျို၊ ကောက်ရိုးတဲ၊ မီးဖိုတဲ၊ ကနားဖျင်း စသော အဆောက်အအုံများ သည် လည်းကောင်း၊ အိမ်ကြီး အသီးသီးကို ခြံရံလျက် လှည်းကြမ်း၊ လှည်း ယဉ်၊ ရေစည်လှည်း၊ မြင်းချည်တိုင်၊ ရေလှောင် စဉ်အိုးကြီးများ အစရှိသော ပစ္စည်းများကို လည်းကောင်း၊ ချက်ကြ ပြုတ်ကြ၊ လုပ်ကြ ကိုင်ကြဖြင့် ရှုပ်ယှက်ခတ် ဖြစ်နေသော အခြင်းအရာကို လည်းကောင်း မြင်ရခြင်းအား ဖြင့် ကျေးတော လူရတတ်များ နေထိုင်ရာ ဌာနဖြစ်ကြောင်း အကဲခတ်နိုင် လောက်ပေ၏။

ရွာလယ်လမ်း တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရှိနေ၍ ပုံစံ ခပ်ဆင်ဆင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းကို ကြည့်ရခြင်းအားဖြင့် ၎င်း အိမ်ကြီးရှင် နှစ်ဦးတို့မှာ ညီအစ်ကို သားချင်းများ ဖြစ်ကြလေသလောဟု တွေးထင်ဖွယ် ရှိ၏။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းအိမ်ကြီးရှင်များမှာ ဦးကျော်ဟီးနှင့် ဦးပြည့်စုံတို့ ဖြစ်ကြ၍ ညီအစ်ကိုလည်း မတော်စပ်၊ ဆွေးမျိုးသားချင်းလည်း မဟုတ်၊ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် လုပ်နေကြသည့် လူရတတ် ကြီးများ ဖြစ်ကြလေသည်။ တစ်ယောက်က ဗိုလ်အိမ်ဆောက်လျှင် အခြား

တစ်ယောက်ကလည်း ဗိုလ်အိမ်၊ တစ်ယောက်က မြင်းကောင်း မြင်းချော
ဝယ်လျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း မြင်းကောင်းမြင်းချော၊ တစ်ယောက်
က ကျောင်းဆောက်လျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဘုရားတည်၊
တစ်ယောက်က အလှူပေးလျှင် အခြားတစ်ယောက်ကလည်း ဆွမ်းကျွေး၊
တစ်ယောက်က သိမ်နှင့် ရေတွင်း၊ အခြားတစ်ယောက်က ဇရပ်နှင့် ရေကန်
စသည်ဖြင့် နေရာတကာတွင် အပြိုင်အဆိုင် ပြုလုပ်နေကြသော လူကြီး
နှစ်ယောက် ဖြစ်ကြလေသည်။

နဂိုကတည်းက ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်သဘော ထားချင်ကြသည့်အထဲ
တွင် ဦးကျော်ဟိုး၌ သားတစ်ယောက် ဖွားလျှင် ဦးပြည့်စုံ၌လည်း သား
တစ်ယောက်၊ ဦးပြည့်စုံ၌ သမီးတစ်ယောက် ဖွားပြန်လျှင် ဦးကျော်ဟိုး၌
လည်း သမီးတစ်ယောက် မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့် သဘာဝဓမ္မကလည်း ၎င်းတို့
နှစ်ယောက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်းကို အားပေးအားမြှောက် ပြုလုပ်ပေးသကဲ့သို့
ရှိလေတော့သည်။

ဦးကျော်ဟိုး၏ သားနှင့် သမီးကို မောင်သာမြတ်နှင့် မငွေညီဟု
မှည့်ခေါ်၍၊ ဦးပြည့်စုံကမူ မိမိ၏ သားနှင့် သမီးကို မောင်လူမော်နှင့် မရွှေရီ
ဟု မှည့်ခေါ်ထား၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၌ တူညီသော အခြား အချက်
တစ်ခု ရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ သမီးမိန်းကလေး တစ်ယောက်စီ မွေးဖွားပြီး
သည်နောက် များမကြာမီအတွင်း မယား သေဆုံးကြ၍ မုဆိုးဖိုအဖြစ်နှင့်
အတန်ကြာ နေခဲ့ကြခြင်းပင် ဖြစ်လေရာ၊ တစ်ယောက်၏ အကဲကို တစ်
ယောက် ကြည့်နေကြရာမှ ဦးကျော်ဟိုးက ဒုတိယ အိမ်ထောင်ပြုသော
အချိန်တွင် ဦးပြည့်စုံကလည်း နောက်အိမ်ထောင်ဖက် ရှာလေတော့သည်။

မိဘများ ဂုဏ်ပြိုင်ကြခြင်းကို သားသမီးများက ဆက်ခံကြသေးပုံ
ကား သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သဂြိုဟ် ပြိုင်
ဘက် လေ့ကျက်ကြ၍၊ ငွေညီနှင့် ရွှေရီတို့ကလည်း ရွာကျောင်းကလေးတွင်
မင်္ဂလသုတ်၊ နမက္ကာရ စသည်တို့ကို အပြိုင်အဆိုင် ရွတ်ဆိုကြ၏။ ဦးကျော်

ဟိုးက သမီးကို ငွေညီဟု မှည့်ခေါ်ရာတွင် ဦးပြည့်စုံက ရွှေရီဟု မှည့်ခေါ်လိုက်
ခြင်းကိုပင်လျှင် တစ်နည်းအားဖြင့် ဂုဏ်ပြိုင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

သာမြတ်နှင့် ငွေညီ၊ လူမော်နှင့် ရွှေရီတို့မှာ ဗမာစစ်သည့်အတိုင်း
လူချော လူလှ ရှားပါးသော နယ်ဖွားများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ရုပ်ရည်
အလွန်တရာ မလှပပြားသော်လည်း တရုတ်ကပြားယောင်ယောင်၊ ကရင်
ယောင်ယောင်၊ မူဆလင် ယောင်ယောင် မှတ်ထင်ရသည့် အခြား နယ်သား
များကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ဗမာပီသသော မျက်နှာမျိုး ရှိကြလေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ
မူဆလင်ယောင်ယောင် မှတ်ထင်လောက်အောင် နှာတံ ပေါ်လွင်ခြင်းလည်း
မရှိ။ တရုတ် ကပြားယောင်ယောင် ထင်လောက်အောင် ဝါကြန့်ကြန့်ရှိသော
အသားလည်း မရှိ။ ဗိုလ်ကပြား တစ်ယောက် ထင်လောက်အောင် ဖြူဆွတ်
သော အသားလည်း မရှိ။ ဖြူလှပါသည်ဆိုမှ လတ်ရံရှိ၍ လူလုံးလူဟန်များ
လည်း ခပ်ထွားထွား ခပ်ကြမ်းကြမ်း ရှိကြလေသည်။ သို့သော် ဗမာစစ်သော
အပိုင်း၌သာ တွေ့ရသည့် ခပ်တင်းတင်း ခပ်မာမာ မျက်နှာထားနှင့် တတ်သိ
နားလည်ခြင်းကို ဖော်ပြသည့် မျက်လုံးမျိုး ရှိကြ၏။ တစ်ခုစီ ခွဲစိတ်ကြည့်
လိုက်သော် မည်သည့်အတွက်၌ မည်ကဲ့သို့ လှပပေသည်ဟု ချီးကျူးလောက်
အောင် မရှိသော်လည်း မှန်တမ်းသာသာကြီး ရှိသော အရည်အချင်းနှင့်
စိတ်ဓာတ်တို့ကို ၎င်းနယ်သားများ၏ မျက်နှာတွင် ဟစ်အော် ကြွေးကြော်နေ
ဘိသကဲ့သို့ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက် ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဦးအောင်
ဇေယျနှင့် လက်ဝဲသူနှစ်ရ အမတ်တို့ ချက်မြုပ်သောဒေသ ဖြစ်ခဲ့ဟန် တူပေ
သည်။

မြန်မာပြည်အတွင်း အထိုက်အလျောက် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတ ရှိသူ
တစ်ယောက်အနေဖြင့် ကိုယ်တွေ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဖော်ပြရသော်
ရွှေဘိုနယ်သူ နယ်သားများသည် မြန်မာသွေး စစ်စစ်နှင့် မြန်မာပီသသော
အမူအရာနှင့် မျက်နှာမျိုး ရှိခြင်းမှ တစ်ပါး သိတတ်ခြင်း သဘာဝအားဖြင့်
လည်း နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ခန့် ရှေ့ရောက်သည်ဟု ဆိုချင်၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှစ်

နှစ်သားအရွယ် ရွှေဘိုနယ်သား ကလေးတစ်ယောက်သည် ၁၀ နှစ် သို့မဟုတ် ၁၁ နှစ်သားအရွယ် ရှိသည့် အခြားနယ်သား ကလေးတစ်ယောက်နှင့် တူညီသော ပါးရည်နပ်ရည် ရှိသည်ဟု ဆိုလို၏။ ခေတ် ဗဟုသုတ အရာဌာန ၌ နောက်ကျသည့်အတွက် နိုင်ငံရေး အစရှိသည့် ပြိုင်ပွဲများတွင် နောက်ကျန်ရစ်ကြသော်လည်း ပင်ကိုဉာဏ်အားဖြင့်မူကား အမှန်သာသော လူစု ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ ခေတ်ပညာနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ သည် ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းလုံးသို့ ညီညာစွာ ပျံ့နှံ့သော အချိန်အခါတွင် ရွှေဘိုနယ်သားများ တစ်စခန်း ထ ကြဖွယ်ရာ ရှိပေသေးသည်။

အခန်း ၂

၎င်းရွာ အနောက်ပိုင်း၌ အဓိကရ မန်ကျည်းပင်ကြီး လေးပင်တို့သည် အကိုင်းချင်း စပ်ယှက်လောက်ရုံမျှ တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် အကွာအလှမ်းရှိ၍ နွေရာသီတွင် အေးမြသော အရိပ်အာဝါသကြီး ဖန်တီးလျက်ရှိရာ တစ်ရွာလုံးရှိ ကလေးသူငယ်တို့သည် ၎င်းအရိပ်ကြီးအောက်တွင် ထုပ်ဆီးတိုးခြင်း၊ ဖန်တို့ခြင်း၊ ဖန်ခုန်ခြင်း၊ ဇယ်ခတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ယောက်ျားလေးနှင့် မိန်းကလေး ဆိုင်ရာ ကစားနည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို တပျော်တပါး ကစားတတ်ကြ၏။ ၎င်းကစားကွင်းကို မျက်နှာမူလျက် ဆောက်ထားသည့် တဲကလေးတွင် ဒေါ်သိန်းရင်တို့ မှုဆိုးမ သားအမိ နေထိုင်ကြ၏။ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ ရွှေဘိုမြို့သူ ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းရွာသားနှင့် အကြောင်းဆက်၍ လိုက်ပါ နေထိုင်ခဲ့ရာတွင် ခင်ပွန်းသည် “ပိုးထိ” သေဆုံး၍ ၎င်းက ကျန်ရစ်သည့် လယ်မြေဧက အနည်းငယ်မျှကို လုပ်သားချပြီးလျှင် ရသမျှသော လယ်ခကလေးဖြင့် မျှလောက်အောင် စားသုံးကာ ရွှေဘိုသို့ မပြန်တော့ဘဲ သမီးကလေး တစ်ယောက်နှင့် အတူတကွ နေထိုင်လျက် ရှိကြလေသည်။ ဒေါ်သိန်းရင်သည် သစ်ပင်ရိပ်အောက်ရှိ ကစားကွင်းကို တံမြက်တလင်း လှည်းခြင်း၊ ကစား၍

မောလာသော ကလေးသူငယ်များ သောက်ရန်အတွက် ရေအိုးစင် တည်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကလေးများ၏ ဆိုးမျိုးခံခြင်းအတွက် အားလုံးက ဝိုင်းဝန်း ချစ်ခင်ကြလေရာ၊ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ အသက် ၃၀ လောက်တွင် မှုဆိုးမဖြစ်ခဲ့၍ ၎င်း ရွာသူများထက် မွန်ရည်သော ရုပ်လက္ခဏာ ရှိသည့်အလျောက် ကြိုက်သူ ကြိုက်သား မရှားသော်လည်း လင်စိတ် သားစိတ် မရှိဆို၍ ရှစ်နှစ်ခန့်အရွယ် သမီးကလေး မသက်နှံနှင့် ချမ်းမြေ့စွာ နေထိုင်လျက် ရှိလေသည်။

မသက်နှံမှာ မြို့ကြီးသူ ဒေါ်သိန်းရင်၏ သမီး ဖြစ်သည့်အလျောက် အခြားသော ရွာသူကလေးများထက် သန့်ပြန့်သော ရုပ်လက္ခဏာရှိရုံသာမက လူရတတ်သမီးများ ဖြစ်ကြသော မငွေညီ၊ မရွှေရီတို့နှင့်ပင် မယှဉ်သာ အောင် လှပသော ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ လူရတတ် သမီးများ ပီပီ တိုက်သရက်ထည်၊ ဝိုင်အစ၊ တိုဘရက်ကိုး စသော အထည်များကို ခုံးခံကြသော်လည်း ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီနှင့် “ရက်လုံချည်” ကလေး ဝတ်ထားသည့် မသက်နှံလောက် မချောမလှ ဟူ၍ ပြောကြလေသည်။ ငွေညီ၊ ရွှေရီနှင့် သက်နှံတို့မှာ မတိမ်းမယိမ်း အရွယ် ရှိကြ၍ ရွာကျောင်းတွင် အတူ ပညာ သင်ကြသဖြင့် သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြ၏။

မသက်နှံတို့၏ တဲကလေးရှေ့၌ ရှိသော သစ်ပင်ရိပ်ကြီးအောက်၌ ကစားကြသူများ အနက်တွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့လည်း ပါဝင်ကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည် သူငယ်ဘဝ ကတည်းက မသက်နှံကို အပြိုင်အဆိုင် မိတ်ဖွဲ့ကြ၏။ တစ်ယောက်က မသက်နှံအတွက် ထန်းလျက် ယူခဲ့လျှင် တစ်ယောက်က ကြံသကာ ယူခဲ့၏။ တစ်ယောက်က ငှက်ပျောသီးပေးလျှင် တစ်ယောက်က အုန်းသီးစိတ် ပေး၏။ ကစားသော အခါများ၌လည်း သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မသက်နှံကို သူ့ဘက် ငါ့ဘက် ပါအောင် လှယက်ကြရသည်နှင့် အမော ဖြစ်နေ၍ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် နောင်ဂျိန် သတ်ကြရသော အကြိမ်ပေါင်းမှာလည်း မရေမတွက်နိုင်တော့ပေ။ မှုဆိုးမ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ သစ်ပင်ရိပ်ကြီးအောက်တွင် ကလေးစုံသော အခါ

တိုင်း သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ လက်တွေ့ပွဲကို ဖျန်ဖြေပေးရချေဦးမည်လောဟု တမော့မော့ စောင့်ကြည့် နေရလေတော့သည်။ သူငယ် နှစ်ယောက်တို့ သတ်ပုတ်ကြခြင်းမှာ မိမိ၏သမီး မသက်နဲ့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သိရ၍ “စိတ်ညစ်လှပါပြီ” ဟု ပြောလေ့ရှိသော်လည်း ၎င်းရွာတွင် ထိပ်သီး လူရတတ် နှစ်ယောက်၏ သားများ ဖြစ်ကြရကား ဒေါ်သိန်းရင်၏ စိတ်ညစ်မှုတွင် ကျေနပ်မှုကလေး တွဲဖက်တန်ရာသည်ဟု တွေးဆပါက မှားကောင်းမှ မှားပေ လိမ့်မည်။

မသက်နဲ့မှာ ၎င်းရွာသူကလေးများ အနက်တွင် “မွေးထူး ရေခြား” ခေါ်လောက်သည့် ရုပ်ရည် ရူပကာယ ရှိ၍ ကြက်အုပ်ထဲတွင် လိင်ဟွန်း ကြက်မျိုးကလေး တစ်ကောင် ရောက်နေခြင်းကဲ့သို့ ကလေးအုပ်ထဲတွင် ကြည့်လိုက်သည့် အခါတိုင်း ထင်းခနဲ ကွင်းခနဲ ပေါ်လျက် ရှိပေသည်။ အမိ မုဆိုးမနှင့် အတူနေရ၍ အဆေးအကြော အလှည်းအကျင်း အစရှိသည့် အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းများ၌ ကူဖော်လောင်ဖက်ရ၍ ဝတ္တရား သိတတ်လိုက် ပုံမှာ အရွယ်နှင့် မလိုက်ဟု ချီးကျူးကြ၏။ စင်စစ်မှာ တောရွာများ၌ မွေးဖွား သော မိန်းကလေးများအဖို့၌ အိမ်တွင်းမှုဆိုရာ အလုပ်မျိုး လုပ်ကိုင်ရခြင်း သည် အဆန်း မဟုတ်သော်လည်း မသက်နဲ့မှာ ချက်ချက်ချာချာ ရှိ၍ လူကြီး က ခိုင်းရသည်မရှိ၊ အလိုအလျောက် အလိုက်သိ၍ လာဘ်မြင်လှသည်ဟု ပြောကြရလေသည်။

ရွာသူ ရွာသားများသည် မည်သူ၏ သားနှင့် မည်သူ၏ သမီး ဟူသော လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြဿနာကို ကာယကံရှင်များ အရွယ် မရောက်မီ ကတည်းက မောင်းစင်၊ ဒုမင်္ဂလ- သုမင်္ဂလဝိုင်း၊ ရေခပ်ဆိပ်၊ ဥပုသ်ကျောင်း စသောနေရာများတွင် “တစ်ပေး” သော အလေ့အထ ရှိကြသည့်အလျောက်၊ ၎င်းရွာတွင် (၁) နံပါတ် ထိပ်သီးချင်း ဖြစ်သည့် ဦးကျော်ဟိုင်း၏ သားသမီး တစ်စုံနှင့် ဦးပြည့်စုံ၏ သားသမီး တစ်စုံကို တစ်ပေးနှင့်ကြသည်မှာ ကြာလှ ပေပြီ။ သို့သော် မန်ကျည်းပင်ကြီးများ၏ အရိပ်အောက်၌ လူမော်နှင့်

သာမြတ်တို့ ထိုးသတ်ကြခြင်း အကြောင်းကို သိကြသော ရွာသူတို့က မူကား တစ်နည်းတစ်ဖုံ တစ်ပေးကြပြန်လေသည်။ ဤတွင် စုံတွဲလိုက် တစ်ပေး သော ရွာသူက-

‘အလကားပါ အေရယ်၊ ရုပ်ကလေး မက်ပြီး လူနေကြပေမဲ့ တော် တော်ကြာတော့ လူကြီးချင်း စေ့စပ်ပြီး ဝါလားချင်း ဝါလား ပေးစားလိုက်မှာ ပါ အေရဲ့။ ရွာဦးက ထွန်းခင်နဲ့ မယ်တော် ကြည့်ပါလား၊ မပေးစားရင် သေပါတော့မလေး ဘာလေးနဲ့။ အဆုံးကျတော့ ထွန်းခင်က အလယ်ရွာက လူရတတ် သမီးနဲ့ ယူမြဲတိုင်း ယူသွားတယ် မဟုတ်ဘူးလား အေရဲ့’

‘ပြောတတ်ပေါင်အေ၊ သက်နဲ့ကို သာမြတ်ရော လူမော်ရောက လက်တောက်လောက်ရှိသေး၊ ပုံပိုးကြရလွန်းလို့ တစ်သတ်တည်း သတ်ပုတ် နေကြ ဆိုပါကလား အေရဲ့’

‘ငယ်ငယ်ကလေး ရှိသေး အေရယ်၊ ဒီ အတောအတွင်း ဘာတွေ ဖြစ်ရဦးမယ် မသိ’

တစ်ညနေ၌ လှည်းယဉ်ကလေး တစ်စီးသည် ၎င်းရွာ အနောက် တံခါးမှဝင်၍ ရွာထဲသို့ ဖြတ်မောင်းလာရာ လမ်းပေါ်တွင် ရေကန်မှ ရေအိုး ကိုယ်စီနှင့် ရေခပ်ပြန်လာကြသော မိန်းကလေးတစ်စုနှင့် ဆုံမိကြ၏။ ရွာလမ်း တို့ ထုံးစံအတိုင်း ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းရှိသည်နှင့် လှည်းယဉ်ကလေးက လမ်းနံဘေး သို့ ကပ်ကာ ရပ်ပေးပြီးမှ မိန်းကလေး တသိတတန်းကြီးအား ခြံစည်းရိုးနှင့် လှည်းအကြားမှ လျှောက်သွားစေရာ လှည်းယဉ်၌ တပ်ထားသော နွားများမှာ အလွန်ဆတ်သည်ဖြစ်၍ တရူးရူး ဖြစ်နေကြ၏။ ရေခပ်သော မိန်းကလေး များအနက်တွင် မသက်နဲ့လည်း ပါလာလေရာ မိန်းကလေး တစ်တန်းကြီး ဖြတ်လာ၍ လှည်းယဉ်အနီးသို့ မသက်နဲ့ ရောက်လာသည့်အခိုက်တွင် လှည်းယဉ်မှ နွားတစ်ကောင်သည် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဝတ်လာသော သရက်ထည် လုံချည် အပွင့်ကျကြီးကို လန့်သည်နှင့် နံဘေးသို့ ရုတ်တရက် ခုန်၍ အတိုးလိုက်တွင် မသက်နဲ့ကို လှည်းဘီး တိုက်မိ၍ ရေအိုးရော လှပါ

လွင့်စဉ်သွားလေ၏။ လှည်းပေါ်၌ကား အသက် ၄၀ နီးပါး ရှိ၍ ရုပ်ရည် သန့်ပြန့်သဖြင့် ကတော်နှင့်တူသော မိန်းမ တစ်ယောက်၊ မိန်းမဖော် တစ် ယောက်နှင့် ယောက်ျားတစ်ယောက် လိုက်ပါလာကြရာ၊ ကတော်နှင့် တူသော မိန်းမသည် မသက်နဲ့ ဖြစ်ရပုံကို မြင်၍ ယူကုန်းမရ ဖြစ်ဟန်နှင့် လှည်းနောက်မှ ပါလာသော တပည့်အား ချက်ချင်း ဆင်း၍ ပွေ့ထူစေပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် လည်း ဆင်း၍ ကြည့်ရှု၏။ မသက်နဲ့၌ ခိုက်မိသောဒဏ်ရာမှာ လှည်းဝင်ရိုး စွန်းနှင့် ပေါင်ကို ခြစ်မိခြင်းမျှသာ ဖြစ်၍ မကြီးကျယ်သော်လည်း အဆစ်တွင် လေဝင်သွားသဖြင့် ရုတ်တရက် လမ်းမလျှောက်နိုင်ဘဲ ရှိရာတွင် ထိုမိန်းမ သည် မသက်နဲ့ကို လှည်းပေါ်သို့ တင်စေ၍ ၎င်း၏ နေအိမ်သို့ လိုက်ပို့ကာ မိခင် ကျေနပ်အောင် တောင်းပန်စကား ပြောခဲ့ပေသည်။

ကတော်နှင့် တူသော ထိုမိန်းမသည်ကား ၎င်းရွာ ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ဝိုက်တွင် လယ်မြေဧက မြောက်မြားစွာ ပိုင်ဆိုင်သော ရွှေဘိုသူ ခင်လေး ဆွေ ဖြစ်လေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ ဘိုးဘွားများသည် ၎င်းရွာသူ ရွာသား များ ဖြစ်၍ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘလက်ထက်တွင်မှ ရွှေဘိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ဆန်စက် တည်ထောင်၍ စက်သူဌေး အမည်ခံသူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ မိဘ သေဆုံးသည့်နောက် တစ်ဦးတည်းသောသမီး ဖြစ်သည့် ခင်လေးဆွေ သည် မိဘ၏ ဆန်စက်နှင့်တကွ ၎င်းရွာ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှိသော လယ်တော များကို အမွေဆက်ခံရသည်ဖြစ်၍ လယ်ခသိမ်းရန်အတွက် ထိုရွာသို့ ရံဖန် ရံခါ လာရောက်တတ်လေသည်။ ယခုမှာလည်း လယ်ကိစ္စအတွက် လာ ရောက်ရာတွင် မသက်နဲ့ကို မိမိ၏ လှည်းယဉ်နှင့် တိုက်မိခြင်း ဖြစ်လေ သည်။ ခင်လေးဆွေမှာ ရုပ်ရည်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ အားဖြင့် လည်းကောင်း ဆိုဖွယ်ရာ မရှိသော်လည်း တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်း ကြောင့် အိမ်ထောင်ပြုခြင်း အလုပ်ကို စက်ဆုပ်၍ အသက် ၄၀ နီးပါးတိုင် အောင် အပျိုကြီး အဖြစ်၌ပင် ရှိနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ခင်လေးဆွေသည် ထိုရွာသို့ လာသည့် အခါများတွင် ဦးလေး

တစ်ယောက်အိမ်၌ တည်းခိုလေ့ ရှိရာ မသက်နဲ့ ဒဏ်ရာရသည့်အတွက် မုဆိုးမ ဒေါ်သိန်းရင်၏ တံကလေးသို့ မကြာခဏ လာရောက်ကာ မေးမြန်း ပြုစုရင်းနှင့်ပင် မသက်နဲ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ခင်လျက် ရှိလေပြီ။ မြို့သို့ မပြန်မီ မသက်နဲ့ကို မိမိ တည်းခိုသော အိမ်သို့ ခေါ်၍ ခွဲခွာတော့သည် မရှိဘဲ၊ ကိစ္စပြီးသဖြင့် ပြန်သောအခါတွင်လည်း မသက်နဲ့ကို မြို့သို့ မိမိနှင့် အတူ အလည်အပတ် ထည့်လိုက်ဖို့ ဒေါ်သိန်းရင်ထံ ခွင့်ပန်လေ၏။ မုဆိုးမ ဒေါ်သိန်းရင်မှာ သမီးကလေးနှင့် နှစ်ယောက်ထဲ နေကြရခြင်း ဖြစ်၍ မခွဲခွာ လိုသော်လည်း မျက်နှာကြီးသော စက်ပိုင် အပျိုကြီး ခင်လေးဆွေ၏ တောင်း မဲခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထည့်လိုက်ရ၏။

ထိုအချိန်မှ စ၍ မသက်နဲ့မှာ ၎င်းရွာနှင့် ရွှေဘိုမြို့ကို ကူးချည် သန်းချည် နေထိုင်ရ၍ အမှန်အားဖြင့် မိခင်နှင့် နေရသော အချိန်ထက် ခင်လေးဆွေနှင့် နေရသောအချိန်က ပိုမိုလေတော့သည်။ ယင်းသို့ တစ်စ တစ်စနှင့် မသက်နဲ့သည် တစ်လအနက်တွင် နှစ်ရက် သုံးရက် ခန့်မျှလောက် သာ ရွာ၌ နေရ၍ ကျန်သော နေ့ရက်များကို ရွှေဘိုမြို့၌သာ ကုန်လွန်ရလေ တော့သည်။ ပထမ၌ မိခင်ကို လွမ်းဆွတ်သော်လည်း ခင်လေးဆွေက ဖူးဖူး မှုတ်မျှ အလိုလိုက်ထား၍ ဝတ်စား ဆင်ပြင်ရာ၌လည်း သူဌေးသမီး တမျှ လှပအောင် ဆင်ပြင်ပေးထားရကား မသက်နဲ့မှာ ခင်လေးဆွေနှင့် နေရခြင်းကို နှစ်သက် ပျော်မွေ့လျက် ရှိလေပြီ။

ယင်းကဲ့သို့ နေထိုင်ကြ၍ နှစ်တစ်ဝက်ခန့် ကြာလတ်သော် ခင်လေး ဆွေသည် မသက်နဲ့ကို အမွေခံ အမွေစား အဖြစ်နှင့် မွေးစားပါရစေ ဆို၍ ဒေါ်သိန်းရင်ထံမှ တောင်းခံလေတော့သည်။ သမီးကလေးကို လွမ်းသော် လည်း ရွာသူရွာသားများက သမီးကလေး ကောင်းစားသည်ကို မြင်လိုထိုက် သည်ဟု ပိုင်းဝန်း တိုက်တွန်းကြသည် တစ်ကြောင်း၊ မသိန်းရင် ကိုယ်တိုင် ကလည်း နောက်အိမ်ထောင်ပြုဖို့ စိတ်ကူးပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည် တစ် ကြောင်းကြောင့် သဘောတူလိုက်လေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ခင်လေးဆွေ

သည် မသက်နံကို ရွာလူကြီး အစုံအညီ ရှေ့တွင် လက်မှတ်ထိုး၍ မသက်နံကို အမွေခံ အမွေစား သားသမီးအဖြစ်နှင့် မွေးမြူရန် စာချုပ်ပြုလုပ်ကြ၏။ မိခင် ဒေါ်သိန်းရင်သို့လည်း မသက်နံက ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ် ကန်တော့ရန် ခင်လေးဆွေက စီမံပေးရာ များမကြာမီအတွင်းတွင် ဒေါ်သိန်းရင်မှာလည်း ၎င်းရွာသား မုဆိုးဖို တစ်ယောက်နှင့် အကြောင်းဆက်၍ ပေါင်းဖက်ကြလေ တော့သည်။

ခင်လေးဆွေသည် မသက်နံကို အင်္ဂလိပ်ကျောင်း၌ ပညာသင်စေ၍ စက်ပိုင်သမီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း စိန် ရွှေ လက်ဝတ်လက်စားများကို ညွှတ်ကျ အောင် ဆင်ပြင်ထား၏။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် လူလောက ကို စိတ်နာ၍ ကြွားဝါချင်သောစိတ် မရှိသဖြင့် စပါးသိမ်းသွားသော အခါ များတွင် လှည်းယဉ်ကလေးလောက်မျှနှင့် သွားခဲ့သော ခင်လေးဆွေသည် မသက်နံကို မွေးစားသောအခါတွင်မှ ကျောင်းပို့ရန်အတွက် မော်တော်ကား အသစ်တစ်စီး ဝယ်ယူခဲ့လေပြီ။ အထည်အလိပ် အဆင်ဆန်း ပေါ်တိုင်း လည်းကောင်း၊ လက်ဝတ်လက်စား ပုံစံ အဆန်းအပြား ပေါ်တိုင်း လည်းကောင်း ခင်လေးဆွေသည် မသက်နံအတွက် ဝယ်ပေးခဲ့ရာ၊ တစ်ထည် ခြောက်မှ တစ်ထည်လျော်၍ ဝတ်ခဲ့ရသော မသက်နံမှာ အဝတ်အစားတွေ မှန်မီရှိကြီးနှင့် အပြည့် ရှိနေခဲ့လေပြီ။ လက်ကောက်ကလေး တစ်ရန်ကိုမှ အနိင့်အနိင် ချွေတာ စုဆောင်းပြီးမှ ဝယ်ဝတ်ခဲ့ရသော မသက်နံမှာ တံတောင် ဆစ် ထိမတတ် ရွှေလက်ကောက်များ အပြင် စိန်နားပွင့်၊ ရွှေဆွဲကြိုး၊ ရွှေ မတ်စေ့ ကြယ်သီး စသော လက်ဝတ်လက်စားများနှင့် တဝင်းဝင်း ရှိနေခဲ့ လေပြီ။ သုံးရေ သောက်ရေအတွက် ကိုယ်တိုင်ခပ်ရ၍ ထင်းခွဲခြင်း၊ တံမြက် လှည်းခြင်း စသော အိမ်သုံးမှု အလုပ်များ လုပ်ခဲ့ရသော မသက်နံမှာ မိမိ ဝတ်သော အဝတ်ကို ခေါက်ပေးမည့် အစေခံ၊ သနပ်ခါး သွေးပေးမည့် မိန်းမကြီး၊ ဆံပင်ဖြီးပေးမည့် အဒေါ်ကြီး၊ ကျောင်းမှ ပြန်လာလျှင် စာအုပ်ကို ဆီးကြို ပြေးယူမည့် သူငယ်ကလေး၊ ကားပေါ်မှ ဆင်းလိုလျှင် ကားတံခါးကို

ဖွင့်ပေးမည့် ဒရိုင်ဘာ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ခိုင်းစေစရာ အမြောက်အမြား ခြံရံလျက် မိမိနှင့် နေခဲ့ရလေပြီ။

မိမိနှင့် နေရခြင်းကား ကောင်းပါ၏။ သို့သော် မသက်နံ၏ စိတ် ကလေးသည် မည်ကဲ့သို့ ရှိပေလိမ့်မည်နည်း။

ရွှေဘိုမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခါစက မသက်နံသည် မိခင်၏ ရွာသို့ အလည်အပတ် သွားသည့်အခါ တစ်ည၊ နှစ်ည စသည်ဖြင့် မိခင်နှင့် အတူ အိပ်လေ့ ရှိ၏။ အတူတကွ နေထိုင်သည့် အခိုက်အတန့်တွင် ရေခပ်ခြင်း၊ ထင်းခွဲခြင်း စသော အိမ်မှုအလုပ်များကို ကူညီ လုပ်ဖော်ရ၏။ မိခင် ညောင်းညာမည်စိုး၍ နင်းနှိပ်ပေး၏။ ပေါင်းဟောင်း ဖော်ဟောင်းများ အိမ် သို့ လည်ပတ်၍ အရောတဝင် ခေါ်ငင် နှုတ်ဆက်၏။ သစ်ပင်ရိပ်အောက်၌ ရှေးနည်းအတိုင်း အတူ ကစား၏။ ကစားဖော် သူငယ်ချင်းများကလည်း မသက်နံ လာသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြ၏။ တစ်ရွာလုံး ဆိုဘိသကဲ့သို့ လှည့်လည်၍ ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ အရီး၊ အဒေါ် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် နှုတ်ဆက်၏။

မသက်နံ၏ အမူအရာများသည် တစ်ခေါက်ထက် တစ်ခေါက် ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေပြီ။ ဒေါ်သိန်းရင်၏ အိမ်သို့ ညဉ့်အိပ် ညဉ့်နေ အလည် မလာတော့ဘဲ လေးငါးလမှ တစ်ကြိမ် နေ့ချင်းပြန် အလည်လာ၍ ဗာဟီရ ကိစ္စများလည်း လုပ်ဖော်မရ၊ မိခင်အား နှိပ်နယ်ပေးခြင်းလည်း မပြု၊ အိမ် ပေါက်စေ့ လည်၍ နှုတ်ဆက်သည်လည်း မရှိ၊ သူငယ်ချင်းများကို မြင်လျှင် မခေါ်ချင် ခေါ်ချင်နှင့် မဟတဟ စကားပြော၍၊ လက်ကြမ်းကုန်မည် စိုးသည် နှင့် ထင်းခွဲခြင်း စသော အလုပ်ကြမ်းတို့ကို မလုပ်တော့ချေ။

ပေါင်းဟောင်းဖော်ဟောင်း သူငယ်ချင်းများသည် မသက်နံအား “စခန်းကြီးသည်”၊ “စိတ်ကြီးဝင်သည်” စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြ၍ လူကြီးပိုင်း ကလည်း ကောင်မကလေး ဘဝင်မြင့်သွားပြီဟု ဦးခေါင်း ယမ်းခါ ပြောကြ တော့သည်။ မိခင်ဒေါ်သိန်းရင် ကိုယ်တိုင် မိမိအပေါ်၌ စိမ်းကားသွားသည်ဟု

ထင်မိဟန် လက္ခဏာနှင့် သမီးကလေး ကောင်းစားသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းတွင် မကျေနပ်သောစိတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ နှော့လျက် ရှိလေပြီ။ နောက်ကာလများ၌မူကား မသက်နဲ့သည် မိခင်ထံသို့ တစ်နှစ်မှ တစ်ကြိမ် လောက်သာ နှာရိပိုင်းမျှလောက် အလည်လာလေတော့သည်။ ဒေါ်သိန်းရင် မှာလည်း နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သမီးနှင့် အမေတို့မှာ တစ်စတစ်စ ဝေးသွားကြလေပြီ။

အခန်း ၃

အထက်ပါ အခြင်းအရာတို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်နောက် ၁၁ နှစ်ခန့် ကြာလတ်သော် တက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီး၌ မောင်မယ် ရွေးပွဲ ကျင်းပမည့်ဆဲဆဲ ရှိနေသည်နှင့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ အထူး စိတ်ဝင်စားလျက် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ရှိနေကြ၏။ ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံကြမည့် တက္ကသိုလ် မယ်လောင်း ၁၀ ယောက် အနက်တွင် ရွှေဘိုသူ မသက်နဲ့လည်း အပါအဝင် ဖြစ်လေရာ ကျောင်းသားများသည် မယှဉ်ပြိုင်မိကတည်းက မည်သူ အရွေးခံရလိမ့်မည် ဟု အမျိုးမျိုး တစ်ပေးလျက် ရှိကြ၏။ မသက်နဲ့မှာ ကျောင်းသားများက အများဆုံး တစ်ပေးခြင်း ခံရသူ ဖြစ်လေသည်။

မသက်နဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့၌ ၁၀ တန်း အောင်ပြီးနောက် ခင်လေးဆွေက တက္ကသိုလ်သို့ ပညာ ဆက်လက်သင်ကြားရန် ပို့လိုက်ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခု ရှိလေသည်။ ခင်လေးဆွေမှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် လောကကြီးကို စိတ်နှာ၍ အပျိုကြီး လုပ်နေတော့သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားခဲ့ဖူးရာ စိတ်နှာခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသို့ပေတည်း။ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများလက်ထက် အပျိုပေါက်ကလေး ဖြစ်ခါစ အချိန်တွင် ရွှေဘိုမြို့သို့ အလုပ်သင် အောက်သား မြို့အုပ်ကလေး တစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့ရာ ရပ်ရည် သနားကမားရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ ဘီအေအောင်သည် တစ်

ကြောင်း၊ မြို့အုပ်ဖြစ်သည် တစ်ကြောင်း၊ အောက်သား ဆိုသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် မြို့ပေါ်ရှိ စက်ပိုင် သမီး၊ ပွဲစားသမီး၊ ကုန်သည်ကြီး သမီး၊ အရာရှိ သမီး၊ မြေပိုင်ရှင် သမီး ဆိုသူများက မျက်စိ ကျခဲ့ကြ၏။ အချို့လည်း အတွင်းကျိတ် သဘောကျ၍ ဧကန်သော မိဘများကမူ ထိုသူကို ခပ်ပြောင်ပြောင် သမက်ဖမ်းခဲ့ကြလေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများမှာ ဧကန်သူများ အထဲတွင် ပါ၍ မြို့အုပ်ကလေးအား မိမိတို့၏ ဆန်စက်သို့ အလည်အပတ် ကြွရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြလေသည်။

အခြားသော မိဘများသည် ဧကန်သူများကို မယှဉ်ဝံ့သည်နှင့် နောက်ဆုတ်ကြသော်လည်း ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများကဲ့သို့ပင် ဧကန်သော မြေပိုင်ရှင် လင်မယားလည်း ရှိသေးသည် ဖြစ်၍ မြို့အုပ်ကလေးကို အပြိုင်အဆိုင် လှယက်ကြတော့သည်။ မြို့အုပ်ကလေးသည် လှေကန်ကို နှစ်ဖက် နှင်းလျက် ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုနှင့် နှစ်ဖက်သော မိဘများကို ညှဉ်းနေလေရာ ဖာစ်ယောက်က စိန်လက်စွပ် လုပ်ပေးလျှင် တစ်ဖက်က ဒေါက်ကတ် ဝယ်ပေး၏။ တစ်ဖက်က ညစာစား ဖိတ်လျှင် တစ်ဖက်က ဥယျာဉ် ပျော်ပွဲစား ဖိတ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ မရေမရာ မသေမချာ ရှိနေသည့်အတွင်း ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများက မြို့ပေါ်မှ လူကြီးလူကောင်းများကို မိမိတို့၏ စက်ဝင်းသို့ လက်ဖက်ရည်သောက် ဖိတ်၍ မြို့အုပ်ကလေးကို မလိမ့်တပတ်နှင့် ဖိတ်ခေါ်ပြီးလျှင် သမီး ခင်လေးဆွေနှင့် ကြောင်းလမ်းသည့် သဘောမျိုး လုပ်၍ မင်္ဂလာ ဆောင်နှင်းရန်အတွက် ရက်သတ်မှတ်လိုက်လေတော့သည်။

ဤတွင် ၎င်းတို့နှင့် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော မြေပိုင်ရှင် လင်မယားမှာ ပက်လက်လန် ကျစ်ရစ်တော့သည်။ သို့ရာတွင် လူတို့မည်သည် တစ်ဖက် နိမ့်၍ တစ်ဖက်က သာနေသည့်အခါ နိမ့်သောဘက်ကို ကူညီလိုခြင်း၊ သာသောဘက်ကို နှိမ်လိုခြင်းတည်းဟူသော စိတ်ဓာတ်မျိုး ပေါ်ပေါက်တတ်သည့် သဘာဝအတိုင်း အတွင်းသိ တစ်ယောက်သည် အရေးနိမ့်နေသော မြေပိုင်ရှင်ထံသို့ လာပြီးလျှင် မြို့အုပ်ကလေး၌ သားကြီး မယားကြီး ရှိ၍

မည်သည့် အောက်မြို့၌ နေထိုင်ကြောင်း သတင်းပေးလေ၏။ မြေပိုင်ရှင် လင်မယားသည် မစားရသော အမဲကို သဲနှင့် ပက်မည်ဆိုသော သဘောနှင့် မယားကြီးရှိသော နေရာသို့ ထိုလူကို စရိတ်နှင့်တကွ စေလွှတ်လိုက်လေ သည်။

ခင်လေးဆွေနှင့် မြို့အုပ်ကလေးတို့သည် ချိန်းထားသော နေ့ရက် တွင် မင်္ဂလာအခမ်းအနား ကျင်းပ၍ ကတ္တီပါ ဖုံကြီးများပေါ်၌ အတူ ယှဉ်ထိုင် ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်မည့်ဆဲဆဲတွင် မီးရထားဘူတာရုံမှ ကဆုန်ချ၍ မောင်းလာ သည့် မြင်းရထားတစ်စီးသည် မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်ရှေ့၌ ရပ်တန့်၍ မိန်းမကြီး တစ်ယောက်နှင့် ခပ်ရွယ်ရွယ် မိန်းမတစ်ယောက် ဆင်းလာပြီးလျှင် မိန်းမကြီး က ဓာတ်ပုံဆရာအား 'ဟေ့...မောင်ရင်၊ နေ့လိုက်ပါဦး' ဟု အော်ပြောလိုက် ၏။ ပရိသတ်များလည်း အံ့အားသင့်ကာ ကြည့်နေကြစဉ် မိန်းမကြီးက-

'ဒုဟာ ဘာလုပ်ကြတာတုံး၊ ဟေ့...မောင်သိန်းဟန်၊ မင့်မယား လာတာ မင်းက ဆီးမကြိုဘဲ ဘယ်က မိန်းမနဲ့ တွဲထိုင်နေတာလဲ။ ဟေ့ မယား မျက်နှာမြင်ဖို့ အမေ့ဆီ ပို့ထားပြီး မင်းက မယားတစ်ယောက် ယူမလို့ပေါ့လေ၊ တော်ပါပေ့ကွယ် မင်းလုပ်ပုံ'

ဓာတ်ပုံဆရာသည် အခြေမလှသည်ကို ရိပ်မိသည်နှင့် ဓာတ်ပုံ ကိရိယာများကို သိမ်းဆည်းလျက်ရှိစဉ် ပရိသတ်လည်း လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်ကြ ၍ ထိုင်သူ ထိုင်၊ ထသူ ထ၊ ပြန်သူ ပြန်၊ ပြေးသူ ပြေး၊ ဗရတ်ဗရက် ဖြစ် ကြလေတော့သည်။

လက်ထပ်ပွဲတွင် အကြီးအကဲအဖြစ်နှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အရေး ပိုင်မင်း ကိုယ်တိုင် ထိုမိန်းမ နှစ်ယောက်ကို ချောမော့ကာ မိမိ၏ နေအိမ်သို့ ခေါ်သွားပြီးလျှင် မြို့အုပ် ဦးသိန်းဟန်ကိုလည်း အတွင်းဝန်ချုပ်ထံ ကြေးနန်း ဖြင့် အမြန် ခွင့်ပန်၍ ချက်ချင်း နယ်ပြောင်းရွှေ့ ပေးလိုက်ရမူလေသည်။

ခင်လေးဆွေ၏ မိဘများမှာ မဟာ အရှက်တော် ကွဲ၍ မြို့ပေါ်၌ ခေါင်းမဖော်ဝံ့တော့ဘဲ ကုပ်ကုပ်ကလေး နေရာကြရပေရာ၊ နောက်များ

မကြာမီ အတွင်း၌ပင် မကျန်းမမာ ဖြစ်ကြ၍ လင်နှင့် မယား ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် ဟူဘိသကဲ့သို့ ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းသွားကြရှာတော့သည်။

ခင်လေးဆွေမှာ မင်္ဂလာဆောင် မဏ္ဍပ်မှ မိန်းမကြီး တစ်ယောက် နှင့် ထွက်လာ၍ ဘူတာရုံသို့ သွားပြီးလျှင် လက်ဝတ်လက်စားများကို အိမ်သို့ ပို့လိုက်၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသို့ မီးရထားနှင့် လိုက်သွားလေ၏။ မိဘများ မကျန်းမမာဖြစ်၍ လူစေလွှတ် ခေါ်ငင်သည်တွင်မှ ခင်လေးဆွေ လိုက်လာ၍ အသက်မိရုံနှင့် မိဘများအား ကန်တော့ ဝန်ချရုံမျှ အချိန်ရလေတော့သည်။

မိဘများ ကွယ်လွန်သည့်နောက် ခင်လေးဆွေသည် ဆန်စက်ကို မောင်ဝမ်းကွဲ တစ်ယောက်နှင့် လွဲထားခဲ့၍ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသို့ ပြန်ပြီးလျှင် သီလရှင် ဝတ်သေး၏။ သို့သော် စက်ရုံကို ဦးစီး အုပ်ချုပ်ရသော မောင် တစ်ဝမ်းကွဲသည် သောက်စား မူးယစ်၍ အလုပ်ကို နေရာတကျ ကြီးကြပ် စီမံခြင်း မရှိကြောင်း ကြားသိရသည်နှင့် ခင်လေးဆွေသည် နှစ်ကြာသည့် အလျောက် အတော်အတန် အရှက်ပြေသည် တစ်ကြောင်း၊ သီလရှင် အဝတ် နှင့် မပျော်ပိုက်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည် တစ်ကြောင်း၊ ကြာကြာနေလျှင် စက်ရုံပါ ပြုတ်၍ ဗန်းခုံးနှင့် ဆန်လည်၍ တောင်းခံရသည့် အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်မည်စိုးရသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် သီလရှင် အဝတ်ကို စွန့်၍ ရွှေဘို သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ဆန်စက်ကို ကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ် အုပ်ချုပ်၍ အထိုက်အလျောက် စီးပွား ဖြစ်ထွန်းသည် ဖြစ်ရာ အပျိုကြီး ခင်လေးဆွေအား ပိုးပန်းကြသော ယောက်ျား မရှားသော်လည်း ခင်လေးဆွေသည် အိမ်ထောင် ပြုလိုသောစိတ် အလျှင်ကုန်ခန်း၍ ဆန်စက်သူဌေး ခင်လေးဆွေ ဟူသော အမည်နှင့်သာ ကျေနပ် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခင်လေးဆွေ၏ စိတ်ထဲ၌ ယောက်ျားများသည် အလွန် ဆိုး၍ မိန်းမများ အပေါ်၌ မတော်မတရား လှည့်စား ဖြားယောင်းဖို့လောက်သာ ကြံစည် တတ်ကြသည်ဟူ၍ ဦးနှောက်ထဲတွင် သံမှိုနှက်သကဲ့သို့ အစွဲကြီး စွဲလျက် ရှိပေပြီ။

မသက်နဲ့ကို မွေးစား၍ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ရုပ်ရည် သန့်ပြန့် မွန်ရည်ရုံမျှမက တကယ် လှပ ချောမောလာသည်ကို တွေ့ရသောအခါ ခင်လေးဆွေ၏ စိတ်ထဲ၌ ယောက်ျားအတွက်ကြောင့် မိမိ အရှက်တကွ အကျိုးနည်း ဖြစ်ရသည်ကို ယောက်ျားများအပေါ်တွင် တုံ့ပြန် လက်စားချေ လိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ နဂိုအားဖြင့် လှပြီးဖြစ်သော မသက်နဲ့ကို လှသည်ထက် လှပအောင် အဝတ်အစား အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆင်ပြင်ထား၍ ယောက်ျားဟူသမျှသည် မိမိနှင့် အဖက်မတန်၊ မိမိအပေါ်၌ ဆရာ လုပ်၍ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ယောက်ျားသည် မမွေးသေးဟူ၍ အထင် ရောက်စေရန်လည်း မသက်နဲ့အား ခေတ်ပညာနှင့် တကွ ပီယာနို၊ စောင်း ကောက် စသော ဂီတပညာများပါ သင်ကြားထားခဲ့လေသည်။ ခင်လေးဆွေ ၏ စိတ်ကူးမှာကား ဥစ္စာပေါ် ရုပ်ချော၍ ပညာစုံတတ်သော မသက်နဲ့ဟူ၍ ဟိုးလေးတကျော် ရှိသဖြင့် ယောက်ျားတွေ ဝိုင်းဝန်း ပိုးပန်းကြသည့်အခါ ပိုးပန်းသမျှသော ယောက်ျားများ၏ နှလုံးသားကို ခြေနှင့် ပွတ်ခြေဘိသကဲ့ သို့ ငြိုငြင် ပင်ပန်းအောင် ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်စေမည်ဟူ၍ အကြံပြုထားလေ သည်။

တက္ကသိုလ် မောင်မယ်ရွေးပွဲ ကျင်းပသောအခါ ရွှေဘိုသူ မသက်နဲ့ သည် ဒိုင်လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အမှတ် အများဆုံး ရရှိ၍ ပထမ တက္ကသိုလ်မယ် ရွေးချယ်ခြင်း ခံရလေရာ၊ ၎င်းရွေးချယ်ချက်မှာ Popular decision ကျောင်းသားများ ကျေနပ်သော ရွေးချယ်ချက်ဖြစ်၍ တစ်ကျောင်း လုံး ဩဘာပေးကြသည်မှာ ဆူညံသွားလေတော့သည်။

*

တက္ကသိုလ်မောင်မယ် ရွေးပွဲ မကျင်းပမီ နှစ်နှစ်ခန့် အချိန်လောက်၌ ဦးကျော်ဟိုးနှင့် ဦးပြည့်စုံတို့သည် မိမိတို့၏ သားများ ဆယ်တန်း အောင်ပြီ ဖြစ်၍ ကောလိပ်ကျောင်းသို့ ပို့ရန် ပြင်ဆင်လျက် ရှိကြ၏။ ဦးကျော်ဟိုးသည် သား မောင်သာမြတ်ကို ခေါ်၍ ဘီအေအောင်သည့်တိုင်အောင် ကြိုးစား၍

ပညာသင်ဖို့ အကြောင်း၊ ဘီအေအောင်ပြီးသောအခါ မိမိတို့နယ်မှ မြို့အုပ် ဖြစ်ဖူးသူ မရှိသေးသဖြင့် မြို့အုပ်စာမေးပွဲ ဝင်ရောက် ဖြေဆိုဖို့ အကြောင်း၊ ပညာအရပ်ရပ်တွင်လည်း အခြားလူများထက် မသာလျှင် ရှိစေ၊ ဟိုဘက်အိမ် က ဦးပြည့်စုံ၏ သား လူမော်ထက် သာအောင် ကြိုးစား၍ သူထက်သာသည် ဟု ကြားရမှ မိမိကျေနပ်မည် ဖြစ်ကြောင်းများနှင့် မှာထား သွန်သင်လေ၏။

လမ်း၏ အခြားဘက်၌ ရှိသော ဦးပြည့်စုံကလည်း သား မောင်လူ မော်အား အလားတူ ဩဝါဒမျိုး ပေးလိုက်၏။ သို့သော် ဦးပြည့်စုံ၏ ရည်ရွယ် ချက်မှာ မြို့အုပ် ဝန်ထောက် ဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ဘဲ လူမော် ဘီအေအောင်ပြီးသော အခါတွင် မင်းတိုင်ပင်အမတ် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့အကြောင်း၊ အစဉ် အဆက်မှ စ၍ ၎င်းနယ်သား ဖြစ်သည်အလျောက် တစ်နယ်လုံး အပေါ်၌ မျက်နှာနာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါးနည်းတူ ငွေကုန်ကြေးကျခံ၍ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယှဉ်ပြိုင် လှယ်ကရသော် မင်းတိုင်ပင်အမတ်လောက်မျှကို မရနိုင်စရာ ဘာမျှ အကြောင်းမရှိကြောင်း၊ မိမိတို့နယ်မှ ဘီအေအောင်သော အမတ်လောင်း မပေါ်ပေါက်သေးသဖြင့် နယ်သား အစစ် တစ်ယောက်က ဘီအေအောင်ပြီးမှ အရွေးခံခဲ့လျှင် နယ်သူနယ်သားများက စုပြုံ၍ မဲပေးကြ မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဟိုဘက်အိမ်က သာမြတ်တစ်ယောက်လည်း အရွေးခံဖို့ စိတ်ကူးပေါက်၍ မိမိ၏ သားနှင့် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံခဲ့ပါမူ မိမိ၏ စည်းစိမ် ပြုတ်သည်တိုင်အောင် အကုန်ခံ၍ နိုင်အောင် လုမည် ဖြစ်ကြောင်း များနှင့် မှာထား ဆုံးမ ဩဝါဒ ပေးလိုက်လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် တစ်ရွာတည်းသားများ ဖြစ်သည့်အလျောက် တက္ကသိုလ်သို့ အတူတကွ သွားကြသော်လည်း မိဘ ချင်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ဖြစ်သည့်အလျောက် မိမိတို့ အချင်းချင်းလည်း ပညာ တွင် သာမက တစ်သက်ပတ်လုံး လူမှုလူရေးတွင် သူထက်ငါ သာအောင် ကြိတ်မည်ဟု စိတ်ထဲ၌ အသီးအသီး အားခံလျက် ရှိကြလေတော့သည်။

တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည်

နှစ်ယောက်စလုံး လူရည်ချွန်များ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် လူမော်က ကစား ခုန်စား အသင်းများ၌ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လျှင်၊ သာမြတ်က စာဖတ်အသင်း၌ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်၏။ လူမော်က ဒီဘိတ်ခေါ် စကားရည်လှခြင်း ဆိုင်ရာ အသင်း၌ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လျှင်၊ သာမြတ်က ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ အသင်းတွင် ချယ်ယာမင် ဖြစ်၏။ လူမော်က ဘောလုံး ၁၁ ယောက် အသင်း၌ ကက် ပတိန်ဖြစ်လျှင်၊ သာမြတ်က တင်းနစ်ချန်ပီယံ ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြင့် တစ် ယောက်နှင့် တစ်ယောက် သူမသာ ငါမသာ တစ်ပြန်စီ အောင်ပန်းဆွတ် လျက် ရှိကြလေ၏။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ကြ၍ အိုင်အေ အောင် ပြီးနောက် ဘီအေ ဂျူနီယာ အတန်းသို့ တက်ကြသောနှစ်တွင် မသက်နံသည် တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်လာ၍ အထက်ပါ တက္ကသိုလ် မောင်မယ်ရွေးပွဲတွင် ပါဝင် ယှဉ်နှိုင်း ဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့က တက္ကသိုလ်သို့ နှစ်နှစ် ဦးနှင့်၍ မသက်နံ ရောက်လာသောနှစ်တွင် ဘီအေ အောက်တန်းသို့ ရောက်နေကြလေပြီ။

*

တက္ကသိုလ်မယ် အရွေးခံရသော မသက်နံမှာ ကျောင်းသူများအနက်တွင် လက်ဝတ်လက်စား အတောင့်ဆုံးဖြစ်၍ မျက်နှာကြီးခဲ့ရာသည် အထဲတွင် ထိုကဲ့သို့ တိုင်းသိပြည်သိ ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသောအခါ၌ အထူးတလည် မျက်နှာ ပွင့်လန်းလာပြန်သည် ဖြစ်၍ မသက်နံကို စိတ်ထဲက ဖြစ်စေ မပိုးပန်း သော ကျောင်းသားဟူ၍ မရှိသလောက် ဖြစ်နေလေတော့သည်။ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့မူကား ပိုးပန်းသူများအနက်တွင် ရှေးဆုံးတန်းမှ ပါဝင်ကြ၍ အခြား ကျောင်းသားများကဲ့သို့ ကျိတ်ပိုး မံဟုတ်ကြဘဲ ပြောင်ပြောင်ကြီး ပိုးပန်းကြ လေ၏။

တက္ကသိုလ်သို့ တစ်ပြိုင်တည်း ရောက်လာကြသော လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် ငယ်ကတည်းက ကွဲသွားကြသော မသက်နံကို ကျောင်း၌

တစ်ဖန် ပြန်တွေ့ကြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ ငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်များကို သတိရကြ၍ ကစားဖော် လုပ်ခဲ့သော သူငယ်ဘဝမှသည် ရည်းစား လှရသော လူပျိုဘဝသို့ ရောက်ရှိလာပြန်ချေပြီဟု နှစ်ယောက်လုံးက ရိပ်မိကြ၏။ မိဘများ၏ ဂုဏ်ပြိုင်သွေးဝင်လျက် ရှိသော ဤလူငယ်နှစ်ယောက်တို့ ဖြစ်ရ ပုံမှာ မသက်နံကို နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ကြိုက်ကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ လူငယ်တို့ ဘာဝ တွေ့မြင်ခါ မတ္တဖြင့် လိုချင်သော ဆန္ဒမျှလောက်သာ ရှိစေဦး၊ တစ် ယောက်နှင့် တစ်ယောက် မခံချင်သောစိတ်နှင့်ပင် မလျော့တမ်း ပိုးပန်းကြ မည် ဖြစ်၏။ ယခုမှာမူ သာမြတ်ရော လူမော်ပါ မသက်နံကို တကယ်တမ်း ချစ်ကြိုက်နေကြသည့် လက္ခဏာ ရှိရကား မည်သူကမှ နောက်ဆုတ်မည် မဟုတ်ချေ။

တက္ကသိုလ်မယ်ရွေးပွဲ ပြီးသည့် နောက်တစ်နေ့၌ သာမြတ်သည် မိမိ၏ သူငယ်ချင်းများအား မသက်နံ၏ လက်မှတ်နှင့်တကွ ရဖူးသော ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံကို ပြသ၍ လူငယ်တို့ဘာဝ အသားယူလျက် ရှိရာ သူငယ်ချင်း များမှာလည်း မသက်နံကို ပိုးပန်းသူချည်း ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်၏ လူရေးသာပုံကို ချီးကျူးကြ၏။

‘တော်ပါပေဗျာ.... ကိုသာမြတ်တို့များ၊ ကျုပ်တို့ဖြင့် ရောက် ကတည်းက တောင်းလိုက်တာ၊ ခုထက်ထိ တစ်ပုံမှ မရဘူးပေါင်ဗျာ’

‘ရမှာပေါ့ဗျာ၊ သူတို့ကတော့ တစ်ရွာတည်းသားတွေကိုး’

‘တစ်ရွာတည်းသားတိုင်း ရတာမှတ်လို့ဗျာ၊ ကိုလူမော်ကော ခင်ဗျား တို့ ရွာကပဲ ဆို’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျုပ်တို့ ရွာကပါပဲ’

‘ကိုင်း ဘယ်နှယ်ရှိစ၊ ကိုသာမြတ်ကိုတော့ တကယ် မြတ်နိုးလို့ ပေးတာ ဖြစ်မှာပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်တို့တစ်တွေတော့ ဖားပါပြီဗျာ၊ ကိုသာမြတ်က အောင်ပန်းဆွတ်တော့မှာပါ’

ကျောင်းသားများက ဤကဲ့သို့ အသားပေး၍ ချီးကျူးကြသည်များ

ကို ကြားရသောအခါ သာမြတ်မှာ ပီတိ တစ်မိမိနှင့် နှုတ်ခမ်းမွေးသပ်ကာ ပြုံးနေလေ၏။

ထိုခဏ၌ လူမော် တက်လာ၍ ဓာတ်ပုံကို မြင်လိုက်သဖြင့် မသက်နဲ့ ၏ ဓာတ်ပုံဖြစ်သည်ကို သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်-

‘ဘာလဲဗျ၊ ကျုပ် ခေါင်းအုံးအောက်က ဓာတ်ပုံ ခိုးကြည့်နေကြ မှတ်တယ်’

ကျောင်းသားများလည်း မျက်လုံးပြူးလျက် တစ်ယောက်ကို တစ် ယောက် ကြည့်နေကြစဉ် သာမြတ်က-

‘ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံက ဘာဓာတ်ပုံလဲ’

‘မသက်နဲ့ ပုံပေါ့၊ ခင်ဗျားတို့ တယ်ရိုင်းတဲ့ လူစုဗျာ၊ ဥစ္စာရှင် မရှိ ခိုက် ဓာတ်ပုံ ခိုးကြည့်ကြတာပေါ့လေ’

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ‘မသက်နဲ့ဆီက ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံ ရဖူး လို့လား’

‘သယ်... တယ်လာတဲ့ လူပါကလား၊ သူများပစ္စည်း ခိုးကြည့်ပြီး မေးလိုက်ပုံ ကြည့်ကြပါဦး၊ ပေးပါဗျာ.... ကျုပ် ဓာတ်ပုံ’

ထိုခဏ၌ ဓာတ်ပုံသည် သာမြတ်၏ လက်ထဲတွင် ရှိ၍ လူမော်က ဆွဲလုလေ၏။

‘ဟေ့လူ အရမ်းမလှနဲ့နော်’ ဟု ဒေါသနှင့် ပြောလိုက်၏။ စင်စစ်မှာ သာမြတ်သည် လူမော်၏ စကားကို ကြားရခြင်းအားဖြင့် လူမော်မှာလည်း မသက်နဲ့၏ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ရဟန်တူသည်ဟု ရိပ်မိသော်လည်း သူငယ်ချင်း များရှေ့တွင် မိမိ တစ်ယောက်တည်း ရဖူးသည့် အနေမျိုးဖြင့် အသားယူထား သည် ဖြစ်သောကြောင့် ရှက်ရမ်း ရမ်းချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်နေလေပြီ။ ယင်းသို့ ရှိနေသည်အတွင်း လူမော်က ဓာတ်ပုံကို အတင်း ဆွဲလုသည်တွင် သာမြတ်သည် စကားဖြင့် ရှင်းလင်း မနေတော့ဘဲ လူမော်ကို တွန်းပစ်

လိုက်၏။ လူမော်လည်း မိမိ၏ပစ္စည်း မှန်ပါလျက် ပြန်မပေးသည့်ပြင် တွန်းပစ်ရချေသလောဟု ဒေါပွကာ သာမြတ်ကို တစ်ချက် ထိုးလိုက်၏။

ဤတွင် သာမြတ်လည်း ဓာတ်ပုံကို ပစ်ချ၍ လူမော်ကို ပြန်ထိုးလေရာ ကျောင်းသားများသည် သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တို့၏ လက်ဝှေ့ပွဲကို အနိုင် နိုင် ဖျန်ဖြေကြရလေသည်။

နောက်ဆုံး၌ သာမြတ်တွင် နှုတ်ခမ်းပြတ်၍ နဖူးရောင်သော ဒဏ်ရာ လည်းကောင်း၊ လူမော်၌ မျက်လုံးတစ်ဖက် ပီတိမတတ် ဖူးဖူးရောင်သော ဒဏ်ရာ လည်းကောင်း အသီးသီး ရရှိကြ၍ တစ်ယောက်လျှင် သုံးလေး ယောက်စီ ကိုင်ဆွဲကာ ခွာလိုက်ကြရပြီးနောက် အခန်းတစ်ထောင့်တွင် တစ်ယောက်စီ ထိုင်ကာ မောဟိုက်လျက် ရှိကြလေတော့သည်။ မသက်နဲ့၏ ဓာတ်ပုံမူကား သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် သတ်ပုတ်စဉ်က ခြေထောက်နှင့် နင်းမိသဖြင့် စုတ်ပြတ်လျက် ထောင့်ထဲသို့ လွင့်နေလေပြီ။

သာမြတ်သည် ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ထိုင်နေရာမှ ဓာတ်ပုံကို သတိရ၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ ဓာတ်ပုံ ဖြစ်နေပုံ အခြင်းအရာကို မြင်၍ ရုတ်တရက် သတိရပြီးလျှင် ဒေါသ အလျှင်းကင်းသော မျက်နှာထားနှင့် ထိုင်ရာမှ ထ၍ လူမော်သို့ လက်ဆန့်တန်းကာ ကမ်းလှမ်းလိုက်၏။ လူမော်ကမူ ကြောင် တောင်တောင် လုပ်၍ ငေးကြည့်နေသေးရာ ကျောင်းသားများက ‘ဟုတ်ပေ သားပဲ၊ ကိုလူမော်က ဆွဲလိုက်ပါဘိဗျာ’ ဟု ဝိုင်း၍ ပြောကြသည်တွင်မှ ထိုင်ရာမှ ထ ကာ သာမြတ်၏ လက်ကို ဆွဲလေတော့သည်။

သာမြတ်မှာ အင်္ဂလိပ် ဝတ္ထုများ ဖတ်ရာတွင် ၎င်းလူမျိုး၏ Sporting spirit ရန်းငြိုး မဖွဲ့ဘဲ အမျက်ပြေဖို့ ကြိုးစားသောဝါဒကို သဘောကျသည်နှင့် အတူခိုး ပြုမှုလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူမော်မူကား ဤနည်းအားဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် သာမြတ်က တစ်ပန်းသာအောင် ပြုလုပ်သွားသည်ဟု စိတ်ထဲ တွင် အောင့်သက်သက် ဖြစ်နေလေတော့သည်။

ထိုနေ့ညနေ၌ သာမြတ်သည် မသက်နှံ့ကို တွေ့အောင် ရှာ၍ နှစ်ယောက် ထဲ ဆုံမိကြသောအခါတွင် ရွာတော့မည့် မိုးကဲ့သို့ သုန်မှုန်သော မျက်နှာထားကြီးမျိုး လုပ်နေရာ မသက်နှံ့ကား ပြုံးစိစိ မျက်နှာထား ရှိနေ၏။ မသက်နှံ့သည် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ ထိုးသတ်ကြခြင်းနှင့် ထိုးသတ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုပါ ကြားသိနှင့် ပြီးလေပြီ။

‘မသက်နှံ့တို့ လုပ်ပုံ ကောင်းပါပေဗျာ’

‘အလို ... ကျွန်မက ဘာများ လုပ်မိလို့ပါလိမ့်’

‘ကျုပ် တစ်ယောက်တည်း ပေးတယ်မှတ်လို့ ကျုပ်က အသားယူနေလိုက်တာ၊ လက်စသတ်တော့ လူတကာ လျှောက်ဝေပစ်နေတာကိုးဗျ’

‘ဓာတ်ပုံ ပြောတာလား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လူတကာ မဝေရပါလား ကိုသာမြတ်’

‘လူမော်ကိုလည်း တစ်ခု ပေးတယ်ဆို မဟုတ်လား’

‘ပေးတယ်လေ၊ ဘာဖြစ်သလဲ’

‘ဒါဖြင့် ဝေပစ်တာ မဟုတ်သေးဘူးလား’

‘ရှင်က လူတကာ ဝေတယ်ဆို၊ ကိုယ့် ရွာသားမို့ ပေးတာ ရှင်က ဘာ တွန့်တိုစရာ ရှိသလဲ’

‘ကျုပ် ထင်တာကတော့...’

‘ရှင် ထင်တာတွေ လျှောက်ပြောမနေပါနဲ့၊ ကျွန်မ မသိချင်ပါဘူး၊ ကိုယ့်ဓာတ်ပုံ ကိုယ် ပေးချင်တဲ့လူ ပေးမှာပေါ့၊ ရှင်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ’

မသက်နှံ့သည် ဓာတ်ပုံကို သာမြတ်သို့ ပေးစဉ်က တစ်ယောက်တည်း ပေးသည့် အနေမျိုး ထင်အောင် ပေးခဲ့ဟန်တူ၍ သာမြတ်က အထင်ကြီးခဲ့သည့် လက္ခဏာ ရှိ၏။ သို့ရာတွင် သာမြတ်က အထင်ကြီးမိသည့်

အလျောက် လူမော်သို့ ပေးခြင်းကို အပြစ်ဆိုသည့်အခါ မာနကြီးသော မသက်နှံ့သည် သာမြတ် နှစ်သိမ့်အောင် အထိုက်အလျောက် မပြောဘဲ သာမြတ်၏ နှလုံးသားကို ဖနေင့်နှင့် ပေါက်လိုက်လေပြီ။ ဤမျှမကသေးဟူ၍ မသက်နှံ့က တစ်ရွာတည်းသားချင်း ဖြစ်၍ ငယ်သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်သည့်အလျောက် မောင်လို နှမလို ခင်မင်သဖြင့် ဓာတ်ပုံ ပေးခဲ့ခြင်းကို ကိုယ်ထင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်၍ အထင်ကြီးသော လူစားမျိုး၏ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော အခြင်းအရာ အကြောင်းကို လက်ချာပေး၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။

မသက်နှံ့ကို ဆူအုံ ကြိမ်းအုံဟု လာခဲ့သော သာမြတ်မှာ မဆုမကြိမ်းနိုင်သည့်ပြင် သခင်က ကန်ကျောက်လိုက်သော ခွေးကဲ့သို့ အမြီးကုပ်၍ သွားလေပြီ။ သာမြတ်သည် မသက်နှံ့ကို ငယ်ကြိုက်ဖြစ်၍ လူငယ်တို့ဘာဝစိတ်ကူးယဉ်သော အခါများတွင် မသက်နှံ့ကို မြို့အုပ်ကတော်၊ ဝန်ထောက်ကတော် အရာ၌ အမြဲတမ်း ထားလာခဲ့၏။ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်၍ မသက်နှံ့ကို လူတိုင်း ပိုးပန်းကြသည့်အထဲတွင် မသက်နှံ့သည် မိမိအား အရေးအပေးဆုံးဟု မှတ်ထင်ခဲ့၏။ ချစ်ကြိုက်ပါသည်ဟု ဖွင့်ဟ၍ မပြောရသေးစေကာမူ မိမိက ပြောသော တစ်နေ့တွင် အဆင်သင့် နေရာကျလိမ့်မည်ဟု အောက်မေ့ခဲ့၏။ ယခုမူကား သာမြတ်အဖို့၌ ဆပ်ပြာ ပူဖောင်းကြီး ပေါက်ကွဲသွားခဲ့လေပြီ။

မသက်နှံ့ကို လူမော်တို့ တွေ့ကြသည့်အခါ-

‘ဗျို ... မသက်နှံ့၊ ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံ ဘယ်ဈေး ရောင်းသလဲ’

‘ရှင် ပေးထားတာ ဘယ်ရောက်လို့လဲ’

‘ဘယ်မှ မရောက်ပါဘူး၊ ကျုပ်တို့ အခန်းက ကိုဘသန်းက ဝယ်ချင်လို့ပါ တဲ့’

‘ပိုက်ဆံနဲ့တော့ မရောင်းပါဘူး၊ ကိုယ့်ရွာမှာ မွေးရင်တော့ အလကား ပေးပါတယ်’

‘မွေးတိုင်း ပေးမှာလား’
 ‘ပေးပါတယ်၊ တောင်းရင်တော့...’
 ‘နွားကျောင်းတဲ့ ဖိုးလူနီက တောင်းနေတယ်’
 ‘ကိုယ်တိုင် လာတောင်းပစေ၊ ပေးပါတယ်’

လူမော်လည်း မသက်နဲ့ နာလောက်အောင် မပြောတတ်သည်နှင့် နှုတ်ခမ်းကိုကိုက်လျက် ကြည့်နေ၏။

‘ရှင်တို့ ယောက်ျားတွေ သိပ်ခက်တယ်၊ လိုချင်လှချေရဲ့ ဆိုပြီး မရမက ပူတောင်းလို့ ကိုယ့်ရွာသားချင်းမို့ ပေးလိုက်တာ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အထင်ကြီးပြီး အချင်းချင်း သတ်လိုသတ် ပုတ်လိုပုတ်၊ ပေးတဲ့လူကို အပြစ် တင်လိုတင်။ တန်ပါရှင်၊ နောက်များတော့ ရှင်တို့ကို အသိတောင် မလုပ်တော့ ဘူး’

မသက်နဲ့လည်း ချာခနဲ လှည့်ထွက်သွားလေရာ လူမော်သည် မသက်နဲ့ကို ငေးကြည့်နေရင်း ယခင်က အသင့်အတင့်မျှလောက် ကြိုက်မိ ရာမှ ထိုအချိန်ကစ၍ အပြင်းအထန် ချစ်ကြိုက်လာပြီးလျှင် ‘နင့်ကို မရ မနေဘူးကွ’ ဟူ၍ သန္နိဋ္ဌာန် ချလိုက်တော့သည်။

*

မသက်နဲ့သည် ရွှေဘိုမြို့၌ရှိသော ခင်လေးဆွေထံသို့ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ သတ်ပုတ်ကြပုံ အခြင်းအရာနှင့် တစ်ကျောင်းလုံးက မိမိအား ဝိုင်းပိုးကြပုံ အကြောင်းအရာများကို စုံလင်စွာ ရေးသား သတင်းပေးလေရာ၊ ခင်လေးဆွေ မှာ အလွန်တရာ နှစ်သက် အားရ၍ မွေးကျေးရသော ကျေးဇူးနပ်သည်ဟု ပြန်စာ ရေးလိုက်၏။ ၎င်းစာတွင် မည်သူ့ကိုမူ စိတ်ထဲက တကယ် မကြိုက်မိ စေဘဲ ချစ်ချင်ကြိုက်ချင် ပြုပြီးလျှင် နောက်ဆုံးတစ်နေ့တွင် မိမိအား ကတိ ထားပြီး ဖြစ်သည်အတိုင်း မိမိပေးစားသော ယောက်ျားဖြင့်သာ လက်ထပ်ရ မည့် အကြောင်း ထပ်လောင်း၍ သတိပေးလိုက်လေသည်။

*

လက်တွေ့ထိုးရသော နေ့မှစ၍ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မသက်နဲ့ကို ယခင်ကကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်ကြီး မဟုတ်ဘဲ ကျိတ်ပိုး ပိုးကြလေတော့သည်။ ဂူငယ်နှစ်ယောက်လုံးမှာ ကျောင်းသားများ၏ မျက်စိတွင် အရှက်ကွဲကြရ သည်ဟု ယူဆသည်အလျောက် ရွာသားချင်းဆို၍ အခွင့်ရသည့် အခါတိုင်း တပျားတွဲတွဲ မနေကြတော့ဘဲ ခေါ်ထူး မေးပြောဆိုသည့် အခြေအနေမျိုးဖြင့် ဟန်လုပ်နေကြ၏။ ဤတွင် အခြားကျောင်းသားများသည် မသက်နဲ့ကို ပိုးပန်းကြရန် အခွင့်ကောင်း အချက်ကောင်း ပေါ်လာ၍ စာပေးသူ ပေး၊ ရေမွှေး ပေါင်ဒါ လက်ဆောင် ပို့သူ ပို့ စသည်ဖြင့် အမဲသားပုပ်ကို ယင်အံ့ သလို တစ်ပြုတစ်ခေါင်းကြီး ပိုးပန်းကြ၏။ မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်မှာ ခင်လေး ဆွေ အပေါ်၌ သစ္စာစောင့်သည့်အလျောက် မည်သူအားမျှ မေတ္တာတုံ့ပြန် ခြင်း မရှိသော်လည်း တစ်နေ့တခြား ဘဝင်မြင့်သည်ထက် မြင့်သွားခဲ့လေပြီ။ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ လက်တွေ့အဆိုင်း ပြီးသည်နောက် တစ်နှစ်အတွင်း သုံးဆိုင်းထက် မနည်း ထိုးသတ်ကြသေးရာ၊ မသက်နဲ့သည် ယောက်ျား ကလေးများ ထိပ်ပေါက် ခေါင်းကွဲ နှုတ်ခမ်းပြဲသော အဖြစ်အပျက်များကို မိမိနှင့် ဘာမျှ မဆိုင်သလို လျစ်လျူ၊ ဥပေက္ခာရှု၍ နေနိုင်ခဲ့လေပြီ။ လက်တွေ့ တစ်ဆိုင်း သတ်၍ ခင်လေးဆွေထံသို့ သတင်းပို့လိုက်တိုင်း ခင်လေးဆွေထံမှ လုံးပွား နားကပ်အစား စိန်တစ်လုံး နားကပ် လည်းကောင်း၊ ၁၀ ရတီ စီးသော ကြယ်သီးအစား ရတီ ၂၀ စီးသော ကြယ်သီး လည်းကောင်း တင်ပို့ ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရလေ၏။

မသက်နဲ့သည် အတော်အတန် ကျောင်းသားကို လူ မထင်တော့ဘဲ အကြီးအကျယ် ဘဝင်မြင့်လျက် ရှိပေပြီ။ ခင်လေးဆွေက မည်သည့် ယောက်ျားကိုမျှ မချစ်မကြိုက်ဖို့ မှာထားသော ဩဝါဒကို အပထား၍ မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိနှင့် ထိုက်တန်သော ယောက်ျားသည် တက္ကသိုလ် တစ်ကျောင်းလုံး၌ မရှိသေးဟူ၍ မှတ်ထင်နေလေပြီ။ တက္ကသိုလ် ကျောင်း ဟူသည်မှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး၏ ထိပ်ဆုံးတန်း ခေါ်ရသည့်

ယောက်ျားကလေးများ စုဝေးရာဌာန ဖြစ်ပါလျက် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား ကိုမှ အဖက်တန်သည် မထင်သော မသက်နဲ့မှာ မည်သို့သော ယောက်ျား အတန်းအစားကို ရည်မှန်းသည် မပြောတတ်ပေ။

မသက်နဲ့မှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ရွယ်တူ ရွယ်တန်များကို အဖက်တန်သည် မထင်သော်လည်း လင်စိတ် သားစိတ် ကုန်ခြင်းကား မဟုတ်၊ လှချင်လိုက်ပုံမှာ ပြောဖွယ်ရာ မရှိ၊ ဝတ်လိုက် စားလိုက်သည်မှာ လည်း လျှမ်းလျှမ်းတောက်။ အတန်းထဲသို့ ပညာသင်ဖို့ လာခြင်းပင်လျှင် ပွဲနေပွဲထိုင် အခမ်းအနား သွားတော့မည်ကဲ့သို့ ထင်ရလောက်အောင် အကောင်းဆုံး ပိုးထည် ဖဲထည် အဆင်ဆန်းများဖြင့် ဖိတ်ဖိတ်တောက်လျက်၊ ရွှေထည် စိန်ထည် စသော လက်ဝတ်လက်စားများမှာလည်း ပြောင်ပြောင် ဝင်းလျက် ရှိတော့သည်။

မသက်နဲ့သည် မိမိအား ချစ်ကြိုက်သည် ဆိုသော ယောက်ျားကလေး များကို အရူးဖြစ်အောင် လှိမ့်ခြင်း၌ အရသာခံတတ်လေပြီ။ တေ့တေ့ ဆိုင်ဆိုင် မဟုတ်ဘဲ ပိုးပန်းရုမျှလောက်ကို မြောက်ပင်ပေး၍ မိမိဘက်သို့ ပါသည် ထင်သဖြင့် အတင့်ရလာသော ကျောင်းသားကိုမူ ပီသလာလေးနှင့် နံဘေးပစ်သလောက် နာကြည်းအောင် ပြောလွှတ်တတ်လေသည်။

ကျောင်းသားများသည် မသက်နဲ့၏ ရုပ်အဆင်းနှင့် အပြင်အဆင် အဖြိုးအလိမ်းတို့ကို မျက်စိကျ၍ ပိုးပန်းကြသော်လည်း ၎င်း၏စခန်းကြီးသော စိတ်နေ စိတ်ထားနှင့် အမူအရာတို့ကို ရွံမှန်းကြလေပြီ။ ကမ္ဘာတည်ဦး တန်ခူး ရက်မစုံ ကတည်းက ကိန်းအောင်းလာခဲ့သည့် ယောက်ျားကလေးတို့၏ ဝါသနာအတိုင်း မီးကိုတိုးသော ပိုးဖလံကဲ့သို့ မသက်နဲ့ တည်းဟူသော မီးရောင်ကို မတိုးဖူးသူ မရှိ။ အတောင်ကျမ်းသဖြင့် မပျံနိုင်သော အခါမှ ဖယောင်းတိုင် ခြေရင်းတွင် ပတ်ချာလှည့်ပြေးသော ပိုးကောင်ကလေးများ သဖွယ် စာအုပ်ကလေးများ တကိုင်ကိုင် မှိုင်နေကြတော့သည်။

နောက်ဆုံး၌ မသက်နဲ့အကြောင်းကို အကောင်းပြောသော ကျောင်း သားလည်း မရှိ၊ မရချင်သော သူလည်း မရှိချေ။ အများအားဖြင့်မူကား ကျောင်းသားများသည် စပျစ်သီး ချဉ်သည်ဟု ပြောသော မြေခွေးကဲ့သို့ 'ဒီလို ကောင်မ ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ သူ့ကို ရရင် သူပေါင်ဒါဖိုး ရအောင် အလုပ် လုပ်ရတာနဲ့ လင်လုပ်တဲ့အကောင် လျှာထွက်သေမှာပဲ' စသည်ဖြင့် ပြောကြ မတော့၏။ သို့သော် ယနေ့ ရလျှင် ယနေ့ ယူမည့် ကျောင်းသားတို့သာ များလေသည်။

မသက်နဲ့၏ စိတ်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စစ်ဆေးကြည့်မည် ဆိုပါ မူကား မိမိအား ပိုးပန်းကြသော ကျောင်းသား အမြောက်အမြား အနက်တွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ နှစ်ယောက်အပေါ်တွင် မေတ္တာ အထိုက်အလျောက် စွန်းငြိဟန် တူ၏။ ဓာတ်ပုံပေးစဉ်က မသက်နဲ့သည် မိမိ၏ဓာတ်ပုံကို ပေးရုံ မျှ မဟုတ်၊ ဓာတ်ပုံချင်း လဲလှယ်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့၏ ဓာတ်ပုံများ ရရှိထားရာ ၎င်း ဓာတ်ပုံနှစ်ခုကို ရံဖန်ရံခါ ထုတ်၍ နှိုင်းယှဉ် ကြည့်လေ့ရှိ၏။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်မိခြင်းမှာ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးအရွယ် ကတည်းက မိမိအတွက်ကြောင့် မကြာခဏ သတ်ပုတ် ထိုးကြိတ်ခဲ့သူများ ဖြစ်၍ ကြိုက်သည် ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည် ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ အကြောင်းသည် စိတ်ထဲတွင် မကြာ မကြာ ပေါ်လာသောကြောင့် ဖြစ်ဟန် တူပေသည်။

အခန်း ၅

လူမော်သည် မင်းတိုင်ပင်အမတ် ဖြစ်အောင် လုပ်၍ နိုင်ငံရေးသမား လုပ်ဖို့ ကြံရွယ်ချက်ရှိသူ ဖြစ်ရကား ကျောင်းစာများကို ကောင်းစွာ မကျက်ဘဲ စကားရည်လှပများ၌ ဗိုလ်ဆွဲအောင် လေ့ကျင့်ပြီးလျှင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှု လေ့လာခြင်းအားဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်၍

အိုင်အေ စာမေးပွဲတွင် အနိုင်နိုင်မှု အောင်မှတ် ရခဲ့သော်လည်း ဘီအေ စာမေးပွဲ၌ ကျရှုံးခဲ့၏။

သာမြတ်မှာမူ ဘီအေ အောင်မှ အစိုးရဘက်တွင် ရာထူးမြင့်မြင့် ရနိုင်သည်ဆို၍ အတန်းစာကို မဲမဲသဲသဲ ကြိုးစားခဲ့ရကား မသက်နဲ့ကို ချစ်ကြိုက်ခဲ့မိသော စိတ်လေစိတ်လွင့်ကို အထိုက်အလျောက် ချိုးနှိမ်နိုင်ခဲ့ သည်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် အချိန်တန်သောအခါတွင် ဘီအေစာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့လေပြီ။ သို့သော် သာမြတ်သည် မသက်နဲ့ကို လက်လျှော့သေး သည် မဟုတ်။ မိမိ ကြီးပွားရေးကို မျက်ခြည်ပြတ် မခံသော လူငယ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ စာမေးပွဲအောင်၍ အလုပ်အကိုင်နှင့် တကွ နေရာတကျ ရှိသော အချိန်တွင် မသက်နဲ့ ရမှုတည်းဟူသော ကိစ္စကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု စိတ်နှလုံးကို တုံးတုံးချထားခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်း၌ရှိနေစဉ် မသက်နဲ့၏ သတင်းကို နားထောင်ကြည့်ရာ တွင်လည်း အလွန် အလွန် စခန်းကြီး၍ မည်သူမှ မကပ်နိုင်သော မိန်းကလေး တစ်ယောက် ဟူ၍ သတင်းပြေးလျက် ရှိသောကြောင့် တစ်နည်းအားဖြင့် မသက်နဲ့အတွက် စိတ်ချမိ၏။ မိမိ မရလျှင်သာ ရှိစေ၊ လွယ်လွယ်ကူကူ သူလို ငါလို ကျောင်းသားတစ်ယောက်နှင့် သမီးရည်းစား ဖြစ်သည့် မိန်း ကလေး တစ်ယောက် မဟုတ်ခြင်းမှာမူ ကျောင်းသားတိုင်း၏ ပါးစပ်မှ ထွက်သော စကားအားဖြင့် စိတ်ချနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာမြတ်သည် စိတ်နှစ်ခွဲ မထားဘဲ စာထဲ၌ တစ်ဖြောင့်တည်း အာရုံစိုက်ကာ ကြိုးစားလိုက် ရာတွင် အချိန်စေ့သောနေ့၌ ဘီအေ အောင်မြင်လေတော့သည်။

မသက်နဲ့မှာ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ ဘီအေ စာမေးပွဲ ဝင်ကြသော နှစ်တွင် အိုင်အေ စာမေးပွဲ ဖြေဆိုရာ လှပမှုလောက်ကိုသာ ဂရုစိုက်လာခဲ့ သော မိန်းကလေးဖြစ်၍ စာမေးပွဲ၌ ကျရှုံး၏။ စာမေးပွဲ ပြီး၍ ရွှေဘိုသို့ ပြန်သွားသောအခါ ခင်လေးဆွေသည် သမီးတမျှ ချစ်ခင်သော မသက်နဲ့ကို

ရပ်ဝေး၌ ခွဲခွာ၍ မထားလို၊ လူလားမြောက်၍ အလွန်ချောနေသော သမီးကြီး ကို တက္ကသိုလ်သို့ ပို့ထားရခြင်း အတွက်လည်း စိတ်မချနိုင်၍ ချီတုံချတုံ ဖြစ်နေရသည့် အထဲတွင် အိုင်အေ စာမေးပွဲ၌ ကျရှုံးသည်ဆိုသော သတင်း ရောက်လာလေရကား ခင်လေးဆွေသည် မသက်နဲ့ကို တက္ကသိုလ်မှ နုတ် လိုက်လေတော့သည်။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ဘီအေ စာမေးပွဲ ဝင်ပြီး၍ ရွာသို့ ပြန်သွားကြသောအခါ ရွှေဘိုမြို့သို့ မသက်နဲ့ ရောက်နေခြင်းကိုလည်း သိကြ သည်နှင့် ရွှေဘိုသို့ သွားရောက်ကြပြီးလျှင် ယခင်က တစ်ခန်း ရပ်ထားခဲ့ကြ သည့် ပိုးပန်းခြင်း အလုပ်ကို တစ်ဖန် ဆက်လက်၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ကြလေ၏။ မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် မိမိတို့၏ နေအိမ်သို့ တစ်လှည့်စီ အလည် လာနေကြသော သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ စည့်ခံ ကျွေးမွေး သော်လည်း လူငယ်နှစ်ယောက်တို့၏ ပိုးပန်းမှု ကိစ္စမူကား ရှေးကထက် နီးကပ်ခြင်း မရှိချေ။ မသက်နဲ့သည် နှစ်ယောက်လုံးကို ဖော်ရွေစွာ လက်ခံ စကားပြော၍ ခင်လေးဆွေကလည်း သမီးကြီးအား ရွှေဘို၌ အလွန်ရှားသော ကောလိပ်ကျောင်းသားများက ပိုးပန်းကြသည့်အတွက် နှစ်သက် ကြည့်နူး လျက် ရှိလေတော့သည်။

ရွှေဘိုသို့ မသက်နဲ့ ရောက်လာသော အချိန်မှစ၍ အရာရှိပိုင်းမှ လူပျိုအစစ်များ၊ လူပျိုအတုများ၊ မယားကို တခြား၌ ပို့ထားသည့် လူပျို ဆိုသူများ၊ မုဆိုးဖိုများ မကျန် ပိုးပန်းကြတော့သည်။ အရပ်ထဲမှ ကုန်သည် ပွဲစား ဈေးသည်များသည်လည်း မသက်နဲ့ကို လိုချင်ကြ၏။ သို့သော် ရွှေဘို ကဲ့သို့သော မြို့လတ်ကလေးများတွင် အစိုးရ အမှုထမ်းခေါ် စာရေး စာချိများ နှင့် အရာရှိများသာလျှင် မျက်နှာပွင့်လန်းပေရကား ပွဲစား ကုန်သည်နှင့် ဈေးသည်ဆိုသူများမှာ (ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များမှ တစ်ပါး) ခေတ်မစားကြသော ကြောင့် အနားသို့ မသိနိုင်ကြပေ။ စက်ပိုင်များ အနက်မှမူ လူပျို ဟူ၍ မရှိသလောက် ရှားသဖြင့် မသက်နဲ့ ပိုးသော ပြိုင်ပွဲတွင် အရာရှိများသာ

ရှေ့တန်းမှ တိုးထွေနေကြလေတော့သည်။ ရှေ့တန်း ပိုးသူများအနက်တွင် ရွှေဘိုမြို့သား ကောလိပ်ကျောင်းသား တစ်ယောက် ရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ထိုသူမှာ ကျောင်းမှာကတည်းက ပိုးပန်းခဲ့လှသဖြင့် လက်ပန်းကျ ကာ ယို့တို့တို့ ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မသက်နံ့မှာမူ တက္ကသိုလ်ကတည်းက စခန်းကြီးခဲ့သူဖြစ်၍ မြို့ကလေးသို့ ရောက်လာသောအခါတွင် မိုးမမြင် လေမမြင် သာ၍ပင် စခန်းကြီးနေပြန်တော့သည်။ ဘိလပ်သို့ မယား ပို့ထားသော လန်ဒန်သား မျက်နှာဖြူ အရေးပိုင် တစ်ယောက်မှ လွဲ၍ မသက်နံ့သည် မည်သူနှင့်မျှ မတွဲလိုချေ။ သို့သော် ပါးနပ်သော မိန်းကလေးဖြစ်၍ မသက်နံ့သည် မသင့်လျော်သော အချိန်နှင့် လူသူပြတ်လပ်သော နေရာမျိုးသို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ငြင်းပယ်ဖို့ နားလည်လေသည်။

ဘီအေနှင့် အိုင်အေ စာမေးပွဲ အောင်စာရင်း ထွက်လာ၍ အကြောင်း သိရသောအခါ မသက်နံ့မှာ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်မတက်တော့ဘဲ ကျောင်းထွက်ခဲ့လေပြီ။

မောင်သာမြတ်မူကား ဘီအေ အောင်မြင်၍ မြို့အုပ် စာမေးပွဲ မဝင်မီ အတွင်းဝန်များ ရုံး၌ စာရေးအလုပ် လျှောက်ထား၍ ကံအားလျော်စွာ အလုပ် ရခဲ့လေပြီ။ မောင်သာမြတ်သည် ရန်ကုန်သို့ မဆင်းလာမီ မသက်နံ့နှင့် တွေ့၍ ဘယ်နံ့ရော အခါမှ နောင်တစ်ဖန် တွေ့ဆုံကြမည် မသိသဖြင့် နှုတ်ခွန်းဆက်သဖို့ လာရောက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းများနှင့် စကားခင်းလိုက်ရာ တွင် မသက်နံ့မှာ မောင်သာမြတ် ဖြစ်စေလိုသည့်အတိုင်း ညှိုးငယ်သော မျက်နှာ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ‘လူမရောက် မြင်းမိုရ်တောင်တဲ့ ကိုသာမြတ် ရယ်။ ကျွန်မတို့လည်း ရန်ကုန်ကို ဘုရားဖူး ရောက်ချင် ရောက်ဦးမှာပေါ့။ မတွေ့တော့ဘူးရယ်လို့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’ ဟူ၍ ရွှင်ပျစွာနှင့် ပြန်ပြော၏။

မောင်သာမြတ်ကမူ နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဖို့ ခဲယဉ်းလိမ့်မည်ဆို၍ မိမိ၏ ရင်ထဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ မျိုသိပ်ထားခဲ့သော အချစ်မေတ္တာ စကား

ကို ဖွင့်ဟ ပြောပြလေရာ မသက်နံ့သည် မောင်သာမြတ်၏ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ရှိသော အမူအရာကြောင့် စိတ်၌ ထိခိုက်ဟန် တူသော်လည်း မိမိမှာ ခင်လေးဆွေကို ကတိပေးပြီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိ မပိုင်သောကြောင့် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိအား ပြောနေလျှင် လေကုန်ရုံမျှသာ ရှိမည်ဆိုကာ ခင်လေးဆွေ အပေါ်သို့ လွဲချလိုက်လေ၏။

‘မသက်နံ့ရဲ့ စိတ်ကို နည်းနည်းကလေးလောက် သိပါရစေလားဗျာ။ ခင်လေးဆွေက ငြင်းပယ်လိုရှိတောင် မသက်နံ့က သဘောမျှတယ်ဆိုရင် ကျုပ် ကျေနပ်ပါတယ်ဗျာ’

‘ဒီလို အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကိုယ့်စိတ်ကို ကိုယ် တစ်ခါမှ စစ်ဆေး မကြည့်ဖူးသေးပါဘူး ကိုသာမြတ်။ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်မှန်း သိတာနဲ့ ဒီဟာတွေ ဘယ်တော့မှ ကျွန်မ မစဉ်းစားမိဘူး။ မေမေ ခင်လေးဆွေ ပေးစားတဲ့ လူကို ယူလိုက်မှာပဲ’

‘ဟိုတုန်းက မစဉ်းစားဖူးရင် အခု စဉ်းစားလိုက်စမ်းပါလားဗျာ’

‘စဉ်းစားလို့ ရတာဖြင့် ကျွန်မ မြင်ဖူး တွေ့ဖူးတဲ့ ယောက်ျားတွေထဲ မှာ ကိုသာမြတ်ကို ခဏခဏ သတိရဆုံးပါပဲ။ ငယ်သူငယ်ချင်းမို့လားတော့ မသိဘူး’

‘ငယ်သူငယ်ချင်းဆိုတော့ ဖိုးလူမော်လည်း ရှိသေးတယ် ဟုတ်လား’

‘ကိုလူမော်ကိုလည်း သတိမရဘူး မဆိုနိုင်ဘူးပါရှင်’

မောင်သာမြတ်မှာ ယောက်ျားတကာအနက်တွင် သတိရဆုံးဆို၍ ဝမ်းသာရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားရာမှ မောင်လူမော်ကိုလည်း သတိရသည်ဟု ဝန်ခံ ပြန်သောကြောင့် အတော်ကလေး အားငယ်သွား၏။ သို့သော် ရန်ကုန်သို့ မသွားမီ ဤကိစ္စကို သဲကွဲအောင် ပြုလုပ်သွားမည် ဆုံးဖြတ်ထားသည်နှင့် ခင်လေးဆွေသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်၏။ ခင်လေးဆွေကမူ မိမိ၏ သမီးကို ကြည့်၍ မဝနိုင်သေးသဖြင့် လင်ပေးစားဖို့ စိတ်ကူး မထည့်သေးကြောင်း၊ အရွယ်လည်း ငယ်ကြသေး၍ မောင်သာမြတ်မှာလည်း အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်

များ ရှိနေသေးသည့်အလျောက် ဤကိစ္စကို ယခု လောလောဆယ် မစဉ်းစား
 သေးဘဲ နောင် တစ်နှစ် နှစ်နှစ်နေပြီး ကြာသောအခါမှ ပုံတော်သလို ကြည့်စိမ့်
 မည်ဟု ခပ်ဖယ်ဖယ် ပြောလွှတ်လိုက်လေ၏။ သို့ဖြစ်၍ မောင်သာမြတ်မှာ
 သူငယ်ဘဝမှ ကောလိပ်ကျောင်းသားဘဝသို့ ရောက်အောင် တဖုတ်ဖုတ်
 ထိုးသတ်ခဲ့ရသည့် မိန်းမပြဿနာအတွက် မပြီးပြတ်ဘဲ နောက်ဆံ တတင်း
 တင်းနှင့်ပင် ရန်ကုန်သို့ သွားရလေတော့သည်။

မောင်လူမော်မှာ ဟိုဘက်အိမ်က ဦးကျော်ဟိုး၏သား မောင်သာမြတ်
 အောင်မြင်ပါလျက် မအောင်ဘဲ ရှိရချေသလောဟု ဖခင် ဦးပြည့်စုံ၏ ပြစ်တင်
 မောင်းမဲခြင်း ခံခဲ့ရလေပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် သင်ကြကတည်းက နိမ့်ခဲ့
 သည် မရှိဘဲ သူတစ်ပြန် ငါတစ်လှည့်ဖြင့် ရထားလှ ဆိုဘိသကဲ့သို့ အပြိုင်
 အဆိုင် တက်လာကြပြီးနောက် ပညာရေးတွင် အထွတ်အထိပ် ဆိုရသော
 ဘီအေအတန်းသို့ ရောက်ခါမှ သူ့သား အောင်ပါလျက် ငါ့သား ကျရှုံးရလေ
 သလောဟု ဒေါဖောင်းသော ဦးပြည့်စုံသည် မောင်လူမော်ကို အချိန်မရွေး
 မျက်နှာသာ မပေးတော့ဘဲ တစ်ကြိမ်းတည်း ကြိမ်းလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍
 လူမော်မှာ စိတ်ညစ်လှလေပြီ။ တစ်ရွာလုံးက သဘောတူ ပြဋ္ဌာန်းထားကြ
 သည့် မောင်သာမြတ်၏ နှမ မငွေညီကပင် မိမိအပေါ်၌ မော်ကြားသော
 မျက်နှာထားမျိုးနှင့် ကြည့်ကော့သည်ဟု မောင်လူမော် ထင်မိ၏။ မောင်လူ
 မော်သည် မငွေညီကို စိတ်ထဲကမှ ပစ်မှားသည် မဟုတ်။ မသက်နဲ့ကိုသာ
 အသည်းစွဲ ကြိုက်တုန်း။ သို့သော် စိတ်ကူး မထည့်ခဲ့ဖူးသော မိန်းမပင်
 ဖြစ်စေကာမူ မိမိအား ရှုတ်ချသော ကြည့်ခြင်းမျိုးနှင့် ကြည့်သည့်အခါ
 ရှက်ဖို့ သတိရတတ်ချေသေးသည်။

ဦးပြည့်စုံသည် သူတစ်ပါး တစ်နှစ်ဝင်၍ အောင်သော စာမေးပွဲကို
 မိမိ၏သားက နှစ်နှစ် ဝင်ရသည် ဆိုခြင်းကို မခံချင်လောက်အောင် မာနကြီး
 သည် ဖြစ်၍ လူမော်ကို တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်ပို့ရန် စိတ်မကူးတော့ဘဲ ကြွေး
 တောင်း၊ စပါးသိမ်း အစရှိသည့် တောက်တိုမည်ရ အလုပ်များ၌ အသုံးချလေ

တော့သည်။ တောရွာစာတိဖြစ်သည့် အချို့ကျောင်းသားများသည် တက္ကသိုလ်
 ရောက်အောင် ပညာသင်ခွင့် ရကြသည့်အခါ မိဘများ၏ အလိုလိုက်ခြင်း
 ခံရ၍ မိဘတို့၏ ဩဇာကို အတော်အတန် တော်လှန်နိုင်ကြလေသည်။
 ဦးပြည့်စုံသည် လည်းကောင်း၊ ဦးကျော်ဟိုးသည် လည်းကောင်း ရွှေဘို
 နယ်သား ဝါလားများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် အလွန်တရာ တင်းမာ
 ခက်ထန်ကြ၍ သားသမီးကို အနည်းငယ်မျှ ပစားမပေးကြချေ။ ကောလိပ်
 မက၍ ဘိလပ်ပြန် ဖြစ်စေကာမူ သားသမီးအပေါ်တွင် ဩဇာညောင်းမှ
 ကျေနပ်၍ သေဆိုလျှင် သေမှ ကြိုက်သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ နဂိုကတည်း
 က ကြောက်ခဲ့ရသည့်အထဲတွင် စားမေးပွဲ ကျရှုံးသော မိမိ၏ အပြစ်ကလည်း
 ရှိနေရကား လူမော်မှာ မည်သို့မှ မတော်လှန်ဝံ့ဘဲ ဖခင် စေခိုင်းသမျှ အလုပ်ကို
 စိတ်ညစ်စွာနှင့် ဆောင်ရွက်နေရလေတော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ လူမော်သည် ကိစ္စတစ်ခုနှင့် ဝက်လက် ဘူတာသို့
 ရောက်သွားရာ ဟိုက်စကူး၌ အတူတကွ ပညာသင်ခဲ့ဖူးသည့် သူငယ်ချင်း
 တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံကြ၏။ ထိုသူက ရဲဘော်များ၏ လွတ်လပ် ပျော်ရွှင်
 ဖွယ်ကောင်းသော အနေအထိုင် အကြောင်းကို ပြောပြ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်
 ရဲဘော်ဖြစ်နေပုံ၊ ရဲဘော်များ အနက်တွင် ပညာတတ် နည်းပါးလှသဖြင့်
 လူမော်ကဲ့သို့ ပြောရေးဆိုစ ရှိ၍ ဘီအေအထိ ပညာသင်ဖူးသူ တစ်ယောက်
 အဖို့ ကြီးပွားစရာ လမ်းရှိပုံ၊ ရဲဘော်ကို တစ်တိုင်းပြည်လုံးက မြောက်စား
 နေကြပုံ၊ နိုင်ငံရေး လိုက်လိုလျှင် ရဲဘော်အလုပ်သည် ဖြတ်လမ်းဖြစ်ပုံ
 အခြင်းအရာများကို ပြောပြလေ၏။ မိမိအိမ်၌ မျက်နှာကောင်း မရဘဲ
 တစ်ကြိမ်းတည်း အကြိမ်းခံနေရသော လူမော်မှာ သူငယ်ချင်း၏ စကားများ
 ကို ကြားရသည့်အခါ ချက်ချင်းပင် ရဲဘော် လုပ်ချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့
 လေပြီ။ သာမန် ရဲဘော်တစ်ယောက်အဖြစ်မှ မိမိ၏ အရည်အချင်းကြောင့်
 ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ ထိုမှတစ်ဖန် အမတ် ဖြစ်လာပြီးလျှင် ပါလီမန်

အတွင်းဝန်မှသည် ဝန်ကြီး၊ ၎င်းမှ ဝန်ကြီးချုပ်တိုင်အောင် စိတ်ကူးထဲတွင် တစ်ထိုင်တည်းနှင့် ရောက်သွားခဲ့လေပြီ။

နောက်ဆုံး၌ လူမော်သည် ရွာမှ စီးလာခဲ့သောမြင်းကို ရွာသို့ ပြန်ပို့၍ ကြွေးတောင်းရခဲ့သော ငွေ ၃၀၀ ကျပ်နှင့် သူငယ်ချင်းနောက်သို့ လိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေပြီ။ ရွှေကို၌ ရှိသော မသက်နှံကို နောက်ဆုံးအကြိမ် အဖြစ် နှင့် နှုတ်ဆက်ဖို့ သတိရ၏။ သို့ရာတွင် မောင်သာမြတ် ဘီအေ အောင်၍ နှုတ်ဆက်သွားပြီးသည့်နောက် မိမိက ဘီအေ မအောင်ဘဲ မျက်နှာငယ် ကလေးနှင့် တွေ့ဆုံရမည့်အရေးကို တွေးရှက်သည်နှင့် ထိုအကြံကို ဖျက်၍ သူငယ်ချင်းနှင့် ချက်ချင်းပင် လိုက်သွားလေတော့သတည်း။

အခန်း ၆

လောက၌ အချို့သောသူများသည် အထူးသဖြင့် ကျေးလက် တောရွာများ၌ နေထိုင်ကြသော လူများသည် တစ်နှစ်သော်လည်း ဤ တဲကလေး၊ တစ်နှစ် သော်လည်း နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် လယ်လုပ်၊ တစ်နှစ်သော်လည်း တောင်သူ၊ တစ်နှစ်သော်လည်း ဤမျှလောက် အကြားအမြင်၊ တစ်နှစ်သော်လည်း ဤသို့သော အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ် စသည်ဖြင့် တည်မြဲနေသကဲ့သို့ တွေ့ရ၍ ဘောဂ အခြေအနေအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတွေးအခေါ် အမြော် အမြင်အားဖြင့် သိသာလောက်အောင် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်ကို မတွေ့ရ တတ်ပေ။ ဥပမာ- တစ်နှစ်က ရွာသို့ ရောက်သွား၍ ကိုဘိုးငါးကို ကြည့်လိုက် သည့်အခါ သက်ငယ်မိုး၍ ဝါးထရံကာသော တဲကလေးတွင် မိသားဘသား တစ်စု နေထိုင်ကြ၍ မိုးတွင်းအခါ ဖြစ်သောကြောင့် လယ်တောမှ နွား တစ်ရှဉ်းနှင့် ထွန်ယက်ပြီး၍ ပြန်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နောက်တစ်နှစ် ရောက်သွားပြန်၍ ကိုဘိုးငါးတို့ကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ယခင် တဲကလေး တွင် နေကြ၍ ဆောင်းတွင်း (ကောက်ကြီးခါ) ဖြစ်သောကြောင့် ကိုဘိုးငါးမှာ

၎င်းနွားတစ်ရှဉ်းနှင့် တဲရှေ့ ကောက်ပြန်တလင်းတွင် စပါးနယ် နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ နောက်တစ်နှစ် ရောက်သွားပြန်သောအခါ ကိုဘိုးငါး အိမ်သား တစ်စုမှာ ယခင်နေရာ၊ ယခင် တဲကလေး၌ပင် နေထိုင်ကြ၍ နွေရာသီ ဖြစ်သောကြောင့် ကိုဘိုးငါးမှာ ယခင် နွားတစ်ရှဉ်းနှင့် လှည်းတိုက်နေသည် ကို တွေ့ရ၏။ အပဲ အပဲနှင့် ငိုနေသော နို့စို့ကလေး တစ်ယောက် တိုးလာ ခြင်း၊ တဲမိုးထားသည့် သက်ငယ်အသစ်မှ မီးခိုးနှင့် ဖုန်များကြောင့် ညိုတိုတို ဖြင့် ဟောင်းညစ်သွားခြင်း၊ ဝါးထရံ၌ ကပ်ချောင်းများ ခပ်ကျဲကျဲ ဖြစ်လာ၍ ဤနေရာ ထိုနေရာတို့၌ အပေါက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှ တစ်ပါး ပြောင်းလဲ ခြင်း ရှိသည်ကို မတွေ့ရပေ။ ကိုဘိုးငါး သာမက တစ်ရွာလုံး အခြေအနေကို ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လည်း အိမ်ထောင်စုံသစ်များ ဆောက်ထားသည့် တဲသစ် ကလေး နှစ်လုံး သုံးလုံးတို့မှတစ်ပါး ယခင် ဆူးစည်းရိုး၊ ယခင် ဆူးတံခါး၊ ယခင် တဲအိမ်များနှင့် ယခင် အနေအထိုင်အတိုင်း တွေ့မြင်ရပေသည်။ ရွာသားများနှင့် စကားစမြည် ပြော၍ စုံစမ်း ထောက်လှမ်း ကြည့်သောအခါမှ အနိစ္စရောက်သူ သုံးလေးယောက်၊ မွေးဖွားသောကလေး ငါးယောက်၊ အိမ် ထောင်သစ် သုံးလေးစုံတို့အပြင် လယ်တောပြုတ်သူ သုံးလေးဦးနှင့် လယ် တော ဝယ်နိုင်သူ သုံးလေးဦးတို့ ရှိလာခြင်း တည်းဟူသော ပြောင်းလဲမှုများကို ကြားသိရတော့သည်။ လယ်တောများပင်လျှင် အသစ် တိုးပွားခြင်း မဟုတ်ဘဲ တစ်လက်မှ တစ်လက်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ရွာလုံး ခြံကြည့်လိုက်လျှင် ပြောင်းလဲခြင်း ဟူ၍ မဆိုထိုက်ပေ။

ရွာအပြင်ဘက်၌ကား စေတီသစ် တစ်ဆူ၊ ကျောင်းဟောင်း၌ ကပ် ဆောက်ထားသည့် အဖီသစ်တစ်ခု၊ အမိုးမရှိခဲ့သော သာလာယံဇေရပ်တွင် မီးလောင်သွပ်ပြားများ မိုးထားခြင်း တည်းဟူသော ပြောင်းလဲမှုများ တွေ့ရ ပါ၏။ သို့သော် လှည်းနှစ်စီး ရှောင်သာအောင် ဖောက်လုပ်ထားသည့် ရွာ လယ်လမ်းမှာ တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ အိမ်များ၏ ခြံစည်းရိုး ချဲ့ထွင်မှုကြောင့် လှည်းနှစ်စီး မရှောင်သာတော့သဖြင့် တစ်စီး ဝင်လာသောအခါတွင် တစ်စီး

က ခြံစည်းရိုး နံဘေးသို့ ကတ်ကတ်သတ်သတ် ကပ်၍ ရပ်စောင့်နေရတော့သည်။ ရွာဦး ရွာပဲ့၌ ရှိသော ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကြီး၊ လက်ခုပ်ပင်ကြီး၊ ညောင်ပင်ကြီး စသည်တို့မူကား တစ်နှစ် နှစ်နှစ် ဆယ်နှစ်မျှသော အချိန်ကာလကို မဆိုထားဘိ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားများ လက်ထက်ကလည်း ဧရာမ သစ်ပင်ကြီးများအဖြစ်နှင့် ရှိခဲ့၍ အရိပ်ကြီးအောက်၌ သူငယ်တို့ ဘာဝ ကစား ခုန်စား ပြုလုပ်ကြပြီးနောက် အဘွားအို၊ အမယ်အို အဖြစ်နှင့် ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်တည်ကြတော့လည်း ဧရာမ သစ်ပင်ကြီးများ အဖြစ်ဖြင့် အရိပ် အာဝါသ ပေးလျက် ရှိကြတော့သည်။ သစ်ပင်ကြီးများအနက် ထနောင်းပင်များမူကား အရက်ချက်သမားများက အခေါက်ခွာမှုကြောင့် ကြီးပြင်းအောင် မတည်ကြရရာဘဲ နွားစားငှက်အဖြစ်မှ အနိုင်အနိုင် ကျော်လွန်အောင် ကြီးပွားရပြီးနောက် အရေခွာခံရ၍ တမျှင်းမျှင်း သေရှာကြသဖြင့် အပင်သစ် အပင်ဟောင်း မကြာမကြာ ပြောင်းလဲခြင်း ရှိလေသည်။ အတွင်း၌ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးများမူကား ကြည့်လိုက်သည့် အခါတိုင်း ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း စိမ်းစိမ်းစိုစိုဖြင့် နဂိုအသွင် မပြောင်းသကဲ့သို့ ထာဝစဉ် တည်မြဲသလို မှတ်ထင်ရလေတော့သည်။

ရွာ၌ နေထိုင်ကြသော ဦးပြည့်စုံ၊ ဦးကျော်ဟိုး စသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ယခင်က ဝင်းကြီးများအတွင်း ယခင်က နည်းအတိုင်း တိုလီမိုလီ အဆောက်အအုံ ခြံရံသည့် တိုက်ခံအိမ်ကြီးများ၌ပင် နေထိုင်လျက် ရှိကြသေးသော်လည်း၊ ရွာမှ ထွက်ခွာသွားကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဇာတ်လိုက် သုံးဦးမှာမူ နောက်ဆုံး ဖော်ပြခဲ့သည့် ကာလနောက် သုံးနှစ်မြောက် အချိန်တွင် အခြေအနေအားဖြင့် အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိနေကြလေပြီ။

မသက်နံ့မှာ အိမ်ထောင်ရက်သား မပြုသေးမူ၍ အပျိုဘဝ၌ ရှိနေသေးသည့်ပြင် ရုပ်ရည်မှာလည်း ယခင် သုံးနှစ်အခါက အတိုင်းပင် ချောမောလှပပါပေသေး၏။ သို့ရာတွင် မင်္ဂလာပွဲထိုင် အခမ်းအနား သွားတော့မည်

ကဲ့သို့ လက်ဝတ်လက်စား အမြဲ ဝတ်ထားလေ့ရှိသော မသက်နံ့မှာ သရက်ထည် လုံချည် တစ်ပတ်နှွမ်းနှင့် လက်ကောက်ကလေး တစ်ရန်မျှလောက်သာ ဝတ်၍ စက်ဝင်းအနီးရှိ နှစ်ဆင့်တိုက်ကြီးမှ ခပ်အိုအိုရှိသော ပျဉ်ထောင်အိမ်ကလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကြရတော့သည်ကို တွေ့ရတော့သည်။ ၎င်းနှင့်အတူ ခင်လေးဆွေ နေထိုင်လျက် ရှိသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ခင်လေးဆွေမှာ ယခင်က ခင်လေးဆွေ မဟုတ်တော့ချေ။ လယ်ဧက တစ်ထောင်ကျော် ပိုင်သော မြေပိုင်ရှင်လည်း မဟုတ်၊ စက်သူဌေးမျှလည်း မဟုတ်တော့ချေ။

မောင်သာမြတ်မှာ ရွှေဘိုမြို့မှ ထွက်လာစဉ်က အတွင်းဝန်များရုံးတွင် စာရေးအလုပ်ကို လက်ခံရန် ဖြစ်သော်လည်း သုံးနှစ် ကျော်လွန်လာခဲ့သော ထိုအချိန်တွင် ကက်ပတိန် စစ်ဗိုလ်အဖြစ်နှင့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်၏ ကြည်းတပ်၌ အမှုထမ်းလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကက်ပတိန် စစ်ဗိုလ်များ အနက်တွင်လည်း ကက်ပတိန်သာမြတ် ဆိုလျှင် အထက်ဆုံးသို့ ပေါက်ရောက်အောင် သိနေသည့် အထူး နာမည်ရ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မောင်လူမော်မှာ ရဲဘော် သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်နှင့် နယ်မှ ထွက်သွားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြခဲ့ရာ သုံးနှစ် ကျော်လွန်သောအခါ၌ မင်းတိုင်ပင် အမတ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေပြီ။

သို့ဖြစ်၍ သုံးနှစ်မျှသော အချိန်ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ ရွာအခြေအနေနှင့် ရွာသူရွာသားများ၏ နေထိုင်ရေး အဆင့်အတန်းသည် မည်သည့်နေရာတွင်မျှ သိသာ ထင်ရှားလောက်အောင် ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသော်လည်း၊ ဇာတ်လိုက် သုံးယောက်တို့၏ အခြေအနေမူကား မမှတ်မိလောက်အောင် တက်သူ တက်၍၊ ကျသူ လျှောကျသွားသည်ကို တွေ့ကြရလေပြီ။ ထိုသူတို့သည် ဘယ်နည်း ဘယ်ပုံဖြင့် ဤမျှ ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်သွားကြရသည်ကို တစ်လှည့်စီ ဖော်ပြရပေဦးအံ့။

လုံထမ်းလာသည်ကို မြင်နိုင်သော်လည်း ကံထမ်းလာသည်ကို မမြင်နိုင် ဟူ၍ ပြောတတ်ကြလေသည်။ အနောက်တိုင်းသားများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ယုံကြည်သကဲ့သို့ ကံစီမံသည်အတိုင်း ခံရသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတိတ်ဘဝများက ပြုခဲ့သည့် ကံတည်းဟူသော အခြင်း အရာသည် ဖြစ်လေရာ ဘဝသို့ လိုက်၍ အကျိုးပေးတတ်သည်ဟု လည်း ကောင်း မယုံကြည်ကြဘဲ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်း စီမံရာ ခံကြ ရသည်ဟု ယုံကြည်ကြသော်လည်း Misfortunes never come single (မကောင်းကျိုးများသည် တစ်ခုချင်း မလာဘဲ အပြုတ်လိုက် လာတတ်သည်) ဟု ပြောတတ်ကြလေရာ အတိတ်ဘဝ မရှိလျှင် အပရာပရိယကံ ဟူ၍ မရှိသင့်ပါဘဲလျက် ၎င်းတို့က မကောင်းကျိုးများ လိုက်လာပုံကို ဘယ်ကဲ့သို့ လက်ခံနားလည်ကြသည်ဟု မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကံ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်သောလူများ အဖို့မူကား ကံကို မမြင်နိုင် ဆိုစေကာမူ ကံ၏အရိပ်နိမိတ်ကို ကြည့်တတ်လျှင် မြင်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ် ၏။ ကုသိုလ်ကံ ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ကံ ဖြစ်စေ အကျိုးပေးဖို့ အခွင့်ကောင်း စောင့်နေသည့် လက္ခဏာရှိရာ အခွင့်သာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုသူကို ဖိ၍ အကျိုးပေးဟန် တူ၏။ အကုသိုလ်ကံ တစ်ခုက အခွင့်သာ၍ အကျိုးပေး သည့် အလှည့် ရသည့်အခါ အကြင်သူသည် ၎င်း အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်း ကြောင့် ပြားပြားဝပ် ခံနေရသည်အတွင်း အခြားသော အကုသိုလ်ကံများ ကလည်း မြေခိုမုံရာ လှံစိုက် ဟူသော စကားကဲ့သို့ ပြားပြားဝပ် လဲနေသော လူကို ဝိုင်းပြု၍ ဖိထောင်းကြဟန် တူ၏။ ထို့ကြောင့် မကောင်းကျိုးများသည် တစ်ခုချင်း မလာဘဲ အပြုတ်လိုက် အပြုလိုက် လာတတ်သည် ဟူသော အနောက်တိုင်းသားများ၏ အယူအဆသည် (ကံကို မယုံကြည်သော လူစု၏

ပါးစပ်မှ ထွက်လာစေကာမူ) ကိုက်တိုက်တိုက် ရှိတော့သည်ဟု အောက်မေ့ ဖိပေသည်။

ထိုနည်းတူ ခွန်အားကောင်းသော ကုသိုလ်ကံ တစ်ခုက အခွင့်သာ၍ အကျိုးပေးသည့် အလှည့်ရသည့်အခါ ၎င်းကံ၏ အစွမ်းကြောင့် ထိုသူသည် မတ်မတ်ထောင်ထောင် ဖြစ်နေ၍ အခြားသော ကုသိုလ်ကံများကလည်း ဝိုင်းဝန်း ထောက်ပံ့ကာ မတ်သည်ထက် မတ်၊ ထောင်သည်ထက် ထောင်၊ ကြွသည်ထက် ကြွတက်အောင် ကူညီ အကျိုးပေးကြဟန် တူပေသည်။ မကောင်းကျိုး ဖြစ်စေ၊ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေ တစ်ခုနှင့် မပြီးတတ်ဘဲ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ပေါ်လာတတ်သည်ကို သတိနှင့်နေသူများ တွေ့ကြုံကြရမည် ဖြစ်ရာ ရှေ့ဆုံးမှ လာသော မကောင်းကျိုး သို့မဟုတ် ကောင်းကျိုးကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နောက်မှ လိုက်လာတတ်သည့် အကျိုးပေးများကို ကြိုတင် အကဲခတ်နိုင်ဖို့ ရှိသည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကံထမ်းလာသည်ကို မမြင်နိုင်သော်လည်း အတော်အတန် အကဲခတ်နိုင်ဖို့ ရှိသည် ဟူလို။

မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် ဆန်စက်နှင့် မနီးမဝေးရှိ နှစ်ထပ် တိုက်တွင် အစေခံ အခြွေအရံနှင့် ရွှေမရှား ငွေမရှား စိန်နီလာ လက်ဝတ် လက်စားများနှင့် တကွ တပျော်တပါး၊ လည်လား ပတ်လား စားစားသောက် သောက် နေထိုင်ကြစဉ် ဧက တစ်ထောင်နီးပါးရှိသော လယ်မြေများကို လယ်မြေဝေခြမ်းရေး ကော်မတီက သိမ်းယူလိုက်သည် ဆိုသော သတင်းဆိုး တစ်ခုသည် ရှေးဦးစွာ ဈေးဦးပေါက် ရောက်လာလေ၏။ ထိုတွင်မှ မကသေး၊ မသက်နှံ မွေးသောရွာ၌ အကြီးဆုံးသော ခင်လေးဆွေ၏ စပါးကျိုကြီး အတွင်း တစ်နှစ်တွက် လယ်စုရသော စပါးများနှင့် ဈေးနှုန်းချောင်သဖြင့် ဝယ်ယူ သိုလှောင်ထားသော စပါးများကိုပါ သူပုန်များက သိမ်းယူလိုက် သည် ဆိုသော သတင်းသည်လည်း နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ်နှင့် လိုက်ပါလာ ပြန်တော့သည်။

လယ်စုနှင့် လူလုပ်သော လူရတတ်ဖြစ်ပါက ဤမျှဆိုလျှင်ပင် ချုံးပွဲ

ချ၍ ငိုလောက်ပေပြီ။ သို့သော် ခင်လေးဆွေမှာ မြို့ပေါ်၌ ဆန်စက်တစ်လုံး ရှိနေသောကြောင့် ခံနိုင်ရည် ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသေး၏။ သို့ရာတွင် ခင်လေးဆွေ၏ ကံကြမ္မာသည် ဤမျှနှင့် မရပ်တန့်သေးချေ။ အထက်ပါ သတင်းနှစ်ရပ် ရောက်လာပြီး၍ ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်မျှ မကြာသေးမီ ခင်လေးဆွေ၏ ဆန်စက်တွင် ဘိုင်းလာ ပေါက်ကွဲ၍ အလုပ်သမား သုံးလေးယောက် ဒဏ်ရာ အနာတရ ထိခိုက်ရုံမျှမက ဓာတ်ဆီနှင့် ရေနံဆီများ သိုလှောင်ထားသော အခန်းကို မီးသင့်လောင်၍ ၎င်းမှ ဆန်စက်ကြီးကိုပါ ကူးစက် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ရာ တစ်နာရီကျော်ကျော်အတွင်း ခင်လေးဆွေမှာ စက်သူဌေးအရာမှ လျောကျသွားခဲ့လေပြီ။ ခင်လေးဆွေ၌ စက်ဆို၍ မီးလောင်ထားသည့် သံဘီးဝိုင်းကြီးများနှင့် မသက်နဲ့ အပျင်းပြေ ချုပ်လုပ်သည့် စင်းကား အပ်ချုပ်စက်မျှသာ ကျန်လေတော့သည်။ မော်တော်ကားပင်လျှင် ဆန်စက်ထဲသို့ သွားခိုက်နှင့် ကြုံ၍ ဘိုင်းလာ ပေါက်ကွဲသော နေရာအနီးတွင် ဆိုက်ရပ်ထားသောကြောင့် မီးထဲသို့ ပါသွားခဲ့လေပြီ။

မိန်းမသားဖြစ်သည့်အလျောက် မီးအာမခံ ကုမ္ပဏီသို့ ပေးသွင်းရသော ငွေသည် စက်ကို မီးမလောင်ခဲ့လျှင် အလကား ပေးရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ရကား ခင်လေးဆွေမှာ ဆန်စက်ကြီးကို မီးပေါင်လည်း မထားခဲ့ချေ။ ထိုမျှသာမက မြန်မာစက်ပိုင်များသည် စပါး သိုလှောင်သော ရာသီများတွင် ချစ်တီးထံမှ ငွေတိုးနှင့် ချေးယူသဖြင့် အကြွေးမကင်းဘဲ ဖြစ်တတ်ကြရာ ခင်လေးဆွေမှာလည်း သူတစ်ပါးနည်းတူ ချေးယူခဲ့မိသည် ဖြစ်၍ မိမိ၏ နှစ်ထပ်တိုက်ကို ချစ်တီးလက်သို့ ကြွေးသွင်းလိုက်ရလေတော့သည်။ အားနာသော ချစ်တီးက ရုတ်တရက် မဆင်းသေးဘဲ ဆက်လက် နေထိုင်ဖို့ ပြောသော်လည်း မာနကြီးသော ခင်လေးဆွေက တိုက်ပေါ်မှ ဆင်းလာ၍ ပျဉ်ထောင်အိမ် တစ်လုံးတွင် လခနှင့် ငှားရမ်း နေထိုင်လေတော့သည်။

ဤမျှနှင့် မပြီးသေးချေ။ ခင်လေးဆွေနှင့် မသက်နဲ့တို့သည် တစ်ယောက်တည်းသော အစေခံ မိန်းမကြီးနှင့်အတူ အိမ်ဦးခန်းတွင် ရေဒီယို

မူပိုင်ကာ စိတ်ပြေလက်ပျောက် နားထောင်လျက် ရှိကြစဉ် လူသုံးယောက် ဖက်လာ၍ ခြောက်လုံးပြူးပြဲ တောင်းသောကြောင့် မသက်နဲ့၏ လက်ဝတ်လက်စား အကုန်လိုပင် ပေးလိုက်ရတော့သည်။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက် အားလုံးမှာ သုံးလခန့်အတွင်း တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဆက်လက် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ရကား လွန်ခဲ့သော သုံးလအချိန်က စက်သူဌေးအပျိုကြီး ခင်လေးဆွေဟု ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခဲ့ကြသော မိန်းမကြီးမှာ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ဘဝသို့ ခုန်ဆင်း လျောကျသွားခဲ့လေပြီ။

စက်ပိုင်သူဌေး ဖြစ်စဉ်က ဝင်လား ထွက်လား၊ စားလား သောက်လား နေခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေများသည် တိုက်ကြီးကို ကြွေးသွင်း၍ ပျဉ်ထောင်အိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စေ အခါက ခင်လေးဆွေအိမ်သို့ ဝင်ကြ ထွက်ကြသေး၍ 'ဘယ်လို အကူအညီ လိုသလဲ၊ ကူပါရစေ ညီပါရစေ' စသည်ဖြင့် ပြောဖော် ရကြပါ၏။ သို့သော် မာနကြီးသော ခင်လေးဆွေက တောက်တောက်ခါးခါး ပြောလွှတ်တတ်သည် တစ်ကြောင်း၊ ဆင်းရဲသောအခါတွင် ကောင်းစားစဉ်က မိတ်ဆွေများကို တွေ့ရခြင်းသည်ပင်လျှင် ရှက်ဖွယ်တစ်ခုကဲ့သို့ မှတ်ယူဟန်တူသည် တစ်ကြောင်း၊ အဖက် မလုပ်ချင်သူများက ရှောင်ကြ ကွင်းကြသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် ခင်လေးဆွေ၏ နေအိမ်မှာ ခြောက်သွေ့ ငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်မှာလည်း အလွန်အလွန် စန်းပွင့်ခဲ့ရာမှ စန်းကုန်၍ ခေတ်မှိန်သွားသည့် လက္ခဏာ ရှိ၏။ ယခင်ကမူ မသက်နဲ့ကို ပိုးပန်းကြသော မင်းပိုင်း စိုးပိုင်း လူများနှင့် ပွဲစား ကုန်သည်များသည် မသက်နဲ့ကို တကယ် ရလျှင် တကယ် ယူမည်ဆိုသော အကြံအစည်နှင့် ပိုးပန်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်ကစ၍မူကား ပိုးပန်းသူ မရှားသေးသော်လည်း ရချင်သည်ကား အရင်၊ ယူဖို့ မယူဖို့ကား နောက် ဟူဘိသကဲ့သို့ အတည်သဘောမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ကျောချင် နှပ်ချင်သော သဘောမျိုးနှင့် ပလူးပလဲ လုပ်ကြတော့သည်။ ယခင်ကဲ့သို့ ခင်လေးဆွေထံ စပ်သူဟပ်သူ၊ ဘေးတီး အောင်

သွယ်သူများ မပေါ်လာတော့ဘဲ မသက်နဲ့ကို ဘိုင်စကတို့ ပြချင်သူ၊ ဇာတ်ပွဲ ပြချင်သူတို့သာ ပေါ်လာကြလေတော့သည်။ သို့ရာတွင် မသက်နဲ့မှာ တက္ကသိုလ်မှ တစ်ခေါက်ပြန်ခဲ့၍ နပ်ပြီးသော မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် မျက်နှာချိုသွေးသော လူပေါ်ကြော့များ၏ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်အောင် ရှောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။ အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်ရုံမျှ ရှိသေး၍ ပြည့်ဖောင်းသော ကိုယ်ကာယ ရှိနေသေးစေကာမူ မသက်နဲ့မှာ “သမီးကညာ အခါ မလင့်သာ” ဟူသော စကားကို မနာယူခဲ့သည့်အတွက် လင် တစ်ယောက်ကို ခေါင်းခေါက်ယူနိုင်ခဲ့သော အခြေအနေမှ စာရေးကြီး ကတော်၊ ဈေးသည်မယား အခြေအနေထက် တက်နိုင်ဖွယ်ရာ မရှိတော့ ဟူ၍ပင် ခန့်မှန်း ကုန်ကြလေပြီ။

နောက်ဆုံး၌ ခင်လေးဆွေသည် ရွှေဘိုမြို့၌ နေထိုင်ရခြင်းကို ရက်သည်ဆို၍ မန္တလေးမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးလျှင် ရပ်ကွက်တစ်ခုတွင် သေးငယ်သော အိမ်တစ်လုံးကို အိမ်လခ ခပ်ချောင်ချောင်နှင့် ငှား၍ သားအမိ နှစ်ယောက်နှင့် အစေခံမကြီး တစ်ယောက်၊ စုစုပေါင်း သုံးယောက် နေထိုင် ကြလေသည်။ မိန်းမကြီးမှာ လခဟူ၍ မပေးရဘဲ ငယ်ပေါင်းဖြစ်၍ မခွဲနိုင် သည့်အတွက် အတူ လိုက်ပါ နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သားအမိနှစ်ယောက်တို့သည် ဝင်ငွေ မရှိသည်နှင့် ၎င်းတို့ ဝတ်ခဲ့ သည့် ဗန်ကောက်လုံချည်၊ ဇင်းမယ်လုံချည်၊ ပိုးအင်္ကျီ စသော အဝတ်အစား များကို တစ်ထည်ပြီး တစ်ထည် ပေါင်နံခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုန်း ချောင် ရချင်သော အိမ်နီးချင်းများသို့ ရောင်းချခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ဈေးသုံးရအောင် ဖန်တီးကြ၏။ ပထမ၌ ရွှေတို ငွေစ၊ ၎င်းနောက် ဝတ် ကောင်း စားကောင်းများ၊ ထို့နောက် သရက်ထည် လုံချည်၊ ဇာဘော်လီ စသည့် အဖိုးများစွာ မတန်သော အဝတ်များကိုပင် ရောင်းချ စားသောက် ကြရလေသည်။

ထိုအတောအတွင်း ခေတ်ပညာကို အိုင်အေထိအောင် သင်ဖူးသော

မသက်နဲ့က လခစားအလုပ် တစ်ခုခု ရှာဖွေ လုပ်ကိုင်ပါရစေဟု ပြောသော် လည်း ခင်လေးဆွေက သဘောမတူသဖြင့် မျှော်လင့်ချက် လုံးဝ မရှိဘဲ ရေစီးအတိုင်း မျှောလိုက်သော သူတို့ကဲ့သို့ ဆိုက်ချင်ရာ ဆိုက်၍ တင်ချင်ရာ ကမ်း တင်စေတော့ ဆိုကာ မျက်စိမှိတ်လိုက်ကြလေတော့သည်။

မန္တလေးမြို့သို့ ခေတ္တ ခဏမျှ အလည်အပတ် ရောက်ဖူးသော လူများသည် နန်းတော်၏ အနောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက် မျက်နှာတို့တွင် ပေ ၁၀၀ တိတိ ကျယ်ဝန်း၍ ဖြူးဖြောင့်လျက်ရှိသော လမ်းကြီးများနှင့် ၎င်းလမ်းများကို မျက်နှာမူကာ ဆောက်လုပ်ထားသည့် တိုက်တာ နေအိမ် များကိုသာ မြင်တတ်ကြ၍ မန္တလေးမြို့တွင် ၎င်း နေအိမ်များသာ ရှိသည်ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ မန္တလေးမြို့၌ လမ်းတစ်လမ်းနှင့် တစ်လမ်း အကွာအဝေးကို “တစ်ပြ” ခေါ်၍ တစ်ပြ ပတ်လည် ဧရိယာ အတွင်း၌ ဝင်းကြီးများရှိရာ ဝင်းတစ်ဝင်းလျှင် လေးစိတ် ခွဲထား၍ ၎င်းတို့ကို လေးစိတ်ဝင်း ဟူ၍ ခေါ်ကြလေသည်။ လမ်းတိုင်းတွင် နံပါတ်လည်း ရှိ၍ လမ်းအမည်များလည်း မှည့်ခေါ်ထားသေးရာ လမ်းကို မျက်နှာပြုသည့် အိမ်တန်း၏ နောက်၌ရှိသော အထက်ပါ လေးစိတ်ဝင်းများမှာလည်း သူ့ အမည်နှင့်သူ တပ်ကြလေသည်။ ဥပမာ- ဂုဏ်တန်ရပ် ဆေးရိုးဝင်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရသာတန်းရပ် ပဒေသာပင်ဝင်း ဟူ၍ လည်းကောင်း ရပ်ကွက်ရော ဝင်းအမည်ပါ ခေါ်တတ်ကြလေသည်။

တစ်ပြ ပတ်လည်ရှိ ဝင်းကြီးကို လေးခြမ်း ခြမ်း၍ လေးစိတ်ဝင်း ဖြစ်လာရာတွင် လေးစိတ်ဝင်း တစ်ဝင်း တစ်ဝင်း၌ အချို့နေရာတွင် လှည့်ချင် ရာ လှည့်၍ ဆောက်သော အိမ်များ၊ အချို့နေရာတွင် အတန်းလိုက် ဆောက် သော အိမ်များ၊ အချို့နေရာတွင် ဗဟို၌ အိမ်ကြီးတစ်လုံးရှိ၍ ၎င်းဘက်သို့ မျက်နှာမူကာ ပတ်ပတ်လည် ဆောက်ထားသော အိမ်များ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှိကြလေသည်။ ခင်လေးဆွေနှင့် မသက်နဲ့တို့သည် အိမ်လခကြီး၍ အသွားအလာ ရှုပ်သော လမ်းမတန်း အိမ်ကို မငှားဘဲ နှုန်းချောင်၍ လူရှင်း

သော လေးစိတ်ဝင်း တစ်ဝင်းရှိ အိမ်ကလေး တစ်လုံးကို ငှားရမ်း၍ နေထိုင်ကြလေသည်။ ၎င်း လေးစိတ်ဝင်းများမှာ အလွန် ရှုပ်ထွေး စည်ကား၍ မော်တော်ကား၊ မြင်းရထားနှင့် ဆိုက်ကားသံတို့ဖြင့် ဆူညံစွာ ရှိနေသည့် ရုံတော်ကြီး အစရှိသော ရပ်ကွက်မျိုးနှင့် ကပ်လျက် ရှိစေကာမူ တိတ်ဆိတ်စွာ ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ လေးစိတ်ဝင်းထဲမှ ထွက်လာ၍ ခြေလှမ်းများစွာ မလှမ်းရမီ တချွင်ချွင် တခွပ်ခွပ် တဝေါဝေါ တပေါ်ပေါ် မြည်အောင် ကူးသန်း သွားလာနေကြသော ယာဉ်အမျိုးမျိုးတို့၏ ဆူညံသော အသံကို ကြားရသဖြင့် အံ့ဩကြပေလိမ့်မည်။

မသက်နဲ့တို့ နေကြသော အိမ်ကလေးသည် လေးစိတ်ဝင်း အလယ်၌ သားသားနားနား ဆောက်လုပ်ထားသည့် တိုက်ခံအိမ်ကြီး တစ်လုံးဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက်ရှိရာ ၎င်းအိမ်ကြီးတွင် “ပန်းပေါင်း ခင်လေး” အမည်ရှိ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် နေထိုင်၏။ ထိုမိန်းမကြီးမှာ မြန်မာမင်း လက်ထက် မင်းစိုးရာဇာ အဆက်အနွယ် ယောင်ယောင်၊ ခေတ်အရာရှိ ကတော်ကျ ယောင်ယောင်၊ ဘာယောင်ယောင်နှင့် အတော် အခံ့သား နေထိုင်လျက် ရှိ၏။ လေးစိတ်ဝင်းပေါက်မှ ရပ်၍ ၎င်းအိမ်ကြီးဆီသို့ မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် အိမ်ရှေ့ ပန်းပင် ပန်းအိုးများ၊ ပြတင်းပေါက်များ၌ တိုက်သရက်ထည် ခန်းဆီးများ၊ အိမ်နံ့ဘေး၌ ယခင်က ကိုယ်ပိုင်ရထားလုံး၊ ယခု မော်တော်ကား ထားသည့် ရုံကလေး၊ ယောက်ျား အစေခံ၊ မိန်းမ အစေခံများနှင့် အမြဲတမ်း ဖြီးလိမ်း၍ အခံ့သား ဝတ်ဆင်လျက် ရုပ်ရည် သနားကမားရှိသော မိန်းကလေးများကို မြင်ရသဖြင့် လည်းကောင်း၊ စန္ဒရားသံ၊ ရေဒီယိုသံများ အကြားမှ တစ်ချက် တစ်ချက် ပေါ်ထွက်လာသည့် ရယ်မောသံများကို ကြားရသဖြင့် လည်းကောင်း အလွန် ပျော်စရာကောင်း၍ စည်းစိမ်နှင့် အခံ့သား နေထိုင်သော အိမ်ရှင်ပေတကားဟု ယူဆကာ ဝင်းထဲသို့ အတော် အတန်လူ ဝင်ဝံ့မည် မဟုတ်ချေ။

ပန်းပေါင်းခင်လေး ခေါ် ခင်ခင်ကြီး ခေါ် မြမြမှာ အသက် ၅၀ ခန့်

အရွယ်ရှိ၍ ဖြူဖြူဖိုင်ဖိုင်၊ မျက်ခုံးတုတ်တုတ်၊ နုရေ ဖပ်ရေနှင့် စည်းစိမ်ရှင် ရုပ်လက္ခဏာရှိသူ တစ်ယောက် ဖြစ်ပေ၏။ မန္တလေးသို့ ရောက်လာသော ဘီလပ်သား အရာရှိကြီး မှန်လျှင် ထိုမိန်းမကြီး၏ အိမ်သို့ မရောက်ဖူးသူ မရှိချေ။ မြန်မာထဲက ဆိုပါမူ ဝန်ထောက် မြို့အုပ်များပင် ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး ဝင်ထွက်ကြရ၏။ စာရေးစာချီ အတန်းအစားများမူကား အိမ်နားသို့ပင် မကပ်နိုင်ချေ။ နာမည်သုံးမျိုး ရှိနေရသည်မှာ အရပ်သူ အရပ်သားများက ပန်းပေါင်းခင်လေး ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတော်အတန် အကျွမ်းဝင်သူများက ခင်ခင်ကြီး ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဥရောပတိုက်သား အရာရှိကြီးများက မြမြ ဟူ၍ လည်းကောင်း တစ်မျိုးစီ ခေါ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

မျက်နှာဖြူ အရာရှိကြီးများ၏ မျက်စိ၌ ဤ မိန်းမကြီးသည် ဖူးစာရေး နတ်သမီးကြီးဖြစ်၍ ၎င်း စေ့စပ် ပေးစားလိုက်သည့် အရေးပိုင်ကတော်၊ ရာဇဝတ်ဝန်ကတော်၊ မင်းကြီးကတော်များမှာ လက်နှစ်ဖက်နှင့် ရေတွက်၍ မစေနိုင်အောင် ရှိတော့၏။ အရာရှိကြီးများသည် ခင်လေးအပါး၌ အမြဲ ခြွေရံလျက်ရှိသော မိန်းကလေးများ၏ ရုပ်ရည် သန့်ပြန့်ခြင်းနှင့် အနောက်တိုင်း အမူအရာ နားလည်ခြင်းတို့ကို မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ဗိုလ်ကတော်လောင်းကလေးများ ဟူ၍ နားလည်ကြ၏။ ငွေနှင့် ဝယ်၍ ရသည်ဟု တစ်ဦး တစ်ယောက်သော အရာရှိကမျှ မယူဆချေ။ အရေးပိုင် ဖြစ်စေကာမူ မိန်းကလေး တစ်ယောက်ကို မော်တော်ကားဖြင့် လေညင်းခံ ခေါ်၍ ခင်လေးက မထည့်၊ နောက်တောက်တောက် ပြီတီတီ အလုပ် မခံချေ။ အရေးပိုင်က လုပ်လျှင် မင်းကြီးကို တိုင်နိုင်သော သတ္တိလည်း ရှိလေသည်။

မြန်မာများအနက်မှ မြို့အုပ် ဝန်ထောက် စသော အရာရှိများကမူ ၎င်း အိမ်ကို ဥရောပတိုက်သားများ အထင်ကြီးသကဲ့သို့ မကြီးကြချေ။ ခင်လေး အိမ်၌ ရှိသော မိန်းကလေးများအနက်မှ တစ်ယောက်တလေကို အချောင် ဖြုတ်ဖို့ ကြိုးစားတတ်ကြ၏။ နေရာကျသူများလည်း ကျကြ၏။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ အထက်၌ ရှိသော ဥရောပတိုက်သား အရာရှိကြီးများကို ကြောက်ရ

သည်အတွက် ၎င်းအိမ်ကြီးတွင် မင်းမူခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် လုပ်ပုံမည် ဝေးစွ၊ အထင်အရှား ထွက်ဝင်ခြင်းမျှပင် မပြုဝံ့ကြပေ။ အရေးပိုင် က အိမ်ရှေ့မှ ဝင်လာလျှင် မြို့အုပ် ဝန်ထောက် ဆိုသူများသည် နောက်ဖေး ပေါက်မှ ခြေကုန်သုတ်ကြရလေသည်။ တောမှ ရောက်လာသော ဝန်ထောက် မြို့အုပ် လူလည်များသည် ခင်လေး၏ အိမ်ကို ဝင်လား ထွက်လား လုပ်ကြ သော်လည်း အများအားဖြင့်မူ အန္တရာယ် များလှသည်ဆို၍ ဝေးဝေးမှ ရှောင် ကွင်းကြလေသည်။

မြန်မာပြည်မှ ဗြိတိသျှတို့ ထွက်ခွာသွား၍ လွတ်လပ်ရေး ရကြသော အခါ၌လည်း ခင်ခင်ကြီးသည် ရုပ်ရည် သန့်ပြန့်သော မိန်းကလေးများကို မွေးစား၍ လူကြီး လူကောင်း သားမယားအဖြစ်နှင့် တည်တည်တံ့တံ့ နေတတ် ထိုင်တတ်အောင် သင်ပြပေးပြီးလျှင် မင်းကတော် ဖြစ်စေအောင် စေ့စပ် လှော်ခပ်ပေးဖို့ ကြိုးစားသေး၏။ သို့ရာတွင် မြန်မာအရာရှိများနှင့် နိုင်ငံရေးသမားများကမူကား မျက်နှာဖြူ အရာရှိကြီးများ အထင်ကြီးပူသကဲ့ သို့ ခင်ခင်ကြီးကို အထင် မကြီးကြတော့ချေ။ သို့နှင့်ပင် မြို့အုပ်ကတော်၊ ရာဇဝတ်အုပ်ကတော် မျှလောက် ဖြစ်အောင် ရံဖန်ရံခါ တတ်နိုင်ပေသေး သည်။

ခင်ခင်ကြီးသည် တောင်ပြုန်းပွဲ၊ ကထိန်ပွဲ၊ ဆွမ်းတော်ကြီးကပ်၊ ဘုရားပွဲ စသော ပွဲတော်များသို့ ပထမတန်း ဝတ်စား ဆင်ပြင်ထားသည့် မိမိ၏ သမီးများနှင့် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း သားသားနားနား သွားကြပုံများကို အခြားသော မိန်းကလေးများ မြင်ရသည့်အခါ ဤမိန်းမကြီး မွေးစားသော သမီး ဖြစ်ရလျှင် တော်လေစွဟု သွားရည်ကျလောက်အောင် ပျော်စရာ ကောင်းလှပါပေသည်။ မသက်နှံမှာလည်း ခင်ခင်ကြီးနှင့် မိန်းကလေး၏ အနေအထိုင်ကို အကဲခတ်မိရာ မဝတ်နိုင် မစားနိုင်သော ဘဝသို့ ရောက်နေသူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ၎င်းတို့ကဲ့သို့ ဝတ်ဝတ်စားစား သွားသွားလာလာ နေရ လျှင် ကောင်းလေစွဟု တစ်ခါတလေ မအောက်မေ့မိဘဲ မနေနိုင်ချေ။

သို့သော် အခံစား ယောက်ျားများ ဝင်ကြ ထွက်ကြသည်ကို မြင်ရသော ကြောင့် မူမှန်ပါ၏လောဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်မိလေသည်။

ခင်ခင်ကြီးသည်လည်း မသက်နှံတို့ ပြောင်းရွှေ့လာသည်ကို မြင် ကတည်းက မသက်နှံ၏ ရုပ်ရည်ကို သဘောကျ၍ မျက်နှာချိုသွေးကာ မိတ်ဖွဲ့၏။ မိန်းကလေးများကို မသက်နှံ၏ အိမ်ကလေးသို့ လွှတ်၍ တစ်ခါ တစ်ရံ အလည်အပတ် လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်စေ၏။ သို့သော် မသက်နှံက မသက် ကံ သည်နှင့် တစ်ကြိမ်မျှ လည်ပတ်ဖူးသည် မရှိသေးချေ။ ခင်ခင်ကြီးကမူ မသက်နှံက တွန့်ဆုတ်ခြင်းအတွက် စိတ်ပျက်ဟန် မရှိဘဲ သင်ပန်း၊ ခွာညို ပန်း၊ သရဖီပန်း အစရှိသည့် တစ်နှစ်တစ်ခါ ရာသီအလျောက် ပေါ်သော ပန်းများကို မသက်နှံသို့ လက်ဆောင်ပို့လျက် ရှိလေသည်။ စင်စစ်မှာ ခင်ခင်ကြီးသည် မုဆိုးမဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သူ လင်ယောက်ျား ထားခဲ့သည့် ဆီစက် တစ်လုံးမှ ဝင်ငွေဖြင့် စားနိုင်သောက်နိုင် ရှိရကား မိန်းကလေးများ အပေါ်မှ မျှော်လင့်ချက် သက်သက်ဖြင့် မွေးမြူထားခြင်း မဟုတ်၊ မိန်းမချော ကလေး တစုတဝေး ခြံရံကာ နေချင်သော ဝါသနာနှင့် အောင်သွယ်ပေးရ ခြင်း အလုပ်၌ အရသာခံတတ်သည့်အတွက် ထိုကဲ့သို့ မွေးမြူထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မသက်နှံတို့ ၎င်းဝင်းထဲသို့ ရောက်လာပြီးသည့်နောက် တစ်နှစ်ခန့် အတွင်းတွင် ခင်ခင်ကြီးနှင့် မသက်နှံတို့ အတော်အတန် မျက်မှန်း တန်းမိကြသော်လည်း မသက်နှံသည် ခင်ခင်ကြီး၏ အိမ်သို့ အပူတပြင်း အလည် ခေါ်ခြင်းကြောင့် တစ်ခေါက် ရောက်သွားခြင်းမှ တစ်ပါး ကူးသန်း ခြင်း မများလှသေးပေ။

အခန်း ၈

သူငယ်ချင်း ရဲဘော်တစ်ယောက်နှင့် နယ်မှ ထွက်ခွာသွားသည့်နောက် သုံး နှစ် အတွင်းတွင် မောင်လူမော်မှာ မင်းတိုင်ပင်အမတ် အဖြစ်သို့ ရောက်နေ သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ရာ ဖြစ်ပုံဖြစ်နည်းကို ဖော်ပြရပေဦးမည်။

မောင်လူမော်သည် ကြွေးတောင်းရသော ငွေသုံးရာကို ပိုက်၍ သူငယ်ချင်း ရဲဘော်နှင့်အတူ ရဲဘော်များ အလုံးအရင်းနှင့် စုဝေးနေသော နယ်တစ်နယ်သို့ ရောက်သွားကြ၏။ ရဲဘော်များမှာ အများအားဖြင့် ခေတ်ပညာ အနည်းငယ်မျှသာ တတ်ကြသည်ဖြစ်၍ ပညာတတ်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့ အနက်တွင် အကြီးအကဲဖြစ်ဖို့ များစွာ မခံယဉ်းလှပေ။ မောင်လူမော်မှာ ဘီအေ မအောင်ရုံတမည် ကျန်တော့သည့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ယောက် ဖြစ်သည့်ပြင် နိုင်ငံရေးစာအုပ်များကို ဖတ်ရှု လေ့လာခဲ့ခြင်း၊ စကားရည်လှပွဲ အလေ့အကျင့်နှင့် နဂို ပါရမီဓာတ်ခံကြောင့် သူတစ်ပါး နားကျ လောက်အောင် ပြောတတ်ခြင်း၊ အမှန်အားဖြင့် ကြံရည်ဖန်ရည် ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ရဲဘော်ထံသို့ ရောက်သွားပြီးနောက် မကြာမီ အတွင်း၌ပင် ၎င်းနယ်အတွက် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတော့သည်။ မောင်လူမော်သည် နိုင်ငံရေးလမ်းဖြင့် တက်လိုခဲ့လျှင် မိမိကို ကြည့်ညှိအားထားသည့် နောက်လိုက်နယ်သား အများအပြား ရှိရမည်ဟူ၍ နားလည်၏။ နယ်သားများ ကြည့်ညှိအားထားခြင်း ခံယူရရှိဖို့ဆိုလျှင် ဘာမဆို ပြုလုပ်မည် ဟူ၍လည်း ဆုံးဖြတ်ထား၏။ တိုင်းပြည် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေသော ထိုအချိန်တွင် အစိုးရကိုယ်တိုင် ပိုင်းပိုင်းလည်လျက် ရှိသောကြောင့် အစိုးရ ဥပဒေနှင့် လျော်ညီသည် ဖြစ်စေ၊ မလျော်ညီသည် ဖြစ်စေ နယ်သူနယ်သား အကျိုးအတွက် မိမိက စွမ်းစွမ်းတမံ စီမံ ဆောင်ရွက်လျှင် အစိုးရ၌ မိမိကို အရေးယူရန် ခွန်အား မရှိ၊ နယ်သူနယ်သားများ၏ လေးစား အားထားခြင်း ခံရလိမ့်မည် ဟူ၍ တွက်ကိန်း ထုတ်လေတော့သည်။

မောင်လူမော် ရောက်သွားသောနယ်၌ နယ်သူ နယ်သားများမှာ ဆန်စပါး ရှားပါးသောဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်လျက်ရှိရာ အစိုးရက အခမဲ့ လုံလောက်အောင် ဝေငှရန်လည်း မတတ်နိုင်။ မြေပိုင်ရှင်ကြီးများ၏ ကျီထံ၌ ရှိသော စပါးများမှာလည်း အဖိုးကြီးလှသောကြောင့် နယ်သူနယ်သားများက ပိုက်ဆံပေး၍ ဝယ်ယူစားသောက်ရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြတော့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ၎င်းနယ်၌ အသင့်အတင့် တတ်နိုင်သော လူများသည် ဆန်အနည်းငယ်ကို ပဲနှင့် ရော၍ လည်းကောင်း၊ ရေကျကျဖြင့် ဆန်ပြုတ် ပြုတ်၍ လည်းကောင်း စားသောက်နိုင်ကြသေးသော်လည်း လက်လုပ်လက်စား များမူကား တစ်နေ့ပတ်လုံး တစ်အိမ်သားလုံး အလုပ် လုပ်ကြပါလျက်နှင့် ဆန် တစ်စလယ်ဖိုး မရနိုင်သဖြင့် ကျွေးဥ၊ မျောက်ဥ စသော ဥမျိုးစုံတို့ကို ပြုတ်စားကြရ၏။

တစ်နေ့၌ မောင်လူမော်သည် မိမိ၏ တပည့်ရဲဘော်များနှင့် စည်းဝေးတိုင်ပင်၍ ၎င်းနယ်တစ်ဝိုက်၌ရှိသော မြေပိုင်ရှင်များ၏ စပါးကျိများကို ဖောက်ယူပြီးလျှင် ငတ်ပြတ်သော နယ်သူနယ်သားများသို့ ဝေငှရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ စပါးရှင်များ၌ စပါး ဆုံးရှုံးရန်နှင့် မသေနိုင်။ ဆင်းရဲသားများမှာ ချက်ချင်း ဝမ်းဝ၍ ချက်ချင်း ချောင်ချိသွားသဖြင့် မိမိတို့အား ကျေးဇူးတင်ကြ၍ နောက်နောင်တွင် အသုံးဝင်လိမ့်မည်ဟု မောင်လူမော် တွေးမိလေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မောင်လူမော် အမျိုးရှိသော ရဲဘော်များသည် ရွာသားများအား ဆန်လိုချင်လျှင် လှည်းနှင့် လိုက်ခဲ့ကြ ဆို၍ လှည်းပေါင်း ၁၀၀ ကျော်မျှကို ရှေ့ဆောင် ခေါ်ငင်သွားကြပြီးလျှင် မြို့ကလေး တစ်မြို့နှင့် မနီးမဝေးတွင်ရှိသော ဆန်စက်မှ ဆန်အိတ်များကို လှည်းများနှင့် တိုက်ယူကြလေ၏။ စက်ပိုင်ရှင်သည် မြို့၌ရှိသော ဌာနာသို့ လူလွတ် တိုင်တန်းသော်လည်း ထိုအခါက စိတ်မပါတပါ အမှုထမ်းလျက် ရှိသော ပုလိပ်များက ယီးတီးယားတား လုပ်နေ၍ ၎င်းတို့ ရောက်လာသောအချိန်တွင် စက်ပိုင်ခေါင်မှ ဆန်အိတ်များသည် လှည်းများပေါ်သို့ ပါသွား၍ ရွာသူရွာသားများက ချက်ပြုတ် စားသောက်နေကြလေပြီ။

ဤနည်းဖြင့် ဓနရှင်များ၏ ဆန်စက်များမှ ဆန်အိတ်များကို ထုတ်ယူ၍ ပြောင်စင်သည့်အခါ လူမော်တို့ လူစု ရဲဘော်များသည် အစိုးရဝယ်ထားသော ဆန်အိတ်များကို လုယူကြပြန်လေရာ၊ အစိုးရမှာလည်း နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ ရောင်းချရန်အတွက် ဆန်အိတ် တန်ချိန် ထောင်ပေါင်း

များစွာ ဝယ်ယူ စုဆောင်းနေခိုက် ဖြစ်၍ တစ်နေရာ တစ်နေရာ၌ အစုလိုက် အပုံလိုက် ရှိနေရကား ရဲဘော်များသည် လူအင်အားကောင်းသည့် အခါများတွင် ဇွတ်ဝင်လုကြ၍၊ အင်အား မတောင့်တင်းသော အခါတွင် အလစ်ချောင်းကာ အုပ်ကြလေ၏။

ဤကဲ့သို့ လူဖန်များလှသော အစိုးရ၌ အရှုံးကြီး ရှုံး၍ ပုလိပ် အဖွဲ့လောက်မျှနှင့် မနှိမ်နင်းနိုင်သဖြင့် စစ်တပ် စေလွှတ် နှိမ်နင်းရလေတော့သည်။ ထိုအခါ ဌာနမှ ပုလိပ်မျှလောက်ကို မဖြူသော လူမော်တို့ ရဲဘော်များသည် ရွာများတွင် မနေတော့ဘဲ တစ်ခါတည်း တောခို၍ သူပုန်ဖြစ်သွားကြလေတော့သည်။ သို့နှင့်ပင် လူမော်သည် “ဗိုလ်နေမျိုး” ဟူသော နာမည်ကို ယူလျက် ဂျပန်လက်ထက်က အနွဲ့အပြား ကဲ့ပြန်နေခဲ့သော ရိုင်ဖယ် သေနတ်နှင့် လက်ပစ်ဗုံးများကို စုဆောင်းပြီးလျှင် အစိုးရ ဆန်များသာမက အစိုးရ ငွေတိုက်များကိုပါ အလစ်ဝင်၍ တိုက်ခိုက် လုယူလေတော့သည်။ ရရှိသော ဆန်နှင့် ငွေများကို နယ်သားများသို့ အထိုက်အလျောက် ဖြန့်ဖြူး ဝေငှလေရကား နယ်သားများသည် လူမော်ကို ဗိုလ်နေမျိုး ဟူသောအမည်နှင့် နှုတ်ဖျားတွင် ချီးကျူး၍ မဆုံးအောင် ရှိကြလေ၏။ ဗိုလ်နေမျိုး၏ ထောက်ပံ့ စွန့်ကြဲခြင်း ခံရသော နယ်သားများကမူ ၎င်းအား အဟုတ်တကယ် ကြည်ညိုလေးစားလျက် ရှိကြသည်ဖြစ်၍ အစိုးရတပ်ကြီးများ ချီတက်လာသည်ဟု သတင်းရသော အခါများတွင် မိုင်ပေါင်း ၂၀ ကျော်၊ ၃၀ ခရီးမှ ခြေကျင်လာ၍ လူမော်အား သတင်းပေးကြလေသည်။ တောသူတောင်သားတို့ မည်သည်မှာ စည်းကမ်း ဥပဒေသော ဘာသော နားမလည်၊ မိမိတို့ စားရသောဘက်သို့ မေတ္တာထားကြလေရကား လူမော်မှာ သူလျှိုအမြောက်အမြား အချောင်ရထား၍ ၎င်းကိုနှိမ်နင်းသော အစိုးရစစ်တပ်များမှာ အခက်အခဲ တွေ့ရလေတော့သည်။ အစိုးရတပ်က စုံစမ်းသည့်အခါ လူမော်တို့ တောင်ဘက်၌ ရှိလျှင် မြောက်ဘက်သို့ ပို့လိုက်၍ လူမော်ထံသို့ကား အပြေးအလွှား သွားရောက် သတင်းပို့ကြလေ၏။

လူတို့မည်သည် မကောင်းသောအလုပ်ကို ဆောင်ရွက်သည် ဖြစ်စေ၊ ကောင်းသောအလုပ်ကို ဆောင်ရွက်သည် ဖြစ်စေ ကုသိုလ်ကံ ထောက်ပံ့သည့် အလှည့်အပတ်တွင် လုပ်သမျှ အောင်မြင်တတ်ခြင်းကို အသက် လေးငါးဆယ် နေမိသောအခါ၌ သဘောပေါက်ကြပေလိမ့်မည်။ ငယ်ရွယ်တုန်းအခါကမူ ကောင်းသော အလုပ်ဘက်မှ အခါခပ်သိမ်း အောင်မြင်ရမည် ကဲ့သို့ မှတ်ထင်တတ်ကြ၍ ကံ အကြောင်းကို နားမလည်ကြချေ။ စင်စစ်သော်ကား မကောင်းသော အလုပ်ပင် ဖြစ်စေ ကံလိုက်သော အခိုက်တွင် ထမြောက်အောင်မြင်၍ ကံ မလိုက်သော အလှည့်အပတ်၌ အမှန် ကောင်းမြတ်သော လုပ်ငန်း ဖြစ်ပါလျက် ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ အလှည့် အချော်ချော် ဖြစ်ရတတ်ပေရာ လူမော်မှာ ဆောင်ရွက်သမျှတွင် အောင်မြင်၍ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးလာပြီးလျှင် မိမိ၏ ကြံရည်ဖန်ရည်ကြောင့် အောင်မြင်သည်ဟု တစ်ထစ်ချယူဆလာခဲ့လေပြီ။ ဆန်စပါးများကို လု၍ ဝေငှခဲ့ရာမှ ပုလိပ်ဌာနများကို စီး၍ လက်နက်များ လုယူခြင်း၊ ငွေတိုက် တူးဖောက်ခြင်း၊ မီးရထားများကို ရပ်၍ ဓားပြတိုက်ခြင်း စသည့် အလုပ်များတိုင်အောင် တဖြည်းဖြည်း ဧကန်ရလာခဲ့လေပြီ။ ဗိုလ်နေမျိုး၏ စည်းကမ်းတစ်ခုမှာ ပစ္စည်းကို လုယူစေကာမူ လူကို သတ်သည်အထိ မဖြစ်စေရအောင် နောက်လိုက် ငယ်သားများအား အထူးသတိထားစေ၏။ အသက် အသေခံ၍ ခုခံသောလူ ဟူ၍ အလွန်ရှားသောကြောင့် လူမော်တို့လူစုသည် လူသတ်မှု မဖြစ်စေဘဲ အစိုးရ ဘဏ္ဍာများကို လုယူနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်မှာ နယ်မှ ထွက်လာ၍ တစ်နှစ်ခန့်မျှ အတွင်းတွင် နယ်သူနယ်သားများ၏ နှုတ်ဖျား၌ “ဗိုလ်နေမျိုး... ဗိုလ်နေမျိုး” စသည်ဖြင့် တစ်မျိုးတည်း မျိုးလျက် ချီးကျူး တသကြရသည်နှင့်အတူ အစိုးရဘက်၌ လည်း နာမည် အလွန်ကြီးလာ၍ ဗိုလ်နေမျိုးကို ဖမ်းဆီးရန် ကိစ္စအတွက် ပုလိပ်မင်းကြီးနှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့ တိုင်ပင်ကြရသည်အထိ ကြီးကျယ်လျက် ရှိလေပြီ။ ထိုအချိန်မှာ နယ်မှ လူမော် ထွက်လာပြီးသည့်နောက် တစ်နှစ်

ကျော်မျှလောက်သာ ရှိသေးသည်ဖြစ်၍ လူမော်သည် မင်းတိုင်ပင် အမတ် မဖြစ်သေးဘဲ ဗိုလ်နေမျိုး အမည်နှင့် သူပုန်ဗိုလ်တစ်ယောက် အဖြစ်၌သာ ရှိပေသေး၏။

အခန်း ၉

မောင်သာမြတ်သည် အတွင်းဝန်များရုံး၌ စာရေးလုပ်နေခိုက်တွင် နှမဖြစ်သူ မငွေညီ အသည်းအသန် ဖျား၍ ရွှေဘိုမှ ဆရာဝန်များ ပင့်ခေါ် ကုသနေကြောင်း ကြားနန်းရသည်နှင့် အထက်လူကြီးထံ ခွင့် ၁၀ ရက် ပန်၍ ရွှေဘိုကို အမြန် ပြန်လာခဲ့လေ၏။ မောင်သာမြတ် ရောက်လာပြီးသည့် နောက်တစ်နေ့၌ပင် မငွေညီ ရောဂါမှာ ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့၍ ကုသမှု ဖြစ်နိုင်မည် ဆိုသောကြောင့် မော်တော်ကားကို ဖြည်းညင်းစွာ မောင်းလျက် ရွှေဘိုဆေးရုံသို့ ပို့လိုက်ကြရလေသည်။

ထိုအခါက မသက်နဲ့တို့ သားအမိမှာ စီးပွား မပျက်သေးသဖြင့် နှစ်ထပ်တိုက်၌ပင် နေထိုင်လျက်ရှိရာ မောင်သာမြတ်သည် နှမကို ဆေးရုံသို့ တင်ထားရင်း မသက်နဲ့တို့၏ နေအိမ်သို့ နေ့စဉ်အမျှ သွားရောက်ကာ ပိုးပန်းသမှု ပြုခွင့်ရပြန်၏။ မသက်နဲ့ကမူ ဤကိစ္စကို မိမိအား နားမပူဘဲ ခင်လေးဆွေကိုသာ ပြောဖို့ လွှဲချ၍ ခင်လေးဆွေကမူ လူတစ်ဖက်သား ယောက်ယက်ခတ် ဖြစ်နေခြင်းကို အရသာခံ၍ ကြည့်နေသည့် လက္ခဏာနှင့် ငယ်သေးသဖြင့် မခွဲနိုင်ဆိုသော ဆင်ခြေတစ်လုံးဖြင့် ကာကွယ်လျက် ရှိလေတော့သည်။ တစ်နေ့သ၌ မောင်သာမြတ်နှင့် မသက်နဲ့တို့ တစ်ယောက်ချင်း စကားပြောခွင့် ရခိုက်တွင်-

‘ကိုသာမြတ် အလုပ်က ရုံးမှာ ဘာများ လုပ်ရတာလဲရှင်’

‘အောက်ဆုံးတန်းစာရေး ရှိသေးတော့ ကိုယ့်ဌာနနဲ့ဆိုင်တဲ့ စာတစ်စောင် ရောက်လာရင် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်း သို့မဟုတ် ဖိုင်တဲ့

ကို ယူ၊ စက္ကူရွက်ကလေး အပ်ထိုးကပ်၊ မှတ်ချက်ရေး၊ ရုံးဝန်ထောက်ဆီ တင်၊ ဒါမျိုးလောက်ပါပဲဗျာ’

‘ပျင်းစရာကြီးရှင်၊ ယောက်ျားတန်မဲ့နဲ့ ဒါလောက်နဲ့ ပြီးရတော့မှာလား’

‘ပျင်းရင်လည်း ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲဗျ၊ အလုပ်က ဒါပဲ ရှိတာကိုး’
‘ယောက်ျားဆိုပြီး ယောက်ျားနဲ့တန်တဲ့ အလုပ်မျိုး လုပ်မှပေါ့၊

ရှင်ဟာက မိန်းမတွေ လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးကပဲ’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပဲ မသက်နဲ့၊ ကျုပ်လည်း စဉ်းစားနေတာပဲ၊ ဝန်ထောက်စာမေးပွဲ ဝင်ဖို့ စာကျက်ရင်း ဝင်ရတဲ့ အလုပ်ပါပဲ’

‘စာမေးပွဲအောင်လို့ ဝန်ထောက်ဖြစ်တော့ကော စားပွဲနဲ့ ကလောင်တံပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ကလောင်တံနဲ့ ရေးဖို့ ဦးနှောက်ထဲက ဉာဏ်ထုတ်ရသေးတာကို မသက်နဲ့ရဲ့’

‘ဒါကလည်း ဟိုလို ဒီလို ဖြန်းသန်းပြီး အစီရင်ခံစာ ရေးတယ် ဆိုတာပါပဲ၊ မိန်းမ မလုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုး မဟုတ်ပါဘူး’

‘လုပ်တတ်ရင် မိန်းမလည်း ဖြစ်နိုင်မှာပေါ့လေ’

‘ကျွန်မတို့ကတော့ ယောက်ျားဆိုရင် ယောက်ျားမှ လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုး လုပ်မှ သဘောကျတယ်၊ အားရတယ်၊ ကျေနပ်တယ်။ တကယ်ဆို ကိုလူမော်ကို ကြည့်ပါလား၊ လူအများကတော့ သူပုန်လို့ ခေါ်ကြမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတော့ သဘောကျတယ်၊ သိပ်အားရတယ်’

‘သတင်းစာတွေထဲမှာ သူပုန်ဗိုလ် လိုလို၊ ဓားပြလိုလို ကြေညာပြီး ဆုငွေ ထုတ်ထားပါကလား’

‘ဘာဆိုဆို ဘာပြောပြော ယောက်ျားဆို စွန့်စွန့်စားစား နင်လား ငါလား လုပ်တတ်ပါမှပေါ့၊ ပန်ကာအောက်မှာ ကုလားထိုင်ပေါ် ထိုင်ပြီး

ကလောင်တံကလေးနဲ့ ခြစ်နေလို့ ဘာလုပ်မှာလဲ၊ ဒါမျိုးတော့ မိန်းမလည်း သင်ထားရင် လုပ်တတ်တာပဲ’

မောင်သာမြတ်မှာ မသက်နဲ့ ပြောသော စကား၌ အဓိပ္ပာယ် အထိုက် အလျောက် ရှိသည့်ပြင် လူမော်နှင့် နှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြခြင်းကို ဘယ်အခါမှ မခံမရပ်နိုင်လေရကား မသက်နဲ့က တမင် ခန့်၍ ပြောလိုက်ခြင်းကိုပင် တကယ် မခံချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့သည်။ လောက၌ လူ တစ်ယောက်၏ အနာဂတ်ရေးသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကရော်ကမည် ပြော လိုက်သော စကား တစ်ခွန်းတလေကို အကြောင်းပြု၍ အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲခဲ့ဖူးလှလေပြီ။

မောင်သာမြတ်သည် ခွင့်ရက်စေ့ကုန်၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သော အခါတွင် အစိုးရက စစ်ဗိုလ် အတတ်သင်ကျောင်းအတွက် ပညာတတ် လူငယ်များ ခေါ်ယူနေခိုက်နှင့် ကြိုကြိုကြံ၍ လျှောက်လွှာတင်လိုက်ရာ လက်ခံကြောင်း ပြန်စာ ရသဖြင့် စာရေးအလုပ်မှ နုတ်ထွက်ပြီးလျှင် စစ် ကျောင်းသို့ တက်လေတော့သည်။

ကျောင်းမှ ဆင်းလာသည့်နောက် လက်ဖတင်နှင့် သာမြတ်သည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်နေဆဲတွင် လူမော်မှာ ဗိုလ်နေမျိုး အမည်နှင့် တိုင်းပြည်တွင် နာမည်ကြီးလျက် ရှိနေလေပြီ။ လူမော် သည် တစ်နေ့တခြား ဇော်ရဲလာ၍ အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာကို လုယူရုံသာမက အစိုးရ စစ်မှုထမ်းများကို အရူး လုပ်သည်အထိ စော်ကားလျက် ရှိလေပြီ။ တစ်ခါက လူမော်သည် တောသားတစ်ယောက်ယောင် ဆောင်၍ စစ်စခန်း သို့ သွားပြီးလျှင် ဗိုလ်နေမျိုးတို့ လူစုရှိသော နေရာကို သတင်းပေးသွား၏။ စစ်ဗိုလ်က တကယ်မှတ်၍ သတင်းပေးသော နေရာသို့ စစ်သား အလုံးအရင်း နှင့် လိုက်သွားရာတွင် လူမော်တို့လူစုသည် အစောင့်စစ်သား အနည်းငယ် နှင့် ထားခဲ့သော ငါးဆယ့်တစ်ကောင်၊ အာလူး၊ ပဲ၊ ငါးခြောက် စသော စားနပ်ရိက္ခာ များကို ဝင်ရောက် လုယူသွားကြလေသည်။ စစ်ဗိုလ် ပြန်ရောက်လာ၍

အဖြစ်အပျက်ကို သိရသည့်အခါ ဒေါပွလှသဖြင့် ‘ဒီအကောင်ကို တွေ့ရာ နေရာတွင် အရှင် မဖမ်းဘဲ အသေ ပစ်သတ်မည်’ ဟု ကြုံးဝါးလေသည်။ ၎င်းစစ်ဗိုလ်သည် ဌာနကြီးသို့ ခေတ္တ ပြန်သွားရာတွင် မိမိ၏ အမည်နှင့် စာတိုက်မှ စာတစ်စောင် ရောက်နေ၍ ဖွင့်ကြည့်သောအခါ “မိတ်ဆွေ.... ပစ်သတ်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ တွေ့အောင် ရှေးဦးစွာ ရှာစမ်းပါဦး” ဟူ၍ ရေးထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ လက်ဖတင်နှင့် သာမြတ်သည် သူပုန်နှိမ်နင်းရေး အတွက် ဗိုလ်ချုပ်က တာဝန်ချထားရာတွင် မိမိအား အခြားဒေသသို့ မပို့ဘဲ ဗိုလ်နေမျိုး သောင်းကျန်းနေသော နေရာသို့ စေလွှတ်ပါမည့် အကြောင်း၊ နေမျိုး ဆိုသူသည် မိမိ ထင်သောလူ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကျောင်းနေဖက် ဖြစ်၍ ၎င်းကို ကောင်းကောင်းသိသောကြောင့် အခြား စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ကို အရူး လုပ်သကဲ့သို့ မိမိကို အရူးလုပ်နိုင်ဖို့ မရှိကြောင်း ပြောပြလေ၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ထိုအချိန်၌ နာမည် အကြီးဆုံးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသော ဗိုလ်နေမျိုးကို ဖမ်းပေးပါရစေ ဆိုခြင်းအတွက် ဝမ်းမြောက်လှ၍ သာမြတ် ကို စစ်သား ၁၀၀ တပ်နှင့် လက်နက် ရိက္ခာ အပြည့်အစုံ စေလွှတ်လိုက်လေ ၏။ သာမြတ်ကလည်း နေမျိုးနှင့် နောက်ပါများကို မမိမချင်း ဌာနကြီးသို့ ပြန်မလာတော့ပြီဟု မိတ်ဆွေ စစ်ဗိုလ်များအား ပြောသွားလေ၏။

ဗိုလ်သာမြတ်သည် သေနတ်ကိုင် စစ်သား ၁၀၀ တပ်ကို ဦးစီးလျက် ရိက္ခာ အပြည့်အစုံနှင့် ထွက်လာ၍ လူမော်တို့လူစုကို လိုက်လံ ရှာဖွေရာ နယ်သားများသည် လူမော်ဘက်မှ မေတ္တာထားကြသည့် လက္ခဏာနှင့် လူမော်ကို ကြိုတင် သတင်းပေးကြရကား၊ သာမြတ်တို့ ရောက်သွားသော နေရာတိုင်း လူမော်တို့အဖွဲ့ ထွက်ခွာသွားနှင့်ကြသည်ကိုသာ တွေ့ရတော့ သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ညနေပိုင်းတွင် သာမြတ် ရောက်သွားသောအခါ လူမော် တို့ အဖွဲ့သည် နေ့ခင်းက ထွက်သွားကြောင်း တွေ့ရ၍၊ နံနက်ခင်းအချိန် ရောက်သွားပြန်လျှင်လည်း သန်းခေါင်လောက်က ထွက်သွားနှင့်ကြလေပြီ။

သို့နှင့် လက်မတင်ကလေးလောက်မျှ လွဲ၍ လွဲ၍ အဖွဲ့ချင်း ဆိုင်မိကြသည် ဟူ၍ မရှိချေ။

သာမြတ် စဉ်းစားမိသည်ကား ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည် လူမော်တို့ကို ကြိုတင် သတိပေးနှင့်သောလူ ရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရမည်။ ထိုကဲ့သို့ သတိပေးခွင့် မရအောင် ဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရမည်နည်းဟု အကြံထုတ်၏။ အချိန် တော့ကပ်၍ တိမ်းရှောင်နိုင်ကြခြင်းကို ထောက်သောအားဖြင့် သတိပေး သော သူသည် ကြာရှည်စွာ မကြိုတင်ဘဲ မိမိတို့ ထွက်ခါနီးကလေးတွင်မှ ကပ်၍ သတင်းပေးခြင်း ဖြစ်ရမည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိ၏။ စင်စစ်မှာ လူမော်တို့ နောက်သို့ မိမိတို့ လိုက်ကြရာတွင် တစ်ဟုန်ထိုး လန့်ထွက်ပြေး သော လူများနောက်သို့ လိုက်ခြင်းကဲ့သို့ တစ်ခါတည်း ဒုန်းစိုင်း၍ လိုက်ဝံ ကြသည် မဟုတ်။ လမ်းခရီးမှ ချောင်း၍ ပစ်မည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ရသဖြင့် သတိနှင့် ခပ်မှန်မှန်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ မထွက်မီ ၅ မိနစ် ကြိုတင်၍ တစ်ယောက်ယောက်က သွားပြောလျှင်ပင် လူမော်တို့မှာ တိမ်း ရှောင်ဖို့ အချိန်ကောင်းကောင်း ရတော့သည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိ၏။ သာမြတ် တွေ့ကြုံရသည်မှာ တစ်နေရာ၌ မိမိတို့က နှစ်ရက်နားနေခဲ့လျှင် လူမော်တို့ကလည်း ရှေ့၌ရှိသော နေရာတွင် နှစ်ရက်မျှပင် နားသွားကြောင်း တွေ့ရ၍၊ မိမိတို့က တစ်ရက်တည်း နားလျှင်လည်း သူတို့က တစ်ရက် တည်းပင် နားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ဖြစ်ရပ်မှာ လူမော်တို့သည် တစ်ခါ တည်း တောက်လျှောက်ပြေး၍ မတိမ်းရှောင်ဘဲ လွတ်ရုံကလေးမျှ အေးအေး ဆေးဆေးနှင့် ပမာမခန့် လုပ်နေကြလေသည်။

သာမြတ်သည် လူမော်ကို လက်မတင်ကလေး ကပ်ကာ လွတ်၍ လွတ်၍ သွားသည် ဆိုရာ၌ လူမော်တို့ရှိသော နေရာကို သတင်းမှန် ရရှိထား သော အခါများကိုသာ ဆိုလိုပေရာ၊ လူမော်တို့က မြောက်အရပ်တွင် ရှိနေပါ လျက် နယ်သားများက လူမော်တို့ကို မေတ္တာထားသည့်အတွက် တောင်အရပ် ၌ ရှိသည်ဟု မမှန်သတင်း ပေးကြသော အခါများလည်း ရှိပေသေးသည်။

ထိုသို့သော အခါများ၌မူ သာမြတ်တို့ ရောက်သွား၍ လူမော်တို့ကို အစအနမျှ မတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် လှည့်ပြန်ပြီးလျှင် မမှန်သတင်းပေးသော ရွာသားကို အရေး ယူမည် ကြံ၏။ သို့သော် လူတစ်ယောက်သည် တမင်တကာ မမှန်သတင်း ပေးသည်။ သို့တည်းမဟုတ် သူကိုယ်တိုင် သတင်းအမှားကို ကြားထား၍ သူသိသည့်အတိုင်း သဘောရိုးနှင့် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ အမှန်အကန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် အရမ်းမဲ့ အပြစ်မပေးလိုသော သာမြတ်မှာ အကျပ်ကျ၍ နေတော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ သာမြတ်တို့ လူစုသည် ဧရပ်တစ်ခု အနီး၌ စခန်းချ လျက် ရှိစဉ် သာမြတ်သည် နံနက်လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်း စခန်းမှ ထွက်ခွာမည်ဟု အကြံပြုထား၏။ သန်းခေါင်ကျော် အချိန်တွင် သာမြတ် သည် မိမိ၏ စစ်သားများအနက် အထူးသဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချရသော စစ်သား လေးယောက်ကို ခေါ်၍ မိမိတို့ ထွက်မည့်လမ်းမှ စောင့်နေကြပြီးလျှင် မိမိတို့ စစ်တပ် မရောက်လာမီ ၎င်း လမ်းပေါ်သို့ လာသော လူများကို ဖမ်းဆီးရန် မှာထား၍ စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် သာမြတ်နှင့် စစ်သားများသည် ဧရပ် စခန်းမှ ထွက်လာ၍ မိုင်တစ်ဝက်ခန့် ရောက်ကြသောအခါ ယခင် စေလွှတ် ထားသော စစ်သားလေးယောက်က ရွာသားနှစ်ယောက်အား ဖမ်းထားသည် ကို တွေ့ရလေ၏။ သာမြတ်သည် ထိုလူနှစ်ယောက်ကို စစ်ဆေးသော်လည်း “ဘူး” ကွယ်ကြတော့သည်။ ဤတွင် သာမြတ်သည် လူနှစ်ယောက်ကို သစ် တစ်ပင်၌ ချည်ထားစေ၍ ‘မှန်မှန် မပြောလျှင် ပွဲချင်းပြီး ပစ်သတ်လိုက်မည်’ ဟု ခြိမ်းခြောက်သည်တွင်မှ လူနှစ်ယောက်က မြောင့်ချက်ပေးကြတော့သည်။ ၎င်း တောသားနှစ်ယောက်မှာ လူမော်တို့က ကျွေးမွေးသော ကျေးဇူးကြောင့် အစိုးရ စစ်တပ်လာမည့် အကြောင်းကို ညတွင်းချင်း သွားရောက် သတင်းပေး မည် အကြံနှင့် ထွက်လာကြပါသည်ဟု ထွက်ဆိုကြလေသည်။ သာမြတ်

သည် သူလျှိုကင်းထောက်များ ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော်လည်း ချက်ချင်း အပြစ် မပေးလိုသည်နှင့် စစ်တပ်နှင့် အတူ ခေါ်လာခဲ့လေ၏။

သာမြတ်နှင့် စစ်သား ၁၀၀ တို့ ချီတက်သွားကြ၍ ၁၀ မိုင်ခန့် ရောက်ကြသောအခါ ရှေ့ဆုံးမှ ကင်းထောက်အဖြစ်နှင့် စေလွှတ်ထားသည့် စစ်သား လေးယောက်တို့သည် သူလျှိုများကို စောင့်မျှော်နေကြသော သူပုန် ကင်းထောက် နှစ်ယောက်တို့နှင့် ပက်ပင်းပါ တွေ့ဆုံမိကြ၏။ သူပုန် ကင်းထောက် နှစ်ယောက်တို့မှာ အစိုးရစစ်တပ် မလာမီ မိမိတို့ လွှတ်ထားသော သူလျှိုနှစ်ယောက်တို့ ရောက်လာကြလိမ့်မည် အထင်နှင့် စိတ်ချလက်ချ စောင့်မျှော်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အခါတိုင်းမူကား သတင်းပို့သော သူလျှိုများက အစိုးရစစ်တပ် မရောက်မီ ရောက်နေကျ ဖြစ်သော်လည်း ဤတစ်ကြိမ်၌မူ သာမြတ်က သတင်းပို့မည့် သူလျှိုနှစ်ယောက်ကို ဖမ်းချုပ် ထားလိုက်သဖြင့် သတင်းပို့မည့်သူ မရှိဘဲ ဖြစ်နေရာတွင် သူပုန် ကင်းထောက် နှစ်ယောက်တို့မှာ အစိုးရ စစ်တပ်မှ တပ်ဦး ကင်းထောက် လေးယောက်တို့နှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံမိကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင် စိတ်ချလက်ချ စောင့်မျှော်နေသော သူပုန်ကင်းထောက်နှင့် သတိ ဝီရိယနှင့် တက်သွားသော အစိုးရကင်းထောက်များ တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်သည့်ပြင် အရေအတွက်အားဖြင့် လေးယောက်နှင့် နှစ်ယောက် ဖြစ်နေ ရကား တစ်ပြန်တစ်လှန် ပစ်ကြသော်လည်း သတိနှင့် သွားသော စစ်သား များက ရှေးဦးစွာ ပစ်ခွင့် ရကြသဖြင့် ပစ်လျှင်ပစ်ချင်း သူပုန်တစ်ယောက် ကျဆုံးခဲ့လေပြီ။ ကျန်တစ်ယောက်သည် ခုခံ ပစ်ခတ်သေးသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ကိုယ်လွတ်ရုန်း ပြေးဖို့ ကြိုးစား၍ စစ်သားများက ပစ်ချလိုက် ကြ၏။ စစ်သားတစ်ယောက်တွင် လက်မောင်း၌ ကျည်ဆန် ထိမှန်သော် လည်း အသားဒဏ်ရာမျှသာ ဖြစ်၍ မထောင့်တာဘဲ နောက်က တပ်မနှင့် အတူ ပါလာသော ဆရာဝန်က ကျပ်စည်းပေးခါမျှနှင့် ဆက်လက် လိုက် ပါနိုင်တော့သည်။

ထိမှန်သော သူပုန် နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်မှာ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံး၍ ကျန်တစ်ယောက်မှာ ပခုကို ထိမှန်ထားရာ ၎င်းတို့ထံမှ လူမော် တို့၏ သူပုန်တပ်စခန်း အခြေအနေကို သာမြတ်တို့ သိရလေသည်။

သာမြတ်တို့စစ်တပ် ချီတက်သွားသောအခါ သူပုန်များသည် သူလျှို များ လည်းကောင်း၊ ကင်းထောက်နှစ်ယောက် လည်းကောင်း စေလွှတ် ထားသည်ဆို၍ ၎င်းတို့ထံမှ သတင်း တစ်စုံတစ်ရာ မကြားရသေးသဖြင့် စိတ်ချလက်ချ ချက်ပြုတ် စားသောက်လျက် ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် လူမော် သည် စစ်စခန်းချပုံ အနေအထားနှင့် ပတ်သက်၍ စာအုပ်များမှ ဗဟုသုတ အတော်အတန် စုဆောင်းရရှိထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ လူစုကို အမှတ်မဲ့ အလစ် ဝင်မတိုက်နိုင်စေရန် အထိုက်အလျောက် စီမံထားလေ သည်။ တစ်ဖက်၌ ပေ ၁၀၀ ခန့် ကျယ်သော ချောင်းကလေးကို ကျောပေး လျက်၊ တစ်မျက်နှာတွင် အုတ်ပုံသကဲ့သို့ ရှိနေသည့် စေတီတော် ငုတ်တို့ကြီး ရှိရာ တတိယမျက်နှာ၌မူကား ပုဆိုး တစ်ပတ်ခန့်ရှိသည့် ညောင်ပင်ကြီး သုံးလေးပင်တို့ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိ၏။ အကယ်၍ တလင်းပြောင် ဖြစ်နေသည့် စတုတ္ထ မျက်နှာဘက်မှ ရန်သူများ လာခဲ့သည်ရှိသော် လူမော် တို့ လူစုသည် စေတီငုတ်တို့ကြီးနှင့် သစ်ပင်ကြီးများ နောက်တွင် အကာ အကွယ်ယူ၍ ရိုင်ဖယ်သေနတ်မျိုးစုံနှင့် ခုခံ ပစ်ခတ်ရန် စီမံထားလေသည်။

ယင်းသို့ စီမံထားပါသော်လည်း လူမော်တို့ လူစုသည် မိမိတို့ စေလွှတ်ထားသည့် သူလျှိုနှင့် ကင်းထောက်များကို အားကိုးသည်နှင့် ပေါ့ လျော့စွာ နေမိကြရာ သာမြတ်တို့ စစ်တပ်ကလေးက လမ်းကွေ့ကို ကျော် လွန်၍ ဘွားခနဲ ပေါ်လာသောအခါ ကတိုက်ကရိုက် ပြင်ဆင်ကြရလေတော့ သည်။ ဤတွင် သာမြတ်က မြန်မာ အချင်းချင်းဖြစ်၍ မပစ်သတ်လိုကြောင်း ပြောပြီးလျှင် လက်နက်ချကြဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်၏။

လူမော်သည် သာမြတ်၏အသံကို ကြား၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ တွင်မှ တစ်သက်လုံး ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာခဲ့သော သာမြတ် ဖြစ်နေကြောင်း

သိရ၍ အံ့ဩမိတော့သည်။ ထိုအခါ လူမော်သည် ပဝါဖြူ တစ်ထည်ကို သေနတ်ဖျားတွင် ချည်၍ ပေ ၂၀၀ ခန့်လောက်၌ရှိသော သာမြတ်တို့ စစ်တပ်က မြင်လောက်အောင် ယမ်းပြလျက်-

- 'မောင်သာမြတ်.... မဟုတ်လားဟေ့'
- 'ဟုတ်တယ်၊ မင်းလည်း မောင်လူမော် မဟုတ်လား'
- 'ဟုတ်ပါတယ်၊ စကားတစ်ခွန်းလောက် မပြောရဘူးလား'
- 'ဘာပြောချင်သလဲ'

'အဝေးက လှမ်းအော်ရတာ ပင်ပန်းပါတယ် သူငယ်ချင်း၊ အနားကပ် ပြောကြဖို့ စီမံကြရအောင်။ မကောင်းဘူးလား'

'ဘယ်လို စီမံမလဲကွ'

'မင်းနဲ့ ငါနဲ့ တစ်ယောက်ချင်း ရှေ့တက်လာပြီး ဗဟိုမှာ ဆုံပြောကြ ရအောင်လေ'

'ကောင်းပြီ၊ မင်းလူတွေကို ထွက်လည်း မပြေးဖို့၊ ပစ်လည်း မပစ်ဖို့ မှာထားခဲ့။ ငါကလည်း မပစ်ဖို့ မှာထားခဲ့မယ်'

'စိတ်ချမောင်၊ ထွက်လိုတော့ မပြေးပါဘူး၊ ငါ့လူများ ဒီလောက် သွေး မနည်းပါဘူး၊ မပစ်ဖို့လည်း မှာထားခဲ့ပါ့မယ်'

'စိတ်ချရရဲ့လားကွ၊ မင့်လူတွေ'

'မင်းက သူပုန်ဆိုလို့ သစ္စာမရှိဘူး မှတ်နေသလား၊ ငါ့လူတွေ လက် ရွေးစင်တွေပါကွ'

'ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် လာခဲ့'

ဤတွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် မိမိတို့၏ နောက်ပါများအား လက်နက်များ အသင့်ပြင်ထားကြ၍ မိမိတို့နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံကြသည်ကို ငြိမ်သက်စွာ စောင့်ကြည့်နေကြဖို့ အသီးသီး မှာထားကြလေ၏။ ၎င်းနောက် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် အဖွဲ့နှစ်ခု အကြား၌ရှိသော ကွက်လပ်သို့

မျက်နှာချင်းဆိုင် လျှောက်လာခဲ့ကြလေ၏။ အလယ်၌ တွေ့ဆုံကြသောအခါ သာမြတ်က-

'ဘာပြောချင်လို့လဲကွ'

'ငါတို့ ကျောင်းမှာနေတုန်းက ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ ဒူးမတ်စ် ရေးတဲ့ ဂျေဟူး၏ ရဲဘော်များ (Companions of Jehu) ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုထဲမှာ သူပုန်စစ်တပ်နဲ့ အစိုးရစစ်တပ်နဲ့ ရင်ဆိုင်မိကြတော့ သူပုန်ခေါင်းဆောင်က အစိုးရ စစ်ဗိုလ်ကို တစ်ယောက်ချင်း တိုက်ဖို့ အကြံပေးရာမှာ အစိုးရစစ်ဗိုလ်က ငြင်းတော့ တယ်ပြီး သတ္တိနည်းတဲ့ စစ်ဗိုလ်ပဲလို့ မင်းက ပြောဖူးတဲ့စကားကို သတိရ သေးသလား...'

သာမြတ်လည်း မိမိ ပြောခဲ့ဖူးသော စကားကို သတိရသည့်ပြင် အခြေအနေမှာလည်း ထပ်တူထပ်မျှ ရှိနေသော အဖြစ်ကို စဉ်းစားမိ၍ အံ့ဩစွာနှင့်-

'သတိရပါတယ်'

'အေး.... ကောင်းပြီ၊ ငါတို့လည်း ယခု သူတို့ အခြေအနေအတိုင်း ဖြစ်နေတာကော စဉ်းစားမိရဲ့လား'

'ခုပဲ.... စဉ်းစားမိတယ်'

'ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် မင့်လူတွေလည်း မသေရအောင် ငါ့လူတွေလည်း မသေရအောင် မင်းနဲ့ငါ တစ်ယောက်ချင်း တိုက်ကြစို့လား၊ ဘယ်နှယ်လဲ'

သာမြတ်လည်း ချက်ချင်းပင် သဘောတူလိုက်ချင်၏။ သို့သော် လူအနည်းနှင့် အများ ဖြစ်နေ၍ သေချာပေါက် ရှုံးမည်ကို သိသောကြောင့် လူမော်က ဤကဲ့သို့ အကြံပေးခြင်း ဖြစ်လေသလောဟု ရုတ်တရက် စဉ်းစား မိသည်နှင့်-

'မင့်မှာ လူဘယ်လောက် ရှိသလဲ'

'လူတစ်ရာကျော် ရှိပါတယ်ကွ၊ မင်းတို့တပ်က စစ်သား တစ်ရာထဲ ရှိတာ ငါ သိပါတယ်'

‘ကောင်းပြီ တစ်ယောက်ချင်း တိုက်ပြီး ရှုံးတော့ ဘယ်လို နိုင်တော့ ဘယ်လိုတုံး’

‘မင်းရှုံးလျှင် မင့်စစ်သားတွေ သွားချင်ရာ သွားဖို့ ငါ ခွင့်ပြုလိုက်မယ်၊ ငါရှုံးလျှင် ငါ့လူတွေ အဖမ်းခံစေမယ်’

သာမြတ်သည် လူမော်ပေးသော အကြံကို စဉ်းစားကြည့်ရာ ငယ်ကတည်းက သတ္တိပြိုင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည့်ပြင် ဝတ္ထုထဲက အစိုးရ စစ်ဗိုလ်ကို သူရဲဘောနည်းသည်ဟု ကဲ့ရဲ့ခဲ့ဖူးသော မိမိ၏ စကားအတွက်ကြောင့် ငြင်းပယ်ရန်လည်း ရှက်သည်နှင့် သူပုန်တစ်ရာကျော် အဖမ်းခံမည် ဆိုခြင်းကို ယုံကြည်လှသည် မဟုတ်သော်လည်း ‘ကောင်းပြီ တိုက်မယ်’ ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ ဤတွင် လူမော်က-

‘ငါ့လူ ငယ်တုန်းက စကားကို ပြန်မပြင်ဘူး၊ တော်ပေသားပဲ။ ကိုင်း..... ဒါဖြင့် ဘာလက်နက်နဲ့ တိုက်ကြမလဲ’

‘ဓားချင်း တိုက်ပေါ့ကွာ၊ သေနတ်က အစီအစဉ်လုပ်ရတာ ရှုပ်ပါတယ်’

‘မရှုပ်ပါဘူးကွ၊ လုပ်ရင် ဖြစ်ပါတယ်၊ ဂျေဟူးဝတ္ထုထဲမှာ ရိုလင်နဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ တိုက်ကြပုံ ဖတ်ရတုန်းက ပြင်သစ်လူမျိုးတွေ တိုက်ကြပုံ တယ်ကောင်းတယ်ဆို၊ မင်းပြောဖူးတာ မှတ်မိသေးတယ် မဟုတ်လား’

သာမြတ်လည်း ဝတ္ထုထဲတွင် တိုက်ကြပုံနှင့် တကွ မိမိ ပြောခဲ့ဖူးသည့် စကားကို မှတ်မိ၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း ခြောက်လုံးပြူးသေနတ် ပစ်ခြင်း၌ အတော်အတန် အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်လည်း မှန်၏။ သို့သော် စစ်ဗိုလ် အတတ်သင်ကျောင်း၌ စက်ကွင်းကို ပစ်၍ လေ့ကျင့်ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်၍ လူကို ထိမှန်အောင် တစ်ကြိမ်မျှ မပစ်ခဲ့ရသေးဖူးချေ။ ဤလူငယ် နှစ်ယောက်တို့ ဖြစ်နေကြပုံမှာ အုပ်မြည်တတ်ကတည်းက တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ပြိုင်ဘက် ဖြစ်လာခဲ့ကြသောကြောင့် တစ်ယောက်က ပြုလုပ်ရသမျှကို တစ်ယောက်က မပြုလုပ်ရပါဟု ဝန်ခံမည့်အစား အသေခံမည့်ဟူ၍

ပင် မာနကြီးလျက် ရှိကြလေတော့သည်။ တက္ကသိုလ်မှ အပြန် စစ်ကိုင်း တံတားကြီးပေါ်မှ နှစ်ယောက်လုံး လက်တွဲ၍ ခုန်ချခဲ့ဖူးရာ သာမြတ်မှာ ပေါင်တစ်ဖက် မျက်သွား၍ လူမော်မှာ ခါးအောင့်ခဲ့ရဖူးလေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား သာမြတ်သည် လူမော် ပြောသည့်အတိုင်း ခြောက်လုံး ပြူး သေနတ်တစ်လက်စီ ကိုင်၍ ပြင်သစ်တိုက်နည်း တိုက်ကြရန် သဘောတူညီလေ၏။

အခန်း ၁၀

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ထိုနေ့ရာမှ ခွဲခွာ၍ မိမိတို့ နောက်ပါများထံသို့ အသီးအသီး ပြန်သွားကြပြီးလျှင် မိမိတို့ သဘောတူခဲ့သော အစီအစဉ်ကို ပြောပြကြရာ၊ သာမြတ်၏ စစ်သားများကမူ မိမိတို့ဗိုလ် ကျလျှင် မိမိတို့ ပြန်သွားကြရုံမျှသာ ရှိသောကြောင့် ရှေ့ရှေ့ရှာရှာ သဘောတူညီကြလေသည်။ လူမော်၏ နောက်လိုက်များမူကား လူမော် ကျဆုံးလျှင် လူမော်ကဲ့သို့ ကြုံရည်ဖန်ရည်ရှိသော ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ရခဲ့သည်ဆို၍ ကန့်ကွက်ချင်ကြ၏။ အချို့ကလည်း လူမော် ကျလျှင် မိမိတို့ပါ အဖမ်းခံရမည် ဆိုသောကြောင့် သဘောမတူသလို ဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် တစ်ယောက်သော ဗိုလ်ကလေးက (လူမော်၏နေရာကို လိုချင်သည်နှင့်) လူမော် ကျစေကာမူ မိမိတို့က အဖမ်းမခံဘဲ ခုခံ တိုက်ခိုက်နိုင်ကြောင်းနှင့် တီးတိုး ပြောလိုက်သည်တွင် သူပုန်များ သဘောတူညီကြလေ၏။

လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ တိုင်ပင်ထားကြသည့်အတိုင်း တပည့်လေးယောက်စီ ခေါ်ခွဲ၍ ဗဟို ကွက်လပ်ကလေးသို့ ထွက်လာကြလေ၏။

ဂျေဟူးရဲဘော်များ ဝတ္ထု၌ ဖော်ပြ ပါရှိသော ပြင်သစ်တိုက်နည်း အစီအစဉ်မှာ ရှေးဦးစွာ မြေကြီးပေါ်တွင် ကိုက် ၅၀ တိုင်းထွာ၍ အစွန်းတစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် ငုတ်တိုင် တစ်တိုင်စီ စိုက်ထူထား၏။ ခြောက်လုံး

ပြူး သေနတ်များတွင် ကျည်ဆန် တစ်တောင့်စီ ထိုး၍ တစ်ယောက် တစ်လက်စီ ကိုင်လျက် ၎င်းတို့ရှိရာ၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်နေရမည်။ အချက်ပေးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တစ်ယောက်ထံသို့ တစ်ယောက် လျှောက်လာ၍ ပစ်ချင်သော အချိန်တွင် ပစ်ချင်သူက အလျင် ပစ်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ ပစ်၍ မထိမှန်ဘဲ ချော်သွားသည် ဖြစ်စေ၊ ထိပင် ထိသော်လည်း မပစ်ရသေးသော လူက မလဲကျဘဲ ရှိနေသည် ဖြစ်စေ ပစ်ပြီးသော လူသည် ထွက်မပြေးရဘဲ မိမိရောက်နေသော နေရာ၌ ရပ်လျက် ထိုသူ ပစ်သည့်တိုင်အောင် စောင့်နေရမည် ဖြစ်လေသည်။

နောက်လိုက်များသည် စည်းကမ်းအတိုင်း ကွက်လပ်တွင် ကိုက် ၅၀ (အတောင် ၁၀၀) တောင်နှင့် မြောက် တိုင်းထွာ၍ ၎င်းတို့တိုင် တစ်တိုင်စီ စိုက်ထူထားကြလေသည်။ အချိန်မှာ နံနက် ၉ နာရီခန့် ရှိပြီ ဖြစ်နေ၍ နေဘက်သို့ မည်သူမျှ မျက်နှာ လှည့်မနေစေရန် တောင်နှင့်မြောက် တိုင်းထွာ ကြရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းနောက် သာမြတ်၏ မြောက်လုံးပြူး သေနတ် တွင် ယမ်းတောင့် တစ်တောင့်၊ လူမော်၏ သေနတ်တွင် ယမ်းတောင့် တစ်တောင့် ထိုး၍ မဲချကြရာ လူမော်က မြောက်ဘက်၊ သာမြတ်က တောင် ဘက်မှာ ကျသည်နှင့် ၎င်းအတိုင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် နေရာချထားကြ၏။ တောင်နှင့်မြောက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်ကြ၍ နံနက် ၉ နာရီအချိန် ဆိုစေ ကာမှ ၎င်းရာသီတွင် နေသည် တောင်ဘက်သို့ ခပ်ယွန်းယွန်း ခရီးသွားသည် ဖြစ်သောကြောင့် မြောက်ဘက်မှ ကျသော လူမော်၏ မျက်နှာသို့ နေရောင် အနည်းငယ် ထိုးသဖြင့် သာမြတ်က မဆိုစလောက် တစ်ပန်းသာသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်မိကြသောအခါ သာမြတ်၏ နောက်လိုက် လေးယောက်သည် တိုင်းထွာထားသော တာလမ်း၏ အရှေ့ဘက်မှ လည်း ကောင်း၊ လူမော်၏ နောက်လိုက် လေးယောက်သည် အနောက်ဘက်မှ လည်းကောင်း ရပ်ကြည့်နေကြသည်။ တစ်တောင့်တည်းသော ယမ်းတောင့်

ထိုးထားသည့် သေနတ်တစ်လက်စီ ကိုင်ကာ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်မိကြ ရာတွင် ဗိုလ်ကလေး တစ်ယောက်က အချက်ပေးလိုက်သဖြင့် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ၎င်းတို့ စိုက်ထားသော နေရာမှ ရှေ့သို့ လှမ်းတက် လာကြလေတော့သည်။

နှစ်ယောက်လုံးမှာ အတော်အတန် သတ္တိကောင်းသူများ ဖြစ်၍ မတုန်မယင် ခြေလှမ်းမှန်မှန်နှင့် လှမ်းလာနိုင်ကြပေသည်။ အကယ်၍ စိတ်ထဲ ၌ တုန်လှုပ်စေကာမူလည်း တပည့်များ ကြည့်နေသည်က တစ်ကြောင်း၊ တစ်သက်ပတ်လုံး ပြိုင်ဘက် ဖြစ်လာကြ၍ အခြား လူရှေ့တွင် ကြောက်ချင် ကြောက်မည်၊ ဤအကောင်နှင့်မူကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကြောက်စိတ် မဖော်ပြ ဟူ၍ နှစ်ယောက်လုံးက စိတ်တင်းထားကြဟန် တူပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်သည် အံ့ကြိတ်လျက် လည်းကောင်း၊ သာမြတ် သည် နှုတ်ခမ်းကိုကိုက်လျက် လည်းကောင်း ခြေလှမ်းမှန်မှန် မမြန်မနှေး ခပ်အေးအေး အမူအရာမျိုး ဖော်ပြလျက် သေနတ်ကို ရှေ့၌ ချိန်ရွယ်ကာ လျှောက်လာကြရာ သူအလျင် ပစ်ချေမည်လော၊ ငါကပင် အလျင် ပစ်ရမည် လော ဟူသော ပြဿနာကို စိတ်ထဲတွင် အသီးအသီး နှိုင်းချိန်လျက် ရှိကြ၏။ ၎င်းတို့မျက်နှာများပေါ်သို့ နေမင်း၏ အလင်းရောင်သည် ဝင်းပြောင်စွာ ကျရောက်လျက်ရှိရာ သေနတ်ပစ်လျှင် အနည်းနှင့်အများ မျက်နှာထား ပြင်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်ယောက် စူးစိုက် စွာ အကဲခတ်လာကြတော့၏။

ကိုက် ၅၀ အကွာအဝေးမှ စတင် လျှောက်လာ၍ ခရီး တစ်ဝက်ခန့် ကျိုးသဖြင့် ကိုက် ၃၀ အကွာအဝေးသို့ ချဉ်းကပ်လာကြသောအခါ လူမော်၏ နဖူးကြောများ တင်းသွားသည်ကို သာမြတ် မြင်လိုက်ရ၍ ပစ်ချေတော့မည် ဟု သိလိုက်၏။ စိတ်သည် အလွန် လျင်မြန်၏။ သာမြတ်သည် ဤသို့ သိလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝမ်းလျားမှောက်၍ လှဲအိပ်လိုက်ချင်၏။ သို့သော် စည်းကမ်းချက်အရ ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရကြောင်းကို သတိရ၍

သူပစ်သော အချိန်တွင် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ပစ်လိုက်တော့မည်ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။ သို့ဆိုလျှင် မိမိက ဤခရီးလောက်မှ သေချာပေါက် ထိမှန်အောင် ပစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိတ်မချရကား မိမိ၏ ကျည်ဆန်သာ လျှင် အချည်းနှီး ဆုံးသွားချေတော့မည်ဟု စဉ်းစားမိပြန်၏။ မည်သည့်နည်း နှင့်မဆို မိမိ ကျည်ဆန်သည် လူမော်၏ကျည်ဆန် ထွက်လာပြီးသည့်နောက် မှ ထွက်သွားမည် ဖြစ်သောကြောင့် လူမော် လက်ဖြောင့်ခဲ့လျှင် မိမိမှာ အသေမလွတ်၊ ပစ်လိုက်ရဖူးသည် ဆိုရုံမျှသာ ဖြစ်နေတော့မည်ဟု စဉ်းစား မိ၏။ သည့်အတူတူ လူမော် ပစ်ခြင်းကို “တစ်ချက်ရှိနိုး” အောင်ခံလိုက်တော့ မည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ခလုတ်ဖြုတ်မည်ဟု တောင့်လိုက်သော လက်ညှိုးကို ပြန်လျှော့ချလိုက်တော့၏။ ၎င်း စိတ်ကူးများသည် လူမော်က ပစ်တော့မည် ဟု နဖူးကြော တင်းလာသောအချိန်မှ ဒိုင်းခဲနဲ ကျည်ဆန် ထွက်လာသော အချိန်အတွင်း (တစ်စက္ကန့် ကြာကောင်းမှ ကြာမည်) သာမြတ်၏ ဦးနှောက် ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ကူးများ ဖြစ်တော့သည်။

လူမော်၏ သေနတ်ပြောင်းမှ ထောင်းခဲနဲထွက်လာသော မီးခိုးကို ရှေးဦးစွာ မြင်ရ၍ နားရွက်အနီးမှ ရှိခဲနဲ ကျည်ဆန် ဖြတ်သွားပြီးသည့် နောက်မှ ဒိုင်းခဲနဲဖြုတ်သော သေနတ်သံ ကြားလိုက်ရသည်နှင့်အတူ နားရွက် တွင် ပူခဲနဲ ဝေဒနာ ခံစားလိုက်ရ၏။ ထို့နောက် ပူနွေးနွေးရှိသော ရေပေါက် များသည် ပူခဲနဲပေါ်သို့ တစ်စက်တစ်စက် ကျလာသည် ထင်ရ၏။ စင်စစ်မှာ ကျည်ဆန်သည် သာမြတ်၏ နားရွက်အစွန်းတွင် စပါးလုံး တစ်ထောက်ခဲနဲ ငြိသွား၍ သွေးများ ယိုစီးကျလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လူမော်သည် သာမြတ် လဲကျသည်ကို မျှော်လင့်သော မျက်လုံးများ ဖြင့် စူးစိုက်စွာ ကြည့်နေရာ နားရွက်ဖျားမှ သွေးကျခြင်းကိုသာ မြင်ရသည် နှင့် လူမော်၏ မျက်နှာ၌ သွေး မရှိတော့သကဲ့သို့ ဖွေးခဲနဲ ဖြစ်သွား၏။ အကြောင်းမူကား မိမိက ပစ်လိုက်သော ကျည်ဆန်သည် သာမြတ်ကို

မထိမှန်ဘဲ သာမြတ်၏ လက်ဝယ်၌ မပစ်ရသေးသည့် သေနတ် ရှိနေသည်ကို စဉ်းစားမိသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

သာမြတ်အဖို့မူကား ဝမ်းမြောက်လိုက်သည်မှာ ပြောဖွယ်ရာ မရှိတော့ ပေ။ မိမိ၌ အသေလွတ်ရုံသာမက လူမော်ကိုလည်း ပစ်သတ်နိုင်ခွင့် ရနေလေ ပြီ။

သာမြတ်သည် မူလ စည်းကမ်းချက်အတိုင်း လူမော်အနီးသို့ ကြိုက် သလောက် ချဉ်းကပ်နိုင်သော အခွင့်အရေး ရှိ၏။ သို့သော် ယနေ့အထိ လူတစ်ယောက်ကို ပစ်သတ်ဖူးခြင်း မရှိသေးသောကြောင့် သေသေချာချာ ကြီး ပစ်သတ်ရမည်ကို မနှစ်သက်ချေ။ မိမိကိုယ်တိုင်က လူမော် ပစ်ခြင်းကို စွန့်စား၍ ခံခဲ့ပြီးနောက် လူမော် လွဲချော်၍သာ မိမိ အသက်ရှင်လျက် ရှိရာတွင် လူမော် ပစ်သောနေရာမှ ပစ်မည်ဆိုလျှင်လည်း မိမိအဖို့ နစ်နာမည် ထင်၏။ လူမော်အားလည်း သေချာပေါက် သေဖို့ မဟုတ်ဘဲ လွတ်လို လွတ်ငြား (Sporting Chance)ဆိုသော အခွင့်အရေး တစ်ခုလည်း ပေးလို၏။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် ရှေ့သို့ ခြေသုံးလှမ်းတည်းသာ တက်လာပြီးလျှင် သေနတ်နှင့် ချိန်ကာ လူမော်၏ အကဲကို ကြည့်နေတော့သည်။

လူမော်ကား မိမိ၏ လက်ချက် ချော်သွား၍ သာမြတ် မလဲဘဲ ရပ်နေ သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် မျက်နှာ ပျက်သွားပြီးသည့်နောက် ထွက်ပြေးအံ့ အကြံနှင့် ဤမှ ထိုမှ လှမ်းကြည့်လိုက်သေး၏။ သို့သော် အခြားလူများ ထက် သာမြတ်နှင့် စည်းကမ်းဖျက်ရမည်ကို သာမြတ်အပေါ်၌ပင် ရက်သည် နှင့် ပြေးတော့မည် ဟန်ပြင်ပြီးမှ စိတ်ကို တင်း၍ ရပ်နေတော့သည်။

‘ဟေ့ကောင် လူမော်’

‘ဘာလဲကွ’

‘သေရမှာ မကြောက်ဘူးလား’

‘ကြောက် ကြောက် မကြောက် မကြောက် မင့်အပူ မဟုတ်ပါ ဘူး ကွ။ ပစ်မှာသာ ပစ်ပါ’

‘ကြောက်လို့ရှိရင် “ကျွန်တော့်ကို ချမ်းသာပေးပါ” လို့ တောင်းပန်မလား’

‘တောင်းပန်တော့ မင်းက မပစ်ဘူးလား’

‘တောင်းပန်ရင် ငါ စဉ်းစားမှာပေါ့’

‘တန်ပါကွာ၊ မင်းက ငါ့ကို အရှက်ခွဲမလို့၊ ပစ်မှာ ပစ်ပါ စကားမရှည်နဲ့’

‘တောင်းပန်ရင် မပစ်ဘူးလို့ ငါက ကတိပေးရင်ကော....’

လူမော်မှာ အကြီးအကျယ် အကျပ်ကျလျက် ရှိ၏။ သေဖို့ ကြောက်လိုက်သည်မှာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ထုံးစံအတိုင်းပင်။ အာဇာနည် မဟုတ်တတ်သောကြောင့် စိတ်ထဲက လွန်စွာ တုန်လှုပ်လျက်နှင့် မာနကြောင့် တောင့်ခဲနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တောင်းပန် လိုက်ရချေမည်လော၊ မှန်ချင်မှ မှန်မည်ဖြစ်၍ မတောင်းပန်ဘဲ ကြို့ကြို့ခံလိုက်ရချေမည်လော၊ မဝေခွဲနိုင်သည်နှင့် တွေဝေလျက် ရှိတော့သည်။

‘ဟေ့ ပြောလေကွာ၊ ငါ ကတိပေးရင် တောင်းပန်မလား’

‘မင်းက အရင် ကတိပေးပါဦး၊ ငါက ပြီးတော့မှ စဉ်းစားပါရစေလားကွာ’

“ခိုင်း” ခနဲ သေနတ်သံ တစ်ချက် ထွက်လာရာတွင် နောက်ပိုင်းမှ အသီးသီး စောင့်ကြည့်နေကြသော လူမော်၏ နောက်လိုက် သူပုန်များနှင့် သာမြတ်၏ နောက်လိုက် စစ်သားများမှာ အလန့်တကြား ဖြစ်သွားကြ၏။ ၎င်းတို့သည် လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ အပြန်အလှန် စကားပြောနေကြသည်ကို စိတ်ဝင်စားလျက် နားထောင်နေကြရာ သာမြတ် ကိုင်ထားသော သေနတ်မှ မီးခိုးထွက်ခြင်းကိုလည်း မမြင်ရ၊ သာမြတ်မှာလည်း မောင်းဖြတ်သေးသည့် အမှုအရာမျိုး ဖော်ပြသည်ကို မတွေ့မမြင်ရသည်နှင့် အံ့အားသင့်လျက် ရှိကြ၏။ သာမြတ် ကိုယ်တိုင်မှာလည်း သေနတ်နှင့် ချိန်ရွယ်ထားရာမှ တစ်ဖက် ဦးခေါင်းငဲ့ကာ မျှော်ကြည့်လိုက်ရာ ဘုရားငုတ်တိုနောက်မှ ရိုင်ဖယ်

သေနတ်များ ကိုင်ကာ ထွက်လာကြသော လူများနှင့် ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်ကို လောလောဆယ် ပစ်ဖောက်လိုက်သော လူတစ်ယောက်ကိုသာ တွေ့မြင်ရလေ၏။

စင်စစ်သော်ကား ကွန်မြူနစ်များသည် ရဲဘော်များကို ဖမ်းမည့် အစိုးရ စစ်တပ်ကလေး တစ်တပ် ရောက်လာသည်ဟု သတင်းရ၍ ရဲဘော်နှင့် ကွန်မြူနစ်တို့ စာချုပ် စည်းကမ်း ပြုလုပ်ကာ ပူးပေါင်းခြင်းကား မဟုတ်စေကာမူ သူပုန်အချင်းချင်း ဖြစ်၍ အစိုးရစစ်တပ်ဆိုလျှင် ရန်သူဟု သဘောထားရမည် ဖြစ်သည့်အတိုင်း လာရောက် ဝိုင်းဝန်းကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်သည် အထက်ပါအတိုင်း သေနတ်တစ်ချက် ဖောက်ပြီးနောက် အစိုးရ စစ်တပ်က အရှုံးပေး၍ လက်နက်များကို မိမိတို့ လက်ဝယ်သို့ အပ်နှင်းပါမူ စစ်ဗိုလ်ရော ငယ်သားများပါ လွတ်လပ်စွာ ထွက်သွားခွင့် ပြုမည်ဟု ပြော၏။ သာမြတ်သည် အခြေအနေကို ကြည့်လိုက်သောအခါ သူပုန်နှစ်တပ်သည် မိမိတို့အား ဝိုင်းညှပ်လျက် ရှိနေသည့်ပြင် အရေအတွက်အားဖြင့်လည်း သူတို့ဘက်က များ၏။ သို့သော် မိမိတို့ဘက်မှ အလေ့အကျင့် ရပြီးသော စစ်သားများ ဖြစ်သည့်ပြင် လက်နက်လည်း အထိုက်အလျောက် သာသည်ဟု ယူဆ၏။ လူမော်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်သော အခါ မိမိတို့၏ တစ်ယောက်ချင်း တိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသည်ဟု ယူဆသည့် လက္ခဏာနှင့် ထိုနေရာမှ ထွက်သွားတော့မည်ကဲ့သို့ ဟန်ပြင်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။

သာမြတ်သည် မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရမည်ဟု ရုတ်တရက် မဆုံးဖြတ်နိုင်သဖြင့် မိမိအနီး၌ ရှိသော လက်ထောက် ဗိုလ်ကလေးများနှင့် တိုင်ပင်မည် ပြုဆဲတွင် ဆုံးဖြတ်ခြင်း တာဝန်သည် သာမြတ်၏လက်မှ လွတ်ထွက်သွားတော့သည်။ အကြောင်းမူကား စစ်တပ်နှင့်အတူ ထားခဲ့သော စစ်ဗိုလ်ကလေး တစ်ယောက်သည် မိုက်ရူးရဲဖြစ်၍ စိတ်ဆတ်သည်နှင့် မိမိတို့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သော ဗိုလ်သာမြတ်အား သေနတ်နှင့် ချိန်ရလေသလောဆို၍ ကွန်မြူနစ်

ခေါင်းဆောင်အား ရိုင်ဖယ်နှင့် ပစ်ချရာ အခြားစစ်သားများကလည်း နောက်ဆုံး ရောက်လာသော ကွန်မြူနစ် သူပုန်များဆီသို့ ရိုင်ဖယ်များနှင့် ပစ်ခတ်ကြသည်တွင် တိုက်ပွဲ အစပြုပြီး ဖြစ်သွားသောကြောင့်ပေတည်း။

ယင်းကဲ့သို့ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် စတင် ပစ်ခတ်ကြရာတွင် သာမြတ်နှင့် လက်ထောက် ၄ ယောက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ လူမော်နှင့် လက်ထောက် ၄ ယောက်တို့သည် လည်းကောင်း မိမိတို့ ငယ်သားများ ရှိသော နေရာသို့ အသီးသီး ပြေးသွားကြရလေ၏။

အဖွဲ့များမှာ ဖိုခုံလောက်ဆိုင် ဖြစ်နေ၍ သာမြတ်၏ စစ်သားများသည် နှစ်ဌာနသို့ မျက်နှာမူကာ ပစ်ခတ်ကြရလေရာ သူပုန်နှစ်ဖွဲ့တို့ကမူကား အစိုးရ စစ်တပ်ကလေးရှိရာသို့ တစ်ဖက်သတ် ပစ်ခတ်နိုင်ကြသည် ဖြစ်၍ အစိုးရစစ်တပ်မှာ အညှပ်ခံနေရလေပြီ။ စစ်သားများသည် နီးရာ သစ်ပင်များသို့ ပြေးကပ်ကာ အကာအကွယ် ယူကြသော်လည်း နှစ်မျက်နှာမှ ပစ်ခြင်း ခံကြရသောကြောင့် အထိအခိုက် မလွတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြ၏။ သူပုန်ဘက်ကမူ နှစ်ဖွဲ့ ညှပ်ထားနိုင်သောကြောင့် အားတက်၍ ရှေ့သို့တိုးနိုင်ကြရာ သာမြတ်တို့မှာ ဆုတ်ခံ ခံကြရလေတော့သည်။

သို့နှင့် သူပုန်တို့က ဖိသည်ထက် ဖိလာကြ၍ အစိုးရ တပ်ကလေးမှာ တဆုတ်တည်း ဆုတ်နေကြရပေရာ နောက်ဆုံးတွင် စစ်သားများ အားလျော့၍ ပြေးသူ ပြေးကုန်ကြလေပြီ။ သာမြတ်မူကား ဆုတ်ခံ ခံကြသူများ အနက်တွင် နောက်ဆုံးအပိုင်းမှ ဖြစ်၍ သတ္တိကောင်းသော ဗိုလ်ကလေး နှစ်ယောက်နှင့် စစ်သား လေးငါးယောက် ခြံရံကာ ခုခံ တိုက်ခိုက်ကြသေး၏။ သို့ပါသော်လည်း ကျသူ ကျ၍ ပြေးသူများ ပြေးကုန်ကြပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်နှင့် တပည့် သုံးလေးယောက်တို့သည် သူပုန်များ ဝိုင်းဝန်းခြင်း ခံရပြီးလျှင် နောက်ဆုံးတွင် လက်ရ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံကြရလေတော့သည်။

ရဘော်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သော လူမော်နှင့် ကွန်မြူနစ် ဒုတိယခေါင်းဆောင်တို့သည် လက်ရ ဖမ်းဆီးရမိထားသော သာမြတ်နှင့် စစ်သား

လေးငါးယောက်တို့ ကိစ္စကို တိုင်ပင်ကြ၏။ ကွန်မြူနစ်များဘက်မှ ပထမခေါင်းဆောင်မူကား တိုက်ပွဲ အစပြုကတည်းက မိုက်ရူးရဲ စစ်ဗိုလ်ကလေး၏ ရိုင်ဖယ် ကျည်ဆန်ကြောင့် ကျဆုံးခဲ့လေပြီ။

ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်သည် မိမိတို့၏ အကြီးအကဲကို စစ်မကြေညာမီ ပစ်သတ်လိုက်ခြင်း အတွက်ကြောင့် မိထားသော စစ်သားများကို လက်စားချေသော သဘောနှင့် သတ်ပစ်ချင်၏။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်ကို ပစ်ချသော စစ်ဗိုလ်ကလေးမှာ ဤလူစုအနက်တွင် မပါရှိသောကြောင့် လူတစ်ယောက် အပြစ်အတွက်နှင့် အခြား လူများအပေါ်၌ လက်စားချေခြင်းသည် မသင့်လျော်ကြောင်းဖြင့် လူမော်က ကန့်ကွက်လေသည်။ လူမော်က-

‘တစ်ချက်ကလည်း ရှိသေးတယ် မိတ်ဆွေရဲ့၊ တော်လှန်ရေးဆိုတာ မျိုးဟာ တောက်လျှောက် တစ်ဆက်တည်း အောင်မြင်သွားလိမ့်မယ်လို့ ဘယ်သူမှ မထင်စားဝံ့ပေဘူး။ သူတစ်ခါ ငါ တစ်လှည့် ဆိုသလို အနိမ့်အမြင့် ကြုံရတတ်ပါတယ်။ ကိုယ်က သာတဲ့အလှည့်မှာ အရမ်း နှိပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် အမျိုးသား အချင်းချင်း စိတ်နာကုန်ကြပြီ နောက်ဆုံးကျတော့ တစ်မျိုးလုံး ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းကုန်ပါလိမ့်မယ်။ မိတ်ဆွေ စဉ်းစားပါ’

‘ဘယ့်နှယ်လဲဗျာ၊ ကျုပ်တို့က အမျိုးသားချင်းမို့လို မတိုက်ချင်လို့ စကား ကမ်းလှမ်းနေရာမှာ စကားပြောတဲ့ လူကို ပစ်ချတာ တော်ရောလားဗျ’

‘မလျော်တာတော့ မှန်ပါတယ်၊ သို့သော် ပထမ ပစ်တဲ့ လူက ဒီအထဲမှာ မပါတော့ဘူးဗျ၊ လွတ်ထွက်သွားပြီ။ ဒါနဲ့ မိရာလူကို လက်စားချေသလို လုပ်လို့ မတော်ပေဘူး ထင်တယ်ဗျာ’

သာမြတ်သည် မိမိတို့ အတွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြသည်များကို အလုံးစုံ ကြားရ၍ လူမော်ကို မိမိက ပစ်မချမိသည့်အတွက် တော်သေးသည်ဟု အောက်မေ့မိ၏။

နောက်ဆုံး၌ ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်သည် လူမော်၏ စကားကို နားဝင်၍ မိထားသော စစ်သားများကို လွတ်ပစ်ဖို့ သဘောတူလေ၏။ သို့သော် သာမြတ်တို့လူစုကို စကားချည်လိုသေးသော ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင်က သာမြတ်အား-

‘တစ်ခုတော့ ပဋိညာဉ် ပြုခဲ့ကြပါလားဗျာ’

‘ဘာလဲဗျ’

‘ကျုပ်တို့ ယခု တော်လှန်ရခြင်းဟာ တိုင်းပြည်လူထု ကောင်းစား ရေးအတွက် ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ခင်ဗျားတို့ကို လွတ်ပေးလိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ကို နောက်နှောင်အခါတွင် ဘယ်တော့မှ မတိုက်ပါဘူးလို့ ကတိပေးကြရင် မကောင်းပေဘူးလားဗျာ’

‘ဒါကတော့ မဖြစ်နိုင်ပေဘူး ထင်တယ်။ ကျုပ်တို့က စစ်ဝန်ထမ်း ဆိုတော့ ပြည်ပိုင်အစိုးရကို ဘယ်လို လူက ဘယ်လို ရည်ရွယ်ချက်နှင့် တော်လှန်သည် ဖြစ်စေ၊ ကျုပ်တို့က အစိုးရဘက်မှ တိုက်ပါမယ်လို့ သစ္စာ ပြုထားရတဲ့ အကြောင်းကို ခင်ဗျားတို့လည်း သိလောက်ပါတယ်။ တစ်ဖက်ကို သစ္စာပြုထားပြီးတဲ့နောက် တစ်ဖက်ကို တစ်မျိုးတစ်မည် သစ္စာပြုရဦးမယ် ဆိုလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး ထင်ပါတယ်ဗျာ’

ဤတွင် လူမော်က-

‘သူပြောတာ ဟုတ်ပါပေတယ်ဗျ။ ဟိုတစ်မျိုး ဒီတစ်မျိုး ဆန့်ကျင်ဘက် သစ္စာပြုလို့ ဘယ်ဖြစ်နိုင်ပေမလဲဗျာ’

‘ဒါဖြင့်လည်း ကျုပ် သဘောတော့ စစ်သား ငါးယောက် လျော့ရင် ရန်သူငါးယောက် လျော့သွားတာပဲ ဆိုပြီး သုတ်သင်လိုက်ချင်တယ်ဗျာ’

ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်သည် အစိုးရစစ်တပ်တွင် အကြီးအကဲ ဖြစ်သော သာမြတ်၏ သွေးကို စမ်းလိုသည့် လက္ခဏာနှင့် ဤသို့ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည့်အလျောက် သာမြတ်၏ မျက်နှာကဲကို ခတ်နေ၏။ သေရမည်ကို မကြောက်သူ မရှိသောကြောင့် သာမြတ်မှာ မျက်နှာပျက်သွားသည်

မှန်သော်လည်း ကတိပေးပါတော့မည် ဟူ၍ မပြောဘဲ နှုတ်ခမ်းကို ကိုက်နေ၏။ စစ်သားတစ်ယောက်ကမူ ‘ကတိပေးလိုက်ပါ ဗိုလ်ကြီး’ ဟူ၍ပင် သာမြတ်ကို တိုက်တွန်းသေးရာ သာမြတ်က မျက်လုံးပြူး၍ ပြလိုက်တော့သည်။ နောက်ဆုံး၌ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်က-

‘ခင်ဗျား သွေးကို စမ်းကြည့်တာပါဗျာ၊ ကတိပေးပြီး တော်တော်ကြာ ဝင်တိုက်တော့ ကျုပ်တို့ ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ တော်ပေဗျာ.... ခင်ဗျား

သတ္တိကို ကျုပ် ချီးကျူးပါတယ်။ ဗမာ စစ်ဗိုလ်ထံမှာ ဒီလို သတ္တိကောင်းတဲ့ လူ တွေ ရတော့ ကျုပ်ဖြင့် တော်လှန်ချင်တဲ့ စိတ်တောင် အတော်နည်းသွားတယ်ဗျို့။ ချီးကျူးပါတယ်ဗျာ’

လူမော်သည် လည်းကောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်သည် လည်းကောင်း ခေတ်ပညာတတ်ကလေးများ ဖြစ်ကြသည့် အားလျော်စွာ သာမြတ်ကို လက်ဆွဲ၍ ချီးကျူးကြလေသည်။

လူမော်ကမူ သာမြတ်၏ လက်ကို အကြိမ်ကြိမ် ဆွဲလှုပ်ရင်း ‘သူငယ်ချင်းရာ၊ မင်းနဲ့ ငါနဲ့ ငယ်ငယ်ကလေးက စပြီး အပြိုင်အဆိုင် လုပ်လာခဲ့ကြတာ ဒီကနေ့ အဖို့ဖြင့် မင်းလုပ်ပုံကလေးတွေ ငါ ကြည့်ညှိပါတယ်ကွာ။ အမှန်ပါပဲ’

‘နေပါဦး သူငယ်ချင်း၊ ခုခင်တုန်းက ငါတို့ စကားကလေး မဆုံးခင်တိုက်ပွဲဖြစ်သွားလို့ စကားပြတ်သွားပါတယ်’

‘ပြီးတာ ပြီးပါစေတော့ သူငယ်ချင်းရာ’

‘အေးလေ.... ပြီးတာကတော့ ပြီးပါပြီ၊ ငါကလည်း ပစ်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သို့သော် ဟိုတုန်းက ငါက ကတိပေးလိုက်လို့ရှိရင် မင်းက တောင်းပန်မှာလား’

‘ခုနေ ပြောလို့ အပိုပေါ့ သူငယ်ချင်းရာ၊ ငါက မတောင်းပန်ဘူးလို့ ပြောရင် မင်းက ယုံမှာလား။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မင်းကို ငါက ပစ်ပြီးတဲ့နောက် မင်းက တစ်ခါတည်း မပစ်သေးဘဲ စကားဆိုနေလိုက်ပုံကလေး

တော့ ငါ ချီးကျူးတယ်ကွာ။ ငါသာ မင့်နေရာမှာရှိရင် ဘာသော ညာသော ပြောမနေဘူး။ ရင်ဝ တည့်တည့်ကြီး ဆော်ထည့်လိုက်မှာပဲ ဟေ့။ တော်ပေ့ ကွာ ငါ့လူ'

နောက်ဆုံးအကြိမ် လက်ဆွဲပြီးနောက် သာမြတ်နှင့် စစ်သား လေးငါး ယောက်တို့သည် သူပုန်များ၏ နယ်မှ ထွက်လာခဲ့ကြလေတော့သည်။

အခန်း ၁၁

မသက်နံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် မန္တလေးမြို့ လေးစိတ်ဝင်းအတွင်းရှိ တဲအိမ်ကလေးတွင် ဆင်းရဲ ပြိုင်စွာ နေထိုင်ခဲ့သော အစေခံ မိန်းမကြီးသည် ပင်လျှင် ဝမ်းဝအောင် မစားရဆို၍ ၎င်းတို့နှင့်အတူ မနေတော့ဘဲ စွန့်ခွာ သွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သားအမိ နှစ်ယောက်ထဲ ရှိကြလေတော့သည်။ အဝတ်ကောင်းများကို ရောင်းချရာမှ တစ်ပတ်နှိမ်း အဝတ်များကို ရောင်းချ စားသောက်ရသည်အထိ ချို့ငဲ့လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း မသက်နံမှာ အလုပ် အကိုင် ရှာ၍ အပေါက်မတည့်နိုင်သေးဘဲ ကျပ်တည်းသည်ထက် ကျပ်တည်း လာခဲ့ကြလေပြီ။ အလုပ်အကိုင်ရှာခြင်း ဟူသည်မှာ မိန်းမသားတစ်ယောက် အဖို့ မဆိုထားနှင့်။ မည်သည့် အလုပ်မျိုးမဆို လုပ်ပါမည်ဟူသော ကြံရွယ် ချက်နှင့် ရှာသော ယောက်ျားကြီးများပင်လျှင် အပေါက် မတည့်ချင်သည့် အခါများ၌ လက်မတင်ကလေးမျှ လွဲသွားခြင်းများ၊ “အင်တာဗျူး” ခေါ်၍ အခြား လူများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရသည်တွင် အခြားလူသာ အရွေးခံရ၍ မိမိ မရဘဲ စရိတ်ကုန် အဝတ်နှိမ်းရုံမျှ ဖြစ်ရခြင်းများ၊ အလုပ်လက်မဲ့ ဘဝ၌ ဝမ်းမဝ ခါးမလှ ဖြစ်နေရသည့် အထဲတွင် အလုပ်ရလိုလျှင် ၅၀၀ ကျပ်၊ ၁၀၀၀ ကျပ် ပေးရမည်ဟု ညှဉ်းခြင်း၊ လက်ငင်းမပေးနိုင်လျှင် တစ်လခ နှစ်လခ စသည်ဖြင့် အလကား လုပ်ပေးရမည်ဟု ပဋိညာဉ် တောင်းခြင်း

။သည့် အခြင်းအရာများကို အလုပ်လက်မဲ့ အဖြစ်ဖြင့် အလုပ်ရှာကြသူတို့ ကြုံခဲ့ကြရဖူးပေလိမ့်မည်။

မသက်နံမှာ ပစ္စည်းအားလုံး ကုန်သည့်တိုင်အောင် အလုပ်အကိုင် မရနိုင်ဘဲ ရှိရသည်အတွင်း ခင်လေးဆွေ မကျန်းမာခြင်း တည်းဟူသော ဒုက္ခသည် ထပ်ဆင့် နေခဲ့ပြန်လေပြီ။ မိန်းမတို့မှာ မေ့တာကိစ္စ ပြီးဆုံးသည့် အခါ၌ စင်းလုံးချော ကျန်းမာသူ အလွန်နည်း၍ ကိုက်ခြင်း၊ တုန်ခြင်း စသော မတောက်တခေါက် ရောဂါအသေးအဖွဲ့ ဖြစ်စေ ကပ်ငြိတတ်လှပေရာ ခင်လေးဆွေမှာ ၎င်း အဆစ်အပိုင်းသို့ ရောက်ရာတွင် ရောဂါ အသေးအဖွဲ့ မျှလောက် မကဘဲ အိပ်ရာထဲ၌ လဲနေသည်အထိ မကျန်းမမာ ရှိနေခဲ့လေပြီ။

ခံလိုက်ရသည့် အနိပ်၊ ပင့်လိုက်ရသည့် ဆေးဆရာ၊ ခေါ်လိုက်ရသည့် ဆရာဝန်၊ ပေးလိုက်ရသည့် ဆေးဖိုးဝါးခတို့မှာ စရိတ်ဆယ်ပြန်လည်း မက တော့ချေ။ ဇင်းမယ်လုံချည် တစ်ထည် ရောင်းလိုက်ရသည့်ငွေ ၁၅ ကျပ် အနက်မှ နှစ်ကျပ်သာ ရွေးသုံးရ၍ ဆရာဝန် တစ်ဆယ်၊ ဆေးဖိုး သုံးကျပ် ပေးလိုက်ရလေပြီ။ ဗန်ကောက်လုံချည် တစ်ထည် ရောင်းရသည့်ငွေ တစ်ဆယ့်သုံးကျပ်အနက်မှ အနိပ်သည် သုံးကျပ်၊ ဆေးပုလင်း ငါးကျပ်၊ သမားတော် ငါးကျပ် ပေးလိုက်ရသဖြင့် နှစ်ကျပ်ဖိုးမျှပင် ခန့်ကလေး ဝယ်လိုက်ရတော့သည်။ ဤအတောအတွင်း အိမ်လခကလေး ၁၂ ကျပ်ကို လည်း မပေးနိုင်။ ဈေးဆိုင်ကလေးမှ အကြွေးယူထားသည့် ဆီဖိုး၊ ထင်းဖိုးနှင့် ငရုတ် ကြက်သွန်ဖိုး နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ကျပ်ကလည်း တဂျီဂျီ တောင်းလျက် ရှိလေပြီ။ အိမ်လခမှာလည်း သုံးလတွက် ကြွေးတင်နေပြီဖြစ်၍ နောက်လ မပေးနိုင်လျှင် အိမ်ရှင်က ဆင်းပါတော့ဟု နှင်လေပြီ။ ငွေကျပ်စက အပေါင် ဆိုင်၌ သူငယ်ကလေး တစ်ယောက်အား ပေါင်ခိုင်းထားသည့် အပေါင် လက်မှတ်များမှာလည်း တစ်ထပ်ကြီး ရှိနေ၍ ရွေးနိုင်သော အိမ်နီးချင်းများ အား ရွေးယူကြစေရန် လက်မှတ်တစ်စောင်လျှင် ၂ ကျပ်၊ ၃ ကျပ် စသည်ဖြင့် ရောင်းချရ၏။ ၎င်းတို့မှာလည်း အထည်ကို မမြင်ရဘဲ ပိုးလုံချည်၊ ပိုးအင်္ကျီ

စသည်ဖြင့် လက်မှတ်ပေါ်၌ ရေးထားသည့်စာကို ကြည့်၍ ဝယ်ကြရခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ရွေးယူပြီး ကြည့်လိုက်သော အခါမှ နှုန်းချောင်သည် မချောင်သည် သိကြရတော့သည်။ နှုန်းချောင်သည် ထင်သော အခါများ၌ တပြုံးပြုံးနှင့် ကြည့်ရှင်ကြ၍ အဝယ်မတော်ဟု ထင်သော အခါများတွင် မသက်နှံကို သုန်ကြ မှုန်ကြလေတော့သည်။

ဝင်းလယ်၌ရှိသော အိမ်ရှင် ခင်ခင်ကြီး ခေါ် မြမြကမူ မသက်နှံကို အခါခပ်သိမ်း မျက်နှာချိုသွေးလျက် ရှိ၏။ မသက်နှံကမူ အင်္ဂလိပ် အစိုးရ လက်ထက်က မျက်နှာဖြူ အရာရှိကြီးတွေ အပေါ်၌ ၎င်းမိန်းမ မျက်နှာ ကြီးခဲ့ခြင်းကို မမြင်လိုက်ရဘဲ ခင်ခင်ကြီး အတန်းလျော့ကျနေသော အခါမှ မြင်ရခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မိန်းမကြီးအပေါ်၌ အထင်အမြင်သေး၍ ခပ် တန်းတန်း နေခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံး၌ မိန်းမကြီးကိုယ်တိုင် မသက်နှံကို လက်လျှော့လိုက်သည့် လက္ခဏာနှင့် မိန်းမလေးများအား ဆွယ်တရား ဟောရန် မစေလွှတ်တော့ချေ။

တစ်ညသ၌ မသက်နှံသည် ငါးခြောက်ဖုတ်နှင့် ဆီဆမ်းစားရသော ညစာထမင်း စားသောက်ပြီးသည့်နောက် နံနက်စာအတွက် ချက်ရန် ဆန် မရှိခြင်းထက် ခင်လေးဆွေအတွက် ဆာလဖာဗစ်တား (Sulphur Bitters) ခေါ် ဆေးပုလင်း မဝယ်နိုင်ခြင်းအတွက် သက်ပင့် တရုတ်ရှုနှင့် ထိုင်ကာ မှိုင်နေလေ၏။ ခင်လေးဆွေမှာ ၎င်းဆေး သောက်ရသောအခါမှ နေသာ ထိုင်သာ ရှိ၍ ဆေးမသောက်ရလျှင် တစ်ကိုယ်လုံး ကိုက်ခဲ့သောဝေဒနာဖြင့် တလိန်လိန် တလွန်လွန်နှင့် အလူးအလဲ ခံရရှာ၏။ ဆေးတစ်ပုလင်းကို ၅ ရက် သောက်ရ၍ တစ်ပုလင်းလျှင် ၇ ကျပ် ၁၄ ပဲ ပေးရလေရာ နောက်ဆုံး ဆေးတစ်ခွက်ကို ညနေ သုံးနာရီလောက်က သောက်ထား၍ ၇ နာရီတွင် တစ်ခွက်သောက်ဖို့ လိုပြန်၏။ ယခုမှာ ၈ နာရီ ထိုးနေပြီဖြစ်၍ ခင်လေးဆွေ မှာ တစ်နာရီခန့်မျှ ဆေးပြတ်နေသည့်အတွက် “အလိုလေး” “အမယ် လေး” တညည်းညည်း တညူညူ ဝေဒနာ ခံစားနေရရှာလေပြီ။ မသက်နှံက

ကျောရိုးကို လက်မနှင့် နှိပ်ပေးသည့်အခါ အနည်းငယ် သက်သာရာ ရသည် နှင့် နှိပ်ပေးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နှိပ်ပေးသော အခိုက်တွင် သက်သာ၍ လက်လွှတ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကိုက်မြဲ ကိုက်ခဲပြန်တော့သည်။ မသက်နှံ၏ လက်ချောင်းကလေးများမှာလည်း နှိပ်ပေးရသည့် အလုပ်နှင့်ပင် အသားမာ တည်တော့မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေရာ ယခုညမှာလည်း လက် ညောင်းလွန်းသဖြင့် ခေတ္တ အနားယူရင်း တဲကလေး ရှေ့၌ ထိုင်နေစဉ်တွင် လူနာက ညည်းညူနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုည ဆေးပုလင်း မဝယ်ရလျှင် တစ်ညလုံး အိပ်နိုင်ရှာတော့မည် မဟုတ်သည့် ခင်လေးဆွေအတွက် ကရုဏာဖြစ်လျက် မသက်နှံသည် တဲရှေ့ ၌ ထိုင်ကာ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို ပြန်ပြောင်းဆင်ခြင်၍ ယခုနေ အခါတွင် ကိုသာမြတ်တို့၊ ကိုလူမော်တို့နှင့် တွေ့ရပါက ခင်လေးဆွေအတွက် အကူအညီတောင်းရလျှင် ဧကန် မုချ ကူညီကြလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားမိ၏။ ၎င်းတို့၏ ဓာတ်ပုံတစ်ခုစီ ရှိသေး၍ ရံဖန်ရံခါ ထုတ်ကြည့်မိသော်လည်း ထိုအချိန် ထိုအခါတွင် မည်သည့်နေရာ၌ ရောက်နေကြသည်ဟု သတင်း မရချေ။

‘သမီးရေ.... မသက်နှံ၊ ဘယ်ကလဲ ဟေ့’

‘ကျွန်မ ဒီကပါ မေမေ၊ ရှိပါတယ်။ အိမ်ထဲမှာ အိုက်လွန်းလို့ ခဏ ထွက်ထိုင်နေပါတယ်’

‘ကျောရိုးထဲက စစ်စစ် စစ်စစ်နဲ့ ကိုက်လိုက်တာ သမီးရယ်’

‘လာပြီ မေမေ.... ကျွန်မ လာပြီ၊ သမီး နှိပ်ပေးပါဦးမယ် မေမေရယ်’

မသက်နှံသည် လူနာ၏ ကွပ်ပျစ်သို့ လာ၍ ကျောရိုးကို နှိပ်ပေးရင်း လူနာ၏ ဝေဒနာ သက်သာမှုအတွက် ဆေးပုလင်းဖိုးရအောင် မည်ကဲ့သို့ လုပ်ရပါမည်နည်းဟု စိတ်ကူးလေ၏။ ရောင်းချစရာ ပစ္စည်းဟူ၍ သရက် ထည်လုံချည် လတ်လတ်တစ်ထည်ဖြင့် မရှိတော့ချေ။ ၎င်းကို ရောင်းစေကာမူ လည်း ဆေးပုလင်းဖိုး ပြည့်လိမ့်မည် မဟုတ်သေးချေ။ ထိုခဏ၌ မြမြတို့

အိမ်ကြီးဘက်မှ ဝါးခနဲ ရယ်လိုက်သော ယောက်ျားနှင့် မိန်းမသံများ ပေါ်ထွက်လာလေရာ မသက်နံ့သည် တစ်ခဏမျှ တွေဝေနေပြီးနောက် မျက်နှာရဲခနဲ နီသွားတော့သည်။

ခင်လေးဆွေမှာ လူနာတို့ ထုံးစံအတိုင်း မသက်နံ့၏ နိပ်နယ်မှုကြောင့် ဝေဒနာ သက်သာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တရူးရှူး အိပ်ပျော်သွားလေ၏။ မသက်နံ့မူကား မိမိကိုယ်ကို မိမိ အဆုံး စီရင်တော့မည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချသော လူတို့၏ မျက်နှာမျိုးဖြင့် အကြိတ်လျက် တဘက်ကလေးကို ခေါင်းမြီးခြုံပြီးလျှင် မြမြ ခေါ် ခင်ခင်ကြီး၏အိမ်သို့ နောက်ဖေးလှေကားမှ တက်သွားလေ၏။

ထိုခဏ၌ အိမ်ရှေ့ ဆင်ဝင်ဆောင်တွင် ဧည့်သည် ယောက်ျား နှစ်ယောက် သုံးယောက်နှင့် မိန်းကလေးများသည် ရယ်ကာမောကာ စကားပြောလျက်ရှိရာ၊ နောက်ဖေးဆောင်တွင် ခင်ခင်ကြီးနှင့် မိန်းကလေး တစ်ယောက်သည်သာလျှင် ကိစ္စတစ်ခုနှင့် စကားပြောနေကြ၏။ ခင်ခင်ကြီးသည် ခေါင်းမြီးခြုံထားသော တဘက်ကို တစ်ချက်တည်း လှုပ်ပြရုံနှင့် မသက်နံ့မှန်း သိ၍ အံ့ဩစွာနှင့် နေရာထိုင်ခင်း ပေးလေရာ မသက်နံ့ကမူ ဒေါ်ဒေါ်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်စရာ ကိစ္စကလေး ရှိသည်ဟု ပြောသည်နှင့် မိန်းမကြီးသည် မိန်းကလေးကို ရှောင်ပေးရန် မျက်ရိပ်ပြလိုက်လေ၏။

မိန်းမကြီးနှင့် နှစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ကြသည်တွင် မသက်နံ့က စကားသွယ်ဝိုက် မနေဘဲ လူနာအမေကြီးအတွက် ဆေးဖိုးဝါးခ လိုနေသောကြောင့် မိန်းမကြီး ခိုင်းသမျှကို လိုက်နာပါမည်၊ သို့သော် မိမိ၏မျက်နှာကို မဖော်လိုသဖြင့် ခေါင်းမြီးခြုံကို မလှုပ်ဘဲ ထားနိုင်ဖို့ စည်းကမ်းချက် တစ်ခုသာ ပြုလုပ်ပေးပါတော့ဟု ပြောလေ၏။ မိန်းမကြီးသည် မသက်နံ့၏ ရုပ်ရည်ကို သဘောကျပြီးဖြစ်၍ နောင်အရှည်သဖြင့် ပွဲခရဖို့ အရေးကိုပါ မျှော်တွေးမိသည်နှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပင် စိမ်ပေးပါမည်ဟု တာဝန်ခံလေ၏။

အိမ်ရှေ့ ဧည့်ခန်းထဲတွင် မည်သူတွေ ရောက်နေကြသည် ထင်ဘိသနည်း။ အခြားလူများ မဟုတ်၊ အစိုးရ စစ်တပ်မှ စစ်ဗိုလ်ကလေး သုံးယောက် ရောက်နေကြရာ ၎င်းတို့အနက်တွင် ဗိုလ်သာမြတ်လည်း ပါဝင်လေသည်။ သာမြတ်မှာ ဤသို့သော အပျော်အပါးမျိုး၌ များစွာ ဝါသနာမပါသဖြင့် ထိုအိမ်ကြီးသို့ ပထမအကြိမ် ရောက်ဖူးခြင်း ဖြစ်လေရာ၊ ထိုည၌ စစ်ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဌာနပြောင်းရွှေ့ခြင်းအတွက် နှုတ်ဆက် ညစာစားပွဲတွင် အတော်များသွားသည်နှင့် သူငယ်ချင်း စစ်ဗိုလ်များနှင့်အတူ တစ်ခေါက်တစ်ခါ လိုက်ပါလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူငယ်ချင်းများကလည်း သာမြတ်ကို တကဲကဲ ပြုလုပ်နေကြရာတွင် မိန်းမကြီးက “အသစ်ကလေး” တစ်ယောက် ရောက်လာသည်ဟု ပြောသောအချိန်၌ သာမြတ်ကိုသာ တွန်းထည့်ကြလေတော့သည်။ သာမြတ်ကိုယ်တိုင်ကလည်း ခပ်ထိုထိုဖြစ်နေ၍ သူငယ်ချင်းများ တိုက်တွန်းသမျှကို လိုက်နာမည့် အခြေအနေမျိုး၌ ရှိနေလေတော့သည်။

သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် မိန်းမကြီး၏ ညွှန်ပြသောအခန်းသို့ ဝင်သွားသောအခါ တစ်ခန်းလုံး မှောင်ချထား၍ ခုတင်ပေါ်တွင် တဘက်ကို ခေါင်းမြီးခြုံကာ ထိုင်နေသော မိန်းကလေး တစ်ယောက်ကို ရေးရေး မြင်ရတော့သည်။ အစိမ်းကလေး ဖြစ်၍ ရှက်တတ်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့ စိမ်ရပါသည်ဟု မိန်းမကြီးက ပြောထားသော်လည်း ယောက်ျားတို့ သဘာဝအတိုင်း နောက်ချင်သေးသည် ဖြစ်၍ မျက်နှာကို လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနှင့် ထိုးကြည့်လိုက်သေး၏။ သို့ရာတွင် မိန်းကလေးက တဘက်နှင့် ဖုံးလိုက်သောကြောင့် သာမြတ် မမြင်ရချေ။

*

‘သမီးရေ ဘယ်ကလဲဟေ့၊ မေမေ့ကို တစ်ဆိတ်ကလေး ထူပေးပါကွယ်’ ဟု ခင်လေးဆွေက ခေါ်သော်လည်း မသက်နံ့ ထူးဖော်မရတော့ချေ။ ‘ဖြစ်ရလေ

ကွယ်၊ သမီးနှယ် ဘယ်ဆီ သွားနေပါလိမ့်၊ ဪ... တပိုတပါးများ သွား ထင်ပါလေ'

'ဒိန်း၊ ဒိုင်း၊ ဂုန်း၊ ဂျုံး၊ ဂုန်း၊ ဂွမ်း၊ ဒက်၊ ဒက်၊ ဒက်၊ ဒက်၊ ဒက်၊ ဒက်၊ ဒွါ၊ ဒွါ၊ ဒွါ၊ ဒွါ၊ ဒွါ၊ ဗျောင်း၊ ဂျောင်း၊ ဂေါင်း စသည်ဖြင့် တစ်မြို့လုံး ရုတ်တရက် ကျက်ကျက်ဆူ မြည်ဟိန်းသွားလေရာ ခင်လေးဆွေ ခမာမှာ ခိုကိုးရာမှ ဖြစ်၍ 'သမီးရေ သမီးရေ' နှင့် တသ နေရှာလေသည်။ ထို အတောအတွင်း၌ တပိုတပါး မောင်းနှင်လာသော မော်တော်ကားများ၊ တပေါ် ပေါ် မြည်သော ဟွန်းသံများ၊ တချင်ချင် တချွမ်းချွမ်းမြည်သော ဘဲလ် အသံ များ၊ တဂေါက်ဂေါက်၊ တဝှပ်ဝှပ်၊ တဒိန်းဒိန်း၊ တဂျောင်းဂျောင်း မောင်းနှင် သော ရထားသံ ကားသံတို့ဖြင့် တစ်မြို့လုံး ဆူညံလျက် ရှိတော့သည်။

ခင်ခင်ကြီးတို့ အိမ်ကြီးပေါ်၌ကား တစ်ယောက်သောသူက 'ကရင် သူပုန်တွေ ဆိုထင်ပါလား၊ ဟုတ်တယ်ဟ ဟုတ်တယ်၊ လုပ်ကြံဟ ငါ့လူများ' ဟု ပြောလိုက်သည်တွင် တစ်အိမ်လုံး ဗရတ်ဗရက် ဖြစ်၍ ဧည့်သည်များ ဖိနပ်ကိုမှ စီးဖို့ အချိန်မရသူ မရဘဲ ကတိုက်ကရိုက် ဆင်းပြေးကြရလေ တော့သည်။

လက်ဖတ်နှင့် သာမြတ်သည်လည်း ဒိန်းဒိန်း ဒိုင်းဒိုင်း အသံများ ကြားကတည်းက စစ်သားတို့ သဘာဝအတိုင်း မိမိတို့တာဝန် ဖြစ်သည်ဟု နားလည်သည့်အလျောက် အိမ်ခန်းထဲမှ ကပျာကယာ ထွက်ပြေးလာခဲ့၍ ဧည့်ခန်း၌ရှိသော သူငယ်ချင်း စစ်ဗိုလ်ကလေးများနှင့် ပူးပေါင်းပြီးလျှင် ဂျစ်ကားတစ်စီးနှင့် စစ်ဌာနသို့ အတင်း မောင်းနှင်သွားကြလေတော့ သည်။

မသက်နံသည် ခုတင်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်းလိုက်ရာတွင် တစ်စုံတစ်ခုကို ခြေထောက်နှင့် တွက်မိ၍ သာမြတ် မေ့ကျန်ရစ်သော လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနှင့် ထိုးကြည့်လိုက်သဖြင့် ပိုက်ဆံထည့်သည့် သားရေအိတ်တစ်လုံး ဖြစ်သည် ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းပစ္စည်းမှာ ထိုလူ၏ပစ္စည်း ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု

စဉ်းစားမိသော်လည်း တတ်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ လူချင်းကွဲလိုသည် တစ် ကြောင်း၊ ဧည့်သည်များလည်း အိမ်ပေါ်မှ ကတိုက်ကရိုက် ဆင်းပြေးနေကြပြီ တစ်ကြောင်းကြောင့် ဧည့်သည်ကို ပြန်မခေါ်ဘဲ နေလိုက်၏။ ၎င်းနောက် သားရေအိတ်ကို အိမ်ရှင် မြမြသို့ ပေးအပ်မည်ဟု အကြံရသေး၏။ သို့ရာတွင် တစ်အိမ်လုံး၊ တစ်ရပ်လုံး၊ တစ်မြို့လုံး ရှုပ်ယှက်ခတ်ဖြစ်၍ အချိန် မရသည့် ပြင် အမှန်အားဖြင့် ခင်လေးဆွေအတွက် ဆေးပုလင်းဖိုးကိုပင် မည်သူ့ထံမှ တောင်းရမည် မသိသောကြောင့် မရိုးသားသော စိတ်ကလေးလည်း ဝင်လာ သည့် လက္ခဏာနှင့် ပိုက်ဆံအိတ်ကို မိမိ၏ အင်္ကျီအိတ်ထဲသို့ ထည့်ထားလိုက် လေသည်။ သို့ရာတွင် ဆေးပုလင်းဖိုး ရစေရန် မိမိကိုယ်ကို ရောင်းစားရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်နေသော မသက်နံအား ဤမျှလောက် မရိုးသားခြင်းအတွက် စာဖတ်သူတို့က ခွင့်လွှတ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပေသည်။

သားရေအိတ်ကို အိတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အိမ်ရှင် ခင်ခင်ကြီးသည် အခန်းထဲသို့ ဝင်လာ၍ အိမ်၌ လူနာတစ်ယောက် တည်း ရှိသည်ဆိုကာ မသက်နံအား ပြန်သွားစေရာ မသက်နံလည်း နောက် ဖေးလှေကားမှ သုတ်ခြေတင်လာခဲ့လေတော့သည်။ တဲပေါက်ဝသို့ ရောက်၍ မီးရောင်တွင် သားရေအိတ်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ ငွေစက္ကူ ၁၀ ကျပ် တန် ငါးချပ်နှင့် အကြွေ အနည်းငယ်အပြင် နဝရတ်လက်စွပ် တစ်ကွင်း ကိုလည်း အကန့်ကလေးထဲ၌ တွေ့ရှိရလေသည်။

ထိုအတောအတွင်း၌ မြို့ထဲသို့ သူပုန်များ ဝင်သည်ဆို၍ မြို့သူ မြို့သားများသည် တောင်မှ မြောက်၊ မြောက်မှ တောင်၊ အရှေ့မှ အနောက်၊ အနောက်မှ အရှေ့သို့ ခြေဦးတည့်ရာ ပြေးလွှားနေကြရာ ကားသံ၊ ရထားသံ၊ မြင်းခွာသံနှင့် ဘဲလ်သံတို့သည် ကျောက်လမ်းမကြီးများပေါ်တွင် ဆူညံလျက် ရှိတော့၏။ မသက်နံတို့ နေထိုင်သော လေးစိတ်ဝင်းမူကား လမ်းမကြီး မဟုတ်သောကြောင့် ဖြတ်လမ်းမှ ပြေးလွှားကြသော ခြေကျင်ခရီးသည်များမှ

တစ်ပါး ယာဉ်ရထား အသွားအလာ မရှိသဖြင့် ခပ်ဆိတ်ဆိတ် ရှိနေလေသည်။

မသက်နံသည် တဲထဲသို့ ဝင်ပြေး၍ ဆူညံသော အသံများကြောင့် ကတုန်ကယင် ဖြစ်နေသော လူနာ ခင်လေးဆွေအား ချော့မော့ နှစ်သိမ့်စေလျက် ဆေးပုလင်း ဝယ်ရန်အတွက် ပိုက်ဆံ ချေးနေရခြင်းကြောင့် အချိန်အနည်းငယ် ကြန့်ကြာသွားပါသည်ဟု ပြောရာတွင် လူနာခမာမှာ ဆေးပုလင်းဖိုး ရခဲ့သည်ဟု ကြားရ၍ မိမိအား ပစ်ထားခဲ့သည့်အတွက် အပြစ်မတင်လိုတော့ချေ။

သို့သော် မသက်နံတို့၏ ဒုက္ခမှာ ဤမျှနှင့် လက်စမသိမ်းသေးချေ။ မသက်နံတို့၏ တဲကလေးနှင့် သုံးလေးအိမ်မျှ ခြားသော အိမ်တစ်ဆောင်မှ အိမ်ရှင်သည် တစ်မြို့လုံး ဗရတ်ဗရက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလန့်လန့် အထိတ်ထိတ် ဖြစ်၍ ခွင်ပေါ်တွင် ကြော်လှော်နေသော ငါးကြော် ဒယ်အိုးအောက်၌ ရှိသည့် မီးဖိုထဲသို့ ရေနှင့် ငြိမ်းသတ်ရာတွင် မီးဖိုထဲသို့ မလောင်းမိဘဲ ဒယ်အိုးထဲသို့ ရေလောင်းမိလျက်သား ကြည့်သည်နှင့် မီးဟုန်းဟုန်း ထ တောက်လေ၏။

‘မီးဟေ့ မီး လုပ်ကြပါဦးပဲ့၊ လောင်ကုန်ပါပြီပဲ့၊ ကိုယ်ကျိုးနည်းပါပြီတော်’ စသည်ဖြင့် ကုန်းအော်ဖို့လောက်သာ သတိရ၍ အိမ်ရှင်မိန်းမသည် မီးကို မငြိမ်းသတ်ဘဲ အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်ပြေးလာတော့ရာ မီးတောက်သည် ခေါင်မိုးကို စွဲငြိ၍ တစ်အိမ်လုံး ပျံ့နှံ့စ ပြုနေလေပြီ။ အခြားသော အိမ်နီးချင်းများလည်း ညံ့ဖျင်းသော ရုပ်ကွက်သူ ရုပ်ကွက်သားတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း လောင်သောမီးကို ငြိမ်းသတ်ဖို့ ကြိုးစားရမည့်အစား အထုပ်အပိုးသာ ပြင်ကြတော့ပေရာ မီးသည် ငါးမိနစ် မကြာမီ ဒုတိယအိမ်သို့ ကူးစက်နေလေပြီ။

ခင်လေးဆွေမှာ အခြားသော အချိန်များတွင် လူ ထူမှ ထနိုင်သော်

လည်း မီးဆိုသော အသံကို ကြားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တဲပြင်သို့ ခုန်ပေါက်ထွက်ပြေးလေတော့သည်။ ၎င်းတို့ သားအမိမှာ သားရေသေတ္တာကလေးတစ်လုံးမှ တစ်ပါး သယ်ယူစရာ အဖိုးတန်ပစ္စည်းများလည်း မရှိ၊ မီးမှာလည်း နီးကပ်လွန်းသောကြောင့် အိပ်ရာ၊ ခေါင်းအုံးများကို သယ်ယူရန် အချိန်မရလေရကား မသက်နံသည် လက်တစ်ဖက်တွင် သားရေသေတ္တာကို ဆွဲလျက် အခြားတစ်ဖက်ဖြင့် ခင်လေးဆွေကို တွဲခေါ်ကာ ဝင်းပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြလေ၏။

*

လက်ဖေတင်နှင့် သာမြတ်သည် သူပုန်များ ပြန်ဆုတ်သွား၍ မြို့ကို အစိုးရစစ်တပ်က ပြန်လည် သိမ်းပိုက်သောအခါတွင် ခင်ခင်ကြီးတို့၏ အိမ်ကြီးကို သွားရောက်ရှာဖွေရာ အိမ်ကြီးသာမက တစ်ဝင်းလုံးရှိ ပတ်ဝန်းကျင် အိမ်ကလေးများပါ ပြာအတိ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ ခင်ခင်ကြီးတို့ အကြောင်းကို စုံစမ်းကြည့်ရာ အချို့က စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူးသွားသည်ဟု ပြော၍၊ အချို့ကလည်း တောရွာတစ်ရွာသို့ ပြောင်းသွားသလိုလို ပြောကြလေသည်။ သာမြတ် အရေးကြီးသည်ကား ပျော်ပါးမှုအတွက် မဟုတ်၊ လက်စွပ်အတွက် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း လက်စွပ်မှာ နယ်နယ် မဟုတ်၊ မိခင် ကွယ်လွန်ခါနီးတွင် ကိုယ်တိုင် ဝတ်ပေးခဲ့၍ မိမိတို့၏ ဘေးတော်သည် သုံးပါးမင်းကြီး ကိုယ်တိုင် နက္ခတ်နှင့် ကွင်းလုပ်ထားသည့် နဂရတ် ကိုးပါးလက်စွပ် ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်း လက်စွပ် ဝတ်ထားသမျှ ကာလပတ်လုံး ဘေးအန္တရာယ် မငြိတွယ်နိုင်။ သို့သော် မသန်ရှင်းသော နေရာများတွင် မဝတ်မဆင်ရန်လည်း မှာထားခဲ့လေသည်။ သာမြတ်သည် ထိုည၌က မသန်ရှင်းသော ပျော်ပါးမှုဆို၍ လက်စွပ်ကို ချွတ်ထားခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်းလက်စွပ်သည် သူငယ်ချင်း မသက်နံ ထံသို့ ရောက်နေခြင်းကိုလည်း သာမြတ် မသိ။ သာမြတ်၏ လက်စွပ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း မသက်နံ မသိချေ။

လက်ဖတင်နှင့် သာမြတ်သည် သူပုန်များကို နှိမ်နင်းရသော အထူး စစ်ဗိုလ်ကလေး အဖြစ်နှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်က သတ်မှတ်ထားရာ လူမော်တို့နှင့် တစ်ကြိမ် ယှဉ်ခဲ့ရစဉ်က အရေးမလှခဲ့ဖူးသည် တစ်ကြောင်း၊ လူမော် ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ဗိုလ်နေမျိုးဘွဲ့ကို ခံယူလျက် သူပုန်များ အနက်တွင် အထူးသဖြင့် နာမည်ကြီးလျက်ရှိသည် တစ်ကြောင်းကြောင့် လူမော်နှင့် ၎င်း၏အဖွဲ့ကို အပြုတ်တိုက်ဖျက်ရန် စီမံလေ၏။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် စစ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းထူး မပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင် လူမော်တို့ကို မမိမချင်း စစ်ဌာနသို့ မပြန်ခဲ့ပါရစေနှင့် ဆို၍ ဗိုလ်ချုပ်ထံမှ အခွင့်တောင်းပြီးလျှင် စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လက်နက်အပြည့်အစုံ ပါသည် စစ်သား ၁၀၀ တို့ကို ရှေ့ဆောင်ကာ ထွက်လာခဲ့လေ၏။

လူမော်တို့မှာ ထိုအခါ၌ ရိုးမတောင်ခြေဘက်သို့ ဆုတ်ခွာ၍ တောကြီးထဲတွင် သစ်ခက်တံများ ဆောက်လုပ်ကာ အခြေတကျ တောခိုနေကြသည်ဟု သတင်းရ၏။ သို့သော် သူပုန်များသည် တောကြီးထဲတွင် ကြာရှည်စွာ မနေနိုင်ဘဲ နီးကပ်ရာ ရွာများသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိက္ခာများ စုဆောင်းပြီးလျှင် လုံလောက်သောအခါမှ တောင်ခြေသို့ ဆုတ်ခွာသွားကြသည် ဆို၏။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် ကျေးရွာများနှင့် အဆက်မပြတ်ဘဲ တစ်ချီတစ်ချီ ထွက်လာ၍ တစ်ချီတစ်ချီတွင် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်နေကြလေတော့သည်။

သာမြတ်နှင့် နောက်ပါ စစ်သားများသည် ရိုးမတောင်ခြေနှင့် မိုင် ၂၀ ခန့် ကွာဝေးသော ရွာကလေး တစ်ရွာသို့ ရောက်သွားကြ၍ ရွာသားများအား တီးခေါက် စုံစမ်းရာတွင် သူပုန်များသည် ယမန်နေ့ကပင် ၎င်းတို့ရွာသို့ လာရောက်၍ ဆန်း၊ ဆီ၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန် စသော ရိက္ခာများ ဝယ်ယူပြီးလျှင် လှည်းသုံးစီးနှင့် ပြန်သွားကြသည်ဟု သတင်း ရရှိလေ၏။ သာမြတ်သည် ခရီးပန်းလာကြသော မိမိ၏ စစ်သားများအား ၎င်းရွာကလေး

တွင် နှစ်ရက်မျှ အနားပေး၍ ထိုအတောအတွင်း သူပုန်များက မိမိတို့အား အလစ်တွင် ဝင်မတိုက်နိုင်စေရန် ကင်းစောင့်များ ချထားပြီးနောက် သူပုန်စစ်တပ် အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်း ထောက်လှမ်းရန်အတွက်လည်း ကင်းထောက် တပ်ကလေး စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

ကင်းထောက်များသည် နောက်တစ်ရက်တွင် ပြန်ရောက်လာကြ၏။ လူမော်တို့ သူပုန်တပ် တည်နေပုံ အခြေအနေကို သာမြတ်ထံ အစီရင်ခံလေ၏။ ရိုးမတောင်ခြေ၌ ပေ ၁၀၀ ခန့် ကျယ်သော စမ်းချောင်းကလေး ရှိရာ ၎င်း၏ အခြားဘက်၌ အိမ်လုံးခန့် ပမာဏရှိသော ကျောက်လုံးကြီးများ ကျပြန့်လျက် ရှိကြောင်း၊ ၎င်း ကျောက်လုံးကြီးများကို အမှီပြုကာ အကာအကွယ်ယူလျက် သစ်ခက်တံကလေးများ ဆောက်လုပ်ထားကြောင်း၊ ချောင်းကလေးမှာ အခြားနေရာ၌ သုံးလေးပေခန့်မျှသာ နက်၍ လူထောက်မိသော်လည်း တံကလေးများ ရှိသော နေရာ၌မူ ခြောက်ပေထက် မနည်း နက်၍ ရေကူးတတ်သူများမှ တစ်ပါး ဖြတ်ကျော်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ကျောက်တုံးကြီးများအနက် အကြီးဆုံးသော ကျောက်တုံးကြီးမှာ ပေ ၂၀၀ ခန့် အမြင့်ရှိ၍ ၎င်းကျောက်တုံးကြီးထိပ်မှ ကင်းစောင့်နှစ်ယောက် စောင့်ကြည့်နေကြသည်ကို မှန်ပြောင်းဖြင့် အဝေးမှပင် မြင်နိုင်ကြောင်း၊ ကင်းထောက်များမှာ ချုံပုတ်များကို ကွယ်၍ မြေပေါ်၌ ဝပ်တွားကာ သွားခဲ့ကြသောကြောင့်သာလျှင် အတော်အတန် နီးအောင် ချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ညဉ့်အချိန်တွင် ကင်းထောက် စစ်သားတစ်ယောက်က စမ်းချောင်းကလေးသို့ ရောက်အောင် တွားသွား၍ သန်းခေါင်ကျော်လောက်တွင် ချောင်းထဲသို့ ဆင်းသက် စုံစမ်းခြင်းအားဖြင့် လူ မထောက်မိအောင် နက်သောအဖြစ်ကို သိခဲ့ရကြောင်း၊ သို့သော် အထက်ပိုင်းသို့ ကိုက် ၅၀၀ ခန့် တွားသွား၍ ဆင်းသက် စုံစမ်းပြန်သောအခါတွင် စမ်းချောင်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်အောင် ခြေထောက်မိသည်ကို တွေ့ခဲ့ရကြောင်း၊ ကျောက်တုံးကြီး ထိပ်ပေါ်၌ ကင်းစောင့် နှစ်ယောက် အမြဲထားသည်ကို မြင်ရခြင်းအားဖြင့် သူပုန်များသည် သတိ

ဝီရိယနှင့် နေကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရကြောင်း စသည်ဖြင့် ကင်းထောက်များ က အစီရင်ခံကြလေသည်။

မိမိ၏ စစ်သားများ အမောအပန်းပြေလတ်သော် သာမြတ်သည့် စစ်သည် အလုံးအရင်းနှင့်တကွ တောင်ခြေသို့ ချီတက်လေ၏။ လှည်းလမ်း ပေါက်သော နေရာတွင် ရိက္ခာများကို လှည်းများဖြင့် တင်ဆောင်၍ အလွန် လမ်းကြမ်းသော နေရာသို့ ရောက်ခါမှ စစ်ဗိုလ်ချုပ်က ထည့်ပေးလိုက်သော ဝန်တင်လား ခြောက်ကောင်ဖြင့် အခေါက်ခေါက် အခါအခါ သယ်ယူစေပြီး လျှင် သင့်လျော်သော နေရာ၌ တပ်စခန်းချကြလေ၏။ သူပုန်များ လက်ဝယ် ၌ မှန်ပြောင်း မရှိသောကြောင့် အစိုးရစစ်တပ် ချဉ်းလာခြင်းကို သူပုန်များ သိကြဟန် မတူချေ။ သို့သော် ကျောက်တုံးကြီးပေါ်၌ စောင်နေသော ကင်း စောင့် နှစ်ယောက်ကိုမူ သာမြတ်တို့က မှန်ပြောင်းဖြင့် မြင်နိုင်ပေ၏။

စခန်းချရန်အတွက် နေရာတကျ အစီအစဉ် ပြုလုပ်ပြီးသည့်နောက် သာမြတ်သည် စစ်သား အနည်းငယ်နှင့် အကာအကွယ် ယူကာ တဖြည်း ဖြည်း ချဉ်းကပ်သွား၍ စမ်းချောင်းနှင့် ကိုက် ၂၀၀ ခန့် ဝေးကွာသော နေရာသို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျောက်တုံးထိပ်၌ စောင်နေသော သူပုန်က သေနတ်တစ်ချက် ပစ်ဖောက်လိုက်သည်ကို သာမြတ်တို့ မြင်ရ၏။ ဤတွင် သာမြတ်သည် သစ်တစ်ပင်နောက်၌ အကာအကွယ်ယူ၍ စကား ပြောရန်အတွက် ဆောင်ယူလာခဲ့သော ကတော့ အော်လန်ကြီးကို တောင်းယူ ပြီးလျှင်-

‘နေမျိုး ခေါ် လူမော် အကြီးအမှူး ပြုလုပ်သည့် သူပုန်များ၊ မင်းတို့ ပုန်းအောင်းတဲ့ နေရာကို ငါတို့ သိပြီ၊ လက်နက်ချမလား မချဘူးလား’

‘မင်း ဘယ်သူလဲကွ’ ဟု လူမော် အသံဖြင့် ပြန်မေးလိုက်၏။

‘လက်ဖတင်နှင့် သာမြတ်ဟေ့’

‘မင်းမှာ စစ်သား ဘယ်လောက်ပါသလဲ’

‘ဘယ်လောက် ပါပါ မင်းတို့ကို အပြုတ်တိုက်ဖို့ လုံလောက်တယ် ဟေ့’

‘ဟား ဟား ဟား ဟား၊ မင်း ခြောက်လို့ ငါ လန့်မှာလား သာမြတ် ရာ။ တိုက်ကြည့်စမ်းပါလားကွ’

‘မင်းတို့ကို ဝင်မတိုက်ဘဲ ဝိုင်းထားရင်ကောကွ’

‘ငါတို့မှာ တစ်လစားလောက်အောင် ရိက္ခာအပြည့်အစုံ ရှိတယ်ဟေ့’

‘မဖြန်းပါနဲ့ လူမော်ရာ၊ မင်းတို့မှာ ဆန်အိတ် ဆယ်လုံးလောက်ရှိတာ ငါ သိပါတယ်ကွ’

‘ဟေ့ ဆန်ပြုတ်စားရင် တစ်လ စားနိုင်တယ်ကွ၊ မင်းတို့မှာကော ဘယ်လောက်များများ ပါလို့လဲ’

‘ငါတို့က သွားယူနိုင်တယ်၊ မင်းတို့မှာ သွားယူစရာ လမ်းမရှိဘူး’

‘ဒါဖြင့် ပိတ်ကြည့်စမ်းပါလား မောင်ရာ’

‘ဟေ့ လူမော်’

‘ဘာလဲကွ သာမြတ်’

‘ဒုက္ခ မခံချင်ပါနဲ့ ငါ့လူရာ၊ နောက်ဆုံးမှာ မင်းတို့ အရှုံးပေးရမှာ အမှန်ပါကွ’

‘ဘာပြုလို့ အရှုံးပေးရမှာလဲ၊ မင်းတို့ စစ်သားတွေက ထမင်း တစ်နပ် မစားရရင် ခွေအိပ်ကုန်ကြမယ်၊ ငါတို့ သူပုန်တွေက သုံးရက် မစားရလို့ ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ ကျင့်သား ရတယ်ကွ၊ မင်းတို့ကို မကြောက်ဘူး’

‘စဉ်းစားပါ လူမော်ရာ၊ မင်းတို့ လက်နက်ချရင်...’

‘ဟေ့ လေကုန်တယ်ကွာ သာမြတ်ရာ၊ မင်းတို့ နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ လုပ်စမ်း၊ ငါတို့က မကြောက်ဘူးဟေ့။ ဘယ်တော့မှ လက်နက် မချဘူးကွ’

ယင်းသို့ ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် လူမော်က လက်ပြလိုက်သည်တွင် သေနတ်သံ တစ်ချက် ထွက်လာ၍ ကျည်ဆန်သည် သာမြတ်အနီးမှ ရွှံ့ခနဲ ဖြတ်သွားလေ၏။ ထိုအခါမှ သာမြတ်သည် အသာတကြည်နှင့် အရှုံးပေးပုံ

မရသော လူမော်တို့ကို အသေအကျေ တိုက်အံ့ဟု မိမိ၏ စစ်တပ်ရှိရာသို့ ပြန်ဆုတ်သွားလေ၏။

သာမြတ်သည် စစ်စခန်းသို့ ရောက်သောအခါ နောက်ပါ ဗိုလ်ကလေးများနှင့် တိုင်ပင်လေ၏။ သူပုန်များသည် အစိုးရ စစ်တပ်ထက် လူဦးရေအားဖြင့် အနည်းငယ် များကောင်း များပေမည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရ စစ်တပ်က လက်နက် သာ၍ ရိက္ခာအတွက်လည်း စိုးရိမ်စရာ မရှိချေ။ လူမော် ပြောသည့်အတိုင်း သူပုန်များသည် ထုသား ပေးသားရ၍ အစိုးရ စစ်သားများထက် အငတ်အပြတ် ခံနိုင်ကြမည်ကား မှန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် လက်နက် ကိုင်စွဲရာ၌မူကား ယုတ်စွအဆုံးအားဖြင့် ရိုင်ဖယ်နှင့် စက်ကွင်းပစ်၍ ကျင့်ထားသူများ ဖြစ်သောကြောင့် သူပုန်များထက် လက်ဖြောင့်ရမည်ဟု ယူဆ၏။ သာမြတ် စဉ်းစားမိသည်ကား မိမိတို့သည် သူပုန်များကို ရှေ့မှ ပိတ်ထားခြင်းအားဖြင့် ရိက္ခာပြတ်စေ၍ လက်နက်ချအောင် တတ်နိုင်သည် မှန်သော်လည်း ထိုနည်းမှာ အချိန်ကုန် လူပန်း ဖြစ်သောကြောင့် နောက်ဆုံး တစ်နေ့တွင်မှ အသုံးပြုမည်။ မိမိတို့၏ လက်ဖြောင့်ခြင်းကို အားကိုး၍ ၎င်းတို့နှင့် သေနတ်ချင်း ဆိုင်ပစ်သော တိုက်နည်းကို ရှေးဦးစွာ စမ်းကြည့်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေ၏။

သာမြတ်သည် မိမိ၏ စစ်သားများကို နှစ်စုခွဲ၍ စမ်းချောင်း၏ လက်ဝဲ လက်ယာတို့သို့ ချိတ်ကစေပြီးလျှင် အကာအကွယ် ယူစေလျက် သူပုန်စခန်းကို နှစ်ဖက်မှ ညှပ်၍ ချိန်ထား၏။ ထိုနောက် သူပုန်များ အထဲမှ မည်းခနဲ မြင်သော လူကို လက်ဖြောင့်သော စစ်သားများက ပစ်ချရာ နှစ်ချက်တွင် တစ်ယောက်၊ သုံးချက်တွင် တစ်ယောက် စသည်ဖြင့် ထိမှန်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိမှန်သည့် အခါတိုင်း စစ်သားများက ဩဘာပေးကြရာ သူပုန်ဘက်ကလည်း ထိုနည်းအတူ ချောင်း၍ ပစ်ကြ၏။ သူပုန်များ အကာအကွယ် ယူထားသော ကျောက်တုံးများမှာ ကြီးမားသောကြောင့် နှစ်ဖက်ညှပ်ပစ်စေကာမူ ခိုအောင်းရန် နေရာရှိသေးသော်လည်း သူပုန်များ

အဖို့ အနေအထိုင် အလွန် ကျဉ်းကျူတ်သွားလေပြီ။ သူတို့ဘက်မှလည်း တုံ့ပြန် ပစ်ခတ်၏။ သို့သော် အစိုးရဘက်ကဲ့သို့ ကျည်ဆန်ကို အရမ်း မသုံးနိုင်သောကြောင့် သုံးလေးချက်ကို တစ်ချက်မျှသာ တုံ့ပြန်နိုင်လေသည်။

သူပုန်များသည် ရေအတွက် စမ်းချောင်းကို အားပြုထားကြရာ သို့လှောင်စရာ ဝတ္ထုပစ္စည်း မရှိသောကြောင့် အခက်အခဲ တွေ့ကြရ၏။ ရေငတ်တိုင်း စမ်းချောင်းသို့ ဆင်းသောက်ရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေရာ ဦးခေါင်း ပြုလာတိုင်း စစ်သားများက စောင့်ပစ်ကြ၏။ နောက်ဆုံး၌ သူပုန်များသည် ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ သောက်ရန်အတွက် လည်းကောင်း စမ်းချောင်းမှ ရေခတ်ဖို့ လိုပေရာ နေ့အချိန်တွင် မခပ်ဝံ့တော့ဘဲ ညဉ့်အချိန်မှ ခပ်ကြရ၏။ သာမြတ်သည် ဤအကြောင်းကို သိ၍ စမ်းချောင်း တစ်ဖက်မှ အကာအကွယ်ယူကာ စောင့်နေကြရာ မှောင်မိုက်ထဲ၌ ရေခပ်ရန် ထွက်လာသော သူပုန်များကို ပစ်ချလေတော့သည်။ ထိုရက်များမှာ လပြည့်ခါနီး ဖြစ်၍ တစ်ညဉ့်လုံးလိုပင် လသာလျက်ရှိရာ သူပုန်များမှာ လမိုက်အောင် စောင့်ဖို့ အခွင့် မရတော့ဘဲ စွန့်စား၍ ရေခပ် ထွက်ကြရ၏။ တစ်နေရာ၌ ပစ်ချခြင်း ခံရလျှင် အခြား တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခပ်ယူရန် သူပုန်များ က ကြိုးစားကြသေး၏။ သို့ရာတွင် သာမြတ်က စမ်းချောင်းတစ်လျှောက်တွင် လူစုခွဲ၍ အနှံ့အပြား ကင်းစောင့်များ မျှထားသောကြောင့် ရေခပ် ထွက်လာရသော သူပုန်များမှာ သေနတ်ဒဏ် ခံကြရလေတော့သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သူပုန်ဘက်မှ တပ်သား အတော်အတန် ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ကြလေပြီ။

လူမော် ရှေ့ဆောင်သော သူပုန်များမှာ အခက်အခဲ ကြုံတွေ့နေကြလေပြီ။ တစ်ဖက်မှ သာမြတ်တို့ စစ်တပ်က ပိတ်ဆို့ထား၍ နောက်သို့ ဆုတ်ခွာရန်မှာ ရိုးမတောင်ကြီး ကာဆီးလျက် ရှိသောကြောင့် မိမိတို့ လက်ဝယ်၌ ရှိသော စားနပ်ရိက္ခာမျှလောက်နှင့် တောင်တန်းကြီးကို ကျော်ဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ စားနပ်ရိက္ခာများမှာလည်း လိုသောအခါမှ လှည်း

သုံးလေးစီးတိုက်မျှ သွားရောက် တိုက်ယူထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ယခုအခါ၌ ကုန်လုမတတ် ဖြစ်နေလေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ လက်နက်ချသော နည်းလမ်းမှ တစ်ပါး ၎င်းတို့ အသက်ရှင်မှုမှာ သာမြတ်တို့ စစ်တပ်ကို ဖောက်ကျော် ဖြတ်ထွက်သွားရန်မျှသာ ရှိတော့၏။ လက်နက်ချဖို့ အလုပ်ကို စိတ်ကူး မထည့်သော လူမော်အဖို့မှာ သာမြတ်တို့ စစ်တပ်ကို တော့တော့ဆိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ရန်မျှသာ ရှိလေတော့သည်။

တစ်နေ့သ၌ လူမော်သည် မိမိ၏ လက်ထောက်များနှင့် တိုင်ပင်၍ သာမြတ်တို့၏ ဝိုင်းညှပ်ခြင်းကို ခံနေမည့်အစား သေလျှင် မြေကြီးဟု သဘော ထားကာ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ တိုက်ခိုက်ခြင်းအားဖြင့် အစိုးရ စစ်တပ်ကို ချဉ်းနင်း ဖောက်ထွက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်လေ၏။ အစိုးရ စစ်တပ်၌ ခဲယမ်း မီးကျောက် အမြောက်အမြား ရှိသော်လည်း မကုန်မခန်းနိုင်သည် မဟုတ်။ နောက်ထပ် ဖြည့်စွက်ရန်လည်း မလွယ်ကူကြောင်းကို လူမော် သိသည်ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ ရိုင်ဖယ်ချင်း ဆိုင်ပစ်ခြင်းအားဖြင့် သာမြတ်တို့၏ ခဲယမ်း မီးကျောက် ကုန်စေအောင် စီမံမည်ဟု အကြံရ၏။ သို့သော် မိမိတို့၌ ရှိသော ယမ်းတောင့် အရေအတွက်မှာ အစိုးရစစ်တပ်၌ ရှိသော ယမ်းတောင့် အရေအတွက် ထက်ပင် နည်းသေးသည်ဖြစ်၍ ကုန်ချင်း ကုန်လျှင် မိမိတို့ဘက်မှ ရှေးဦးစွာ ကုန်ခန်းသွားမည်ကိုလည်း ရိပ်မိ၏။ သို့ဖြစ်၍ လူမော်သည် မိမိ၏ လူများ အား ယမ်းတောင့်ကို များစွာ မဖြုန်းတီးဘဲ အစိုးရ စစ်သားများက ပစ်ချင် လောက်အောင် လူယောင်ပြ၍ ၎င်းတို့ ယမ်းတောင့် ကုန်စေအောင် မြှူပေးဖို့ သွန်သင်၏။ မိမိတို့ကမူ စစ်သားများ ရဲလွန်း၍ အနီးသို့ မချဉ်းကပ်ဝံ့စေရုံမျှ သာ ပြန်လှန် ပစ်ခတ်ဖို့ မှာထားလေသည်။

တစ်နေ့ စောစော၌ လူမော်တို့ လူစုသည် ၎င်း အစီအစဉ်အရ ကျောက်တုံးကြီး အကာအကွယ်နောက်မှ ပြုထွက်လာကြ၍ စမ်းချောင်း ကို ဖြတ်ကျော်မည်ကဲ့သို့ ဟန်ပြင်ကြလေရာ သာမြတ်၏ စစ်သားများသည် သူပုန်များ ထွက်ပြေးတော့မည် အထင်နှင့် ရိုင်ဖယ်များဖြင့် ပစ်ခတ်ကြ၏။

သူပုန်များကလည်း ဤသို့ ပစ်တော့မည်ကို သိပြီးဖြစ်၍ မြေပေါ်၌ မှောက်သူ မှောက်၊ အကာအကွယ် ယူသူ ယူသောကြောင့် ထိမှန်သည်ဟူ၍ မရှိဘဲ စစ်တပ်ဘက်၌ ယမ်းတောင့် လေးငါးဆယ်မျှသာ ကုန်သွားတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရံဖန် တုံ့ပြန်၍ ပစ်ခြင်း၊ ရံဖန် နံဘေးမှ ပန်းထွက်ခြင်း၊ ရံဖန် အလုံးအရင်းနှင့် ထွက်တိုက်တော့မည်ကဲ့သို့ ပရိယာယ်လုပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး လှန့်ကြသည်တွင် သာမြတ်တို့က သူပုန်များသည် မိမိတို့ကို ခုခံ တိုက်ခိုက်ကြတော့မည် အထင်နှင့် မထွက်ဝံ့အောင် ရိုင်ဖယ်များနှင့် လှန့်ထားခြင်းအားဖြင့် ယမ်းတောင့် အမြောက်အမြား ဖြုန်းတီးကြတော့ ၏။

ဤနည်းအားဖြင့် လူမော်တို့ဘက်မှ ယမ်းတောင့် တစ်တောင့် ကုန် တိုင်း သာမြတ်တို့ဘက်မှ ဆယ်တောင့်မက ဖြုန်းတီးလျက် ရှိကြရာ နေ့ တစ်ဝက်မျှ မရပ်မနား လူမော်တို့က ဤမှ ထိုမှ ခြောက်လှန့်ကာ တိုးထွက် ခြင်း ပြုလိုက်သည်တွင် သာမြတ်တို့ စစ်တပ်မှာ ယမ်းတောင့် အမြောက် အမြား ပြုန်းတီးသွားလေပြီ။ တစ်ခါက လူမော်သည် သူပုန်များကို နှစ်စုခွဲ လျက် စစ်တပ်၏ လက်ဝဲလက်ယာတို့မှ အဟုတ်တကယ် ဖောက်ထွက်တော့ မည့်ဟန် ပြုသည်တွင် အကယ်ထင်သော သာမြတ်၏ စစ်သားများက ဒိန်းဒိန်းချင်း ဆက်စပ်သွားအောင် တရစပ် ပစ်ခတ်ကြတော့သည်။ လူမော်၏ လူများက နောက်သို့ပြန်တုံ့ကာ အကာအကွယ် ယူကြခြင်းမှာ မူလ အစီ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော်လည်း သာမြတ်တို့ကမူ အကြံမအောင်သဖြင့် ပြန်ဆုတ်ရသည် ထင်ကြ၍ ဝမ်းမြောက်ကြတော့သည်။

နံနက်စာကို တစ်လှည့်စီ စား၍ လူမော်တို့ သူပုန်များသည် စမ်းချောင်း အထက်အောက်မှ ဖောက်ထွက်ဖို့ ဟန်ပြင်ကြရာ မွန်းလွဲအချိန် လောက်တွင် အစိုးရ စစ်တပ်မှာ ယမ်းတောင့် အတော်ကုန်ပြီဖြစ်၍ သာမြတ် သည် နောက်ထပ် ဖြည့်စွက်ဖို့ အစီအစဉ်များပင် ပြုလုပ်ရလေပြီ။ ဤတွင် ယမ်းတောင့်ကို ရွှေတာသုံးဖို့ စစ်သားများအား အမိန့်ပေးရသဖြင့် အပစ်

အခတ် နည်းသွားသောကြောင့် လူမော်သည် အစိုးရ စစ်တပ်၌ ယမ်းတောင့် အခြေအနေကို အကဲခတ်နိုင်လေပြီ။

ညနေစောင်းတွင် လူမော်သည် အစိုးရစစ်တပ်၌ ယမ်းတောင့် ဖြည့်စွက်ဖို့ အချိန် မရမီ ချဉ်းနင်း တိုက်ခိုက် ဖောက်ထွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြီးနောက် စမ်းချောင်းအောက်ဘက်ဆီမှ သေနတ်သံ အမြောက်အမြား ပေးလျက် အထက်ဘက်မှ ဖောက်ထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်ကြ၏။ ကျောက်တုံးကြီး များ နောက်၌ သူပုန်များ ဤမှ ထိုမှ ရွှေ့ပြောင်းကြသည်ကို စစ်တပ်မှ ကောင်းစွာ မမြင်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်တို့ စစ်သားများအနက်မှ အမြောက်အမြားသည် သေနတ်သံ ကြားရာသို့ ပြေးသွား စောင့်မျှော်နေကြ ဆဲတွင် လူမော်တို့ လူစုသည် စမ်းချောင်း အထက်ပိုင်းဆီမှ အလုံးအရင်းနှင့် ထွက်လာ၍ စမ်းချောင်းကို ကတိုက်ကရိုက် ဖြတ်ကျော်နိုင်ကြလေပြီ။

စမ်းချောင်း၏ အခြားဘက်သို့ ရောက်လာကြ၍ အစိုးရတပ်နှင့် အပြိုင်အဆိုင် ပစ်ခတ်ကြရသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် တိုက်ပွဲတို့ မည်သည်မှာ သေနတ်ဖြင့် အချက် ၁၀၀ ပစ်သော်လည်း လူတစ်ယောက် ထိမှန်ချင်မှ ထိမှန်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အသံ ကျယ်သလောက် အထိ အခိုက် မများဘဲ ယမ်းတောင့်သာလျှင် နှစ်ဖက်လုံး ပြုန်းတီးကြလေတော့ သည်။ ဤနည်းဖြင့် တစ်နာရီခန့် ပစ်ခတ်မိကြသော် နှစ်ဖက်လုံးပင် ယမ်း တောင့် မရှိတော့ဘဲ ဓား၊ ဓားမြောင်နှင့် ဘက်နက်တို့ကိုသာ အားကိုးနိုင် တော့သဖြင့် လူချင်း တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာကြလေပြီ။ နောက်ဆုံး၌ သာမြတ်၏ စစ်သားများသည် လူမော်၏ သူပုန်များနှင့် ပူးကပ်ကာ တော့ဆိုင် ခုတ်ထစ် ထိုးသတ်ကြရသော အခြေသို့ ရောက်သွားကြလေပြီ။

စစ်သားများသည် သေနတ်များ ကိုယစ်ကိုင်ဆောင်၍ ဘက်နက်များ ကို အသုံးပြုသော်လည်း အချို့မှာ ဘက်နက်နှင့် တိုက်ရခြင်းထက် ဓားများ ကို သာ၍ အားရသည်နှင့် သေနတ်ကို ပစ်ချကာ ဓားနှင့် တိုက်ကြ၏။ သူပုန်ဘက်မှမူ သေနတ်ကို လူစေ့အောင် မကိုင်ဆောင်နိုင်သဖြင့် ဓား၊

ဓားမြောင်၊ လှံ၊ ပုဆိန် စသော လက်နက်အမျိုးမျိုး ကိုင်စွဲကာ တိုက်ခိုက် ကြ၏။ လူမော်တို့၏ အကြံမှာ တောင်ခြေမှ စွန့်ခွာ ထွက်သွားခြင်းထက် အစိုးရ စစ်တပ်ကို တွန်းလှန် ဖြိုဖျက်ရန်မျှသာ ဖြစ်ရကား နယ်ရဖို့ မကြိုးစား ဘဲ နေရာကောင်း ရဖို့သာ လုံ့လပြုကြ၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ ရှေ့သို့ ချီတက် ဖောက်ထွက်ခြင်းထက် စစ်သားများ ဆုတ်ပြန် ထွက်ပြေးခြင်းကိုသာ ရည်မှန်း သည် ဖြစ်သောကြောင့် စစ်သားများ နောက်ဆုတ်တိုင်း မလိုက်မူ၍ တိုက်ခင်း ကောင်းသောနေရာကို လက်မလွှတ်ဘဲ တိုက်ခိုက်ကြသည် ဟူလို။ သာမြတ် ကမူ သူပုန်များကို တောင်ရိုးတန်းမှ ကွာအောင် ပရိယာယ်နှင့် မျှားခေါ်သေး ၏။ သို့ရာတွင် လူမော်သည် အကြောင်းရှိက တောင်ရိုးတန်းကို ကျောက်ပဲ ၍ ခုခံမည် ဖြစ်သောကြောင့် နယ်ကျွံအောင် မလိုက်ဘဲ ခပ်ဆွဲဆွဲ တိုက်ခိုက် လေသည်။

သာမြတ်သည် လူမော်ကို တောင်ခြေမှ ကွာအောင် ဖြားယောင်း သွေးဆောင်၍ မရသောအခါ ရက်ရှည်စွာ စောင့်နေရခြင်းကို မနှစ်သက်သည် နှင့် ဤနေ့၌ပင် အရှုံးအနိုင် ပေါ်အောင် တိုက်တော့အံ့ဟု စိတ်ကူးလျက် မိမိ၏ လူများရှေ့မှ ခေါင်းဆောင်ကာ လူမော်တို့ကို အတင်း ချဉ်းနင်း တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။

ထိုအချိန်၌ကား နှစ်ဖက်လုံးမှာ ခဲယမ်း မီးကျောက်ဆို၍ ပြောပ လောက်အောင် မရှိတော့သည် ဖြစ်၍ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ပူးကပ်စွာ တိုက်ခိုက်နိုင်ကြ၏။ အစိုးရ စစ်တပ်နှင့် သူပုန်တပ်သည် အရေအတွက် အားဖြင့် မတိမ်းမယိမ်း ရှိနေကြရာ တပ် နှစ်တပ်သည် မျက်နှာချင်း ဆုံမိကြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိနှင့်နီးကပ်ရာ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ကြ သည် ဖြစ်၍ တောင်ခြေတစ်လျှောက်တွင် တစ်ယောက်ချင်း တိုက်သော တိုက်ပွဲများ အနှံ့အပြား ဖြစ်ကြရလေတော့သည်။ လူမော်သည် အစိုးရ စစ်သား တစ်ယောက်နှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ရ၍ မကြာမီအတွင်း စစ်သားကို ဓားရှည်နှင့် ခုတ်ပိုင်းပြီးနောက် အခြား ရန်သူတစ်ယောက်ကို ရှာလျက်

ရှိစဉ် သူပုန်တစ်ယောက်ကို ဘက်နက်နှင့် ထိုးသတ်ပြီးသဖြင့် လူလွတ်ဖြစ်နေသော သာမြတ်နှင့် ဆိုင်မိကြလေ၏။

စစ်ဗိုလ် သာမြတ်နှင့် သူပုန်ခေါင်းဆောင် လူမော်တို့ တစ်ယောက်ချင်း ဆိုင်မိကြရာတွင် အခြားသော ငယ်သားများသည် ဗိုလ်ချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ကြည့်လိုကြသည် ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ရပ်ဆိုင်းပြီးလျှင် သဘောတူ တိုင်ပင်ထားကြသည့်အလား ရပ်နားရင်း ကြည့်နေမိကြလေတော့သည်။

လူမော်၌ ဓားရှည်တစ်ချောင်းနှင့် ဓားမြှောင်တစ်လက် ကိုင်စွဲထားရာ သာမြတ်မှာမူ ဘက်နက် တပ်ထားသော သေနတ်တစ်လက်နှင့် ဓားမြှောင်တစ်ချောင်း ကိုင်ဆောင်ထား၏။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဆိုင်မိကြစဉ်တွင် တိုက်တော့မည် လုပ်ပြီးမှ သာမြတ်က 'နေဦး သူငယ်ချင်း၊ လက်နက်ချင်း မတူသေးဘူး၊ တော်တော်ကြာလို့ မင်းရှုံးတော့ ဟိုနယ်ဒီနယ် ပြောနေလိမ့်မယ်၊ ငါ ကိုင်သလို မင်းကလည်း ဘက်နက်စွပ်တဲ့ သေနတ်တစ်လက် ယူကိုင်ဦး' ဟု ပြောသည်နှင့် လူမော်သည် တပည့်တစ်ယောက်ထံမှ သေနတ်ကို ယူ၍ မိမိ၏ ဓားရှည်ကို ပစ်ချလိုက်လေ၏။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့မှာ ငယ်ကတည်းက အတိုက်အခိုက် ဝါသနာပါခဲ့ကြ၍ အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ထားကြသည့်ပြင် မကြာခဏလည်း လက်သီးချင်း ထိုးခဲ့လှဖူးလေပြီ။ ကျောင်းသားဘဝ ကတည်းက လူမော်သည် ရွှေလီချောင်းမှ သိုင်းဆရာ တစ်ယောက်ကို ခေါ်ယူ၍ သိုင်းအတတ်ကို လေ့ကျင့်ထားခဲ့ရာ၊ သာမြတ်ကလည်း ဤအကြောင်းကို ကြားသည်နှင့် ရှမ်းဆရာ တစ်ယောက်ကို ပင့်ခေါ်၍ တုတ်သိုင်း၊ ဓားသိုင်း၊ လှံသိုင်းတို့ကို ဆည်းပူး လေ့ကျင့်ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘက်နက် စွပ်ထားသော သေနတ်ကိုယ်စီ ကိုင်ကာ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်လျက်ရှိသော လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့မှာ ကာယဗလအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အလုံးအရပ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊

ကျင်လည် ပါးနပ်မှု၌ လည်းကောင်း အလွန်တရာ ညီညာမျှတသော လူနှစ်ယောက် ဖြစ်ပေ၏။

လူနှစ်ယောက်တို့သည် ဘက်နက်တိုက်ပွဲတို့ ထုံးစံအတိုင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်ကာ အဖျားချင်း ထိကြပြီးနောက် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လှည့်ပတ်ကာ အလစ်ကို ချောင်းရင်း အကဲစမ်းကြလေရာ တစ်ယောက်က ထိုးလိုက်သော အချက်ကို တစ်ယောက်က သွက်လက်စွာ ရှောင်တိမ်းလိုက်သည် ဖြစ်စေ၊ ဘက်နက်ချင်း ဆီးကာလိုက်သည် ဖြစ်စေ ပြုလုပ်နိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ၁၅ မိနစ်ခန့် ကြာသော်လည်း ပခုံး၊ လက်မောင်း စသည်တို့၌ အနည်းငယ် ခြစ်မိရုံမှတစ်ပါး ဒဏ်ရာ အနာတရ ထိခိုက်ခြင်း မရှိကြသေးချေ။ ယင်းသို့ လှည့်ပတ်နေကြစဉ် လူမော်သည် သာမြတ် လစ်လောက်ပြီ ထင်၍ အဖျားချင်း တော့ဆိုင်ထားသော ဘက်နက်ကို ရုတ်တရက် ခွာယူပြီးနောက် သာမြတ်၏ ရင်ဝသို့ တအား နှိပ်သွင်းလိုက်၏။ သာမြတ်သည်လည်း မျက်စိရှင်သူဖြစ်၍ နံဘေးသို့ ခြေတစ်လှမ်း တိမ်းရှောင်ကာ ဖဲ့ထွက်ပြီးနောက် နံဘေးသို့ ပွတ်သီသွားသော ဘက်နက်သွားကို လွတ်ရုံကလေးမျှ ရှောင်တဲ့၍ လူမော်ကို နံဘေးမှ ဘက်နက်နှင့် ထိုးနှိပ်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် လူမော်မှာလည်း အလားတူ ကျင်လည်သူ ဖြစ်၍ မိမိ ထိုးနှိပ်လိုက်သော ဘက်နက်ကို ပြန်ရပ်ကာ သာမြတ်၏ ဘက်နက်သွားကို လမ်းလွှဲပေးလိုက်နိုင်လေတော့သည်။

ဤတွင် နှစ်ဖက်မှ ငယ်သားများသည် လက်ဝါး တီးကာ ဩဘာပေးကြလေ၏။

ထို့နောက် တစ်ဖန် ဘက်နက်ချင်း တော့ဆိုင်ပြန်၍ လူချင်း လှည့်ပတ်ကာ အကဲခတ်ကြပြန်လေရာ သာမြတ်သည် မညီညာသော မြေပြင်တွင် ကျောက်ငုတ်တစ်ခုကို နင်းမိ၍ နံဘေးသို့ ယိုင်သွား၏။ လူမော်သည် ချက်ကောင်း တွေ့ပြီဆို၍ ယိုင်နေသော သာမြတ်ကို ဘက်နက်သွားနှင့် အတင်းဝင်ထိုးလေရာ၊ သာမြတ်ကမူ ယိုင်သွားသော ခြေထောက်ကို ပြန်မထူဘဲ

မြေပေါ်သို့ လှဲအိပ်လိုက်သည် ဖြစ်၍ လူမော်၏ဘက်နက်သည် သာမြတ် အပေါ်မှ လျှံသွားလေ၏။ လူမော်သည် သာမြတ် လဲပြီဟု မိမိကိုယ်ကို အရှိန်သတ်၍ လှည့်ပါသော်လည်း အားစိုက်၍ ထိုးလိုက်သော အချက် ဖြစ်သောကြောင့် လေးလံသော သေနတ်နောက်သို့ အားလွန် ပါသွားလေ တော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူမော် လှည့်လာသော အချိန်တွင် သာမြတ်သည် မြေပေါ်မှ ထလျက်သား အသင့် စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် လူမော်မှာ သာမြတ်ကို မိမိ ကြံရွယ်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ရှေ့အဖို့ ခြံမှု သာမြတ်သည် မညီညာသော မြေပြင်ကို သတိပြု၍ ယခင်ကဲ့သို့ သွက် လက်စွာ မလှည့်ပတ်ဝံ့တော့ချေ။ လူမော်မူကား သာမြတ် ဖြစ်ရခြင်းကို မိမိ ဖြစ်ရခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် အထူးတလည် သတိပြုဟန် မရှိဘဲ သာမြတ်ကို ခြေသွက်စွာနှင့် ချာလပတ်လှည့်၍ တိုက်ခိုက်လေရာ လူမော်ကား ထိုးစစ်၊ သာမြတ်ကား ခံစစ် ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

သို့ရာတွင် တိုက်ခိုက်ရခြင်း အလုပ်သည် ခုခံရသော အလုပ်ထက် ပိုမို လှုပ်ရှားရသဖြင့် သက်လုံကောင်းဖို့ လိုခြင်းကို တိုက်ခိုက်ရဖူးသူတိုင်း နားလည်ကြပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် လုံးတူ ရပ်တူ ဗလတူ ဖြစ်သော်လည်း လူမော်သည် သဘာဝအားဖြင့် သာမြတ်ထက် အပျော်အပါး လိုက်စားတတ်သည်ဖြစ်၍ သာမြတ်ကဲ့သို့ သက်လုံ မကောင်း ရသည့်အထဲတွင် သူပုန်အဖြစ်နှင့် အစား မမှန်၊ အအိပ် မမှန် နေခဲ့ရသော ချို့ယွင်းချက်များလည်း ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လှည့်ပတ်ကာ တိုက်ခိုက်ကြရသော အလုပ်တွင် လူမော်မှာ သာမြတ်ထက် ပိုမို၍ မောဟိုက် ပင်ပန်းစ ပြုနေလေပြီ။

အပျော်တမ်း တိုက်ခိုက်ကြသော တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့လျှင် အချိန်စေ့သော အခါ၌ ဒိုင်က မောင်းတီး၍ အနားပေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း ယခုမှာ ထိုကဲ့သို့ မျှော်လင့်ချက် မရှိချေ။ လူမော်သည် သာမြတ်ထက် မိမိက ပို၍ မောဟိုက်ခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ နောက်ဆုံးတွင် မိမိက ပင်ပန်း၍ ရှုံးရ

တော့မည်ဟု သိမြင်၏။ သို့ဖြစ်၍ မိမိ မမောပန်းမီ သာမြတ်ကို နိုင်အောင် တိုက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ဤသည်လည်း လူမော်အဖို့ အမှားကြီး တစ်ခုပေတည်း။

လူမော်တွင်သာ မက သာမြတ်သည်လည်း ဤအကြောင်းကို ရိပ်မိ လေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် လူမော်၏ အတင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခြေလှမ်းမှန်မှန်နှင့် ကာကွယ် ခုခံ၍ နောက်ဆုံးအချိန်တွင် မိမိ နိုင်ရမည်ဟု သိပြီးဖြစ်ရကား အထူးတလည် အပန်းမခံတော့ဘဲ မလစ်စေရုံမျှလောက် သာ သတိပြု၍ ခံစစ်ဆင်လျက် ရှိ၏။

လူမော်သည် မိမိ လက်ပန်းမကျမီ သာမြတ်ကို နိုင်အောင် တိုက်ခံ ဟု အားခံလျက် သာမြတ်ကို လှည့်ပတ် တိုက်ခိုက်ပါသော်လည်း မိမိသာ မောသည်ထက် မောဟိုက်လာ၍ သာမြတ်မူကား လစ်တော့သည် မရှိချေ။ ဤအချိန်တွင် လူမော်မှာ တိုက်စက ကဲ့သို့ မဟုတ်တော့ဘဲ ဒေါသ ထွက်လာ ၍ ခြေလှမ်းများပင် မှားကုန်လေပြီ။ သို့သော်လည်း သာမြတ်ကမူ နောက်ဆုံး တွင် မိမိက အနိုင်ရမည်ဟု သေချာပေါက် သိပြီး ဖြစ်သောကြောင့် လူမော် လစ်သော အချိန်များ၌ပင် စွန့်စား၍ မဝင်တော့ဘဲ အလိမ္မာနှင့် အချိန်ဆွဲ ၍သာ တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။

လူမော်ကား မောသည်ထက် မောပန်းလာခဲ့လေပြီ။ နိုင်ချင်အားကြီး နှင့် တစ်ချက် တစ်ချက်တွင် အတင်း ဝင်၍ ထိုးနှိပ်ပါသော်လည်း သာမြတ် သည် ခပ်အေးအေးနှင့် ပြုံးပြုံးကလေးသာ တိုက်နေတော့၏။ ဤ အခြင်း အရာကို မြင်ရ၍ လူမော်သည် သာ၍ပင် ဒေါသ ထွက်သေး၏။ ဒေါသ အလျောက် ပြေးဝင် တိုက်ခိုက်သောအခါတိုင်း သာမြတ်က မျက်စိရံစိုစွာ နှင့် ကျင်လည်စွာ ခုခံ ကာကွယ်ထားရကား လူမော်မှာ ဤနေရာ ထိုနေရာ တွင် ဒဏ်ရာများ ရ၍ သွေးများ ယိုစီးလျက် ရှိလေပြီ။

တစ်ခါက လူမော်သည် သာမြတ်ထံသို့ အတင်းဝင်၍ သာမြတ်က ကာကွယ်ထားသော ဘက်နက်ကို မိမိ၏ဘက်နက်ဖြင့် ရိုက်ဖယ်လျက်

သာမြတ်၏ လည်မျိုကို တအား ထိုးနှစ်ဖို့ ကြိုးစား၏။ သို့ရာတွင် မျက်စိ ရှင်သော သာမြတ်က လည်ပင်းကို တစ်ဖက်သို့ ငဲ့စောင်း၍ လူမော်၏ ဘက်နက်အောက်မှ ငဲ့လျှိုးပြီးလျှင် လူမော်၏ ခြေထောက်ကို နင်းလျက် လူမော်၏ ရင်ဝကို ချိန်လိုက်၏။ လူမော်သည် ကြောက်အားနှင့် နောက်သို့ တုံ့လိုက်ရကား သာမြတ်က ခြေထောက်ကို နင်းထားသည့်အတွက် ပက်လက် လန့်၍ လဲကျသွားလေတော့သည်။ ဤတွင် သာမြတ်သည် လူမော်၏ ခါး ပေါ်သို့ ခြေထောက်တင်လျက် အရှုံးပေးဖို့ ပြော၏။ လူမော်ကမူ 'ထိုးလိုက် ကွ... အရှုံးမပေးဘူး၊ ဦးအောင်ဇေယျ နယ်သား သတ္တိကို မင်းလည်း သိတယ် မဟုတ်လား'

ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ သာမြတ်သည် တိုက်ပွဲအတွင်း ဖြစ်၍ သွေးဆူ နေသည့်အလျောက် လူမော်ကို ထိုးသတ်လိုက်တော့မည် ပြုပြီးမှ ဒေါသကို ချုပ်တည်း၍ လူမော်၏ သေနတ်ကို သိမ်းယူပြီးလျှင် အရှင်လတ်လတ် ဖမ်းဆီးလိုက်လေသည်။ သို့သော် မိမိအား အန္တရာယ် မပြုတော့ပါ ဟူ၍ လူမော်ထံမှ ပဋိညာဉ်တစ်ခု တောင်းခံလေရာ လူမော်ကလည်း ဤကဲ့သို့ ပဋိညာဉ် ပေးရုံမျှနှင့် မိမိအတွက် ဂုဏ်အသေရေ ညှိုးငယ်ခြင်း မရှိနိုင်ဟု ယူဆသည်နှင့် ကတိပေးလိုက်၏။

ထိုအတောအတွင်း လူမော်၏ တပည့် သူပုန်များသည် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာကြလေရာ စစ်သားများက လက်နက်ချဖို့ ပြောသော်လည်း ယီးတီး ယားတား လုပ်နေကြ၏။ ထို့နောက် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် အမိန့်ပေးရာတွင် တစ်ယောက်သော သူပုန်က စတင် ခုခံသည်နှင့် ကျန်လူများသည် လက်နက် မချဘဲ ခုခံကြသည်တွင် တိုက်ပွဲ တစ်ဖန် ဖြစ်ရပြန်လေသည်။ သို့သော် လူမော် ကိုယ်တိုင်မှာ ကတိပေးပြီးဖြစ်သောကြောင့် မတိုက်ခိုက်ဘဲ ထိုင်ကြည့် နေလေရကား သူပုန်များမှာ စီမံ အုပ်ချုပ်သူ မရှိသည့်အတွက် စိတ်အား ထက်သန်ခြင်း မရှိဘဲ ပြေးသူ ပြေး၊ လျှော့သူ လျှော့၊ ရှုံးသူ ရှုံး၊ ကျသူ ကျသည်နှင့် မကြာမီအတွင်း တိုက်ပွဲ ပြီးစီးသွားလေတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌

လူမော်နှင့် တကွ သူပုန် ၁၅ ယောက်ခန့်တို့မှာ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံကြရလေ ၏။

သာမြတ်သည် အကျဉ်းသမားများကို စစ်ဌာနသို့ ခေါ်ဆောင်သွား၍ ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့ ဝင်ပြီးလျှင် လူမော်၏ သစ္စာကတိ တည်ကြည်ခြင်းအကြောင်း ကို ပြောပြ၍ မိမိနှင့် တစ်ရွာတည်းသား ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း ဖြစ်သည့်ပြင် သူပုန်များ လက်ဝယ်သို့ မိမိ ကျရောက်စဉ်က လူမော်၏ ထောက်ခံချက်ကြောင့် မိမိကိုယ်တိုင် အသက် ချမ်းသာရာရ၍ လွတ်မြောက် လာခဲ့ရဖူးခြင်းများကိုပါ ပြောပြလေ၏။ နောက်ဆုံး၌ ဗိုလ်ချုပ်က လူမော် ကိုယ်တိုင် တစ်သက်ပတ်လုံး အစိုးရကို တော်လှန် ပုန်ကန်ခြင်း မပြုတော့ပါ ဟူ၍ သစ္စာရေ သောက်ခဲ့လျှင် ချမ်းသာပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြော၍ လူမော်က သဘောတူ သစ္စာရေ သောက်သည်တွင် ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်မှ ချမ်းသာရာ ရခဲ့လေသတည်း။

အခန်း ၁၃

လောက၌ တောင့်တသော အခြင်းအရာများသည် မဖြစ်တတ်ဘဲ မတောင့် မတ၊ အလိုလည်း မရှိအပ်သော အခြင်းအရာများသည် ဖြစ်တတ်လှပေသည်။ လယ်တော၌ မျိုးများကြွထားရာတွင် ဖြစ်စေလိုသော စပါးပင်များသည် လိုလိုကင်းကင်း ပေါက်လာကြ၍ ၎င်းတို့အကြား၌ မြက်ပင် ပေါင်းပင်များမှ ကား ဖွံ့ဖြိုးသန်စွမ်းစွာ ပေါက်ကြလေတော့သည်။ စီးပွားဥစ္စာ ခိုင်လုံ တောင့် တင်း၍ ကျွေးနိုင် မွေးနိုင်၊ ပညာသင်ပေးနိုင်သော မိဘများ၌ သားသမီး တစ်ယောက်တလေမျှသာ မွေးဖွား၍၊ နံနက်စာနှင့် ညစာကို အလျဉ်မီအောင် ခဲယဉ်းစွာ ရှာကြံ စားသောက်ရသော မိဘများ၌မူကား သားသမီးတွေ တစ်ပြိုင်တစ်ခေါင်းကြီး မွေးဖွားတတ်လှ၏။ တစ်ယောက်တလေမျှသာ မွေး လာသော သူဌေးသားမှာ အဖတ်မတင်ဘဲ ကလေးတွေ တိုးလိုိုးတွဲလဲနှင့် မနိုင်နိုင်အောင် မွေးထားသော လူဆင်းရဲ သားသမီးများမှာ မဝတဝ စားကြရ

ပါလျက် တစ်ယောက်မကျန် အသက်ရှင်တတ်လှ၏။ တစ်ဦးတည်းသော သား ဆို၍ ဖူးဖူးမှုတ် ကြင်နာစွာ မွေးမြူထားသော စက်ပိုင်သားမှာ ချူချူ ချာချာ ရှိနေ၍ စက်ကူလီ လင်မယား၏ ကလေးခြောက်ယောက်မူကား မိုးရွာနေပူ မရှောင် ပြေးလွှား ခုန်ပေါက်နေကြပါလျက် ရာခိုင်နှုန်းအပြည့် အဖတ်တင်လှပေသည်။

မသက်နဲ့မှာ မွေးစားသူ ခင်လေးဆွေ အပေါ်၌ ကရုဏာဖြစ်လှသည် နှင့် ဆေးပုလင်ဖိုး ရစေတော့ ဆို၍ မိမိကိုယ်ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း ရောင်းစားခဲ့မိရာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် မလိုရာ ဖြစ်တတ်သော သဘာဝ အတိုင်း ၎င်းတစ်ကြိမ်မျှ အတွက်နှင့်ပင် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခဲ့လေပြီ။

မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် လေးစိတ်ဝင်းအတွင်းရှိ အိမ် ကလေးတွင် နေထိုင်ကြရာမှ တစ်ရပ်လုံး မီးလောင်ဆဲဖြင့် သားအမိ နှစ်ယောက် ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်တွင် မန္တလေးမြို့ မင်္ဂလာဈေးတောင်ဘက် ဟော်ကုန်းရပ်သို့ ရောက်သွားကြ၍ အိမ်ကလေးတစ်ဆောင် ငှားရမ်း နေထိုင်ကြရလေသည်။ ပိုလီသာမြတ် ကျန်ရစ်ခဲ့သော သားရေအိတ်ထဲမှ ငွေ ၅၀ ကျပ်ကို အရင်းအနှီးပြု၍ အိမ်ဆိုင်ကလေး တည်ထောင်ရာတွင် အရပ်သူ အရပ်သားများ၏ ကရုဏာကြောင့် ဝမ်းမဝတဝ စားနိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့၏။ နဝရတ်လက်စွပ်ကိုမူ မသက်နဲ့သည် ဥစ္စာရှင်သို့ ပြန်ပေးခြင်းထက် မိမိအရှက်၏ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ်နှင့် သိမ်းဆည်းထား မည် အကြံနှင့် ရောင်းချခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ သားရေအိတ်ကို သိမ်းထား၍ ဥစ္စာရှင် ပေါ်ပေါက်အောင် မစုံစမ်းသည့်အတွက်လည်း မသက်နဲ့ အပေါ်၌ မရိုးဖြောင့်မှုဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှာ ထိုက်သည် မထင်ပေ။ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုအလုပ်အတွက် အဖိုးအခယူ၍ မရဘဲ ၎င်း သားရေအိတ်မျှသာ ရလိုက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထောက်ထားသည် ရှိသော် မသက်နဲ့သည် ဥစ္စာရှင်ကို တွေ့အောင် ရှာ၍ ရှက်ဖွယ်ကောင်းသော မိမိ၏

အလုပ်ကို ဖော်ထုတ်ကာ ရှင်းလင်းပြောပြခြင်း မရှိသည့်အတွက် ခွင့်လွှတ် ထိုက်သည်ဟု သဘောရပေသည်။

ခင်လေးဆွေမှာ ထိုညဉ့်က မီးလောင်သည့်အတွက် ရုတ်တရက် ထ ပြေးရခြင်းကြောင့် အကြော လန့်သွားသောကြောင့်ပေလော မဆိုနိုင်။ ၎င်း၏ ကိုက်ခဲ ထုံကျဉ်သောရောဂါမှာ တစ်ခါတည်း ပျောက်ကင်းသွား၍ အိမ်တွင်း အလုပ်များတွင် ကူဖော်လောင်ဖက် ရလျက် သားအမိ နှစ်ယောက် အတူတကွ လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ခဲ့လေတော့ သည်။ မန္တလေးမြို့၌ အိမ်ဆိုင်ကလေး ဖွင့်လှစ်ခြင်းသည် မုဆိုးမများနှင့် အဘိုးအို အမယ်အိုများ၏ အားကိုးရာသော အလုပ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်ရာ စကားချေငံစွာ ပြော၍ လောဘ မကြီးလွန်းဘဲ အထိုက်အလျောက်သာ အမြတ်စား ရောင်းချမည်ဆိုပါက ဈေးသို့ နေ့တိုင်း မသွားနိုင်ဘဲ အချိန်ကုန် သော အခါမှ ထိုနေ့အတွက် လုပ်ခကလေးနှင့် အိမ်သို့ ပြန်ရောက်လာကြ သည့် ကူလီအတန်းအစား အလုပ်သမားများ၏ အားပေးမှုဖြင့် ထမင်း တစ်လုတ် မှန်မှန် စားသောက်နိုင်သော အလုပ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်ချေသည်။ “သုံးစားပါဟူ” လျက်ရှိသော သားအမိနှစ်ယောက်တို့မှာ မသက်နဲ့က ဈေး သို့ သွား၍ ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခြင်း၊ ခင်လေးဆွေက ဈေးဆိုင်တစ်ဖက် နှင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ့်တာဝန်နှင့် ကိုယ် ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် စီးပွား မဖြစ်စေကာမူ ထမင်းတစ်လုတ်ကို မှန်မှန်စားနိုင်သော အခြေအနေ၌ ရှိနေကြလေတော့သည်။

ပြောင်းရွှေ့ပြီးနောက် တစ်လခန့် ကြာလတ်သော် မသက်နဲ့သည် မိမိ၏ ဓမ္မတာ မမှန်သောအဖြစ်ကို ခင်လေးဆွေအား ပြောပြသော်လည်း အပျိုကြီးဖြစ်သော ခင်လေးဆွေမှာ မဆုံးဖြတ်တတ်အောင် ရှိနေ၏။ သုံး လေးလ ကြာရှိ၍ မသက်နဲ့က မိမိ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ခင်လေးဆွေအား အလုံးစုံ ပြောပြပြီးနောက် အနိပ်သည်တစ်ယောက် ခေါ်ယူ စမ်းသပ်စေသည် တွင်မှ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည့် အကြောင်းကို သိကြရလေတော့သည်။

ခင်လေးဆွေကမူ အကြောင်းခြင်းရာ အလုံးစုံကို သိရှိရသောအခါတွင် လော်လီခြင်းကင်းသော မသက်နှံ၏ အနေအထိုင်ကိုလည်း ယုံကြည် စိတ်ချပြီး ဖြစ်သောကြောင့် မသက်နှံအပေါ်၌ အပြစ် မဖို့သည့်ပြင် မိမိအား ကြင်နာသည့် အတွက်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရရှာသည်ဆို၍ မသက်နှံအား ယခင်ကထက် နှစ်ဆထမ်းပိုး တိုး၍ကြင်နာ ချစ်ခင်လေတော့သည်။ အရပ်သူ အရပ်သားများအား မူကား ခင်လေးဆွေက မသက်နှံမှာ အပျို မဟုတ်။ လင်နှင့် ကွဲနေသော မိန်းကလေးဟူ၍ ပြောထားသည်နှင့် ဘာမဆို မသက်နှံတတ်သော မိန်းမတစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်တို့၏ ရှုံးမိခြင်းမှ တစ်ပါး ရှက်ဖွယ်ရာ မကြုံကြရချေ။

အချိန် စေ့ရောက်သောအခါ မသက်နှံသည် သားကလေး တစ်ယောက် ချောမောစွာ ဖွားမြင်လေရာ ခင်လေးဆွေမှာ ယခင်ကထက် ကျန်းမာလာသည်ဖြစ်၍ ချက်ပြုတ် ဖွပ်လျှော်ခြင်း စသော အလုပ်များသာမက မသက်နှံ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ဈေးဝယ်ခြမ်းခြင်း၊ ဆိုင်တည်ခင်း ရောင်းချခြင်း စသော အလုပ်ဝတ္တရားများကိုပါ ဆောင်ရွက်နိုင်လေတော့သည်။ မသက်နှံ၏ သားကလေးအား မြေးကလေးဆို၍ ချီပွေ နမ်းရှုပ်လိုက်ရသည်မှာလည်း အားတော့သည် မရှိချေ။

ထိုအချိန်ကာလ အတောအတွင်း မောင်သာမြတ်သည် မသက်နှံနှင့် ဆုံစည်းဖူးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မသက်နှံ၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းကိုလည်းကောင်း လုံးဝ မသိသော်လည်း ငယ်ကတည်းက (တစ်ဘီးလိမ့်သဘောနှင့်) ချစ်ကြိုက်ခဲ့ဖူး၍ ပင်ပန်းဆင်းရဲနေလိမ့်မည် ထင်မိသည့် မသက်နှံ သားအမိကို တွေ့လို မြင်လို၊ စောင့်မ ကူညီလိုသည်နှင့် ရွှေဘိုမြို့သို့ ရောက်သော အခါများတွင် လိုက်လံ ရှာဖွေလေ့ ရှိ၏။ အချို့က မသက်နှံ သားအမိသည် မန္တလေးမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်လျက် ရှိသည်ဟု ပြောကြသည်နှင့် မောင်သာမြတ်သည် မန္တလေးမြို့သို့ ရောက်သည့်အခါတိုင်းလည်း ထောက်လှမ်း စုံစမ်းလေ့ ရှိ၏။ တစ်နေ့သ၌ မသက်နှံသည် သားကလေး

အတွက် ကာတစ် ဆေးတိုက်သို့ ဝင်၍ စမုန်ဆီတစ်ပုလင်း ဝယ်ယူပြီးနောက် လက်ယာဘက် တံခါးပေါက်မှ ထွက်သွားရာ၊ မောင်သာမြတ်သည်လည်း ဆူဆေး တစ်ပုလင်း ဝယ်ယူရန် ၎င်းဆေးတိုက်သို့ လက်ဝဲဘက် တံခါးပေါက်မှ ဝင်သွားမိသည်နှင့် သီသီကလေး လွဲသွားကြလေသည်။ အခါတစ်ပါး၌လည်း မောင်သာမြတ်သည် မီးရထား ဘူတာရုံမှ ထွက်လာခဲ့ရာ၊ မသက်နှံကလည်း အမရပူရသို့ ချည်ထုပ်ဝယ်ရန် သွားသည်နှင့် ဘူတာရုံ အဝတွင် လက်မတင်ကလေးမျှ လွဲသွားကြလေသည်။

မသက်နှံတို့ သားအမိသည် မိမိတို့ ဆင်းရဲနေသည့် အခိုက်တွင် ရွှေဘိုမှ အသိမိတ်ဆွေများနှင့် အတွေ့လည်း မခံလို။ တစ်ခါတစ်ရံ ပက်ပင်းပါ တွေ့ပြန်တော့လည်း ပြောပြခြင်း မပြုသောကြောင့် ရွှေဘို မြို့သူမြို့သားများထံမှ မောင်သာမြတ် သတင်းထောက်ခြင်းမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်လေတော့သည်။ သို့နှင့် မြမူအိမ်၌ မောင်သာမြတ်နှင့် မသက်နှံတို့ ထိုည၌က တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မသိကြဘဲ ကံအားလျော်စွာ ဆုံစည်းကြသည့် နောက် တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ခန့် ကြာခဲ့သော်လည်း နောက်ထပ် တွေ့ဆုံခွင့် မရကြချေ။

မသက်နှံသည် ကောလိပ်ကျောင်းသူဘဝ၌ ရှိစဉ်က သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ထံမှ ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံစီ ရရှိခဲ့ဖူးရာ ဆင်းရဲပင်ပန်း၍ ရှေးဟောင်းနောင်းဖြစ်များကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်မိသည့် အခါများတွင် ၎င်းဓာတ်ပုံ နှစ်ပုံကို ရံဖန်ရံခါ ထုတ်ကြည့်လေ့ ရှိ၏။ ၎င်းတို့ နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက် ယောက်၏ စကားကို လက်ခံမိပါမူ ယခုကဲ့သို့ မိမိ ဆင်းရဲရမည် မဟုတ်ဟူ၍ အောက်မေ့ကောင်း အောက်မေ့မည် ဖြစ်သော်လည်း ထိုသူ နှစ်ယောက်အနက်တွင် မည်သူ့အပေါ်၌ မေတ္တာပိုသည် ဟူ၍ကား ရှေးကလည်း မဆုံးဖြတ်ခဲ့၊ ယခုလည်း မဆုံးဖြတ်နိုင်ချေ။ အမှန်အတိုင်း ဖော်ပြရသော် မသက်နှံသည် ခင်လေးဆွေ၏ မြောက်ပင် ချီးကျူးလွန်းသော စကားများကြောင့် ယောက်ျားဆိုလျှင် မိမိနှင့် အဖက်တန်သူ မရှိသလောက် သွေးကြီး

ခဲ့သည်နှင့် ချစ်ရေးကြိုက်ရေး အိမ်ထောင်ရေးကို လေးလေးနက်နက် မစဉ်းစားဘဲ နေခဲ့ရာ မာနကုန်နေသော နောက်အချိန်ကာလများ၌မူ မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင် “စန်း” ကုန်သော အလှည့်အပတ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်၍ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားထိုက်သော ကြိုက်သူကြိုက်သားပင် မပေါ်ပေါက် တော့ချေ။ လက်ရှိ အခြေအနေအရဆိုသော် သားတစ်ယောက် အမေ ဖြစ်နေသော မသက်နဲ့မှာ အိမ်နီးပါးချင်း စက်ချုပ်သမားနှင့် ဆိုက်ကား ပြင်သော လူပျိုကြီးထက် မြင့်သည့် ကြိုက်သူကြိုက်သားပင် မပေါ်ပေါက်တော့ချေ။ ဤမျှလောက်နှင့် ဆိုပါမူ မသက်နဲ့သည် ဤတစ်ဘဝသာမက ဆယ်ဘဝ ဆက်၍ အပျိုကြီး လုပ်ရပေစေ၊ ကိုယ့်ဝမ်းစာကို ဖြစ်တတ်သလို ရှာကြံ စားတော့မည် ဖြစ်လေသည်။

ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံကို ထုတ်၍ နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ရှုမိသော အခါများ၌ မောင် သာမြတ်ကား မျက်ခုံးသွယ်သွယ်၊ မျက်လုံးကြည်ကြည်၊ အသားညိုစိမ့်စိမ့်နှင့် ယဉ်စစရှိသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မောင်လူမော်ကား မျက်လုံး ပြူးပြူး၊ မျက်ခုံးတုတ်တုတ်၊ အသား ခပ်လတ်လတ်နှင့် အတော် ခုံထည်သည် ဟူ၍ လည်းကောင်း အကဲဖြတ်မိသော်လည်း ခပ်မြင့်မြင့် ခပ်ထွားထွားနှင့် ယောက်ျား ဝိသသူများချည်း ဖြစ်ကြ၍ မည်သူထက် မည်သူက သာသည်ဟု ဘယ်နံရောအခါကမျှ ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့မိခြင်း မရှိပေ။ ကောလိပ်ကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ ရွှေဘိုမြို့၌ လည်းကောင်း ရှိနေစဉ် အခါကာလများက မသက်နဲ့အား ပိုပန်းကြသော အခြားယောက်ျားများ ရှိခဲ့ဖူးရာတွင်လည်း မသက်နဲ့သည် မည်သူ့အပေါ်၌မျှ ငြိတွယ်ဖူးခြင်း မရှိရှိသာမက အခြားသော ယောက်ျားများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် မောင်သာမြတ်နှင့် မောင်လူမော်တို့က သာပါပေသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချဖူး၏။ သို့သော် မိမိတို့ ရွာသားချင်း ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် မျက်နှာလိုက်၍ ထင်မိခြင်း ဖြစ်လေသလော ဟူ၍ လည်း မသက်နဲ့ စဉ်းစားဖူးလေသည်။ တည်တည်ရေးရသော် မသက်နဲ့မှာ သားတစ်ယောက် မိခင် ဖြစ်နေသော အရွယ်သို့တိုင်အောင် မည်သည့်

ယောက်ျားအပေါ်၌မျှ စိတ်ထဲက ငြိတွယ်ခြင်း မရှိ။ ဖြစ်ချင်း ဖြစ်ရလျှင် ဤလူငယ် နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်နှင့် ဖြစ်ဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သို့သော် ထိုနှစ်ယောက်အနက်တွင် မည်သူက သာသည်ဟု မဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ယခုလောက် ကြာရှည်အောင် တစ်ကိုယ်တည်း နေခဲ့ရဟန် တူ၏။ အကယ်၍ ၎င်းရွာတွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ ပြိုင်တူ မပေါ်ထွန်းဘဲ သာမြတ် တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်စေ၊ လူမော် တစ်ယောက် တည်း ဖြစ်စေ ပေါက်ဖွားခဲ့ပါမူကား မသက်နဲ့သည် ကောလိပ်မှ ထွက်၍ ရွှေဘိုသို့ ပြန်ရောက်သည့် အချိန်ကတည်းက အိမ်ထောင်သည်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့မည်လက္ခဏာ ရှိပေသည်။

မသက်နဲ့မှာ “သားသည်မအေ” ဘဝသို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သော် လည်း စင်စစ်အားဖြင့် ၎င်း၏ ရုပ်ရည်မှာ အပျိုစင်ဘဝကထက် လျော့ကျ သေးသည် မဟုတ်ချေ။ တစ်သက်ပတ်လုံး မိမိကိုယ်ကို အရိပ်ကြည့်လျက် ပြုပြင် နေထိုင်တတ်သော ဝါသနာရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ အိုသည်ဟု ဆိုရစေ ကာမူ ဘုရားစူး ကျမ်းစူး လွတ်ရုံမျှ အိုခဲ့ရခြင်းဖြစ်၍ တင်လျှော့ ရင်လျှော့ သော အဖြစ်မျိုး ရောက်သွားသည့် “တစ်ခုလပ်” မျိုး မဟုတ်သည် တစ် ကြောင်း၊ နဂိုကတည်းက ငါးရုံကိုယ်ကလေးနှင့် ကျစ်လျစ်သော အဆက် အပေါက်ရှိ၍ တင်းမာသော အရေအသားရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ ပိုက်ဆံပင် မရှိသော်လည်း စိတ်မကျတတ်သည် တစ်ကြောင်းကြောင့် အသက် ၂၁ နှစ်ကျော် အရွယ်တွင် မသက်နဲ့မှာ ကုမ္ဘာရီ အရွယ်တုန်းကထက် ရုပ်ရည် အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသည်ဟု မဆိုသင့်ချေ။ စင်စစ်မှာ ငယ်ရွယ်လွန်းသော အရွယ်တွင် ထန်လွန်းသောစိတ်ကြောင့် မောက်မာသလို ဖြစ်နေခဲ့ရာ အသက် ၂၀ ကျော်သော ထိုအရွယ်တွင်မှ ညက်ညော သိမ်မွေ့ သိပ်သည်း ပြေပြစ် သော ကိုယ်အမူအရာတို့ကြောင့် တစ်မျိုးပင် ချစ်ခင်ဖွယ် ကောင်းနေပေတော့ သည်။ သို့ရာတွင် မိန်းမတို့၌ ဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားတို့၌ ဖြစ်စေ စန်းပွင့်ခြင်း၊ စန်းမှိန်ခြင်း တည်းဟူသော သဘာဝရှိတတ်သည် ဖြစ်ရာ စန်းပွင့်သော

အလှည့်အပတ်၌ ဘာမဟုတ်သော ရုပ်ရည်သည်ပင်လျှင် လူကြိုက်များ၍ လျှမ်းလျှမ်းတောက် ဖြစ်တတ်သော်လည်း စန်းမှိုန်သည် အခိုက်အတန့်တွင် အကယ်ချောသော မိန်းမ ဖြစ်လင့်ကစား ယောက်ျားများ မျက်စိ လျှံသကဲ့သို့ ဖြစ်ရလေတော့သည်။

ကလေးတစ်ယောက်နှင့် ဈေးဆိုင်ကလေး၌ ထိုင်နေသော မသက်နံ့၏ ရုပ်အဆင်းကို မြင်ကြရသော ယောက်ျားများသည် မသက်နံ့ကို မလိုချင်ဘဲ မရှိကြသော်လည်း စန်းမှိုန်သော အလှည့်အပတ်သို့ ရောက်နေသော မသက်နံ့မှာ ငွေရွှင်သော ဂျော်ကီများ၊ မယားငယ် ထားလိုသော စာရေးကြီးများ၊ မုဆိုးဖိုကုန်သည်များ၊ အပျော်လိုက်ချင်သော အရာရှိများ စသည်တို့ သာလျှင် မျက်စိကျလေတော့သည်။ ဓနခန်း၍ လင်ယောက်ျား အထင်အရှား မပြနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်နေစေကာမူ မသက်နံ့သည် ငယ်စဉ်ကတည်းက အထင်ကြီးအောင် တမြောက်တည်း မြောက်လာခဲ့သော ခင်လေးဆွေ၏ စကား အငွေ့အသက်များ မကုန်သေးသည်ဖြစ်၍ အထက်ပါ အတန်းအစား ယောက်ျားများ၏ အငယ်အနှောင်းခံဖို့ မဆိုထားဘိ၊ သားကြီး မယားကြီး အဖြစ်နှင့် လက်ထပ်ပါမည် ဆိုစေကာမူလည်း စဉ်းစားရဦးမည် ဖြစ်လေသည်။ မိန်းမများအဖို့၌ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီး၍ မာနရှိခြင်းသည် တစ်နည်းအားဖြင့် ကောင်းလှ၏။ ၎င်းတို့သည် အတော်အတန် ယောက်ျားများ ဖြားယောင်းရုံမျှနှင့် အလွယ်တကူ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ကြပေ။

အခန်း ၁၄

လူမော်သည် သူငယ်ချင်း သာမြတ်၏ ထောက်ခံချက်ကြောင့် ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်မှ ချမ်းသာရာ ရခဲ့ရာတွင် သူပုန်အလုပ်ကို အဟုတ်တကယ် ငြီးငွေ့ခဲ့သည့်အလျောက် ရွာသို့ပြန်လာ၍ လူကောင်းတစ်ယောက် အဖြစ်နှင့် နေထိုင်ရန် သန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်လိုက်တော့သည်။ ထိုစဉ်အခါက တစ်ပြည်လုံးအတွက်

ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပရန် အစိုးရက စီမံလျက်ရှိရာ လူမော်သည် နိုင်ငံရေး သမား အဖြစ်နှင့် ကြီးပွားအောင် တိုးတေ့ရန် တစ်သက်ပတ်လုံး ရည်မှန်းလာခဲ့သူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင် ယှဉ်နှိုင်း ဆုံးဖြတ်လေ၏။ သူ၏ဖခင် ဦးပြည့်စုံကလည်း သားတစ်ယောက် အမတ်ဖြစ်ရလျှင် ကုန်ချင်သလောက် ကုန်ပါစေဆို၍ အားပေးလျက် ရှိသည့်အတိုင်း လူမော်သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်နယ်အတွက် အရွေးခံရပါမည်နည်းဟု ဆင်ခြင်၏။ ဦးပြည့်စုံကမူ ၎င်းနယ်တွင် ဦးကျော်ဟိုးမှတစ်ပါး မိမိနှင့် ဖက်ပြိုင်လောက်အောင် ဂုဏ်ရည် အဆင့်အတန်းမြင့်သူ မရှိဆို၍ မိမိတို့နယ်အတွက် အရွေးခံစေလို၏။ မိမိနှင့် ဂုဏ်ရည်တူဖြစ်သော ဦးကျော်ဟိုး၏သား မောင်သာမြတ်လည်း အရွေးခံမည်ဟု သတင်း မကြားရသောကြောင့် လူမော်အတွက် သေချာပေါက် ဟူ၍ မှန်းထားလေသည်။

လူမော်ကမူကား ရွှေဘိုနယ်ဘက်တွင် ဖခင် ဦးပြည့်စုံ ဂုဏ်ကြီးခြင်းမှာ သူ့ဘာသာ ပိုက်ဆံရှိခြင်းမျှသာ ဖြစ်၍ နယ်သူနယ်သားများအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ဖူးခြင်း မရှိသေး။ သူပုန်အဖြစ်နှင့် မိမိတော်လှန်ခဲ့ဖူးသော နယ်၌မူ နယ်သူနယ်သားများ၏ အကျိုးကို မိမိကိုယ်တိုင် လက်တွေ့နည်းအားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ဖူးသည် ဖြစ်သောကြောင့် ရွှေဘိုနယ်ထက် မိမိ တော်လှန်ခဲ့ဖူးသော နယ်အတွက် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ပါက ထမြောက် အောင်မြင်ဖို့ သာ၍ လမ်းများသည်ဟု စဉ်းစားမိ၏။

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သားအဖနှစ်ယောက် တိုင်ပင်ကြသောအခါ သဘောမတူနိုင်ဘဲ ရှိသော်လည်း ဖခင်ကပင် လက်လျှော့၍ လူမော်၏ ဆန္ဒအတိုင်း သူပုန် ထခဲ့သော နယ်အတွက် အရွေးခံလေ၏။ လူမော်သည် ရန်ကုန်မြို့မှ ရောက်လာသော နိုင်ငံရေးသမားဆိုသူ မြို့ကြီးသား တစ်ယောက်နှင့် ၎င်းနယ်အတွက် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံလေရာ မိမိနှင့်အတူ သူပုန် ထခဲ့ဖူးသော ရဲဘော်များ အနက်မှ အထိုက်အလျောက် စကားပြောတတ်သော လူများကို ရွေးချယ်၍ မိမိအတွက် ၎င်းနယ်တစ်ဦးတွင် တရားဟောစေ၏။

၎င်းတို့ ပြောဟောရမည့် စကားများကိုလည်း လူမော်ကိုယ်တိုင် စိတ်ကူး
 ရေးသား၍ ထိုသူတို့အား အာဂုံဆောင်ထားစေ၏။ လူမော် ကိုယ်တိုင်မှာမူ
 ကျောင်းသားဘဝ ကတည်းက စကားရည်လှပွဲများတွင် ရှေ့ဆောင်အဖြစ်နှင့်
 အကြိမ်ကြိမ် ပါဝင် လေ့ကျင့်ထားခဲ့သူဖြစ်၍ အာဝဇ္ဇန်းရွှင်ရွှင်နှင့် လူမော်
 ပြောဟောသော စကားများသည် နယ်သားများ၏ နားထဲ၌ အတော်ပင်
 ပွဲကျခဲ့လေသည်။

လူမော် အရွေးခံသောနယ်မှာ တောင်သူလယ်သမား ပေါများသော
 တောနယ်ဖြစ်၍ လူမော်သည် မိမိအတွက် ပြောဟောသော ရဲဘော်များအဖို့
 စကားလုံးများ ရေးသားပေးရာတွင် တောင်သူများ ကြိုက်လုံးတွေချည်း
 ရွေးချယ် စီစဉ်ထား၍ မြို့သား အမတ်ကို ထိခိုက်စေမည့် စကားလုံးများ
 ပါရှိ၏။ သို့ရာတွင် ရွေးကောက်ပွဲဟူသည်မှာ မည်သူ့ကို ထိခိုက်၍ မည်သူ
 နှစ်နာသည် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်နိုင်ဖို့အတွက်သာ ပဓာနထား၍ ပြောကြခြင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် မည်မျှလောက် မှန်ကန်သည်၊ မည်မျှလောက် သဘာဝ
 ကျသည်ကို နားထောင်သူတို့က ဆန်းစစ်ဖို့ နားမလည်ဘဲ တစ်ပွဲတိုး သဘော
 နှင့် ပြောချင်ရာ ပြောစတမ်းဆို၍ လက်တမ်းကျိတ်ကြသော စကားပွဲမျိုး
 ဖြစ်လေသည်။

လူမော် စီစဉ်ပေးသော စကားများ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ—
 မြန်မာပြည်သည် ကောက်ပဲသီးနှံကို အားကိုး အားထားပြု၍ စီးပွား
 ရေး ထူထောင်ရသောတိုင်းပြည် ဖြစ်သောကြောင့် ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုး
 သော လူစုသည်သာလျှင် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့သူမြို့သား
 ဆိုသူများသည် တိုင်းပြည်အတွက် ဘာတစ်ခုမှ ထွက်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်
 ဘဲ တောင်သူများကို မှီခို ကပ်ရပ် စားသောက်ကြ၍ တောင်သူများ အပေါ်မှ
 အညွန့်အူသော လူစု ဖြစ်ကြောင်း၊ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်သို့ မြို့သားကို
 အမတ်အဖြစ်နှင့် ရွေးချယ် တင်မြှောက်လိုက်မည် ဆိုပါလျှင် ထိုသူသည်
 မြို့သူမြို့သား လူညွန့်အူသမားများ ကောင်းစားစေမည့် ဥပဒေမျိုးတွေကိုသာ

ပြုလုပ်၍ တောင်သူလယ်သမားများ၏ လည်ကုပ်ပေါ်မှ ခွစီးမည် ဖြစ်
 ကြောင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများအဖို့ အကျိုးရှိစေမည့် ဥပဒေမျိုးကို
 မြို့ကြီးသား ဆိုသူတို့ နားမလည်ဘဲ တောင်သူရိုးရာ ဖြစ်သော အမတ်
 သည်သာ နားလည်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့သားတွေ ဥပဒေပြုခွင့် ရခဲ့လျှင်
 မြို့ကြီးသား ကုန်သည်တွေ အကျိုးရှိအောင် စပါးဈေးကို ဖိနှိပ်ထား၍
 ၎င်းတို့ အမြတ်ကြီး စားနိုင်ဖို့ အတွက်သာ ဖန်တီးလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊
 မြို့ကြီးသား ကုန်သည်များသည် စပါးတစ်စေ့မျှလည်း မစိုက်၊ နွားဆို၍လည်း
 အထီးနှင့် အမကိုမျှ မခွဲခြားနိုင်၊ ခြေထောက်ကိုမျှလည်း ရေစိုမခံ၊ တိုက်ကြီး
 ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးများပေါ်တွင် ဒူးနှုန်းကာ ထိုင်နေကြသော်လည်း စပါးနှင့်
 ပတ်သက်၍ မြတ်စရာရှိလျှင် မြို့ကြီးသား ကုန်သည်တွေသာ မြတ်စွန်းကြ
 ကြောင်း၊ ရွံ့ထဲသို့ ဆင်း၍ ကျွဲနွားနှင့်အတူ ဖက်ပြိုင် လုပ်ကိုင်ကြရသော
 တောင်သူလယ်သမား ကျောမွဲများမှာမူ တစ်နှစ်စေ့ကုန်၍ နောင်နှစ်အတွက်
 စိုက်ပျိုးရန် မျိုးစပါးများပင် မရှိကြသဖြင့် လူရတတ်များထံမှ အတိုးနှုန်း
 ကြီးမြင့်စွာနှင့် ချေးယူကြရကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ မြို့သား ချောင်၍ တောသား
 ကျပ်တည်းရခြင်းမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြို့သားတွေကို လွှတ်တော်အမတ်
 ခန့်၍ မြို့သားတွေ အကျိုးချည်းသက်သက် စီမံခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ရာ ယခု
 မြန်မာအစိုးရ လက်ထက်၌ ရှေးနည်းအတူ မြို့သားကို အမတ် တင်မြှောက်
 ကြဦးမည် ဆိုလျှင် ရွေးချယ် တင်မြှောက်သော တောင်သူလယ်သမားထက်
 မိုက်မဲသောလူ မရှိနိုင်ကြောင်း၊ “တစ်ခါ သေဖူး ပျဉ်ဖိုး နားလည်” ဆိုသော
 စကားပုံရှိရာ ယခုမှာ တစ်ခါ၊ နှစ်ခါ၊ သုံးခါ၊ လေးခါ၊ ဆယ်ခါလည်း
 မကပါဘဲလျက် နားမလည်နိုင်ကြသေးပါက ဤမျှလောက် မိုက်မဲသော
 နယ်သူနယ်သားသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ရှိလိမ့်မည် မထင်ကြောင်း၊ ခေတ်
 ပညာတတ်မှ အမတ်လုပ်တတ်သည်ဟု အချို့က ပြောကြရာ ခေတ်ပညာ
 တတ်ရုံ သက်သက်နှင့် မပြီးဘဲ အမတ်လောင်း ဦးလူမော်ကဲ့သို့ တောင်သူ
 အမျိုးအနွယ် ဖြစ်မှသာလျှင် တောင်သူအကျိုးကို ကောင်းစွာ နားလည်၍

စေတနာကောင်းနှင့် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဦးလူမော်မှာ အစိုးရ၏ အာဏာကို တော်လှန် ဖိဆန်ခဲ့ရာ၌ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မဟုတ်ဘဲ တောင်သူလယ်သမားများ၏ နစ်နာချက်များကို မရှုရှင်နိုင်သည့် အတွက် တော်လှန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းကိုယ်တိုင်မှာ မြေပိုင်ရှင် တစ်ယောက်၏ တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်၍ လယ်စုနှင့်ပင် ခူးနှန့် စားနိုင်လောက်သော အခြေရှိသော်လည်း မိမိ တစ်ကိုယ်တည်း ဝမ်းဝါးလှ၍ တောင်သူလယ်သမားများ ပင်ပန်း ဆင်းရဲသည်ကို မကြည့်နိုင်သည့်အတွက် မိမိ တတ်နိုင်သောနည်းနှင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ သူပုန်အဖြစ်နှင့် ဆင်းရဲမြို့ငြင်စွာ နေထိုင် စားသောက်ခဲ့ရသည့် အချိန်ကာလ အတောအတွင်း ၌လည်း မိမိတို့ ရသမျှသော စပါးများကို ရောင်းချခြင်းအားဖြင့် စီးပွားမရှာဘဲ နယ်သူနယ်သားများနှင့်အတူ ဝေငှ စားသောက်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း နယ်သူနယ် သားတိုင်း အသိပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများ အကျိုးအတွက် ဆိုလျှင် အချို့လူများကဲ့သို့ ဥပဒေအတွင်းအပြင် ရွေးချယ်မနေဘဲ ဥပဒေ အပြင်ဘက်က လုပ်မှ ဖြစ်သည့်အခါ အပြင်ဘက်မှ အလုပ် လုပ်ခဲ့၍ ဥပဒေ အတွင်းသို့ ဝင်လုပ်ခွင့် ရသည့်အခါ အတွင်းမှ ဝင်လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးလူမော်မှာ တောင်သူလယ်သမား အကျိုးအတွက်ဆိုလျှင် ပန်ကာအောက်တွင် စားပွဲ ကုလားထိုင်နှင့် လုပ်ရမှ လုပ်မည်ဟု သဘော မထားဘဲ ရင်ဘတ်ကို မြေကတုတ်လုပ်၍ တောကြိုတောင်ကြား၊ ချုံကြို ချုံကြားမှာလည်း အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ မြို့သားအမတ်ဆိုလျှင် တောင်သူ လယ်သမား အကျိုးရှိစေဖို့ ကိစ္စတစ်ခုအတွက် ခြင်ထောင်မပါဘဲ ခြင်ကိုက် ခံ၍ တစ်ညခိုအိပ်ဖို့ ခဲယဉ်းလိမ့်မည်ဖြစ်ရာ ဦးလူမော်မူကား ယင်လောက်၊ ခြင်လောက် မဆိုထားဘိ၊ ဆင်ကျား မရွေး၊ မြွေပွေး မြွေဟောက် မကြောက် အခေါက်ခေါက် အခါခါ စွန့်စား ဆောင်ရွက်ဖို့ အသင့်ရှိကြောင်း.... အစ ရှိသော အဓိပ္ပာယ်များဖြင့် ရေးသား ပါရှိလေသည်။

လူမော်ကိုယ်တိုင် ဟောပြောသော အခါများတွင်လည်း နားထောင်

သော ပရိသတ်များအနက်တွင် မိမိ၏ တပည့်များကို ဤနေရာ ထိုနေရာ စသည်ဖြင့် အနှံ့အပြား လွှတ်ထား၍ မေးခွန်း ပုစ္ဆာများကို သံပြိုင် ဖြေဆိုဖို့ သင်ကြားထား၏။ လူမော်က မေးခွန်းထုတ်သည့် အခါတိုင်း တပည့်များက ပရိသတ်အလယ်မှ သံပြိုင် ဖြေဆိုကြလေရာ အတန်ကြာလတ်သော် တပည့် မဟုတ်သော ပရိသတ်များကပင် ရောယောင် ဖြေဆိုကြလေတော့သည်။ မေးခွန်း ပုစ္ဆာများနှင့် အဖြေများမှာ ဤသို့ပေတည်း။

- ‘တိုင်းပြည်မှာ အရေးကြီးဆုံး လူများဟာ ဘယ်သူတွေလဲ’
- ‘လယ်သမား ခင်ဗျ’
- ‘တိုင်းသူပြည်သားကို ဘယ်သူက ထမင်းကျွေးထားသလဲ’
- ‘လယ်သမား ခင်ဗျ’
- ‘လယ်သမားတွေ လယ် မလုပ်ကြရင် တစ်ပြည်လုံး ဘယ်လိုဖြစ်ကြမလဲ’
- ‘ငတ်ကုန်မယ် ခင်ဗျ’
- ‘တိုင်းပြည်မှာ ပင်ပန်းတော့ ဘယ်သူတွေ ပင်ပန်းသလဲ’
- ‘လယ်သမားတွေ ခင်ဗျ’
- ‘ကောင်းစားတော့ ဘယ်သူတွေ ကောင်းစားသလဲ’
- ‘မြို့ကြီးသားတွေ ခင်ဗျ’
- ‘ရွံ့ထဲကို ဘယ်သူ နှိုက်ရသလဲ’
- ‘လယ်သမား ခင်ဗျ’
- ‘ကျွဲ နွားနဲ့ ဖက်ရုန်းတာ ဘယ်သူလဲ’
- ‘လယ်သမား ခင်ဗျ’
- ‘တိုက်ကြီးနဲ့ နေနိုင်တာ ဘယ်သူတွေလဲ’
- ‘မြို့က ကုန်သည်တွေ ခင်ဗျ’
- ‘မော်တော်ကားစီးတော့ ဘယ်သူတွေလဲ’
- ‘မြို့က ကုန်သည်တွေ ခင်ဗျ’

ဤနေရာတွင် ပရိသတ်အထဲမှ 'အရာရှိတွေ ခင်ဗျ' ဟု ပြောသူ ပြော၍ 'နိုင်ငံခြားသားတွေ ခင်ဗျ' ဟု ပြောသူက ပြော၏။ ထိုအခါ လူမော်က-

'အရာရှိတွေလည်း ဟုတ်တယ်၊ သို့သော် သူတို့ လခတွေ လျော့ပစ်ရမယ်။ လာဘ်စားတဲ့ အရာရှိတွေ ဖြုတ်ပစ်နိုင်အောင် ဥပဒေ လုပ်ပေးရမယ်။ နိုင်ငံခြားသား ဆိုတာကတော့ ကုန်သည်တွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား'

'ဟုတ်ပါတယ်၊ ကုန်သည်တွေပါ'

'တောင်သူ ဆင်းရဲပြီး ကုန်သည် ချမ်းသာတာဟာ ဘာကြောင့်လဲ'

'ဥပဒေ မကောင်းလို့ ခင်ဗျ'

'ဘယ်လို ဥပဒေမျိုး လုပ်ပေးရမလဲ'

'လယ်သမားတွေ ချောင်ချီအောင် ဥပဒေ လုပ်ပေးရမယ်'

'ဒီလို ဥပဒေမျိုးကို ဘယ်သူတွေမှ လုပ်နိုင်သလဲ'

'တောင်သူအကျိုးကို နားလည်တဲ့ အမတ်မှ လုပ်နိုင်တယ် ခင်ဗျ'

'မြို့ကြီးသား အမတ်ဖြစ်လျှင် ဘယ်လို လုပ်လိမ့်မလဲ'

'မြို့သား ကုန်သည်တွေ ချမ်းသာအောင် လုပ်မယ် ခင်ဗျ'

'ကုန်သည်တွေက ဘာများ ထွက်အောင် လုပ်နိုင်သလဲ'

'ဘာမှ ထွက်အောင် မလုပ်နိုင်ဘူး ခင်ဗျ'

'သူတို့က ဘာလုပ်ကြသလဲ'

'စပါး ဈေးချောင်ချောင်ဝယ်ပြီး အမြတ်ကြီး တင်ရောင်းတယ်

ခင်ဗျ'

'စက်ပိုင်တွေကကော ဘာများ လုပ်သလဲ'

'ဒီလိုပဲ ခင်ဗျ'

'စပါးကို ဆန်ဖြစ်အောင် မကြိတ်ဘူးလား'

'ကြိတ်တယ် ခင်ဗျ'

'သူကိုယ်တိုင် ကြိတ်သလား'

'မကြိတ်ဘူး ခင်ဗျ'

'ဘယ်သူတွေ ကြိတ်ရသလဲ'

'ကူလီတွေ ကြိတ်ရတယ် ခင်ဗျ'

'တောင်သူတွေ စုပေါင်းပြီး ဆန်စက် တည်ထောင်လျှင် မကောင်းဘူးလား'

'ကောင်းတယ် ခင်ဗျ'

'စပါး ဈေးကောင်းကောင်းရလျှင် တောင်သူတွေ စုပေါင်းပြီး စက်မတည်နိုင်ပေဘူးလား'

'တည်နိုင်တယ် ခင်ဗျ'

'ချက်ချင်း မတည်နိုင်လျှင် အစိုးရက စပါးအတွက် ငွေထုတ်ချေးလျှင် မဖြစ်နိုင်ပေဘူးလား'

'ဖြစ်နိုင်တယ် ခင်ဗျ'

'ဒီဥပဒေမျိုးကို ဘယ်သူ လုပ်ပေးနိုင်သလဲ'

'လယ်သမား အမတ်ကမှ လုပ်ပေးနိုင်မယ် ခင်ဗျ'

'မြို့သား အမတ်က လုပ်မပေးဘူးလား'

'မလုပ်ပေးဘူး ခင်ဗျ'

'ဘာကြောင့်လဲ'

'သူတို့ မြို့သားတွေ ငတ်ကုန်မှာ စိုးလို့ ခင်ဗျ'

'နိုင်ငံခြားသားတွေ မော်တော်ကား စီးတာ ကြည့်နိုင်သလား'

'မကြည့်နိုင်ဘူး ခင်ဗျ'

'သူတို့က ဘယ်ကငွေနဲ့ စီးနိုင်သလဲ'

'ကျွန်တော်တို့ အပေါ်က အမြတ်တွေနဲ့ ဝယ်စီးတယ် ခင်ဗျ'

'ဘယ်လို မြတ်ကြသလဲ'

'စပါးအပေါ်က မြတ်တယ်၊ သွင်းကုန် အပေါ်ကလည်း မြတ်

ကြတယ်'

‘သွင်းကုန်တွေကို နိုင်ငံခြားသားတွေ မသွင်းစေဘဲ လယ်သမား အသင်းတွေက သွင်းရလျှင် မကောင်းဘူးလား’

‘ကောင်းတယ် ခင်ဗျ’

‘ငွေရင်း ဘယ်က ရမလဲ’

‘စုကြမယ် ခင်ဗျ’

‘လယ်သမားတိုင်း ငွေစုပြီး သမဝါယမ အသင်းတွေ ထောင်လျှင် မကောင်းဘူးလား’

‘ကောင်းတယ် ခင်ဗျ’

‘လယ်သမားတစ်ယောက် ငွေ ၁၀၀ ကျပ် ထည့်နိုင်လျှင် ကုမ္ပဏီကြီး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘ဖြစ်နိုင်တယ် ခင်ဗျ’

‘ဒီအလုပ်တွေကို ဘယ်သူက စီမံပေးနိုင်မလဲ’

‘ဥပဒေပြု အမတ်တွေက စီမံပေးနိုင်တယ် ခင်ဗျ’

‘တောင်သူအပေါ်က နိုင်ငံခြားသားတွေ ခေါင်းပုံမဖြတ်ရလျှင် တောင်သူတွေ ဘယ်လို ဖြစ်လာမလဲ’

‘ချောင်ချိလာမယ်၊ ချမ်းသာလာကြမယ် ခင်ဗျ’

‘တောင်သူတွေ ချောင်ချိစေချင်လျှင် ဘယ်သူ့ကို အမတ် ရွေးမလဲ’

‘တောင်သူရိုးရာကို အမတ် ရွေးရမယ် ခင်ဗျ’

‘ဒီနယ်မှာ တောင်သူရိုးရာ အမတ်လောင်း ဘယ်သူလဲ’

‘ဦးလူမော် ခင်ဗျ’

‘ဦးလူမော်ကို သဘောတူကြသလား’

‘တူကြပါတယ် ခင်ဗျား’

တရားဟောပွဲများ၌ ဤသို့သော အမေးအဖြေများ သွင်းညှပ်ကာ စီစဉ်ထားရာ တရားနာဖို့ သဘောမထားဘဲ အပျင်းပြေ လာရောက် ကြည့်ရှု ကြသော လူများပင်လျှင် အလွန်ပွဲကျလျက် ရုတ်တရက် မပြန်နိုင်ဘဲ နားစွဲနေ

ကြလေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနေ့၌ မြို့သားအမတ်သည် မဲဆန္ဒရုံသို့ မဲဆန္ဒရှင် များကို လှည်းများနှင့် တင်၍ ခေါ်ငင်ကြပါသော်လည်း နယ်သားများသည် ထိုအမတ်လောင်း၏ လှည်းကို စီးကြ၍ လူမော်ကို မဲပေးကြလေရကား။ လူမော်မှာ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရုံ သာမက မြို့သား အမတ်လောင်း မှာ လိုအပ်သော မဲအရေအတွက်ပင် မရသည်နှင့် အာမခံငွေပင် ဆုံးရှုံးရလေ တော့သည်။ သို့ဖြစ်ရကား လူမော်မှာ ကလေကဝ နေရသော သူပုန်အဖြစ်မှ အမတ်ဘဝသို့ ရောက်လာခဲ့လေပြီ။

အခန်း ၁၅

ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးစီး၍ ပထမအကြိမ် လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ကျင်းပ သဖြင့် တစ်ပြည်လုံးရှိ အမတ်များသည် ရန်ကုန်သို့ လာရောက် တွေ့ဆုံကြရာ တွင် အစိုးရ ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် စီမံကြ၏။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့် ပါတီကမျှ အစိုးရ ဖွဲ့စည်းလောက်အောင် အပြတ်အသတ် အနိုင်မရဘဲရှိသည် နှင့် အမတ်များသည် ညွှန်ပေါင်း (ကိုလီရှင်း) အစိုးရ ဖွဲ့စည်းဖို့ စိုင်းပြင်းကြ ၏။ လူမော်မှာ ရဲဘော်အမတ် အနေဖြင့် ဝင်ရောက် အရွေးခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်း၏ ပါတီမှ ဝန်ကြီးသုံးဦး ခန့်ထားရန် သဘောတူညီကြသော်လည်း ပထမ၌ လျာထားသော ဝန်ကြီးသုံးဦး အနက်တွင် လူမော် မပါဝင်ချေ။ သို့ရာတွင် ပါတီ အစည်းအဝေးခေါ်၍ လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲကြ သော အခါ၌ စကားအရာတွင် အလွန်တရာ လိမ္မာကျွမ်းကျင်၍ ဖြန်းဖြန်းကွဲ ပြောတတ်သော လူမော်မှာ နေရာတကာတွင် သူ မပါဘဲ မပြီးသကဲ့သို့ လူတွင်ကျယ် တစ်ယောက် ဖြစ်နေလေရကား ရဲဘော် အမတ်တိုင်းက ‘ကိုလူမော်’ ‘ဦးလူမော်’ ‘မောင်လူမော်’ စသည်ဖြင့် နှုတ်ဖျားတွင် သီးနေကြ ရလေတော့သည်။ အပြိုင်အဆိုင် ပြောဖို့လည်း မကြောက်၊ မတတ်သာလျှင် လူချင်းယှဉ်၍ ထိုးသတ်ဖို့ပင် အသင့်ရှိနေသော လူမော်မှာ ပါတီ အစည်း

အဝေး သုံးလေးကြိမ် ခေါ်မိသော အခါတွင် ဤအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး၊ ထိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၎င်းအဖွဲ့၏ ကော်မတီ စသည်ဖြင့် တင်မြောက်ခြင်း ခံနေရသည် ဖြစ်၍ နောက်ဆုံးတွင် ရဲဘော်ဝန်ကြီး သုံးနေရာအနက် တစ်နေရာကို လူမော်အတွက် ရည်မှန်းကြရလေ၏။

အချို့ ရဲဘော်များသည် တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် ခေတ်ပညာ၌ လေးငါးခြောက်တန်းမျှသာ တတ်ကြ၏။ အချို့လည်း ခေတ်ပညာတတ်ပါလျက် စွန့်စွန့်စားစား နင်လား ငါလား ဆောင်ရွက်ဖူးခြင်း မရှိချေ။ အနည်းငယ်မျှတို့မှာ ခေတ်ပညာလည်း တတ်၊ စွန့်စားသော အလုပ်မျိုးလည်း လုပ်ခဲ့ဖူး၏။ သို့ရာတွင် ပြောရေးဆိုစ မရှိလှချေ။ လူမော်မူကား ခေတ်ပညာတွင် ဘီအေ မအောင်ရုံ တမည် ရှိ၍ စကားရည်လှပွဲများတွင် ဗိုလ်ဆွဲခဲ့သည်ပြင်၊ စွန့်စားခြင်း အလုပ်တွင်လည်း ကံကောင်း၍ ကြိုးစင် မတက်ခဲ့ရသူ ဖြစ်သောကြောင့် သတ္တိ ဗျတ္တိပါ စုံလင်လေရကား၊ ရဲဘော်များ ပါတီတွင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်လာ၍ (၁) နံပါတ်နေရာ၌ ထိုင်ရလေတော့သည်။ လွတ်တော် အစည်းအဝေးများ၌ အတိုက်အခံရိုဏ်းက အစိုးရအဖွဲ့ကို ပုတ်ခတ် စွပ်စွဲသည့်အခါ လူမော် ဖြေရှင်းမှ ပွဲလည်း ကျ၍ လိပ်ပတ်လည်သွားပေတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌ လူမော်သည် မိမိ၏ ပါတီ၌သာမက လွတ်တော်တစ်ခုလုံးတွင် “ပဲခူးဆား” လူတွင်ကျယ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီးလျှင် နန်းရင်းဝန် ရာထူးကိုပင် မျှော်မှန်းနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ခဲ့၏။ သို့သော် လူမော်၏ လက်ရှိ ရာထူးမှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် နယ်စပ် အရေး မငြိမ်းအေးဘဲ ရှိနေသည်နှင့် အရေးကြီးသော ဌာနကိုင် ဝန်ကြီးများနှင့် ရေကြောင်း၊ လေကြောင်းနှင့် ကြည်းတပ် လေတပ်ဘက်မှ အရာရှိကြီးများ၏ အစည်းအဝေးတစ်ခု ခေါ်ယူ ကျင်းပကြ၏။ ၎င်း အစည်းအဝေးတွင် နန်းရင်းဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်တို့အပြင် စစ်ဘက်မှ အရာရှိကြီး

များလည်း တက်ရောက်ကြရာ နန်းရင်းဝန်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဦးလူမော်က အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်နှင့် ဆောင်ရွက်ကြ၏။ စစ်ဌာနဘက်မှလည်း အထက်ဆုံး အရာရှိ သုံးယောက်စီ တက်ရောက်ကြရလေရာ၊ ကြည်းတပ်ဘက်မှ အရာရှိ သုံးယောက်အနက်တွင် ဗိုလ်သာမြတ်မှာ တတိယ အရာရှိအဖြစ်နှင့် လိုက်ပါရလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗိုလ်သာမြတ်မှာ ကြည်းတပ် အရာရှိများ အနက်တွင် တတိယ အရာရှိမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် (၁) နံပါတ်ဖြစ်သူ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ပင်လျှင် လူမော်၏ အမိန့်ကို နာယူရမည့်သူ ဖြစ်လေရာ ၎င်းအပေါ်၌ အမိန့်ပေးနိုင်သော စစ်ဗိုလ်ချုပ်သည်ပင်လျှင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးလူမော်၏ အမိန့်ကို နာခံရမည် ဖြစ်သောကြောင့် လူမော်သည် သာမြတ်ထက် အဆင့်အတန်း အတော်မြင့်လျက် ရှိ၏။ လူမော်က စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကို ခိုင်းစေနိုင်၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်က သာမြတ်ကို တစ်ဆင့် ခိုင်းစေရဦးမည် ဖြစ်လေသည်။

အစည်းအဝေး၌ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် မျက်နှာချင်း ဆုံမိကြလေရာ သာမြတ်သည် လူမော် ကာကွယ်ရေးဝန် ဖြစ်သည်ဟု ကြားသိရကတည်းက လူမော်နှင့် မဆုံစည်းမိစေရန် ကြိုးစားခဲ့၏။ ယခုမှာမူ အလွန်အရေးကြီးသော နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး အစည်းအဝေး ဖြစ်၍ တိမ်းရှောင်ရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် ပထမအကြိမ် မျက်နှာချင်းဆိုင်ကြရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ပထမ၌ သာမြတ်သည် တစ်သက်ပတ်လုံး ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုလုပ်လာခဲ့သော လူမော်ကို မျက်လုံးချင်း မဆိုင်မိစေဘဲ သာမန် သူတစ်ပါး တစ်ယောက်၏ အမူအရာမျိုးဖြင့် ပြုမူမည်ဟု စိတ်ကူးမိ၏။ သို့သော် ဤသို့ ပြုမူချေကသဘောထား သေးနပ်ရာ ကျမည်ဟု စဉ်းစားမိသည်နှင့် လူမော်၏ အမူအရာကို အကဲခတ်ပြီးမှ “မီးစင်ကြည့်” က မည်ဟု အကြံပြုထားလေသည်။

လူမော်ကမူ ဗိုလ်သာမြတ် ဝင်လာသည်ကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုင်ရာမှ ထ ကာ အူယားဖားယား နှုတ်ခွန်းဆက်သပြီးလျှင် မိမိနှင့် တစ်ရွာတည်းသား ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း ဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် အခြား

ဝန်ကြီးများနှင့် အရာရှိများအား ပြောပြလေရာ၊ သာမြတ်မှာ တစ်ဖက်က ဤကဲ့သို့ လောကဝတ် ပျူငှာ ပြုမူသော အခါတွင် မိမိက အောက်သိုးသိုး လုပ်နေ၍ မလျော်ကြောင်း သိသည်နှင့် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ဝန်ကြီး ဖြစ်ခြင်းအတွက် အလွန်တရာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိပါကြောင်းနှင့် ပြန်ပြော ရလေသည်။ လူမော်သည် သာမြတ်နှင့် တစ်သက်ပတ်လုံး ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင် ဖြစ်ခဲ့၍ ယခုအခါ၌ မိမိကသာ အရေးသာလျက် ရှိသည့်အတွက် ဝမ်းထဲတွင် အလွန်ကြည်နူး နှစ်သိမ့်စေကာမူလည်း အမူအရာအားဖြင့်မူကား အနည်း ငယ်မျှ ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြခြင်း မရှိချေ။ ပထမ၌ သာမြတ်သည်ပင်လျှင် လူမော်၏ စိတ်နေသဘောထားနှင့် ပတ်သက်၍ အထင်အမြင် မှားလျက် ဂျင်းတဲလ်မင်း (Gentleman) ဝိသပါပေသည်ဟု ချီးကျူးမိ၏။

အစည်းအဝေး၌ ဆွေးနွေးကြသော အခါတွင်လည်း ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်သော လူမော်သည် ၎င်း၏ ဌာနနှင့် တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်သော နယ်စပ် ကာကွယ်ရေးကိစ္စ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဝန်ကြီးချုပ်မှ တစ်ပါး အများဆုံး တာဝန်ယူ၍ စကားပြောရသူ ဖြစ်လေရာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်၏ အကြံဉာဏ်ကို အများဆုံး တောင်းယူရမည့်အစား တတိယ အရာရှိမျှသာ ဖြစ်သော သာမြတ်ကို ပိုမို အလေးပြုဟန်နှင့် ၎င်း၏ မျက်နှာကို မျက်မှန်း တန်းကာ အကြံဉာဏ်တောင်းလျက် ရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ် ကိုယ်တိုင် အနည်းငယ် မကျေနပ်သော အမူအရာမျိုး ဖော်ပြသည်ကို သာမြတ် မြင်ရ၍ အားနာမိ၏။ သို့သော် လူမော်ကမူ စစ်ဗိုလ်ချုပ် တစ် ယောက်လုံးကိုပင် လက်အောက်ခြေသား တစ်ယောက်အနေဖြင့် သဘော ထားဟန်နှင့် အမှတ်မဲ့ နေခဲ့လေသည်။

၎င်း အစည်းအဝေး၌ လူမော်က နယ်စပ်သို့ စစ်သား မည်မျှ စေလွှတ် ရန် လိုပါသနည်းဟု ဗိုလ်ချုပ်အား မေးလိုက်ရာ ဗိုလ်ချုပ်က 'ကိုသာမြတ်ကို မေးပါတော့ခင်ဗျား' ဟု ပြန်ပြောလိုက်သည်တွင်မှ လူမော်က မိမိမှားကြောင်း သတိရ၍ 'စိတ်မရှိပါနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့က တစ်ရွာသားတည်း

ဖြစ်လို့မို့ ပထမအကြိမ် တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် အင်မတန် ဝမ်းမြောက် ပြီး သူ့ကိုချည်း သတိရနေမိတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကို မလေးစား လို့ မဟုတ်ရပါဘူး ခင်ဗျား' ဟု ကျေနပ်လောက်အောင် တောင်းပန်ရလေ သည်။

အစည်းအဝေး ပြီးစီးသောအခါ၌ ဝန်ကြီးများနှင့် အရာရှိကြီးများ သည် ဝန်ကြီးချုပ်၏ အခန်းမှ ထွက်လာကြလေရာ လူမော်သည် သာမြတ်၏ ပခုံးကို ဖက်လျက် မိမိ၏ ရုံးခန်းသို့ ခေါ်သွားပြီးလျှင် ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ် များနှင့် ပတ်သက်၍ ရောက်တတ်ရာရာ ပြောဆိုကြ၏။

ရွာ၌ ရှိကြသော သူ့မိဘ ကိုယ့်မိဘ၊ သူ့ဆွေမျိုး ကိုယ့်ဆွေမျိုးမှ စ၍ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အပြန်အလှန် မေးမြန်း ဖြေဆိုကြပြီး နောက် လူမော်က-

- မော်။ ။ 'ဒါထက် မသက်နဲ့တစ်ယောက် တွေ့သေးလား သူငယ်ချင်း'
- မြတ်။ ။ 'မတွေ့ဘူးဗျာ၊ ကျုပ်လည်း ရွာရောက်တိုင်း ရွှေဘိုရောက်တိုင်း စုံစမ်းတာပဲ'
- မော်။ ။ 'မန္တလေး ရောက်နေတယ်လို့ ကြားတယ်ဗျ'
- မြတ်။ ။ 'ကျုပ်လည်း ဒီလို ကြားတာပဲ၊ မန္တလေးမှာတောင် ကျုပ် လိုက်ရှာသေးတယ်၊ မတွေ့ပေါင်ဗျာ'
- မော်။ ။ 'ကျုပ် ကြားတော့ မင်္ဂလာဈေးနားမှာလို့ ကြားတယ်၊ တစ်နေ့ က မန္တလေးရောက်ပေမဲ့ မအားတာနဲ့ လိုက်မရှာနိုင်ခဲ့ပါဘူးဗျာ'
- မြတ်။ ။ 'ကျုပ်ကတော့ ရောက်တိုင်း မေးကြည့်တာပဲ၊ သဲလွန်စကို မပေါ်ဘူး'
- မော်။ ။ 'အိမ်ထောင်များ ကျနေရော့လားဗျ'
- မြတ်။ ။ 'ကျမယ်ဆိုလည်း ကျလောက်ပြီပေါ့ဗျာ၊ ငယ်ကြတော့တာမှ မဟုတ်ဘဲကိုး၊ ခင်ဗျားကော ဘယ်နှယ်လဲ၊ သားမယား မရှိ သေးဘူးလား'

မော်။ ။ ‘မရှိသေးပေါင်ဗျာ၊ စပ်ကြ ဟပ်ကြတာတွေတော့ ပေါပါရဲ့၊ သို့သော် တကယ် စဉ်းစားလိုက်တော့ မဟန်ဘူးဗျာ၊ မေတ္တာရှိမှ အိမ်ထောင်ပြုလို့ ကောင်းတာကိုး၊ ငွေတို့ ဂုဏ်တို့ ကြည့်နေလို့ အလကား ပါဗျာ’

မြတ်။ ။ ‘ယူရင်လည်း မြန်မြန် ယူလေဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ နိုင်ငံရေးဆိုတာ သာသနာတော်ပိုင် ပြောတာမျိုးလို ငှက်ခါးပျံသလို နိမ့်ချည် မြင့်ချည် ဖြစ်တတ်တဲ့ သဘာဝ ရှိလေတော့ ယခုလို ဝန်ကြီးတို့ ဘာတို့ ဖြစ်ရတဲ့ အခိုက်မှာ အမြင့်ဆုံးဆိုတဲ့ ပန်းကို လှမ်းခူးနိုင်တာပေါ့ဗျာ’

မော်။ ။ ‘ဟား ဟား ဟား ဟား ဟုတ်ပါပေဗျာ၊ တယ် နေရာကျ။ သို့သော် ကျုပ်အဖို့ကတော့ ခင်ဗျား ပြောသလို မဖြစ်တန် ကောင်းပါဘူးဗျာ။ ဘယ်အခါမဆို ပစ်တိုင်းထောင်ရုပ် ပြောသလိုမျိုး ဘယ်လို ပစ်ချလိုက် ချလိုက် ထောင်လျက် ထောင်လျက်ပဲ နေရမှာပေါ့ဗျာ’

မြတ်။ ။ ‘ခင်ဗျားက သဘာဝကို လွန်ဆန်အောင် ကျင့်ကြံနိုင်ရင် တော် ပေတာပါဗျာ။ ကျုပ်တို့တော့ အင်္ဂလန်ပြည်တို့ အမေရိကန် ပြည်တို့ အစရှိတဲ့ ခေတ် ဒီမိုကရေစီ တိုင်းပြည်တွေ ကြည့်ပြောရတာကိုး။ ဒီပြင်လူ မကြည့်ပါနဲ့၊ အင်္ဂလန်ပြည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို နိုင်အောင် စီမံခဲ့တဲ့ ချာချီကို ကြည့်ပါလား၊ စစ်ပြီးတော့ ပြုတ်ကျတယ် မဟုတ်ဘူး လား’

မော်။ ။ ‘မှန်ပါတယ်၊ နန်းရင်းဝန် အဖြစ်ကတော့ ပြုတ်ကျပါတယ်၊ သို့သော် အတိုက်အခံဘက်မှာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်နေသေးတယ် မဟုတ်လား။ ကျုပ်လည်း ဒီလို ဖြစ်စေရမှာပေါ့ဗျာ။ ကုလား ထိုင်ပေါ်က မဆင်းဘဲ နေရတဲ့နည်းလို့တော့ ဘယ်မှာ ရှိမလဲ။ သို့သော် ကျုပ်တို့ကတော့ ခွေးဖြစ်ရတောင် ခွေးဘီလူးတို့၊ ဘွတ်ခွေးတို့ ဖြစ်စေရ မပေါ့ဗျာ။ မြင်းဖြစ်လည်း ခုံးမြင်းထဲကပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘ဟား ဟား ဟား ဟုတ်ပေတယ်ဗျို့၊ ခင်ဗျားအကြံလည်း တယ်မရိုင်းလှဘူး။ ဒီအတိုင်း အောင်မြင်ပါစေ သူငယ်ချင်း’

မော်။ ။ ‘ကုသိုလ် အကုသိုလ်က ဆိုတာတော့ ရှိပေတယ်ပေါ့လေ၊ သို့သော် အမြော်အမြင်နဲ့ အစီအစဉ် လုပ်ထားရင်တော့ ခုနင်က ပြောသလို ပြုတ်ချင်တဲ့နေ့ ပြုတ်၊ ကျချင်တဲ့နေ့ ကျ၊ ခေါင်းဆောင် ခေါင်းဆောင်ပဲ ဖြစ်ရမယ်ပေါ့ဗျာ’

မြတ်။ ။ ‘ဖြစ်နိုင်တယ် ထားပါဦးဗျာ၊ အမတ်သက်တမ်းက ၅ နှစ်ဆို မဟုတ်လား၊ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ရှုံးတော့ ဘယ်နှယ်လုပ်မတုံး’

မော်။ ။ ‘ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုတာကတော့ အစီအစဉ်သာ လိုရင်းပါဗျာ၊ လူကြီးအဖြစ်နဲ့ အလုပ်လုပ်စဉ်က ပြစ်မှုထင်ရှားတယ် ဆိုပြီး ရုံးတော်က ထောင်ဒဏ် အပြစ်ပေးထားတဲ့ လူကြီးတွေတောင် နောက်တစ်ချိ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အရွေးခံကြရသေးတယ် မဟုတ်လားဗျာ။ မဲဆန္ဒရှင်တွေက တကယ် နားလည်ကြသေးတာ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ အသိုင်းအဝိုင်း ကောင်း ရင် နိုင်နိုင်တာပဲဗျာ’

မြတ်။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ခင်ဗျား ပြောတာလည်း မရိုင်းပါဘူး၊ လက်တွေ့ပေ ပဲကိုး။ သို့သော် ကျုပ်တို့တော့ မလုပ်တတ်ဘူးဗျာ၊ ရိုးရိုးပဲ’

မော်။ ။ ‘ခင်ဗျား အဖို့တော့ ဟုတ်မှာပေါ့၊ ခင်ဗျားကတော့ နိုင်ငံရေး သမား မဆိုထားနဲ့၊ အစိုးရအမှုထမ်း အလုပ်မှာတောင် ကြာ ရှည် ခံနိုင်မှ ခံမယ် ထင်တယ်၊ တော်တော်ကြာ နတ်ထွက်တယ် ကြားရ မလား မဆိုနိုင်ဘူး’

မြတ်။ ။ ‘ပြောတတ်ဘူးဗျို့၊ ဟုတ်ချင် ဟုတ်မှာပဲ၊ ကိုင်း တော်တော် ကြာသွားပြီ၊ ကျုပ် သွားလိုက်ပါဦးမယ်’

မော်။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့ဗျာ၊ အကြောင်းရှိရင် ပြောဗျို့နော်၊ ကျုပ်တို့ တစ်ရွာ တည်း သားချင်းတွေပဲဗျာ၊ ကူညီရတာပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဗျာ....’

ခင်လေးဆွေနှင့် မသက်နံ့ သားအမိတို့သည် မန္တလေးမြို့ ဟော်ကုန်းရပ်၌ အိမ်ဆိုင်ကလေး ဖွင့်၍ နေထိုင် စားသောက်ကြစဉ် အလျဉ်မိရုံမျှ ရှိသော်လည်း အရပ်သူ အရပ်သားများနှင့် အနည်းငယ် အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်လာကြသောအခါမှ စ၍ အကြွေး မပေးဘဲ မဖြစ်နိုင်သော အခြေသို့ ရောက်လာသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဈေးသည်တို့ဘာဝ အဆုံးအရှုံး ရှိလာလေတော့သည်။ မျက်နှာစိမ်းစဉ်က လက်ငင်းရမ ရောင်းမည်ဆို၍ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း မျက်နှာနာလာကြသော အခါတွင် လုပ်စား ကိုင်စားများက 'ညနေမှ ယူပါ ဒေါ်ခင်ဆွေ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စာရေးစာချီ စသော လခစားများက 'လခထုတ်မှ ယူပါ ဒေါ်ခင်ဆွေ' ဟူ၍လည်းကောင်း နေ့ဆိုင်၊ ရက်ဆိုင်၊ လဆိုင်၊ ပေးဖို့ တောင်းပန်ကြလေတော့သည်။ ခင်လေးဆွေမှာ ၅ ကျပ်၊ ၁၀ ကျပ် မဆိုထားဘိ။ ၃၀၀ ကျပ်၊ ၄၀၀ ကျပ် မျှပင် အရေး မလုပ်ခဲ့သော မိန်းမ တစ်ယောက် ဖြစ်ရကား မသက်နံ့က အကြွေး မပေးဖို့ တောင်းပန်သော်လည်း မသက်နံ့ ဈေးသွားဝယ်သည့် အခိုက်တွင် တစ်ဦး နှစ်ဦးမှ ငှ ဦး ၁၀ ဦးအထိ အကြွေးကျ ကုန်ခဲ့လေပြီ။ ဤနည်းဖြင့် တရွေ့ရွေ့ တက်သွားရာတွင် နောက်ဆုံး၌ လက်ငင်းဝယ်သူ နည်းပါး၍ အကြွေးသမားချည်း ဖြစ်ကုန်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအခါတွင် ဈေးဝယ်များသည် လက်ငင်းစနစ်မှ "အဟောင်းပေး အသစ်ယူ" စနစ်သို့ ရောက်ကုန်ကြလေသည်။

ဤအတောအတွင်း နေ့တွက် မှန်မှန် မရသော ကူလီနှင့် ဆိုက်ကား သမားများ၊ အလုပ်ပြုတ်သော စာရေးများလည်း ပေါ်လာကြသေး၏။ ထိုသူတို့သည် တစ်ရက်အတွက် အကြွေးယူရာမှ ၂ ရက်၊ ၃ ရက် လည်းကောင်း၊ လခထုတ်လျှင် ပေးမည်ဆို၍ တစ်လခအတွက် အကြွေးယူသော လခစားသမားများက နှစ်လ၊ သုံးလ ထားဖို့ တောင်းပန်ကြခြင်း လည်းကောင်း စသည်ဖြင့် မြတ်သလောက်မျှမက အကြွေးထဲသို့ မြုပ်ကုန်ခဲ့လေပြီ။

အချို့သော ကူလီများနှင့် လခစားများသည် "အဟောင်းပေး အသစ်ယူ" စနစ်အတိုင်း အကြွေးယူနေကြရာမှ အသုံးအစွဲ များသဖြင့် ပေးရန်ရှိသော အကြွေးက လခထက် များနေသောအခါ အခြားသော မြီရှင်များကိုသာ ပေးဆပ်ကြ၍ သဘောကောင်းသော ခင်လေးဆွေတို့ သားအမိကိုမူကား နောက်တစ်လမှ ယူပါရန် တောင်းပန်ကြ၏။ ငွေ မလည်ပတ်သောကြောင့် တောင်းပန်စကားဖြင့် အသနားခံပါသော်လည်း 'ကျုပ်တို့ အပေါ်က အကြာကြီး မြတ်လာကြတာကပဲ' ဆို၍ ဇွတ်ပေနေကြ၏။ အချို့မှာလည်း လခထုတ်သောအချိန်တွင် အဟောင်းဆပ်၍ အသစ်ယူရမည် ဖြစ်ပါလျက် အဟောင်းကို မဆပ်နိုင်သည့်အတွက် အခြားသော ဆိုင်များတွင် အကြွေးအသစ် ယူကြလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုလူများ အပေါ်တွင် အကြွေးဆုံးရှုံးသမက ဖောက်သည်ပါ ပျက်သွားတော့သည် ဖြစ်သောကြောင့် နောင်အဖို့၌ မြတ်ရမည့် အတွက်ကလေးပါ ပြုတ်သွားလေတော့သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် တတိတိနှင့် လုံးပါး ပါးလိုက်ခဲ့ရာတွင် မသက်နံ့တို့မှာ ရောက်ခါစ၌ အထိုက်အလျောက် ကြီးပွားလာရာမှ ဆိုင်ကလေးပင် ပြုတ်လုမတတ် ငွေကျပ်လာခဲ့လေပြီ။ ဤတွင် မသက်နံ့သည် ခေတ်ပညာတတ် ဖြစ်သည့်အလျောက် အကြံတစ်ခု ရ၍ လက်ရေးတို ကျောင်းသို့ တက်ပြီးလျှင် နေ့ရော ည၌ပါ ကြိုးစား လေ့ကျင့်သည်နှင့် မကြာမီအတွင်း လက်ရေးတို စာရေးမ လုပ်နိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ကံအားလျော်စွာ သူဌေးတိုက် တစ်တိုက်၌ အလုပ် လစ်လပ်၍ လျှောက်ထားသောအခါ ရုပ်ရည် သန့်ပြန့်၍ သွက်လက် ချက်ချာသော မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အတိုင်း သူဌေးက မျက်စိကျ၍ ရွေးချယ် ခန့်ထားခြင်း ခံရလေသည်။

၎င်းအလုပ်တွင် တစ်နှစ်ခန့် လုပ်မိလတ်သော သတင်းစာ တစ်စောင်၌ လက်ရေးတို စာရေးမတစ်ယောက် အလိုရှိသည် ဆိုသော ကြော်ငြာကို တွေ့ရ၏။ လခမှာ လက်ရှိ လခထက် ကောင်းသော်လည်း ရန်ကုန်မြို့

ကာကွယ်ရေးဌာန ဝန်ကြီးရုံးတော်မှ ဖြစ်နေ၍ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်နေ၏။ ခင်လေးဆွေနှင့် တိုင်ပင်ကြည့်သောအခါ မန္တလေးမှာထက် ရန်ကုန်မှာ နေရလျှင် ရွှေဘိုနှင့် သာ၍ ကွာလှမ်းသည်ဆို၍ သဘောကျ၏။ ခင်လေးဆွေ မှာ ရွှေဘိုမြို့မှ အသိမိတ်ဆွေများကို တွေ့ချင်မည် ဝေးစွ၊ ၎င်းတို့နှင့် မတော်တဆ တွေ့ဆုံမိမည့် အရေးကို တွေးကြောက်သည်နှင့် တတ်နိုင်သမျှ ဝေးကွာအောင် ခွာလိုသော ဆန္ဒသာ ရှိလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ခင်လေး ဆွေ၏ တိုက်တွန်းချက်အရ လျှောက်လွှာတစ်စောင် တင်ပို့လိုက်လေ၏။

ကာကွယ်ရေးဌာန လက်ရေးတိုစာရေးမ ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဦးလူမော်အတွက် ဖြစ်ရကား ဦးလူမော်သည် လျှောက်လွှာများကို ကိုယ်တိုင် ကြည့်ရှု ရွေးချယ်လေသည်။ ဦးလူမော်သည် မသက်နဲ့၏ လျှောက်လွှာကို တွေ့ရသောအခါ ၎င်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသော အသက်သည် လည်းကောင်း၊ အိုင်အေ စာမေးပွဲ အောင်မြင်သော ခုနှစ်သက္ကရာဇ်သည် လည်းကောင်း မိမိသိခဲ့သော မသက်နဲ့နှင့် ကိုက်ညီလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရ ၏။ မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့ အကြောင်းကို မိမိ ကြားသိရသလောက်မှာ လည်း ဤအလုပ်မျိုးကို မသက်နဲ့က လျှောက်ထားမည် ဆိုလျှင်လည်း လျှောက်ထားနိုင်လောက်ပေသည်။ သို့သော် ဟုတ် မဟုတ်ကိုကား အသေ အချာ မပြောနိုင်ချေ။

ဤတွင် ဝန်ကြီး ဦးလူမော်သည် မန္တလေးသို့ ခရီးထွက်နိုင်အောင် စီစဉ်၍ မသက်နဲ့ ထံသို့လည်း မည်သည့် နေ့ရက်တွင် ဆာကွတ်ဟောက်စ် ဗိုလ်တံသို့ အလုပ်အတွက် “အင်တာဗျူး” ပေးရန် အမိန့်စာတစ်စောင် ပြန်ကြားစေ၏။ မသက်နဲ့ကမူကား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တစ်ယောက် ရှိ၍ ၎င်း၏ အမည်မှာ ဦးလူမော် ဖြစ်သည်ဟု ကြားဖူးသလိုလို ရှိသော်လည်း သူငယ်ချင်း ဦးလူမော် ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်တံ၌ “အင်တာ ဗျူး” ပေးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဝန်ကြီးဖြစ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း မသိရှိချေ။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ မသက်နဲ့သည် အမိန့်စာကို ရရှိသောအခါ ချိန်းဆိုသော

နေ့ရက်တွင် သွားရောက် တွေ့ဆုံမည်ဟု ကြံရွယ်ထားလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မသက်နဲ့သည် မိမိနှင့်အတူ လိုက်ပါရန် စာရေးမကလေး တစ်ယောက်အား လည်း တောင်းပန်ထား၏။

ချိန်းဆိုသောနေ့၌ မသက်နဲ့နှင့် မိန်းမဖော်ကလေးသည် ဆာကွတ် ဟောက်စ်သို့ ရောက်သွားကြ၍ အမိန့်စာကို ပြသည်တွင် သပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင် ထားသော လူတစ်ယောက်က ဧည့်ခန်းသို့ လိုက်ပြသည်နှင့် မိန်းမကလေး နှစ်ယောက်လည်း ဧည့်ခန်းသို့ ဝင်၍ စောင့်နေကြ၏။ မကြာမီ အထက် ထပ်မှ ဆင်းလာသော ခြေခံများ ကြား၍ မိန်းမကလေး နှစ်ယောက်သည် မျက်နှာပိုး သတ်လျက် စောင့်နေကြစဉ် ပုဆိုး တောင်ရှည်၊ ခေါင်းပေါင်း အုပ်ပေါင်း စသည်ဖြင့် သိုက်မြိုက်စွာ ဝတ်ဆင်ထားသော လူတစ်ယောက် ဝင်လာလေ၏။ မိမိတို့ ရွာသား ကိုလူမော် ဖြစ်သည်ဟု တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ မစဉ်းစားမိသော မသက်နဲ့မှာ ထိုသူကို မြင်ရသောအခါ၌ မြင်ဖူးသလိုလို ရှိပါသည်ဟု အောက်မေ့မိ၏။ သို့သော် ယောက်ျားနှင့် မိန်းမ ဖြစ်သည့် အတွက် စူးစူးစိုက်စိုက် မကြည့်ဝံ့သည်နှင့် တစ်ချက်မျှ ကြည့်လိုက်ပြီးသည် နောက် မျက်လွှာချကာ စဉ်းစားနေမိတော့သည်။

ကိုလူမော်မူကား မသက်နဲ့ကို မြင်လိုက်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် “ဟုတ်ပြီ” ဟု တစ်ခါတည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်၏။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာ ကွဲကွာနေကြစေကာမူ မသက်နဲ့၏ ရုပ် အဆင်းမှာ “ဝမ်းပြင်း” အဖြစ်မှ ဝင်းဝင်းဝါဝါ မှည့်လာသော သစ်သီး၏ ပြောင်းလဲခြင်းထက် ပိုမို ပြောင်းလဲခြင်း မရှိဘဲ လှတုန်း၊ ချောတုန်း၊ ချစ်ခင် ဖွယ် ကောင်းတုန်းပင် ရှိနေသောကြောင့်ပေတည်း။

မိန်းမကလေး နှစ်ယောက်က အရိုအသေပြုသော သဘောနှင့် ထိုင်ရာ မှ ထ ကြသည်ကို ကိုလူမော်က ‘ထိုင်ကြပါကိစ္စမရှိပါဘူး’ ဟု ပြောလိုက် သောအခါ မသက်နဲ့မှာ အသံကလည်း မိမိ ကြားဖူးသည့်အတိုင်း ရှိတော့ သည်ဟု အောက်မေ့မိ၏။

မော်။ ။ ‘ဘယ့်နှယ်လဲဗျ၊ မသက်နဲ့ ကျုပ်ကို မမှတ်မိဘူးလားဗျ’
 နဲ့။ ။ (ပြုံးရွှင် အားရသော မျက်နှာနှင့် မော့ကြည့်လျက်) ‘ဟုတ်သား
 ပဲကိုး၊ ကျွန်မက ထင်တော့ ထင်နေတာ၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ’
 မလားလို့ စဉ်းစားနေမိပါတယ်’
 မော်။ ။ (ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ရင်ကော့ကာ ထိုင်လျက် နှုတ်ခမ်းမွှေး
 သပ်ရင်း) ‘ထင်တာက ဘယ်တုန်းက ထင်တာလဲဗျ’
 နဲ့။ ။ ‘အခု လူကိုယ်တိုင် မြင်ရမှ ထင်မိပါတယ်’
 မော်။ ။ ‘ကျုပ် ဝန်ကြီးဖြစ်တာကို မကြားမိဘူးပေါ့’
 နဲ့။ ။ ‘ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးလူမော်လို့တော့ ကြားမိပါတယ်၊
 ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့ ရွာသား ကိုလူမော်လို့ မတွေးမိပါဘူး’
 မော်။ ။ ‘ကျုပ်တို့ ရွာသားထဲက ဝန်ကြီးဖြစ်ဖို့ဟာ သိပ် အလှမ်းဝေး
 တယ် ပေါ့လေ’
 နဲ့။ ။ ‘ဒီလိုတော့ မဆိုလိုပါ၊ နာမည်တူ မရှားဘူးလို့ အောက်မေ့မိ
 လို့ပါ’
 မော်။ ။ ‘ကျုပ် နာမည်မျိုးက တစ်ပြည်လုံးမှာ သိပ်များများကြီး မရှိပါ
 ဘူးဗျ’
 နဲ့။ ။ ‘မှန်ပါတယ်၊ သို့သော် ကျွန်မက သတင်းစာနဲ့ ဘာနဲ့ ဝေးနေ
 တာနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်တာကိုတောင် သတိမပြုလိုက်မိလို့ပါ’
 မော်။ ။ ‘ဒါထက် မသက်နဲ့က အလုပ်လျှောက်ထားတယ် မဟုတ်လား’
 နဲ့။ ။ ‘မှန်ပါတယ်’
 မော်။ ။ ‘ကျုပ်ကလည်း လျှောက်လွှာကို လက်ခံ ရရှိကတည်းက
 ကျုပ်တို့ မသက်နဲ့များ ဖြစ်နေမလားလို့ စဉ်းစားမိတာနဲ့ တမင်
 တကာ မန္တလေး တက်လာပြီး အင်တာဗျူး ခေါ်ကြည့်တာပဲ’
 နဲ့။ ။ ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဝန်ကြီးမင်းရှင်’
 မော်။ ။ ‘မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့က ငယ်ပေါင်းတွေကပဲ။

ဝန်ကြီးတွေ ဘာတွေ မလုပ်ပါနဲ့၊ ငယ်ငယ်တုန်းက အတိုင်း
 ပေါ့ဗျ’
 နဲ့။ ။ ‘မလျော်ပါဘူးရှင်၊ လူကြားလို့ မတော်ပါဘူး’
 မော်။ ။ ‘ဘယ့်နှယ် မလျော်ရမလဲ၊ မလိုချင်ဘူး၊ မသက်နဲ့ပဲ၊ ကိုလူမော်ပဲ၊
 တော်ရောပေါ့ဗျာ၊ ဒါထက် ကျုပ်တို့ ကိုသာမြတ် တစ်ယောက်
 ကော တွေ့ရဲ့လား’
 နဲ့။ ။ ‘မတွေ့ပါဘူးရှင်’
 မော်။ ။ ‘ကိုယ့်လူကလည်း မေဂျာတွေ ဘာတွေ ဖြစ်နေပြီကောဗျ၊
 သို့သော် ကျုပ်က ကာကွယ်ရေးဌာနဆိုတော့ သူတို့ အထက်က
 ပေါ့လေ’
 နဲ့။ ။ ‘ရှင်နဲ့ကော တွေ့ပါသေးသလား’
 မော်။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ရန်ကုန်မှာ တွေ့ကြပါတယ်။ ကျုပ် လက်အောက်
 ရောက်နေလို့ တယ်ပြီး ခံချင်ပုံ မပေါ်ဘူးဗျ။ ကျုပ်ကတော့
 အသားမယူပါဘူးဗျာ၊ သူငယ်ချင်းဆို သူငယ်ချင်းပါပဲ၊ သူနဲ့ ကျုပ်နဲ့က
 နေရာတကာမှာ ပြိုင်ဘက် လာလာ ဖြစ်ရတယ်ဗျာ။ ကျုပ် တောခိုတုန်းက
 သူက စစ်ဗိုလ်ဖြစ်လေတော့ ကျုပ်နဲ့ ၁ ချီ ၂ ချီ တွယ်ကြရဖူးသေးတာကိုး’
 ဤတွင် ကိုလူမော်သည် ကိုသာမြတ်နှင့် စစ်မြေပြင်၌ ဆုံမိခဲ့ပုံ
 အခြင်းအရာများကို မသက်နဲ့အား ပြန်ပြောင်း ပြောပြလေသည်။ နောက်ဆုံး
 ၌-
 မော်။ ။ ‘ဟိုတစ်နေ့က အစည်းအဝေးမှာ ကိုသာမြတ်နဲ့ ဆုံမိကြလို့
 မသက်နဲ့အကြောင်းတောင် ပြောမိကြသေးတယ်’
 ထိုအခါ မသက်နဲ့မှာ ငယ်စဉ်အခါက မိမိအား သာမြတ်နှင့် လူမော်
 တို့က ပိုးပန်းကြပုံများနှင့် မိမိအတွက်ကြောင့် နောင်ဂျိန်ချခဲ့ကြပုံ အခြင်း
 အရာများကို စဉ်းစားမိသည်နှင့် မျက်နှာထား တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်သွား
 သေး၏။

မော်။ ။ 'သူငယ်ချင်းချင်း မေးရဦးမယ်၊ အိမ်ထောင်ရက်သားတော့ မရှိသေးပေါင်နော်'

နံ။ ။ 'မရှိပါဘူးရှင်'
လူမော်လည်း မျက်နှာတစ်မျိုး ဖြစ်သွား၏။

မော်။ ။ 'အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ ကျောင်းက ထွက်စအရွယ် ရူးရူး မိုက်မိုက်တုန်းက လွယ်တယ်ဗျ၊ တော်တော်ကလေး ကြီးလာ လို့ စဉ်းစားတတ်လာရင်ပဲ တောင်တွေ့ မြောက်တွေ့၊ တောင်ချိန် မြောက်ချိန် နဲ့ ရုတ်တရက် ဆုံးဖြတ်ချက် ချဖို့ ခဲယဉ်းပြီး ချေးထူလာကြ ထင်ပါရဲ့။ ဒါကြောင့်လည်း သူတို့ အနောက်နိုင်ငံများမှာ အပျိုကြီး လူပျိုကြီးတွေ သိပ်များတယ် ဆိုပဲ'

မသက်နဲ့သည် ယောက်ျားနှင့် မိန်းမ၊ လူပျိုကြီးနှင့် အပျိုကြီး ဆိုင်မိ ကြပြီ ဖြစ်သောကြောင့် မည်သို့မျှ ထင်မြင်ချက် မပေးဘဲ ဆိတ်ဆိတ် နေလေ၏။

မော်။ ။ 'ဟိုဘက်က သူငယ်မက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ပဲ မှတ်တယ်'

နံ။ ။ 'မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်မနဲ့ တစ်တိုက်တည်း လုပ်တဲ့ လုပ်ဖော် လုပ်ဖက်ပါ'

ကိုလူမော်သည် ငယ်စဉ်က ကိုသာမြတ်နှင့် တူပြိုင်၍ မသက်နဲ့အား ပိုးပန်းခြင်းများကို သတိရလာပြန်သည်နှင့် လွန်ခဲ့ပြီးသော အိပ်မက် အကြောင်းကို ပြောပြသောနည်းဖြင့် ဇိမ်ယူမည် ကြံမိသော်လည်း အဖော် မိန်းကလေးရှိနေသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိ၏နှုတ်ကို ဘရိတ်အုပ်ပြီးလျှင် မသက်နဲ့၏ အလုပ်ဝါနှင့် လက်ရေးတို့၌ မည်မျှ ကျွမ်းကျင်သည်များကိုသာ စုံစမ်း မေးမြန်းလေ၏။ မသက်နဲ့၏ အဖြေများမှာ ကျေနပ်လောက်အောင် ရှိသည်နှင့် ခန့်စာ ပို့လိုက်ပါမည်ဟု ကတိထားပြီးနောက် လွတ်လိုက်လေ၏။

မကြာမီ မသက်နဲ့သည် ခန့်စာတစ်စောင် ရရှိ၍ ခင်လေးဆွေအား ဆိုင်ကလေးကို ဖြုတ်သိမ်းစေပြီးလျှင် မသက်နဲ့ သားအမိနှင့် ခင်လေးဆွေ

တို့သည် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြလေ၏။ သားကလေး မောင်ခွေးမှာ ငါးနှစ်သား အရွယ် ရှိလာပြီဖြစ်၍ စာသင်ကျောင်း တစ်ကျောင်း၌ အပ်နံ့ ထားခဲ့လေပြီ။

အခန်း ၁၇

ဝတ္ထုရေးဆရာများသည် မိမိတို့၏ ဇာတ်လိုက် အချင်းချင်း တွေ့ဆုံစေ လိုသည်အခါ ကမ္ဘာ့အစွန်အဖျား ကြိုကြိုကြားကြား နေရာများ၌ မမျှော်လင့် ဘဲနှင့် ရုတ်တရက် ပက်ပင်းပါ တွေ့ဆုံစေသည့်နည်းတူ မတွေ့စေလိုသော လူအချင်းချင်းမူကား တစ်မြို့တည်း၊ တစ်လမ်းတည်း နေပါလျက်နှင့် လွဲမိ အောင် လွဲစေသည်ဟူ၍ အပြစ်ဆိုတတ်ကြလေသည်။ အချို့က ဤကဲ့သို့ ဖန်တီးခြင်းသည် အလွန်ဖြစ်ခဲ့သော အခြင်းအရာကို မဖြစ် ဖြစ်အောင် ဇွတ်ဖန်တီးသည်ဆို၍ သဘာဝ မကျဟု ပြောတတ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဤ အခြင်းအရာသည် ဖြစ်ခဲ့သည် မှန်သော်လည်း မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုသင့်သော အရာ မဟုတ်ချေ။ ဝတ္ထု ဆိုကတည်းက ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ထက် အထိုက် အလျောက် အဆန်းတကြယ် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာများ ဖော်ပြ ပါရိုလိမ့်မည် ဟူ၍ မျှော်လင့်သော စာဖတ်ပရိသတ်များလည်း ရှိကြပေသည်။ ဈေးသို့ သွား၍ ပစ္စည်းတစ်ခု ဝယ်ပြီးနောက် အိမ်သို့ ချောမောစွာ ပြန်ရောက် လာခြင်းကိုပင် အဆန်းတကြယ် ဖတ်ချင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားတတ် သော ကလောင်ရှင်များလည်း ရှိကြပါ၏။ သို့ရာတွင် ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ သည် လောက၌ များစွာ မရှိတတ်ပေ။ ဇာတ်ကွက် ဇာတ်လမ်းဖြင့် အာရုံကို ဆွဲကြသော ဝတ္ထုရေး ဆရာများမှာ လက်မတင်ကလေးမျှ လွဲချော်သွားသော အကြောင်းအရာမျိုးကို အားကိုးအားထား ပြုကြရမည်သာ ဖြစ်ပေ၏။

မသက်နဲ့တို့ အိမ်သားတစ်စုသည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်၍ မောင်ခွေးကို ကျောင်းအပ်ခြင်း၊ နေအိမ် ရှာဖွေထားရမ်းခြင်း စသော ကိစ္စများ ပြီးစီးသဖြင့်

မသက်နံသည် အတွင်းဝန်များရုံးသို့ အလုပ်ဝင်၍ နေသားတကျ ရှိပြီးသည် နောက် သုံးရက်မြောက်သောနေ့တွင် ရုံးမှ ဆင်းလာ၍ ဘတ်စ်ကား ဆိပ်သို့ လျှောက်လာစဉ် ရုံးဝင်းထဲမှ ဂျစ်ကားတစ်စီးနှင့် ထွက်လာသော ဗိုလ်ကြီး သာမြတ်နှင့် ပက်ပင်းပါ တိုးမိလေ၏။ သာမြတ်သည် မသက်နံကို နောက် ပိုင်းမှ ရှေးဦးစွာ မြင်လိုက်ရ၍ ဟန်ပန်ကို မြင်ဖူးပါသည်ဟု အောက်မေ့ သည်နှင့် ကျော်လွန်သော အခါ၌ လှည့်ကြည့်လိုက်မိ၏။ မသက်နံကလည်း ပလက်ဖောင်းပေါ်မှ လျှောက်လာ၍ ဂျစ်ကားဆီသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်မိသည် တွင် မျက်လုံးချင်း ဆုံမိကြလေတော့သည်။

နောက်ပိုင်းမှ မြင်လိုက်ရပြီးဖြစ်၍ တူပါသည်ဟု တမင် လှည့်ကြည့် မိသော သာမြတ်က ရှေးဦးစွာ မှတ်မိသည်နှင့် ကားကို ရုတ်တရက် ရပ်လိုက် သည်တွင် မသက်နံမှာ အံ့ဩသော မျက်နှာထား ရှိနေသည့် သာမြတ်ကို မြင်၍ အူကြောင်ကြောင် ဖြစ်သွားသေး၏။ ထို့နောက်မှ အနီးသို့ ရောက် လာ၍ ‘ကျုပ်ကို မမှတ်မိဘူးလားဗျ မသက်နံ’ ဟု ပြောလိုက်သော သာမြတ် အသံကို ကြားရသည်တွင်မှ ပေါ်လာလေတော့သည်။

‘ဘယ်တုန်းက ရောက်သလဲဗျာ၊ ဘယ်မှာ နေကြသလဲ၊ ဘာလုပ် နေသလဲ၊ ခင်လေးဆွေ တစ်ယောက်ကော....’ ဟူသော မေးခွန်းများသည် သာမြတ်၏ နှုတ်မှ ဒလဟော ထွက်လာလေရာ မသက်နံမှာ မည်သည့် မေးခွန်းကို ဖြေရမည် မသိဘဲ သာမြတ်အား ပြုံးပြုံးကြီး ကြည့်နေရုံမျှသာ တတ်နိုင်ပေတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌ မသက်နံ၏ နေရပ်ကို သိရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ‘ကိုင်း.... ဒါဖြင့် လာဗျာ၊ ကားပေါ်တက်၊ ကျုပ် လိုက်ပို့ပေး မယ်၊ အိမ်ကိုလည်း တစ်ခါတည်း သိသွားရအောင်’ ဆို၍ အတင်း တိုက်တွန်း ရာတွင် မသက်နံမှာ ငြင်းဆန်ရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ဂျစ်ကားပေါ်သို့ တက်ရလေ တော့သည်။

ကျောက်မြောင်း ရပ်ကွက်ရှိ မသက်နံ၏ နေအိမ်သို့ ရောက်သော အခါ သာမြတ်သည် ကားကို လမ်းနံဘေးတွင် ရပ်ထား၍ မသက်နံနှင့်

အတူ အိမ်ပေါ်သို့ လိုက်သွား၏။ ကားပေါ်၌ သာမြတ်က အလောသုံးဆယ် မေးမြန်းသော မေးခွန်းများကို မသက်နံက မဖြေဘဲ ‘ကားကို ကောင်းကောင်း ကြည့်မောင်းပါဦး ကိုသာမြတ်ရယ်၊ ရှင် မောင်းပုံ ကြည့်ရတာ ကျွန်မ ကြောက်လိုက်တာ၊ အိမ်ရောက်တော့မှ ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေး မေးသေးတာ ပေါ့၊ ခုနစ်က စတော့ဂိတ်ထောင့်ကွေ့မှာ ဘတ်စ်ကားနဲ့ တိုက်တော့မလို့ နည်းနည်း လိုတော့တယ်။ ကောင်းကောင်း ကြည့်မောင်းပါ။ အချိန်တွေ ရှိပါသေးတယ်’ ဟု တောင်းပန်ထားခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်၍ အိမ်ပေါ်သို့ ရောက် သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ယခင်က မေးခွန်းများနှင့်တကွ သိလိုသော အကြောင်း အရာများကို သာမြတ်က တောက်လျှောက်မေး၍ မသက်နံက ဖြေဆိုနေရ ဆဲတွင် ခင်လေးဆွေက ကော်ဖီပန်းကန်များနှင့် ရောက်လာလေတော့သည်။

သာမြတ်သည် မသက်နံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့ အကြောင်းများကို သိလိုသမျှ သိရပြီးသည့်နောက်-

မြတ်။ ။ ‘တကတဲပါမှဗျာ၊ ကျုပ်ကဖြင့် လိုက်ရှာလိုက်ရတာ၊ ရွှေဘို ရောက်တိုင်း၊ ရွာရောက်တိုင်း၊ မန္တလေးရောက်တိုင်း တစ်မေး တည်း မေးလိုက်ရတာ။ ဘယ်မှာမှ သဲလွန်စ မပေါ်လာဘူးဗျာ၊ အံ့ဩပါရဲ့၊ တွေ့မယ့် တွေ့တော့ လုံးဝ မထင်မိဘဲ ရန်ကုန်မှာမှ လာတွေ့ပေတော့ တယ်ဗျာ။ ဝမ်းသာလိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း.... မပြောပါနဲ့တော့ဗျာ၊ ထိပေါက် သလောက် မကပါဘူး။ ဘုရားကို စူးရပါစေရဲ့’

နံ။ ။ ‘မကျိန်ပါနဲ့ရှင်၊ ယုံပါတယ်၊ ရှင်တို့ကတော့ မြေပိုင်ရှင် သူဌေး မိုလို့ ထိပေါက်တာလောက်တော့ အပျော့ပေါ့။ ကျွန်မ ယုံကြည် ပါတယ်’

မြတ်။ ။ ‘မြေပိုင်ရှင် ဆိုပေမဲ့ ဒီခေတ်မှာတော့ သိပ် မထင်လိုက်ပါနဲ့ ဗျာ။ ငွေကို လိုချင်တာပါပဲ။ ငွေလောက်မက ဝမ်းသာလို့

ပြောတာပါ’

ဤသို့ဖြင့် တစ်နာရီခန့်တိုင်အောင် စကားပြောနေကြပြီးမှ သာမြတ်

သည် အိမ်မှ ထွက်လာခဲ့သည့် အလွန် အရေးကြီးသော ကိစ္စကို သတိရသည် နှင့် နက်ဖြန် လာပါဦးမည်ဆိုကာ နှုတ်ဆက်၍ အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့လေ၏။

မသက်နံမှာ သာမြတ်နှင့် စကားပြောနေစဉ်အတွင်း လမ်းဘက်သို့ မကြာခဏ မျှော်ကြည့်မိ၏။ အကြောင်းမူကား သားကလေး ဖိုးခွေးသည် ကျောင်းမှ ပြန်ရောက်ချိန်တန်ပါလျက် မပေါ်လာဘဲ ရှိနေသောကြောင့် ပေတည်း။ သာမြတ် ပြန်သွား၍ ငါးမိနစ် မကြာမီ ကျောင်းမှ လိုက်ပို့သော ကား ဆိုက်လာ၍ ဖိုးခွေးလည်း အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာလေ၏။

စင်စစ်သော်ကား မသက်နံသည် ဖိုးခွေး လာမည့် လမ်းဘက်သို့ မကြာခဏ မျှော်ကြည့်မိခြင်းမှာ လမ်းပန်းကိစ္စအတွက် စိုးရိမ်သောကြောင့် ကား မဟုတ်၊ ဖိုးခွေးကို ကိုသာမြတ် မတွေ့မြင်စေလိုသောကြောင့်မျှသာ ဖြစ်လေသည်။ မန္တလေးမြို့၌ ရှိစဉ်က မသက်နံသည် မိမိကိုယ်ကို လင်နှင့် ကွဲကွာနေသော “တစ်ခုလပ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မုဆိုးမ ဟူ၍ လည်း ကောင်း ပုံတော်သလို လှည့်ဖြား ပြောပြထား၍ ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာ သော အခါတွင်လည်း ဖိုးခွေးမှာ မသက်နံ၏သား မဟုတ်တော့ဘဲ မုဆိုးမ ခင်လေးဆွေ၏ သားကလေး ဖြစ်သည်ဟူ၍ သတင်း ပေးထားစေကာမူ ကိုသာမြတ်ကိုမူကား ဤကဲ့သို့သော နည်းမျိုးဖြင့် လှည့်စားရန် ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်သည်ကို သိရှိသည်နှင့် ဖိုးခွေးကို ကိုသာမြတ် တွေ့မသွားပါစေနှင့် ဟူ၍သာ ဆုတောင်းခဲ့ရလေတော့သည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင် ကံကောင်း ထောက်မသဖြင့် ဖိုးခွေးနှင့် ကိုသာမြတ်တို့ လွဲသွားကြသည် မှန်သော်လည်း ကိုသာမြတ်က ၎င်းနေအိမ်သို့ မကြာခဏ လာရောက် လည်ပတ်ပုံ ပေါ်သည် အတိုင်း လာရောက်ငြားအံ့၊ တစ်ခေါက်ခေါက်တွင် ဖိုးခွေးနှင့် ဆုံမိတော့မည် မှာ ဧကန် ဖြစ်လေသည်။

မသက်နံသည် ဤအကြောင်းကို ခင်လေးဆွေနှင့် တိုင်ပင်၍ ဖိုးခွေး အား မည်သူ၏သား ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောရပါမည်ကို ဆင်ခြင်ကြရာတွင် ကျေနပ်လောက်သော ဆုံးဖြတ်ချက် ချရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြ၏။ ဟုတ်မှန်

သည့်အတိုင်း ပြောလိုက်ရလျှင် မကောင်းပေးဘူးလောဟု မသက်နံက အကြံ ပေးသောအခါ ခင်လေးဆွေက သဘောမတူနိုင်ဘဲ ရှိနေ၏။ ခင်လေးဆွေက မိမိအဖို့မှာ “ဓားမ ဆေးကျ၊ သုံးမရ” သော အဖြစ်သို့ ရောက်နေပြီဆို၍ မိမိသား အဖြစ်နှင့် လှည့်စားလိုသော်လည်း တစ်ရပ်တည်း တစ်ရွာတည်း သားချင်းဖြစ်သော ကိုသာမြတ်က အလွယ်တကူနှင့် ယုံကြည်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ မည်သည့်အချိန်က မည်သူနှင့် အိမ်ထောင်ကျသည်ဆိုသော အကြောင်းကိုပါ ပြောပြမှ သင့်လျော်ပေလိမ့်မည်။ ယုံချင် ယုံ၊ မယုံချင်နေ ဆိုသော သဘောမျိုးနှင့် ပြောမည် ဆိုပါမူကား ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ သို့သော် အကယ်၍ မယုံမကြည် ရှိနေပါမူ ကိုသာမြတ်သည် စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း ပြုမည် မဟုတ်သော်လည်း ဤနယ် ထိုနယ် တွေးတောဦးမည် ဖြစ်သော ကြောင့် မသက်နံကိုပါ သင်္ကာမကင်းသော အခြေသို့ ရောက်သွားနိုင်ပေ သည်။ ကိုသာမြတ်က မိမိအား လှည့်စားသည်ဟု တွေးတောမိသော် ဟုတ်မှန် သည့်အတိုင်း ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခြင်းထက်ပင် ဆိုးရွားလိမ့်ဦးမည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိကြ၏။ နောက်ဆုံး၌ မသက်နံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် ကိုသာမြတ် ယုံကြည် ကျေနပ်လောက်အောင် လှည့်ဖြားပြောဆိုရမည့် နည်းလမ်း တစ်စုံ တစ်ခုကို ရှာကြံရန် မတတ်နိုင်ကြသည့် ဖြစ်၍ ဖိုးခွေးအား ကျောင်းအိပ် ကျောင်းစား “ဘော်ဒါ” အဖြစ်နှင့် အပ်ထားရန် အကြံ ပေါ်ပေါက်သည့် အတိုင်း နောက်တစ်နေ့၌ပင် အပ်နှံလိုက်ကြလေတော့သည်။ ကျောင်းစာရင်း ထဲ၌မူ ဖိုးခွေးမှာ ခင်လေးဆွေ၏ သားအဖြစ်နှင့် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားလေ သည်။

အခန်း ၁၈

အတွင်းဝန်များ၏ ရုံး၌ မသက်နံသည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဦးလူမော်၏ စကားများကို လက်ရေးတိုနှင့် လိုက်ရေးရ၍ ၎င်းတို့ကို လက်နှိပ်စက်နှင့်

ရိုက်ကူးပြီးနောက် ဦးလူမော်ထံသို့ တင်ပြရ၏။ ဦးလူမော်က ပြင်ဆင်ရန်၊ ဖြည့်စွက်ရန် ရှိသမျှကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် မသက်နဲ့ထံသို့ ပြန်ပို့၍ မသက်နဲ့က အချော ရိုက်ကူးပြီးသည့်နောက်မှ ဝန်ကြီးက လက်မှတ်ထိုးလေသည်။ ဝန်ကြီးက နှုတ်ဖြင့်ပြောသော စာများမှာ များသောအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြစ်၍ မြန်မာလို အနည်းငယ်မျှသာ ပါရှိလေသည်။ ဝန်ကြီးသည် မြန်မာစာများကို အထိုက်အလျောက် သွက်လက်စွာ ပြောနိုင်သော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စာများကိုမူ ရှေးယခင်က မျက်နှာဖြူအရာရှိများ အနက်မှ ပင် အလွန် ဝါရင့်၍၊ အလွန် ကျင်လည်သော အရာရှိများသာလျှင် တတ်နိုင်ပေရကား စင်စစ်အားဖြင့် လူမော် ကဲ့သို့သော ဝန်ကြီးများအား လက်ရေးတိုစာရေး ပေးထားခြင်းသည် အခြောက်တိုက် အသားယူခြင်းဖြစ်၍ အခွန်ထမ်းသမားများ၏ အခွန်တော်ငွေကို ဖြန်းတီးနည်း တစ်မျိုးမျှသာ ဖြစ်တော့၏။ သို့ပါသော်လည်း လက်ရေးတိုစာရေး ရှိမှ အလုပ် တွင်ကျယ်သည်ဆို၍ လူမော် ကဲ့သို့သော ဝန်ကြီးများသည် လက်ရေးတို စာရေးမ တစ်ယောက်စီ ရှိကြသည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဝန်ကြီး အလိုရှိသည့်အခါ မသက်နဲ့သည် ဝန်ကြီး၏အခန်းသို့ ဝင်၍ လက်ရေးတို မှတ်စု စာအုပ်နှင့်တကွ စားပွဲတစ်ခု၌ ထိုင်ရလေရာ ဝန်ကြီး ဦးလူမော်လည်း အနေအထား အမျိုးမျိုး ပြုပြင်နိုင်သော ကုလားထိုင်ကြီးတွင် နောက်သို့ ခပ်လှန်လှန် ထိုင်လျက် နှုတ်ခမ်းမွှေး တသပ်သပ်ဖြင့် စားပွဲခြေထောက်ကို ခြေနှင့်ကန်ကာ တစ်လုံးချင်း ပြောလေသည်။ လူမော်အဖို့မူ ကား ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခွင့်ရခြင်းသည် အလွန် ကြီးကျယ်သော ဇိမ်ကြီးတစ်ခုပေတည်း။ သူငယ်ဘဝ ကတည်းက ပိုးပန်းခဲ့၍ မအောင်မြင်ခဲ့ဘဲ “တိတ်တမ်းပ ကိုလူမော်၊ တစ်ခါလာ ဒီစကားချည်း ကြားရတာ နားငြီးလှပါပြီ” စသည်ဖြင့် ငေါက်ငမ်း ပြောဆိုခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ခံခဲ့ရသော လူမော်သည် ထိုမိန်းမကို အလိုရှိသော အချိန်တွင် မိမိ၏အခန်းသို့ ခေါ်ယူကာ ပြောချင်ရာ ပြောဆိုနိုင်ခွင့် ရှိခြင်းတည်းဟူသော အချက်တစ်ခုနှင့်ပင်

မိမိ၏ အခြေအနေကို လွန်စွာ ကျေနပ်လျက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လူမော်သည် သာမန် မိန်းကလေးတစ်ယောက် မဟုတ်သော မသက်နဲ့၏ မာနကို လည်းကောင်း၊ ဘီလူးစည်း လူစည်းကို နားလည်သော မသက်နဲ့၏ အရည်အချင်းကို လည်းကောင်း သိရှိပြီး ဖြစ်သောကြောင့် မသက်နဲ့အပေါ်၌ လွန်မင်းစွာလည်း အသားမယူ၊ နှပ်ဖွဲသော အမူအရာမျိုးလည်း မဖော်ပြဘဲ တည့်တည့်မှန်မှန်ကြီး အလုပ် လုပ်လျက် ရှိ၏။ အကယ်၍ မိမိက ပြိတီတီ လုပ်မိသည် ဖြစ်စေ၊ တန်ခိုးအာဏာ ပြုလွန်းသည် ဖြစ်စေ ပြုမိချေသော် ငြိမ်ဝပ်စွာ သည်းခံမနေဘဲ အလုပ်ပြုတ်ရုံမက ထမင်း ငတ်သွားစေကာမူလည်း အလျှောပေးမည့် မိန်းမမျိုး မဟုတ် ဟူ၍ လူမော် သိပြီး ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူမော်သည် မသက်နဲ့ကို အလုပ်ဝတ္တရား ရှိသော အခါများ၌သာ ခေါ်ယူ၍ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်ကြသော အခါများတွင်လည်း ဖုံးဖိရန် မဖြစ်နိုင်သည့် မိမိ၏အဖြစ်ကို မိမိ ကျေနပ်ခြင်း တည်းဟူသော အမူအရာမျိုး ထင်ရှားစေခြင်းမှတစ်ပါး ခြေလှမ်း မမှားရအောင် အမြဲ ထိန်းသိမ်းလျက် ရှိလေသည်။ မသက်နဲ့သည် ထိုအခြင်းအရာကို မြင်၍ လူမော်အား ကျေးဇူးတင်မိသည့်ပြင် ရှေးယခင်များကနှင့် မတူဘဲ လူရည်လည်လျက် ရှိလာပေသည်ဟု ချီးကျူးမိပေသည်။ မသက်နဲ့၏ ကျေနပ်ခြင်းကိုလည်း လူမော်က ရိပ်မိ၍ မိမိ၏ ကာယိန္တရကို အထူးစောင့်ရှောက်ပေတော့သည်။ ရှေးအခါများ၌ လူမော်သည် မိမိကိုယ်ကို လူရတတ်သားတစ်ယောက် ဆို၍ မသက်နဲ့ကို ပိုးပန်းရာ၌ပင် ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခပ်ရမ်းရမ်း အမူအရာမျိုးနှင့် ဇွတ်အတင်း ပြောချင် ပြောခဲ့မိရာ အကယ်၍သာ ထိုအချိန်က ဤမျှလောက် လူပါးဝဲခဲပါမူ အပျိုကြီး၊ လူပျိုကြီး....။

‘ဟုတ်ကဲ့ရှင်၊ နေ့စွဲနှင့် ပေးပို့လိုက်သော စာကို ရရှိပါသည်’
 ဝန်ကြီး ဦးလူမော်သည် မသက်နဲ့ကိုခေါ်ယူ၍ စာတစ်စောင် ပြန်ကြားရန် နှုတ်ဖြင့် ပြောပြနေဆဲ အခိုက်အတွင်း ရောက်တတ်ရာရာ စိတ်ကူးမိသောကြောင့် စကားစ ပြတ်နေသည်နှင့် မသက်နဲ့က ရေးပြီးသော စာပိုဒ်ကို ဖတ်ပြကာ သတိပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မော်။ ။ ‘ဟား ဟား ဟား တော်ပါသေးရဲ့ဗျာ၊ အပျိုကြီး လူပျိုကြီး တွေ ထည့် မပြောမိပေလို့သာပေါ့’

မသက်နဲ့က မော့ကြည့်လိုက်၏။

မော်။ ။ ‘တခြား မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက အဖြစ် အပျက်ကလေးတွေ စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာလို့ တွေးမိတွေးရော လျှောက်တွေးနေမိလို့ပါ မသက်နဲ့’

နဲ့။ ။ ‘ရှင်’

မော်။ ။ ‘အခုနေ့များ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ငယ်လို့ဖြစ်ရင် မငယ်လိုက် ချင်ဘူးလားဗျာ’

မသက်နဲ့လည်း သားသည်မအေ ဖြစ်နေရသော အခြင်းအရာကို စဉ်းစားမိသည်နှင့်-

နဲ့။ ။ ‘ငယ်ချင်ဘိလားရှင်’

မော်။ ။ ‘ငယ်ရင် ဘယ်လိုများ လုပ်မလဲ၊ ကိုယ့် အဆုံးအဖြတ်ကို ပြန်ပြီး ပြင်ဆင်ချင်တဲ့ အချက်များ ရှိလို့လား’

နဲ့။ ။ ‘လူဆိုတာ ဒီလိုဟာမျိုး ရှိကြမှာချည်း ထင်ပါရဲ့ရှင်’

မော်။ ။ ‘တကယ်လို့ ကိုယ့်အဖြစ်ကို ပြန်ပြီး ပြင်လို့ ဖြစ်တယ် ဆိုခဲ့ရင် ဘယ်ဟာကို ပြင်ချင်သလဲ မသက်နဲ့’

နဲ့။ ။ ‘အို ကိုလူမော်ကလဲ’

ယင်းကဲ့သို့ ပြောလိုက်ခြင်းကား မသက်နဲ့သည် လူမော်၏ မေတ္တာကို အကြိမ်ကြိမ် ငြင်းဆန် ဖယ်ရှားခဲ့ဖူးခြင်း တည်းဟူသော အဖြစ်ကို လူမော်က သတိရ၍ ဤမေးခွန်းကို မေးခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရိပ်မိသောကြောင့် ဖြစ်လေ သည်။

မော်။ ။ ‘ကျုပ်ကလည်း ကျုပ်ပါပဲဗျာ၊ ဟိုတုန်းကတော့ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် သိပ်ပြီး အထင်ကြီးခဲ့မိပေတာကိုး’

နဲ့။ ။ ‘ဘယ်လို အထင်ကြီးပုံလဲ’

မော်။ ။ ‘ကိုယ် လည်လိုက်ရရင် ဘယ်မိန်းမမှ မခံနိုင်ဘူး၊ ပါရမှာချည်း ပဲလို့ အထင် ရောက်ခဲ့မိပေတယ်’

နဲ့။ ။ ‘ငယ်တဲ့ အရွယ်ဆိုတာ ဒီလို ထင်စမြဲချည်း မှတ်ပါတယ်ရှင်’

မော်။ ။ ‘ခင်ဗျားတို့ မိန်းမတွေကလည်း ဒီလိုပဲ ထင်ပါရဲ့’

နဲ့။ ။ ‘ဒီလို နေကြမှာပေါ့၊ တက်ကြွတဲ့ အရွယ်ဆိုတာ ထောင်လွှားတဲ့ စိတ် ရှိတတ်တာမျိုးချည်းဟာကိုး’

မော်။ ။ ‘အခု နားလည်သလောက် ဟိုတုန်းက နားလည်ခဲ့လို့ရှိရင် မသက်နဲ့တောင် အပျိုကြီး ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မယ်နော်’

နဲ့။ ။ ‘ဒါကတော့ သူ့အကျိုးပေးနဲ့သူ ထင်ပါရဲ့ရှင်၊ ကံဆိုတဲ့ စကား ကလည်း ရှိပေသေးတာကိုး’

မော်။ ။ ‘ကံဆိုတာ သူတစ်ပါးက လုပ်ပေးတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် လုပ်တာပါဗျာ’

နဲ့။ ။ ‘မှန်ပါတယ်၊ သို့သော် ဟိုအတိတ်က ပြုခဲ့တဲ့ ကံဆိုတာက ရှိသေးတာကိုးရှင်’

မော်။ ။ ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတော့ ရှေးကံကိုလည်း မပယ်ကောင်းပေဘူး ပေါ့၊ သို့သော် ရာခိုင်နှုန်း ၉၉ လောက်က လက်ငင်းအတွက် ထားပြီး တစ်ရာခိုင်နှုန်းလောက်သာ အတိတ်အဖို့ ထားသင့်တယ် ထင်တယ်’

နဲ့။ ။ ‘ရာခိုင်နှုန်းဖွဲ့လို့တော့ ခပ်ခက်ခက်ပဲ၊ သို့သော် အိမ်ထောင်ရေး ကိစ္စတို့ ဆိုတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ဟာတွေကျတော့ အတိတ်ကံက တော်တော်များများ ဖန်တီးပေးတယ်လို့ ကျွန်မတော့ ထင်မိတာပဲ’

မော်။ ။ ‘ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မယ်ပေါ့လေ၊ သို့သော် လူတစ်ယောက် ရဲ့ အခြေအနေကို ကြည့်ပြီး မညာတမ်း ဆုံးဖြတ်ရရင် သူလုပ်ပုံ

နဲ့ သူ့အခြေအနေနဲ့ ဘောင်ဝင် အံကျ ဖြစ်နေတာ တွေ ရတာချည်းပဲဗျ’

နဲ့။ ။ ‘ဝန်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်အောင် ရှင် ကြိုးစားခဲ့တဲ့အတွက် ဝန်ကြီးဖြစ်ရတယ်ပေါ့လေ’

မော်။ ။ ‘ဒါလည်း ဟုတ်တာပါပဲ၊ ဝန်ကြီး မဖြစ်တောင် တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်ရမှာပေါ့ဗျာ။ သို့သော် ဒါက တခြား၊ ဖူးစာရေးနတ်ဆိုတာ က တခြား ဖြစ်လေမလားတော့ မဆိုနိုင်ဘူးပေါ့’

မသက်နဲ့လည်း ထင်မြင်ချက် မပေးဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်နှင့်-

မော်။ ။ ‘ကျုပ်ကိုယ် ကျုပ်တော့ မိန်းမ မရအောင်၊ ကျုပ်ကို လူကြိုက် ချင်အောင် မလုပ်တတ်ခဲ့တဲ့အတွက် လူပျိုကြီး ဖြစ်နေရတယ် မှတ်တာပဲ’

နဲ့။ ။ ‘ဒါကတော့ မယူချင်လို့ နေမှာပါရှင်၊ ကြိုက်သူ ကြိုက်သား တွေတော့ ရှိကြမှာပါ’

မော်။ ။ ‘ရှိကြမှာပေါ့လေဗျာ၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ် သဘောကျတဲ့ မိန်းမက ကိုယ့်ကို သဘောကျအောင် မလုပ်တတ်ခြင်းဟာလည်း ကျုပ် ရဲ့ ညံ့ဖျင်းမှု နေမှာပါပဲ။ ကျုပ်ကတော့ အတိတ်တွေ ဘာတွေ လှမ်း တွေးမနေဘူး။ လက်ငင်းအကြောင်း တွေ အောင် ရှာကြည့်တတ်တယ်’

နဲ့။ ။ ‘ကိုယ် သဘောကျတဲ့ မိန်းမတွေ ခဏ ခဏ တွေ့ပါလျက်နဲ့ တစ်ယောက်ကမှ ရှင့်ကို သဘောကျအောင် ရှင် မလုပ်နိုင်ဘူး တဲ့ လား’

မော်။ ။ ‘ဟာ ခဏ ခဏ တွေ့နေရင်တော့ တစ်ယောက်ယောက် သဘောကျအောင်တော့ လုပ်တတ်မှာပေါ့ဗျာ၊ ဟော တစ် ယောက်.... ဟော တစ်ယောက် မတွေ့တတ်လို့ပေါ့’

မသက်နဲ့လည်း မျက်လွှာချလျက် ဆိတ်ဆိတ်နေလိုက်၏။

မော်။ ။ ‘ကျုပ် သဘောကျတဲ့ မိန်းမ တစ်ယောက်တည်းပဲ တွေ့ဖူး တယ်။ အဲဒီတစ်ယောက် သဘောကျအောင် ကျုပ် မလုပ်တတ် ခဲ့တာ ခက်တာပဲ’

မသက်နဲ့လည်း အဖြေမပေးဘဲ မျက်လွှာချလျက် ထိုင်နေ၏။

မော်။ ။ ‘သို့သော်လည်း အခုတော့ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တော့ ပညာ တိုးလာပြီ ထင်တာပဲ၊ မပြောတတ်သေးဘူး၊ ကြည့်ရဦးမှာပဲ’
ထိုခဏ၌ အတွင်းဝန်တစ်ယောက်သည် အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ခု အတွက် ဝန်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်ရန် ရှိသည်ဆို၍ စာရွက်ကလေး ပို့လိုက်လေရာ လူမော်လည်း ‘ထားခဲ့ဦးဗျာ၊ ခုနင်က စာကို နောက်မှပဲ ဆက်ရေးကြဦးဖို့၊ ဟု မသက်နဲ့အား ပြောသည်နှင့် မသက်နဲ့သည် မှတ်စုစာအုပ် သိမ်း၍ ဝန်ကြီး၏ အခန်းမှ ထွက်လာခဲ့လေ၏။

အခန်း ၁၉

မိန်းမ ဟူသမျှအပေါ်၌ အထင်မကြီးဘဲ ခပ်လွယ်လွယ် မိန်းမများကိုသာ တွေ့ဖူး၍ ပိုးပန်းခြင်း အလုပ်၌ အများအားဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သော ယောက်ျား များကမူ ဝန်ကြီး ဦးလူမော်က မသက်နဲ့ကို သဘောရီးနှင့် ကြံစည်ခဲ့ပါမူ အောင်မြင်ရန်မှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိနိုင်ပြီဟူ၍ မှတ်ယူမိကြပေ လိမ့်မည်။ မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်မှာလည်း မိမိကိုယ်ကို ရှေးယခင်ကကဲ့သို့ အထင်မကြီးဘဲ မာန အထိုက်အလျောက် ကျိုးကျခဲ့ခြင်းလည်း မှန်ပေသည်။ မသက်နဲ့၌ အိမ်ထောင်ပြုလိုသော စိတ်ဆန္ဒလည်း မကုန်ခန်း။ အကယ်၍ အိမ်ထောင်ပြုပါလျှင်လည်း လူမော်ထက် အဆင့်အတန်း မြင့်သော ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ရဖို့ မျှော်လင့်ဖွယ် မရှိနိုင်ခြင်းလည်း မှန်ပေသည်။ သို့ရာတွင် အခက်အခဲတစ်ခု ရှိပြန်သည်ကား ဖိုးခွေးကို ဘယ်ကဲ့သို့ စီမံရချေ မည်နည်း၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြောလိုက်ရလျှင် နောက်သို့ ဆုတ်သွား သော ယောက်ျားတို့သာ များမည်ပြင် မသက်နဲ့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိ အတွက် အနစ်နာခံ၍ ကျေးဇူးရှင် တစ်ယောက်ကို ကယ်ဆယ်ခြင်း၏ မြင့်မြတ်သောအဖြစ်ကို အနောက်တိုင်းထုတ် ဝတ္ထုစာအုပ်များတွင် ဖတ်ဖူး သည့်အတွက် ငယ်ရွယ် နုနယ်သော ထိုစဉ်အခါက ပြုမိပြုရာ ပြုခဲ့သော်

လည်း ယခုအချိန်၌ ပြန်ပြောင်း ဆင်ခြင်မိရာတွင် ၎င်းကိစ္စအတွက် ရှက် သလိုလို ဖြစ်နေသောကြောင့် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ဖွင့်ဟ ပြောပြဖို့ ခဲယဉ်း လျက် ရှိ၏။ အကယ်၍ ပြောပြခဲ့ပါလျှင်လည်း ယုံချင်မှလည်း ယုံပေမည်။ မယုံကြည်ခဲ့လျှင် ပြောရခြင်းသာ အဖတ်တင်၍ မိမိအပေါ်၌ အထင်သေးစွာ နှင့် နောက်ဆုတ်သွားမည် ဖြစ်၏။ အကယ်တန္တူ ယုံကြည်ပါသည် ဆိုစေကာ မူလည်း မိုက်လှသော မိန်းမတစ်ယောက်ပေတည်းဟု ဆိုကာ နောက်ဆုတ် ချင်လည်း ဆုတ်နိုင်ပေသေးသည်။

ထိုနေ့အဖို့၌ လူမော်သည် မသက်နဲ့အား အတည့်အလင်း မဟုတ် သေးဘဲ အရိပ်အမြွက်လောက်သာ ပြောခြင်း ဖြစ်သော်လည်း နောက်နောင် တွင် ဤအကြောင်းကို ဆက်လက်၍ ပြောဦးမည်ပြင် မိမိထံမှ “ဘူး ဖရုံ” ကွဲအောင် စုံစမ်းသော အခြေသို့ တစ်နေ့နေ့တွင် ရောက်ရဦးမည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိ၏။ သို့ဖြစ်၍ မသက်နဲ့သည် အိမ်သို့ ရောက်လာသော အခါ၌ ခင်လေးဆွေအား ဤအကြောင်းကို ပြောပြကာ တိုင်ပင်လေ၏။

ဆွေ။ ။ ‘သူကလည်း ယခုထက်ထိ လူပျိုကြီးအတိုင်း ရှိသေးလေတော့ ဒီအလုပ်ကို လက်ခံတယ် ဆိုကတည်းက တစ်နေ့နေ့တော့ ဒီကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာလိမ့်မယ် ဆိုတာ ငါ စဉ်းစားမိပါတယ်’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မကတော့ တယ်ကြာလိမ့်မယ် မထင်ဘူး၊ ဒီတော့ ကျွန်မ တို့ ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားရင် ကောင်းလိမ့်မယ် ထင်တယ်’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်း သဘောက ဘယ်လိုလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မကတော့ ဝတ္ထုစာအုပ်များထဲမှာလို ဘယ်သူ့ကို ချစ်ပါ တယ်၊ ဘယ်သူ့ကို ကြိုက်လှပါတယ် လို့တော့ မရှိပါဘူး။ ဒေါ်ဒေါ် သင့်လျော်တယ်ဆိုရင် နားထောင်ရုံပဲ၊ မသင့်လျော်ဘူး ဆိုရင်လည်း သူ့အလုပ်က ထွက်ရ ထွက်ရ ငြင်းပယ်ရုံ ရှိတာပေါ့’

ဆွေ။ ။ ‘အိမ်ထောင်ပြုမယ် ဆိုရင်လည်း ငြင်းပယ်စရာ အကြောင်း မရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ပေပါလေ’

နဲ့။ ။ ‘ကိုယ့် ဝမ်းထဲကလည်း ကြိုက်လှတယ် မဟုတ်၊ ကိုယ့်ထမင်း ကို ရှာစားနိုင်တဲ့ အခြေမျိုးလည်း ရှိတယ်ဆိုရင် ကျွန်မကတော့ ဒီအတိုင်း နေတာ အကောင်းဆုံး ထင်တာပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဒါလည်း ဟုတ်တာပဲအော့၊ တကယ်ဆိုတော့ ဖိုးခွေး ကိစ္စလည်း ရှိသေးတယ်’

နဲ့။ ။ ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ကျွန်မလည်း ဒီကလေးအကြောင်း စဉ်းစား မိတယ်။ တကယ့်တကယ် တော့တော့ထင်ထင်ဆိုရင် ဖွင့်ပြောရ ကောင်းမလား၊ မပြောဘဲ ထားရင် ကောင်းမလား၊ မပြောဘဲ ထားပြန်ရင် ဘယ်လောက်ကြာကြာ လုံနိုင်မလဲ၊ အဲဒါတွေ စဉ်းစားရလိမ့်မယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ငါ့အမြင်မှာတော့ ဖွင့်ပြောလို့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဟန်ဘူး ထင်တယ်၊ ဒီထိအောင် သဘောထား ကြီးနိုင်တဲ့ ယောက်ျား ရှိ မထင်ပေါင်အေ’

ထိုခဏ၌ သာမြတ်သည် အိမ်ရှေ့တွင် ဂျစ်ကား ဆိုက်၍ ပန်းသီး၊ သပွတ်သီး စသော သစ်သီး လက်ဆောင်များနှင့် တကွ အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာ လေ၏။ သာမြတ် တက်လာသည်ကို မြင်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်ယောက် လှမ်းကြည့်လိုက်မိကြ၏။ ၎င်းတို့ အသီးအသီး စိတ်ထဲ၌ “ဤသည်လည်း တစ်ခက် ပေါ်လာဦးမည်” ဟု စဉ်းစားမိကြဟန် တူလေသည်။

ဖိုးခွေးမှာ “ဘော်ဒါ” အပုံနံ့ထားလိုက်ပြီး ဖြစ်၍ မသက်နဲ့သည် သာမြတ်နှင့် စကားပြောရာတွင် ထိုနေ့ကကဲ့သို့ စိတ်အာရုံ ပျံ့လွင့်ခြင်း မရှိဘဲ စကား အသွားအပြန်တို့ကို ဟန်ကျအောင် ပြောဆိုတတ်လေပြီ။ သာမြတ်သည် ဤ အခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရ၍ မသက်နဲ့က မိမိ အပေါ်၌ ထိုနေ့ကထက် စိတ်ဝင်စားခြင်း ရှိသည်ဟု အားတက်မိလေသည်။

ငယ်စဉ်က အကျွမ်းတဝင် ရှိခဲ့ကြ၍ နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာ ကွဲကွာပြီး

သည်နောက်မှ တစ်ဖန် ဆုံစည်းကြရသော မိတ်ဆွေများ အဖို့မှာ ပြောစရာ စကားလုံး မရှားဘဲ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ရေပက်၍ မဝင်နိုင်အောင် လေပေးဖြောင့်တတ်ခြင်းမှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်မှာ ထိုအိမ်၌ တစ်နာရီကျော် ထိုင်ခဲ့မိခြင်းကိုပင် စိတ်ထဲ၌ ၁၅ မိနစ်ခန့်မျှသာ ထင်မိတော့သည်။ သာမြတ်သည် အခြားသော အကြောင်းအရာများထက် မသက်နဲ့တို့အား လိုက်၍ ရှာခဲ့ပုံများနှင့် သဲလွန်စ မတွေ့ရတိုင်း စိတ်ပျက် ဝမ်းနည်းခဲ့ရပုံများကို အားရပါးရ ပြောပြတတ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြောပြ သည့် အခါတိုင်းလည်း မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် တစ်ယောက် မျက်နှာကို တစ်ယောက် တန်းခနဲ တန်းခနဲ လှမ်းကြည့်မိကြတော့သည်။

သာမြတ်မှာလည်း လူပျိုကြီး အဖြစ်၌ပင် ရှိနေသေးခြင်းကို ခင်လေး ဆွေနှင့် မသက်နဲ့တို့သည် သိကြပြီး ဖြစ်၏။ သို့သော် ထူးခြားသော အချက် တစ်ခုမှာ လူမော်သည် မသက်နဲ့အား ထိုနေ့က အရိပ်အမြွက်အားဖြင့် ပြောဖူး သော်လည်း သာမြတ်ကမူကား လက်ဆောင်များ ဝယ်လာခြင်းနှင့် လိုက်ရှာခဲ့ ရသည့် အကြောင်းများကို ခဏခဏ ပြောပြခြင်းမှ တစ်ပါး ပွတ်ကာသီကာ ပင် ပြောဖူးခြင်း မရှိချေ။ လက်ဆောင် ဟူသည်မှာ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေ များ ဖြစ်သည့်အလျောက် သဘောရိုးနှင့် ယူလာခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေ သည်။

သာမြတ်သည် အားလပ်သော နေ့များတွင် ဂျစ်ကားနှင့် ရောက်လာ ၍ မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့ကို ကားနှင့် တင်ပြီးလျှင် ကန်တော်ကြီး၊ တိရစ္ဆာန်ရုံ စသော နေရာများသို့ လေညင်းခံ ထွက်လေ့ ရှိလေသည်။ သာမြတ်၏ အပြုအမူ အပြောအဆို စသည်များကို စုပေါင်း ဆင်ခြင်သည် ရှိသော် မောင်နှင့်နှမ သဘောမျိုးထက် ပိုမိုသော အဓိပ္ပာယ်မျိုး တွေ့ ရသည် ဟူ၍ ဆဆိုနိုင်ပေ။ သို့သော် ဤမျှသာ ရည်ရွယ်ချက် ရှိသည်ဟူ၍ တစ်ထစ်ချ ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်လည်း မဟုတ်ချေ။

တစ်နေ့သော စနေနေ့၌ မသက်နဲ့သည် နေ့တစ်ဝက် ရုံးပိတ်သည် ဖြစ်၍ လွယ်အိတ်ကလေးကို လွယ်လျက် ရုံးမှ ဆင်းလာပြီးလျှင် စတော့ဂိတ် လမ်းထောင့်၌ ဘတ်စ်ကားစောင့်နေစဉ် ပက်ကက် ကားကြီး စီးလာသော ဝန်ကြီး ဦးလူမော်နှင့် တွေ့ဆုံမိလေ၏။ လူမော်သည် ဒရိုင်ဘာအား ကား ရပ်စေရန် အမိန့်ပေး၍ ကားတံခါးကို ဖွင့်ပေးပြီးလျှင် ‘လာလေ မသက်နဲ့၊ ကျုပ် လိုက်ပို့ပါမယ်’ ဟု ခေါ်လိုက်ရာ မသက်နဲ့သည် ပထမ၌ “တော်ပါပြီ ရင်” ဆိုကာ ငြင်းလိုက်မည် ကြံ၏။ သို့သော် ဤသို့ ငြင်းလိုက်ချေက ရိုင်းရာ ကျမည် စိုးသည်နှင့် ခပ်ရှိန်းရှိန်း ခပ်ရှန့်ရှန့်နှင့်ပင် ကားပေါ်သို့ တက်ရ၏။ အနီးအပါးရှိ ရုံးစာရေးနှင့် စာရေးမများက မျှော်ကြည့်နေကြ သဖြင့် မသက်နဲ့မှာ မျက်နှာ၌ ရှိန်းခနဲ ပူသွားသော်လည်း လူမော်မှာ ပိုးပန်းခြင်း ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတွင် နာမည်ပျက် မရှိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့ကြခြင်း မဟုတ်တန်ရာဟု ဖြေဆည်မိ၏။ စင်စစ်မှာလည်း လူမော်သည် နာမည်ကောင်းရအောင် အတော် ကြိုးစားသူ တစ်ယောက် ဖြစ်၍ မိမိ၏ နယ်သူ စာရေးမတစ်ယောက်ကို အလုပ်ခန့်ထားသည် ဆိုခြင်းထက် ပိုမို၍ ကဲ့ရဲ့ ပြောင်လှောင်ခြင်း မရှိလှချေ။

ကားပေါ်၌ ထိုင်မိကြ၍ ကားထွက်သောအခါ ခင်လေးဆွေ အကြောင်းကို လူမော်က မေးမြန်းရာမှ စကားဆက်မိသည်နှင့် မိမိတို့ အိမ်သို့ ဗိုလ်သာမြတ် အလည်အပတ် လာရောက်ကြောင်းများကို မသက်နဲ့က ပြောမိ ရာ လူမော်မှာ မျက်နှာထားတစ်မျိုး ဖြစ်သွား၏။

မော်။ ။ ‘တွေ့လည်း တွေ့တတ်တဲ့ လူပါပဲနော်’
 နဲ့။ ။ ‘တွေ့တတ်ဆို သူက ကျွန်မတို့ကို တမင် လိုက်ရှာနေတာတဲ့ ရှင်’

မော်။ ။ ‘ကျုပ်က ဒါပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဟိုမှာ ဒီမှာဆုံ၊ ရှိပါစေ တော့လေ’

လူမော် ဆိုလိုခြင်းကား မသက်နဲ့ကို မိမိက စိတ်ကူးမိတိုင်း သာမြတ် နှင့် အကြံတူ ဉာဏ်တူ ဖြစ်နေမိခြင်းကို ပြောလိုခြင်း ဖြစ်၏။ သို့သော် စကားကို ဆုံးအောင် မဆက်ဘဲ ဘာရိတ်အုပ်ထားလိုက်လေသည်။

မော်။ ။ ‘မသက်နဲ့က ဘယ်အရပ်မှာ နေသလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ကျောက်မြောင်းထဲမှာ နေပါတယ်’

မော်။ ။ ‘ရောက်ပါစေမယ်လေ.... လိုက်ပို့ပါမယ်၊ ကန်တော်ကြီး တစ်ပတ်လောက် လေညင်းခံလိုက်ကြပါဦးစို့၊ ဒီကနေ အိမ်မှာ ဘာအလုပ် ရှိသေးသလဲ’

နဲ့။ ။ ‘အလုပ်တော့ မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့....’

မော်။ ။ ‘အလုပ် မရှိရင် ပြီးရောပေါ့၊ ခင်လေးတွေ မျှော်နေမှာလောက် တော့ ကိစ္စ မရှိပါဘူး ထင်ပါရဲ့’

အမှန်မှာ ထိုနေ့တွင် ဗိုလ်သာမြတ် လာနေကျ ဖြစ်၍ မသက်နဲ့က သတိရသောကြောင့် ပြောမိသော်လည်း ဆက်လက်၍ မပြောတော့ဘဲ ရပ် ထားလိုက်၏။

ကန်တော်ကြီးကို တစ်ပတ် လှည့်ပြီးနောက် လူမော်သည် ဒရိုင်ဘာ အား ပြည်လမ်းမကြီးသို့ ထွက်စေ၍ အင်းစိန်တိုင်အောင် မောင်းစေပြီးမှ ပြန်လှည့်၍ စထရင်းဟိုတယ်သို့ မောင်းစေ၏။

ဟိုတယ်၌ စားသောက်စရာများ စားသောက်စဉ်၌ လည်းကောင်း၊ ကားပေါ်တွင် အတူ ထိုင်စဉ်၌ လည်းကောင်း လူမော်သည် စကားတစ်ခွန်း ကို ပြောမည်ပြုပြီးမှ ဘာရိတ်အုပ်ထားလိုက်သော အမူအရာမျိုး နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မျှ မသက်နဲ့ မြင်လိုက်ရ၏။ ထိုမှတစ်ပါးမူ လူမော်သည် လူကြီး လူကောင်း (ဂျင်းတဲလ်မင်း) အမူအရာမျိုးမျှသာ တစ်လျှောက်လုံး ဖော်ပြ လေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ရှေးယခင်က ပြောရန်ရှိလျှင် ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း

ပြောလေ့ရှိသော လူမော်သည် မိမိ၏ လက်အောက် ခြေသား တစ်ယောက် သဖွယ် ဖြစ်နေသော အခါတွင်မှ မသက်နဲ့ကို အတော်ရွံ့နေဟန် တူပေ သည်။

မသက်နဲ့ ရွှေဘို၌ ရှိစဉ်က လူမော်သည် ရွှေဘိုသို့ ရောက်တိုင်း မသက်နဲ့တို့၏ နေအိမ်သို့ ဝင်၍ ကြိုက်ချင် ကြိုက်၊ မကြိုက်ချင် နေ ဆိုသော သဘောမျိုးနှင့် နှုတ်လျှာ သွက်လက်စွာဖြင့် အနည်းဆုံး နှစ်ခွန်း သုံးခွန်း ဖြစ်စေ စွဲအောင် ပြောလေ့ရှိ၏။ ပြောဖန်များလွန်းသည့်အတွက် မသက်နဲ့ ကပင် ရှောင်တောင်တောင် ဖြစ်၍ ပျက်ရယ်သဘောမျိုးဖြင့်သာ အဖြေပေးလေတော့သည်။ “ဒီကကောင်ဖြင့် သတိရလွန်းလို့ သေရတော့ မယ်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “စားလည်း ဒီစိတ်၊ အိပ်လည်း ဒီစိတ်ဆိုတဲ့ထဲက ဖြစ်နေပါပြီဗျာ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “တစ်လောကလုံးမှာ ယောက်ျား တစ်ယောက်မှ မရှိဘဲနဲ့ ကျုပ် တစ်ယောက်တည်း ရှိစေချင်တယ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပြောတတ်သူ ဖြစ်လေရာ ဝန်ကြီးအဖြစ်နှင့် တွေ့ရသည်မှ စ၍မူကား ထိုကဲ့သို့ ရွတ်တွတ်တွတ်လည်း မပြော၊ အခြားနည်းအားဖြင့် လည်း မပြောတော့ဘဲ အလွန် မှင်သေလျက် ရှိတော့၏။

စထရင်းဟိုတယ်မှ ထွက်လာကြ၍ ကားပေါ်သို့ တက်ကြသောအခါ ၌သာ လူမော်သည် ဒရိုင်ဘာအား ကျောက်မြောင်းဘက်သို့ မောင်းစေ၍ မသက်နဲ့၏ နေအိမ်သို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် လိုက်၍ ပို့၏။ အိမ်ရှေ့၌ ကားဆိုက်၍ ကားပေါ်မှ မဆင်းဘဲ လူမော်သည် အိမ်ပေါ်သို့ လှမ်းကြည့် လိုက်ရာတွင် မသက်နဲ့ကို စောင့်မျှော်နေသော ဗိုလ်သာမြတ်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မိ၍ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဆလံပေးကာ နှုတ်ဆက်ကြ၏။ ၎င်းနောက် မသက်နဲ့သည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားရာတွင် လူမော်လည်း ထွက်သွားတော့သည်။ အမှန်မှာ မသက်နဲ့က အိမ်ပေါ်သို့ တက်ရန် ဖိတ်ခေါ် ခြင်းလည်း မပြုချေ။ ဝန်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်၍ တက်ချင်မှ တက်မည်ဟု စဉ်းစားမိခြင်းအပြင် အိမ်၌ ဗိုလ်သာမြတ် ရောက်နေနှင့်လိမ့်မည်ဟု တွေးထင်

မိသောကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဤလူ နှစ်ယောက်ကို မိမိ၏ အိမ်၌ မဆုံမိစေလိုသနည်းဟူမူ မိန်းမတို့၏ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပေ၏။

သာမြတ်သည် အိမ်သို့ ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း မသက်နဲ့ မပြန်လာ သေးသည်ကို သိရ၍ အနည်းငယ် စိတ်ပျက်သော်လည်း ရုံးဆင်း နောက်ကျ သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု တွေးထင်မိသောကြောင့် မည်သို့မျှ မရှိချေ။ သို့ရာတွင် တစ်နာရီကျော်၊ နှစ်နာရီခန့် ကြာပြီးမှ လူမော် လိုက်ပို့သည်ကို တွေ့ရသော အခါ၌ကား အတော်ကလေး ဒေါ်ဖောင်းချင်၏။ သို့သော် မသက်နဲ့၏ စိတ်နေ သဘောထားကို ရိပ်မိထားသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါ်ဖောင်းခြင်းကို မဆိုထားဘိ၊ မကျေနပ်သော အမူအရာ မျိုးပင် မဖော်ပြချေ။ ရုံးဆင်းနောက်ကျခြင်းကိုလည်း သတိမထားမိ၊ လူမော် လိုက်ပို့ခြင်းကိုလည်း ဂရုမစိုက်ဘိသကဲ့သို့ အခါတိုင်း အမူအရာမျိုးဖြင့်သာ နှုတ်ဆက်လေသည်။

နံ။ ။ ‘ကိုသာမြတ် ရောက်နေတာ တော်တော် ကြာသွားပြီလား’
မြတ်။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့၊ တော်တော်ကလေး ကြာသွားပါပြီ’

ဆွေ။ ။ ‘တော်တော်ကလေး မကပေါင်တော်၊ နှစ်နာရီလောက်တောင် ရှိရာပါပြီ’

နံ။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့လား.... ဆောရီး ကိုသာမြတ်၊ ဖြစ်ရပုံက စတော့ဂိတ် ထောင့်မှာ ဘတ်စ်ကား စောင့်နေတုန်း ကိုလူမော်နဲ့ တွေ့တာနဲ့ လိုက်ပို့မယ်ဆိုပြီး မုန့်တွေ ဘာတွေ ကျွေးနေတာနဲ့ အချိန် တော်တော် ကြာသွားတယ်’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်းတို့ ဘယ်ဆီ ရောက်ခဲ့ကြသေးသလဲ’

နံ။ ။ ‘စထရင်းဟိုတယ်မှာ လန့်ချ် စားခဲ့ကြတယ်’

သာမြတ်မှာ မသက်နဲ့ကို စိတ်ထဲက ရည်မှန်းနေဟန် တူသော်လည်း ဖွင့်ဟ ပြောပြ၍ မသက်နဲ့က လက်ခံပြီးသည့် သမီးရည်းစားလည်း မဟုတ် သောကြောင့် သိုးအောက်သော မျက်နှာထားမျိုး အလျှင်း မဖော်ပြဘဲ တတ်နိုင်သမျှ ကြည်ရွှင်အောင် ကြိုးစားလျက် ရှိ၏။

ဆွေ။ ။ ‘ဒီပြင်ကောအေ.... ဘယ်ရောက်ခဲ့ကြသေးလဲ’
နံ။ ။ ‘ကန်တော်ကြီး ပတ်ပြီး လေညင်းခဲ ထွက်တာပါပဲ’

ယင်းသို့ ပြောစဉ် မသက်နဲ့သည် သာမြတ်၏ မျက်နှာကို အကဲခတ် ၏။ သို့သော် မျက်နှာပျက်သည်ကို မတွေ့ရဘဲ ခပ်အေးအေးပင် သွားဖြူလျက် ရှိ၏။ ခင်လေးဆွေကလည်း ထိုနည်းအတူ အကဲခတ်၏။ သို့သော် သာမြတ် ၏ အေးဆေးသော မျက်နှာကို မြင်ရ၍ အလွန် သဘောထားကြီးသော ကြောင့် ပေလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မသက်နဲ့ကို အလျှင်း ချိန်ရွယ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ပေလော ဟူသည်ကို မဆုံးဖြတ်နိုင်အောင် ရှိတော့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မသက်နဲ့ကမူ စုစုအောင်အောင် မလုပ်သည်ကို တွေ့ရ၍ ကျေနပ်မိသည်။ မသက်နဲ့ ရောက်လာပြီးသည့်နောက်တွင် သာမြတ်သည် အခြားသော စနေနေ့များမှာကဲ့သို့ နေ့ကုန်အောင် မနေတော့ဘဲ နာရီဝက် ခန့်မျှ လောက်သာ စကားစမြည် ပြော၍ ကိစ္စတစ်ခု ရှိသေးသည်ဆိုကာ ပြန်သွားလေသည်။ မိန်းမ နှစ်ယောက်တို့သည် သာမြတ်၏ အမူအရာကို အကဲခတ် နေခဲ့ကြသော်လည်း သာမြတ် ဆင်းသွားသည့်နောက်တွင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ထင်မြင်ချက် မပေးကြဘဲ ကျိတ်နေကြ တော့သည်။

ထိုနေ့ညနေ ထမင်းစားပြီးကြသောအခါ -

ဆွေ။ ။ ‘ဘယ့်နှယ်လဲဟေ့ မသက်နဲ့’

နံ။ ။ ‘ဘာလဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘မောင်လူမော်က ဘာများ ပြောလိုက်သေးလဲ’

နံ။ ။ ‘ဘာမှ မပြောပေါင် ဒေါ်ဒေါ်၊ ပြောလို့ရှိရင် ဒေါ်ဒေါ်ကို ပြောမှာ ပေါ့’

ဆွေ။ ။ ‘မောင်သာမြတ်ကဖြင့်အေ.... ညည်း မရောက်မလာမချင်း ဖင်တကြွကြွနဲ့ အိမ်မြှောင် မြီးပြတ် ဖြစ်နေတော့တာပဲ၊ သူက ကားနဲ့ သွားကြိုမယ်တောင် လုပ်သေးတယ်၊ ဒေါ်ဒေါ်က မတော်တဆ လမ်းလွဲနေမယ် ပြောထားလို့ ပြန်ထိုင်လိုက်တယ်’

နံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါရဲ့ ဒေါ်ဒေါ်၊ အားနာစရာကြီးပါပဲ’
 ဆွေ။ ။ ‘ဒါပေမဲ့ ချိန်းထားတာမှ မဟုတ်ဘဲအေး၊ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ’

အခန်း ၂၁

“မြတ် သက် မော်” အဖြစ်အပျက်တွင် သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ အကြောင်း အားလျော်စွာ ဆုံစည်းခဲ့ကြခြင်းများမှာ မွေးကတည်းက ယခုအချိန်တိုင် ဆိုရမလောက် ရှိပေတော့သည်။ တစ်ရွာတည်းနေ လူရတတ်သားချင်း ဖြစ်၍ သူငယ် ဘဝမှ ကောလိပ်ကျောင်းတိုင်အောင် မသက်နှံ့ကို အပြိုင်အဆိုင် ပိုးပန်းခဲ့ကြရရုံနှင့် အားမရသေးဘဲ ယခုတစ်ဖန် ရန်ကုန်မြို့ကြီးပေါ်တွင် လည်း အကြံတူ ဉာဏ်တူ ဖြစ်နေကြပြန်လေပြီ။ သို့သော် ဤ လူငယ် နှစ်ယောက်တို့ တိုက်ဆိုင်မိကြပုံမှာ ဤမျှလောက် မကသေး၊ မိမိတို့၏ အကြံအစည်ကို ဖွင့်ဟ ပြောကြပုံမှာလည်း နည်းပရိယာယ်နှင့် တကွ အချိန် ကာလပါ တူညီကြပြန်လေတော့သည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ အထက်ပါ အခြင်း အရာများသည် စနေနေ့တွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီးနောက် တနင်္လာနေ့၌ မသက်နှံ့ သည် စာတိုက်မှ စာနှစ်စောင် ရရှိလေရာ ၎င်းတို့မှာ လူမော်ထံမှ တစ်စောင်၊ သာမြတ်ထံမှ စာတစ်စောင် ဖြစ်နေကြလေတော့သည်။

လူမော်၏ စာ၌ မိမိသည် ရှေးယခင်က ဤကိစ္စ၌ နှုတ်လျှာ သွက် သလောက် ယခုအခါ၌ နှုတ်လေးလျက် ရှိသည် တစ်ကြောင်း၊ မိမိ လက် အောက်၌ အလုပ် လုပ်လျက်ရှိသော မိန်းမတစ်ယောက်အား နှုတ်ဖြင့် ဖွင့်ဟ ပြောဆိုရလျှင် အနိုင်ကျင့်ရာ ရောက်လိမ့်မည်ဟု ထင်မိသည် တစ်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် မိမိက အလုပ်သွင်းပေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူးရှိပေ သည် ဆို၍ အားတုံ့အားနာဖြစ်လျက် အဖြေရ ခက်မည်ကို စိုးရိမ်မိသည် တစ်ကြောင်း၊ ၎င်း အကြောင်းများကြောင့် နှုတ်ဖြင့် ဖွင့်ဟခြင်း မပြုဘဲ လွတ်လပ်စွာ အဖြေပေးနိုင်ခွင့် ရစေရန် စာဖြင့် ရေးသားရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊

မသက်နှံ့ စိတ်ချစေလိုသော အချက်တစ်ခုမှာ အကယ်၍ လက်မခံနိုင် ဆိုစေကာမူလည်း အလုပ်အကိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ အနှောင့်အယှက် မပေးဘဲ လုပ်မြဲတိုင်း ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ပြီးလျှင် နဖူးစာ မပါသောကြောင့် မဆုံစည်းရခြင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ မိမိကိုယ် မိမိ တရားချမည် ဖြစ်ကြောင်း အစရှိသော အဓိပ္ပာယ်မျိုး ပါရှိလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါးမူ ယခု အရွယ်သို့ တိုင်အောင် မသက်နှံ့မှ တစ်ပါး မည်သည့် မိန်းမကိုမျှ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ ချစ်ကြိုက်ဖူးသည် မရှိသောကြောင့် လူပျိုကြီး အဖြစ်နှင့် နေခဲ့ပါ သည် ဆိုသော ဖော်ပြချက်တစ်ခုလည်း ပါရှိပေသည်။

သာမြတ်၏ စာ၌ကား မသက်နှံ့အား နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာလိုက်လံ ရှာဖွေခဲ့၍ မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် တွေ့ဆုံကြသောကြောင့် ဝမ်းသာမည် မကြံရသေး မိ စိုးရိမ် တုန်လှုပ်ဖွယ် သတင်းတစ်ရပ်က တွဲညှပ် လိုက်ပါလာသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ မသက်နှံ့ ၎ပ်ကွယ်နေစဉ် အတောအတွင်း ကိုလူမော် သည်လည်း မိမိကဲ့သို့ အပန်းတကြီး လိုက်လံ စုံစမ်းခြင်း ပြုမပြုကိုကား မသိရကြောင်း၊ သို့သော် ကိုလူမော်မှာ ကြီးပွားရေးကို မိမိထက် ပိုမို ဂရုစိုက်သူ ဖြစ်သည့်အတွက် ကြီးပွားရေးနောက်သို့ လိုက်နေရသောကြောင့် မသက်နှံ့ကို ထောက်လှမ်း စုံစမ်းရာတွင် မိမိကဲ့သို့ အချိန်မရဘဲ ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်နိုင် ပေကြောင်း၊ အပန်းတကြီး အသေအချာ ထောက်လှမ်း စုံစမ်းခဲ့သူက မတွေ့ ရဘဲ ကိုလူမော်က ရှေးဦးစွာ တွေ့သွားသည့်ပြင် မသက်နှံ့ကို ကျေးဇူး ပြုနိုင်သော အခွင့်အရေးတစ်ခု ရရှိသွားခြင်းကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ဤကိစ္စ တွင် လူမော်က ကံသာပုံ ရသည်ဟု မိမိ အကဲခတ်မိကြောင်း၊ မိဘမျိုးရိုး အခြေအနေချင်းမှာ တူညီသည် ထားဘိဦး၊ လက်ရှိ အခြေအနေအရာမှာ ကိုလူမော်သည် မိမိထက် သာလွန်ခြင်းကို ဝန်ခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မသက်နှံ့ နှင့် ဆုံရကတည်းက ဤအကြံအစည်ကို ဖွင့်ဟ ပြောလိုသော်လည်း ကို လူမော်တစ်ယောက် ရှိသေးခြင်းကို သတိရ၍ “စွဲ” မည် မထင်သောကြောင့် ဆိုင်းလင့်နေခဲ့ရကြောင်း၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းအားဖြင့် မသက်နှံ့နှင့် ကိုလူမော်တို့

အပေါ်တွင် သင်္ကာမကင်းသော သဘော ရှိနေသည် ဟူ၍ မယူဆစေ
 လိုကြောင်း၊ မိမိထက် သာသည်ကို ဝန်ခံလိုခြင်းမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤ
 အတောအတွင်း အိမ်ထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိဘများထံမှ စာတစ်စောင်
 ရရှိပါသဖြင့် မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို “ဘူး ဖရ” ကွဲအောင် စုံစမ်းသင့်သည်
 ဆို၍ ဤစာကို ရေးသားရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ မိမိ တွေးထင်
 သည့်အတိုင်း အခြေအနေချင်း မယှဉ်နိုင်သော ကိုလူမော်၏ စကားကို
 လက်ခံပြီးပြီ သို့မဟုတ် လက်ခံတော့မည် ဆိုပါလျှင်လည်း မိမိက လုံးဝ
 အပြစ်တင်ရန် မရှိဘဲ သူ၏ ကံသာခြင်းကိုသာ ချီးကျူးရမည် ဖြစ်ပေကြောင်း၊
 ကိုလူမော်သည် မသက်နဲ့ အပေါ်၌ ညစ်ပတ်သော အကြံအစည် ရှိလိမ့်မည်
 မဟုတ်၊ သဘောရိုးနှင့်ပင် ထိမ်းမြားလိုလိမ့်မည်ဟု မိမိ သိရှိကြောင်း၊ ကောက်
 ကောက်ကျွေ့ ကျွေ့ အကြံအစည် ရှိပါက မိမိက မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကြည့်
 နေလိမ့်မည် မဟုတ်သည်ကိုလည်း သူ သိရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အခြားသော
 အကြောင်းများကို အပထား၍ ကိုလူမော်သည် မိမိ အပေါ်၌ အသားယူ
 လိုသော အချက်တစ်ခုတည်းနှင့်ပင် မသက်နဲ့ကို လက်ထပ်လိမ့်မည် ဖြစ်
 ကြောင်း၊ ယခုအချိန်၌ မပြောရသေးလျှင် တစ်နေ့နေ့တွင် ဧကန် မချ
 ပြောလိမ့်မည် ထင်ကြောင်း၊ မိမိမှာ အမှန်အားဖြင့် မျှော်လင့်ချက် မရှိသော်
 လည်း မပြောလိုက်မိလေခြင်း ဆို၍ နောက်နောင် အခါများ၌ နောင်တ
 ပူပန်ခြင်း မဖြစ်ရစေခြင်း အလိုငှာသာလျှင် ဤစာကို ရေးသားလိုက်ရခြင်း
 ဖြစ်ပါကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြ ပါရှိလေသည်။

ထိုညဉ့်အဖို့၌ မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့မှာ အိပ်ကြရတော့သည်
 မရှိဘဲ စဉ်းစားခန်း ဝင်ခြင်း၊ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းတို့ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်
 ကြလေတော့သည်။

ဆွေ။ ။ ‘ခက်ပလေ တူမရယ်၊ ညည်းဟာက ငါတို့ အညာမိုးလို ဖြစ်နေ
 ပြီကော။ မရွာချင်တော့လည်း တစ်စက်ကမှ မကျဘူး၊ ပူလိုက်
 တာ ချစ်ချစ်လန်လို့၊ ရွာမယ့် ရွာတော့လည်း တစ္ဆေတည်း စွေပြီး ဗွက်ပေါက်
 ကုန်ရော ဆိုတာမျိုးလို ဖြစ်နေပြီကော’

နဲ့။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ်ကလည်း ပုံနှိုင်းပဲ နှိုင်းတတ်တယ်၊ ဟုတ်တော့လည်း
 ဟုတ်ပါရဲ့ ဒေါ်ဒေါ်ရယ်’

ဆွေ။ ။ ‘နေစမ်းပါဦးအော့၊ ညည်းစိတ်ကကော ဘယ်လို ရှိသလဲ’
 နဲ့။ ။ ‘ဒီအကြောင်းကို တစ်ခါမှ ကျွန်မ ပြောမပြုဖူးသေးဘူး။ အမှန်
 ပြောရမှာဖြင့် ကျွန်မ စိတ်မှာတော့ ဟို ပသီပုံပြင်ထဲက
 မင်းသမီးလို ဖြစ်နေပြီ ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘ဘယ်လို ဖြစ်ပုံလဲအော့၊ ညည်းမင်းသမီးအကြောင်းကို ငါ
 မဖတ်ဖူးပါဘူး။ ပြောပြစမ်းပါဦး၊ ဘယ်လိုတဲ့လဲ’

နဲ့။ ။ ‘ပသီပုံပြင်ထဲမှာ နတ်တွေ လှည့်စားလေတော့ မင်းသမီးနဲ့
 မင်းသား တစ်ညတည်း အိပ်မက်ထဲမှာလိုလို တွေ့ကြဖူးသတဲ့။

မင်းသမီးမှာလည်း သူ့ခမည်းတော်က အရွယ်ရောက်ပြီးမို့ မင်းသားတစ်ပါးနဲ့
 လက်ထပ်ဖို့ စီမံရာမှာ မင်းသမီးက ခမည်းတော် ပေးစားတဲ့ မင်းသားကို
 မကြိုက်နိုင်ဘဲ သူ့အိပ်မက်ထဲက မင်းသားကိုချည်း စွဲလမ်းနေတယ်တဲ့
 ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘ဟုတ်လှပြီကွယ်၊ ညည်းမှာလည်း ဒီလိုပဲ ဖြစ်နေတယ်လား’
 နဲ့။ ။ ‘ခပ်ဆင်ဆင်ပဲ ဒေါ်ဒေါ်၊ သို့သော် မင်းသမီးလိုတော့ သူ့ဆိုသူ့မှ
 တမ်းတမ်းစွဲတော့ မဟုတ်တတ်ပါဘူး။ အခြေအနေအရ

ပုံတော်သလို ကြည့် လုပ်ကြရမှာပါပဲ။ သို့သော်လည်း အမှန်အတိုင်း အစစ်ခံရ
 မယ် ဆိုရင်တော့ ကျွန်မဖြင့် ဘယ်ယောက်ျားကိုမှ ချစ်လှ ကြိုက်လှပါတယ်
 လို့ ရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖြစ်ရရင်တော့ ဖိုးခွေးရဲ့ အဖေနဲ့ ဆုံစည်းချင်
 တာပဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဟင် ညည်းဟာက လေဖမ်းပြီး ကြိုးတန်းဆိုတဲ့ စကားလို၊
 ယုန်ချို လိပ်မွေး ပုစွန်သွေးဆိုတဲ့ စကားပုံလို၊ မရှိမှန် ဆိုတာ
 မျိုးလို ဖြစ်နေပြီကော တူမရဲ့’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မက ဆန္ဒကို ပြောပြတာပါ၊ ဒီလိုမှ ဖြစ်နိုင်မယ်လို့ ဆိုလို
 ခြင်း မဟုတ်ပါဘူး’

ဆွေ။ ။ ‘နေပါဦး.... အေရဲ့၊ ဖိုးခွေးအဖေကို ထည့်ပြောနေတာက ညည်းက မျှော်လင့်ချက် ရှိနေသေးလို့လား’

နှံ။ ။ ‘မျှော်လင့်ဖို့တော့ ခဲယဉ်းပါတယ် ဒေါ်ဒေါ်၊ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ မှန်းမှ မသိဘဲနဲ့ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး မျှော်လင့်လို့ ဖြစ်ပါ့မလဲ’

ဆွေ။ ။ ‘နို့ ဒါဖြင့် ညည်းက ဘယ်လိုပုံများ စွဲလမ်းတာလဲအေ၊ မျက်နှာ မများချင်တဲ့ သဘောလား’

နှံ။ ။ ‘ဒီလိုပဲ ထားလိုက်ပါတော့ ဒေါ်ဒေါ်၊ ကျွန်မဟာတောင် ကျွန်မ မပြောတတ်ပါဘူး။ တစ်နေ့နေ့တော့ တစ်နည်းနည်းနဲ့ ဆုံစည်း လိမ့်ဦးမယ်လို့ စိတ်ထဲက ထင်နေမိတာပါပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ကိုင်း ဒါဖြင့်လည်း ဒီအကြောင်း ဖျောက်လိုက်ပါတော့ တူမ ရယ်’

နှံ။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဒီနှစ်ယောက်မှာ ညည်းက ဘယ်လို သဘောရသလဲ’

နှံ။ ။ ‘ကျွန်မဖြင့် မဆုံးဖြတ်တတ်အောင် ဖြစ်နေပြီ ဒေါ်ဒေါ်၊ ဖိုးခွေး အဖေက လွဲရင် ဒီနှစ်ယောက်မှာ တစ်မျိုးစီ သင့်လျော်တယ် ထင်ပါရဲ့။ ဒေါ်ဒေါ်က ဘယ်လိုလဲ၊ ပြောသာ ပြောပါ ဒေါ်ဒေါ်၊ ကျွန်မမှာ တော့ ဘယ်သူပေါ်မှာမှ အစွဲအလမ်း မကြီးလှပါဘူး၊ ဒေါ်ဒေါ် ပြောစကားကို ကြားစမ်းပါရစေဦး’

ဆွေ။ ။ ‘ယူရမှာက ညည်း ယူရမှာပါလားတော်’

နှံ။ ။ ‘မှန်ပါတယ်လေ၊ ဒေါ်ဒေါ် ထင်မြင်ချက်ကို ကြားချင်လို့ပေါ့’

ဆွေ။ ။ ‘ဒီလိုရှိတယ် တူမရဲ့၊ နှစ်ယောက်စလုံးဟာတော့ ဓာတ်သိ နှမ်းဖတ်ချင် ဆိုတဲ့ စကားလို အူပဲ ဆိုကတည်းက သိလာကြ တာပဲ၊ လူရပ် လူရည်မှစ၍ အစစ အရာရာမှာ တော်တော်ညီတဲ့ လူနှစ် ယောက်ပဲ၊ နွားများဖြင့် တစ်ရှဉ်းဖက်လောက်ရဲ့၊ ခက်တာကလည်း ခပ်

ဆတ်ဆတ်ကလေးတွေချည်းပဲ၊ သို့သော် စိတ်သဘောထားတွေကကော ညည်းက ဘယ်လို အကဲခတ်မိသလဲ’

နှံ။ ။ ‘ကျွန်မ သိသလောက်တော့ဖြင့် လူကောင်းချည်း ထင်တာပဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်းက ဆိုတာတော့ ထားလိုက်ပါတော့၊ သူတို့နှစ်ယောက် ကကော ညည်းကို ဘယ်သူက ပိုပြီး မေတ္တာရှိပုံ ရသလဲ’

နှံ။ ။ ‘ဒါလည်း မပြောနိုင်ဘူး ဒေါ်ဒေါ်၊ ခင်မင်ပုံ ရတာချည်းပဲ၊ အိမ်လာတာတော့ ကိုသာမြတ်က လာဖော်ရပေတယ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဒါကတော့အေ မောင်လူမော်က ဝန်ကြီးတစ်ယောက် ပေကိုး အေ၊ ဟန်လုပ်ထိုက်ပေတာပေါ့၊ ပြီးတော့လည်း ကိုယ့်အပါး တော်မြဲ ဆိုတော့ မလျော်သလို ဖြစ်နေတာကိုး၊ လူပြောခံရမှာလည်း စိုးရ သေးတယ်’

နှံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါရဲ့ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘တစ်ခုတော့ ရှိတယ်အေ၊ မောင်လူမော်ရဲ့ ကျေးဇူးတော့ ညည်း အပေါ်မှာ ရှိပေတယ်၊ သူ ခန့်လို့ ရတဲ့ အလုပ်ပေကိုး’

နှံ။ ။ ‘ဒါကတော့ ဒေါ်ဒေါ်၊ သူကိုယ်တိုင်က ဒီကျေးဇူးကို ထည့်ပြီး မစဉ်းစားပါနဲ့လို့ ပြောပေတယ်၊ အိမ်ထောင်ပြုတဲ့ ကိစ္စမှာ ဒီကျေးဇူးကို ထည့်စဉ်းစားရင် မှားတတ်တယ်လို့ ပြောတယ်၊ ကျွန်မလည်း သဘောတူတယ်’

ဆွေ။ ။ ‘မောင်သာမြတ်ကတော့ ညည်းကို တရှာတည်း လိုက်ရှာ နေပေတယ်နော်’

နှံ။ ။ ‘ဒါကလည်း ကိုသာမြတ် စာထဲမှာ ပါတဲ့အတိုင်း ကိုလူမော် မှာတော့ လိုက်ရှာဖို့ အခွင့်မကြုံဘဲ သူ့ဟာနဲ့သူ အလုပ်ရှုပ်နေ လို့ ဖြစ်နိုင်တာကိုး ဒေါ်ဒေါ်၊ သူ့မှာတော့ တောခိုနေရတာနဲ့ အချိန်ကုန်နေဆို ထင်ပါရဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘ဒါလည်း ဟုတ်ပေတာပဲ။ သို့သော် ရာထူးကတော့ လူမော်က
သာပေတယ်နော်’

နံ။ ။ ‘ဒါကတော့ သူ့အလုပ်က နိုင်ငံရေးကိုး ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့၊ အောင်မြင်
တဲ့ အလှည့်မှာ ဝန်ကြီး၊ နေရာမကျတဲ့ အလှည့်မှာ သာမန်
အမတ်ပေါ့’

ဆွေ။ ။ ‘အမတ်တောင်မှ ပြုတ်ချင် ပြုတ်နိုင် မဟုတ်လား’

နံ။ ။ ‘လေးနှစ်တစ်ကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ရတယ် ဒေါ်ဒေါ်၊
ပြုတ်ချင်လည်း ပြုတ်တတ်တာပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘စစ်ဗိုလ် ဆိုတာကတော့ အမြဲတမ်း အလုပ်ပေါ့နော်’

နံ။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘လခချင်းကော ဘယ်နှယ်နေသလဲ’

နံ။ ။ ‘ဟာ လခချင်းတော့ အများကြီး ကွာတာပေါ့ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘စစ်ဗိုလ်အလုပ်ကလည်း သားနဲ့ မယားနဲ့ တော်ရဲ့လားအေ’

နံ။ ။ ‘ဗိုလ်ကြီးဖြစ်တဲ့ အချိန်ကျတော့ ဒီလို ယူကြတာပါပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘စစ်တိုက်ရတဲ့ အလုပ်ကတော့ ငါဖြင့် တယ်မကြိုက်ပေါင်အေ’

နံ။ ။ ‘ကြိုက်တဲ့ မိန်းမတွေလည်း အပုံကြီးပါ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်းကတော့ကော ဒီအလုပ် ကြိုက်သလား’

နံ။ ။ ‘ကြိုက်လှတယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုယ့်အမျိုးသားချင်း
တိုက်ရရင် မကောင်းဘူး၊ တိုင်းတစ်ပါးက ရန်သူနဲ့ တိုက်ရရင်
တော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်တဲ့ လူစုဆိုပြီး ဟီးရိုးတွေပဲ၊
ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဟင် ငါတို့ တူဝရီးလည်း တိုင်ပင်ကြတာ ချာလပတ် လည်နေ
ပါပြီကော၊ ဘယ်ဆီ လက်စသတ်လို့ ဘယ်သူ့ကို သဘောကျ
ရမယ် မပြောတတ်အောင် ဖြစ်နေပြီ’

နံ။ ။ ‘ကျွန်မတော့ အကြံတစ်ခု ရတယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဆိုစမ်းပါဦးအေ’

နံ။ ။ ‘ကျွန်မ ခုနစ်နှစ် သမီးလောက်တုန်းက ရွာထဲက အဖော်
မိန်းကလေး တစ်စုနဲ့ တောထဲကို နွားကျောင်းလိုက်သွား
ဖူးတယ်၊ တောထဲ မရောက်ဖူးလို့ အမေ့ဆီ အခွင့်တောင်းပြီး ဒီတစ်နေ့ပဲ
လိုက်ခဲ့ဖူးတယ်။ တောထဲ ရောက်တော့ သစ်ပင်ကြီးအောက်မှာ မီးတွေဖို၊
ပြောင်းဖူးတွေချိုး၊ ကန်စွန်းဥတွေ တူးပြီး ဖုတ်စားပြီးတဲ့နောက် သူတို့တစ်တွေ
က ပြန်ခါနီးမို့ နွားတွေ သွားမောင်းနေတုန်း သစ်ပင်ကြီးအောက်မှာ ကျွန်မ
တစ်ယောက်တည်း နေရစ်ရတယ်။ အတော်ကလေး ကြာတော့ ဝတ်ဖြူ
စင်ကြယ်နဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ပေါက်လာပြီး ပြောင်းဖူး နည်းနည်း
ပေးပါ တောင်းလို့ ကျွန်မက အိမ်ယူဖို့ ပြောင်းဖူးထဲက နှစ်ဖူး ခွဲပေးလိုက်
တယ်။ အဘိုးကြီးက ဆုတွေ ဘာတွေ တောင်းပြီး “နင့် လက္ခဏာ ပြစမ်း”
တဲ့၊ ကျွန်မက လက်ဖြန့်ပြလို လက္ခဏာကို ကြည့်ပြီး “နင့် ဇာတာက
ကြီးမှ ကောင်းစားမယ့် ဇာတာပဲ၊ ငယ်တုန်းတော့ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး တွေ့တတ်
တယ်၊ သို့သော် ငါ တစ်ခုပြောခဲ့မယ်၊ မှတ်ထားနော်” တဲ့။ ကောင်းပါပြီ
အဘိုးရယ်လို့ ကျွန်မက ပြောတော့ အဘိုးကြီးက “နင့်အသက် ၂၇ နှစ်
မပြည့်မချင်း လင် မယူနဲ့နော်၊ ဒီအတောအတွင်းမှာ လင်ကောင်းလည်း
မရဘူး၊ မြဲလည်း မမြဲဘူး” တဲ့၊ ပြောသွားတယ်။ ဒီဟာကို ကျွန်မ သတိ
မရတစ်ချက် ရတစ်ချက်နဲ့ အခုမှပဲ ဘွားခနဲ ပေါ်လာတယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်းအသက် အခု ဘယ်လောက်ပါလိမ့်’

နံ။ ။ ‘၂၆ နှစ်နဲ့ ၃ လရှိပြီ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဒါဖြင့် ၉ လ လိုသေးတာပေါ့’

နံ။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘လက္ခဏာတို့၊ ဗေဒင်တို့ ဆိုတာတွေဟာ မှန်ချင်လည်း
မှန်တတ်တာပဲ အေရဲ့’

နံ။ ။ ‘ဒါဖြင့် ဒီလိုလုပ်ကြစို့ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဆိုစမ်းပါဦး’
 နံ။ ။ ‘အချိန်ကလည်း ကိုးလ လိုတော့တာပဲ။ ဒီတော့ စဉ်းစားပါရစေဦးလို့ စာပြန်လိုက်ရင် မကောင်းပေဘူးလား’
 ဆွေ။ ။ ‘ဘယ်သူ့ဆီကိုလဲ’
 နံ။ ။ ‘နှစ်ယောက်လုံးဆီကိုပေါ့’
 ဆွေ။ ။ ‘သမီးကညာ အခါမလင့်စေနှင့် ဆိုတဲ့ စကားတော့ ရှိတာပဲအေရယ်’
 နံ။ ။ ‘ပြီးတော့ တစ်ချက်ကလည်း စဉ်းစားစရာ ရှိသေးတယ်ဒေါ်ဒေါ်’
 ဆွေ။ ။ ‘ဘာလဲအေ’
 နံ။ ။ ‘ဖိုးခွေးကိစ္စကကော ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့’
 ဆွေ။ ။ ‘တတ်နိုင်ပါဘူးအေ၊ ဒါကတော့ ငါ့သား လုပ်လိုက်တာပေါ့’
 နံ။ ။ ‘ဒီလောက် လွယ်ပဲ၊ မလား ဒေါ်ဒေါ်၊ မပေါ်မှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့နေ့တော့ ပေါ်မှာပဲ၊ ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ ယောက်ျားဆိုတာ ခက်တယ် ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့၊ သူ့လိမ်ရမလား ဆိုပြီး ဧကန္တဒေါ်ဖောင်းပြီးသားပဲ’
 ဆွေ။ ။ ‘နို့ ဖွင့်ပြောပြရင်ကော အေ’
 နံ။ ။ ‘ပြောပြပြန်တော့လည်း ယုံချင်မှ ယုံမယ်။ တကယ်လို့ ယုံစေဦးတော့၊ ရှက်လှတယ်ဆိုပြီး နောက်ဆုတ်သွားရင် ကျွန်မမှာ ကိုယ့်အရှက်ကိုယ် အလကား ဖော်ထုတ်ပြောရာ ရောက်မနေပေဘူးလား ဒေါ်ဒေါ်’
 ဆွေ။ ။ ‘ဟုတ်ပါရဲ့အေ၊ ဒါကလည်း တစ်ခက်ပဲကိုး’
 နံ။ ။ ‘ဒီတော့ကာ လက္ခဏာဖတ်တဲ့ အဘိုးကြီး စကားအတိုင်း စောင့်ကြည့်ရာလည်း ရောက်အောင် စဉ်းစားပါရစေဦးလို့ သူတို့ နှစ်ယောက်လုံးထံ စာပြန်လိုက်ရင် မကောင်းဘူးလား’

ဆွေ။ ။ ‘အေးလေ၊ ဒီလိုပဲ လုပ်ကြပါစို့’
 သို့ဖြစ်၍ မသက်နဲ့သည် လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ထံသို့ စာတစ်စောင်စီ ရေးသား ပြန်ကြားလိုက်ရာ ၎င်းစာ နှစ်စောင်မှာ အမည်မျှသာ ကွဲလွဲကြ၍ အဓိပ္ပာယ်မှာ ခပ်ဆင်ဆင် တူပေတော့သည်။ ၎င်းစာများတွင် မိမိ အပေါ်၌ ဤကဲ့သို့ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာရှည်စွာ စွဲမြဲသောမေတ္တာ ထားရှိခြင်းအားဖြင့် မေတ္တာ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည် စိတ်ချနိုင်သည့်အတွက် ဝမ်းလည်း မြောက်၍ ဂုဏ်ရောက်ဖွယ် ဖြစ်ပါသော်လည်း ယံ့ခု လောလောဆယ် အိမ်ထောင်ပြုရန် မသင့်လျော်သေးဟူ၍ ဗေဒင် တွက်ဆိုချက် ပါရှိသောကြောင့် အလွန် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ငြင်းပယ်လိုက်ရကြောင်း၊ အရှေ့တိုင်းသားများ၏ ထုံးစံအားဖြင့် ငယ်ရွယ်သူများ မဟုတ်ကြသော်လည်း အိမ်ထောင်ပြုခြင်း ကိစ္စတွင် အရှေ့တိုင်းသားများသည် အလျင်လိုလွန်းကြသည်ဟု သဘောရရှိကြောင်း၊ အနောက်တိုင်းသားများ အဖို့မှာ အသက် ၃၀ ဟူသော အရွယ်သည် ယောက်ျားများအဖို့ “ဟိုင်” ပြီဟု မဆိုကြပေရာ ၎င်းတို့က မှန်ကန်သည်ဟု မိမိ ထင်မိကြောင်း၊ သို့သော် ဤသို့ ရေးသားခြင်းအားဖြင့် မိမိ အပေါ်၌ ပဋိညာဉ် ကတိပေးထားသည်ဟု မယူဆဘဲ ယောက်ျား ဖြစ်သည့် အလျောက် မိမိ အလိုရှိသော အချိန်တွင် သဘောအတိုင်း ပြုခွင့် ရှိသည်ဟူ၍ နားလည်ပါကြောင်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုး ဖော်ပြ ပါရှိလေသည်။

အခန်း ၂၂

လူမော်သည် မသက်နဲ့၏ ပြန်စာကို ရရှိသောအခါ နေရာတကာတွင် အောင်မြင်ခိုက် ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးတတ်သော လူတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း မိမိ၏မာနကို ထိခိုက်သည့်အလျောက် စိတ်ထဲ၌ အတော်ပင် မခံချင်ဘဲ ရှိသော်လည်း မသက်နဲ့၏ မာနကိုလည်း ရိပ်မိသည်ဖြစ်၍ ရုံး၌ အလုပ်ဝတ္တရားအလျောက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ကြရသော အခါများတွင် မခံချင်သော

အမူအရာမျိုး၊ ရှက်သော အမူအရာမျိုး၊ မကျေနပ်သော အမူအရာမျိုး အလျှင်း မဖော်ပြဘဲ ရှေးနည်းအတိုင်း တည်တည်တံ့တံ့ ခံခံညားညားနှင့် ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သော အမူအရာမျိုးသာလျှင် ထင်ရှားစေ၏။ စင်စစ်မှာ မသက်နှံ၏ စာ၌ ယတိပြတ် တစ်ခါတည်း ငြင်းပယ်သော အဓိပ္ပာယ်မျိုး ပါရှိသည်ဟု မယူဆသောကြောင့် မျှော်လင့်ဖွယ်ရှိသေးသည်ဟု ထင်မြင်သည့်ပြင် မိမိ ကလည်း တစ်ခါတည်း လက်လျှော့သည် မဟုတ်ဘဲ တစ်နေ့နေ့တွင် အောင် မြင်ရမည်ဟု ယုံကြည်လျက်ပင် ရှိသဖြင့် မသက်နှံ၏ စိတ်ကို ထိခိုက်စေမည့် အပြုအမူမျိုးကိုမှ ကြိုးစား၍ ရှောင်ရှားလေသည်။ အကယ်၍ လူမော်က မိမိကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ မေတ္တာကို ငြင်းပယ်ရချေသလော ဆို၍ ငါတကောကောသော အမူအရာမျိုး ဖော်ပြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မသက်နှံ သည် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်၍ ငတ်သေလျှင်လည်း သေရစေ၊ ၎င်းအလုပ်မှ နုတ်ထွက်သွားမည် ဖြစ်လေသည်။ လူမော်ကလည်း ဤအကြောင်းကို သိပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူမော်သည် မသက်နှံကို ခေါ်၍ အလုပ် ဝတ္တရား အလျောက် ခိုင်းစေသော အခါများတွင် စုအောင်ခြင်း၊ ဆောင့်အောင်ခြင်း စသော မျက်နှာထားမျိုး အရိပ်အမြှက်မျှ မဖော်ပြဘဲ တတ်နိုင်ခဲ့လျှင် ယခင် ကထက် လေးစားသော အမူအရာမျိုးပင် ထင်ရှားစေ၏။ မသက်နှံသည် လည်း လူမော်၏ အမူအရာကို အကဲခတ်လျက် ရှိရာ ထိုအခြင်းအရာများကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် လူမော်အပေါ်၌ တစ်တန်းတက်၍ အထင်ကြီးသွားပြန်လေ သည်။

သာမြတ်ကမူ မသက်နှံ၏ ပြန်စာကို ရပြီးသည့်နောက် ရက်သတ္တ ပတ်ခန့်မျှ အိမ်သို့ မပေါ်လာဘဲ နေ၏။ သို့သော် တစ်ညနေတွင် မသက်နှံ ရုံးဆင်းလာသည်နှင့် လမ်းထောင့်၌ ဆုံမိကြ၍ နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် သာမြတ်က လိုက်ပို့ပါရစေ ဆို၍ ဂျစ်ကားနှင့် လိုက်ပို့ရသည့်နောက်၌မူ မသက်နှံ၏ အိမ်သို့ ရှေးနည်းအတိုင်း ဝင်ထွက် ပြန်လေတော့သည်။ စင်စစ်မှာ သာမြတ်သည် ထိုစာကို ရပြီးသည့်နောက် မသက်နှံကို တွေ့ရမည်

မှာ မျက်နှာပူသလို ရှိသည်နှင့် တိမ်းရှောင်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကြာရှည်စွာ တိမ်းရှောင်ရန် မဖြစ်သည့်အတွက် မသက်နှံ ရုံးဆင်းချိန်တွင် ထိုလမ်းသို့ ဂျစ်ကားနှင့် တမင် မောင်းထွက်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ ရိုနေခိုက်အတွင်း ရွာ၌ရှိကြသော မိဘနှစ်စုံတို့သည် သားရေး သမီးရေးအတွက် စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲလျက် ရှိကြလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လူမော်၏ မိဘနှင့် သာမြတ်၏ မိဘတို့သည် ၎င်းရွာ၌ (၁) နံပါတ်များ ဖြစ်၍ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ဖြစ်ကြသော်လည်း မိဘ အသီးသီး၌ လျှို့ဝှက်စွာ ရည်မှန်းထားကြသည့် ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုစီ ရှိကြလေသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်မှာကား အခြား မဟုတ်။ မိမိတို့၌ ရှိသော တစ်ဦးတည်းသော သားနှင့် တစ်ဦးတည်းသော သမီးကို လူရတတ် သားသမီး အချင်းချင်း “မောင်လည် နှမလည်” ပေးစားကြရန်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ လူမော် မောင်နှမကို သာမြတ် မောင်နှမနှင့် ပေးစား၍ ၎င်းရွာတွင် ပြိုင်ယှဉ်သူ မပေါ်ပေါက်သည့် ဆွေဆက် မျိုးဆက်ကြီးတစ်ခု တည်ထောင်ရန် ဖြစ်လေ သည်။ ၎င်း အကြံအစည်မှာ တစ်ရွာလုံး၊ တစ်နယ်လုံးက သိကြ၍ ကောင်းလှ ပေသည်ဟု လူတိုင်း ချီးကျူးခဲ့ကြသော်လည်း လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ကြောင့် အထမမြောက်ဘဲ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ ထိုလူငယ်နှစ်ယောက်လုံးသည် မသက်နှံမှ လွဲ၍ မချစ်ကြိုက်နိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ရကား လူမော်က သာမြတ်၏ နှမ “ငွေညီ” ကို သဘောမကျနိုင်သလောက်ပင် သာမြတ်ကလည်း လူမော် ၏ နှမ “ရွှေရီ” ကို လက်မခံနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ကြလေသည်။ မိဘနှစ်စုံတို့သည် အခွင့်အရေး ရရှိသည့်အခါတိုင်း မိမိတို့၏ သားများကို နားချခဲ့ကြသော် လည်း လူငယ်နှစ်ဦးလုံးတို့သည် မိဘများ၏ သင့်လျော်သော စိတ်ကူးကို ဝန်ခံကြရစေကာမူ သဘောမကျနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ကြ၏။ သမီးများ အဖို့မှာမူကား သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ကို သဘောမကျစရာ အကြောင်းအချက်လည်း မရှိ၊ ၎င်းနယ်တစ်ဝိုက်တွင် လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ထက် သာလွန်သော ယောက်ျား ဟူ၍လည်း မရှိသည့်ပြင် ကျေးလက် တောရွာများ၌ ရှိသော လူရတတ်

သမီးများ၏ ထုံးစံမှာလည်း မိဘများ စေ့စပ် ပေးစားသည့်အတိုင်း လိုက်နာ လက်ခံကြရသော အစဉ်အလာလည်း ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူကြီးမိဘ များက လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ကို နားချနေကြသည့် အတောအတွင်း၌ မိန်းကလေးများသည် (စင်စစ်အားဖြင့် လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ကို တုပြိုင်နိုင် သော ယောက်ျားကလေးများလည်း မရှိသည့်အတွက်) မိဘများ၏ အဆုံး အဖြတ်ကို စိတ်ရှည်စွာနှင့် စောင့်မျှော် နေရှာကြသည့် လက္ခဏာရှိ၏။ အထက် တောရွာများ၌ ထုံးစံသည် ထုံးစံဖြစ်၍ လူများကို ဘာနှင့်မျှ မတူ အောင် ကျပ်တည်းစွာ နောင်ဖွဲ့နိုင်သော သတ္တိရှိ၏။ အကယ်၍ မိန်းကလေး များက မိဘများ စိတ်ရှည်ကြသလို စိတ်မရှည်ဘဲ အခြား လူငယ်တစ်ယောက် ယောက်နှင့် ထွက်ပြေးမိသည် ဆိုအံ့။ တံတွေးခွက်တွင် တစ်သက်ပတ်လုံး ပက်လက် မျောရတော့မည်ကဲ့သို့ မှတ်ယူကြလေသည်။ မိန်းကလေးများကို ကူညီ နောင်ဖွဲ့ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသော အချက်တစ်ခုမှာလည်း သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် ယခုတိုင် လူပျိုကြီး အဖြစ်နှင့် ရှိနေကြခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ အကယ်၍ တစ်ဦးဦးက အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပါမူကား ၎င်းအတွက် ရည်မှန်း ထားသော မိန်းကလေးမှာ လွတ်လပ်ခြင်း ရသကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပေသေးသည်။

ထိုအတောအတွင်း၌ မိဘနှစ်စုံတို့၏ လယ်မြေဧက ပေါများခြင်းနှင့် မြှုပ်နှံထားသော ငွေသားအိုးများ ရှိခြင်းကို သတင်းရသည်ဖြစ်၍ မုဆိုးဖို မြို့အုပ်၊ မြေတိုင်းစာရေး၊ အရေးပိုင် ရုံးစာရေးကလေး အစရှိသည့် “သိုက်” သမားများ ပေါ်ပေါက်ကြပါ၏။ သို့ရာတွင် မျှော်လင့်ချက်ကြီး တန်းလန်း ရှိနေကြသော မိဘနှစ်စုံတို့သည် ၎င်းသိုက်သမားတို့ကို လူမော်၊ သာမြတ်တို့ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အတော်ကွာခြားနေခြင်းကို သိမြင်ကြ သည် ဖြစ်၍ သိုက်သမားများမှာ “ခြေမန်းကွင်း” ရှာကြကြရသည်နှင့်ပင် အချိန်ကုန်၍ မအောင်မြင်ဘဲ လက်လျှော့သွားကြရလေတော့သည်။ နောက် ဆုံး၌ မရွှေရီနှင့် မငွေညီတို့သည် မိမိတို့ အချင်းချင်း “ကံတူ အကျိုးပေး” ဖြစ်နေကြတော့သည်ဟု အောက်မေ့သည့် လက္ခဏာနှင့် ရှေးကကဲ့သို့

တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဂုဏ်တဂုဏ်ပြိုင် သဘော မထားကြတော့ဘဲ အလွန် ချစ်ခင်ရင်းနှီးကြ၍ သွားအတူ လာအတူ၊ အဝတ်ဆင်တူ၊ စတိုင် ဆင်တူ ဖြစ်နေကြပြီးလျှင် မောင်ကြီးများက နှမများထံသို့ အသီးသီး ပို့လိုက် ကြသော ပေါင်ဒါ၊ ရေမွှေး၊ ဖဲကြီး အစရှိသည့် အပျိုကလေး အသုံးအဆောင် များကို တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ခွဲဝေ သုံးစွဲကြလေသည်။ တစ်ယောက် ထက် တစ်ယောက်က ပို၍လှချင်သော စိတ်မျိုးပင် မရှိကြတော့ချေ။

ယခုတလောတွင်မူကား မိဘ နှစ်စုံတို့သည် အချင်းချင်း တိုင်ပင် ကြ၍ မိမိတို့၏ သားများထံ စာတစ်စောင်စီ အသီးသီး ရေးထည့်လိုက်ကြ၏။ ၎င်းစာများတွင် မိဘများလည်း အသက် ကြီးရင့်ကုန်ကြပြီ ဖြစ်သည့် အလျောက် မိမိတို့ မသေမီအတွင်း သားသမီးများကို နေရာချထားခဲ့လို ကြောင်း၊ သားများအတွက် မိမိတို့မှာ စိုးရိမ်ဖွယ် မရှိထားဘိဦး၊ သမီးအတွက် အရေးကြီးသောကြောင့် သားသမီး နှစ်စုံတို့ကို ငယ်ကတည်းက မိဘများက မျှော်မှန်းလာခဲ့ကြသည်အတိုင်း ထ မြောက် အောင်မြင်ပါက ဝမ်းသာ၍ မဆုံးနိုင်အောင် ရှိကြလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်းများနှင့် ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

သာမြတ်သည် မိဘများထံမှ စာကို ရရှိသောအခါ၊ လူမော်မှာလည်း ၎င်း၏ မိဘများထံမှ အလားတူ စာတစ်စောင် ရရှိသည် ဟူ၍ ရိပ်မိ၏။ ထိုနည်းအတူ လူမော်ကလည်း စာရရှိသောအခါ၌ ရိပ်မိလေသည်။ သို့သော် သူငယ်ချင်း အချင်းချင်း ဖွင့်ဟ တိုင်ပင်၍ မကောင်းသောကိစ္စ ဖြစ်သည့် အတွက် အသီးသီး မြဲ၍ နေကြလေသည်။

လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့သည် မိဘ အသီးသီးထံမှ ရရှိသော စာကို ကိုင်လျက် စဉ်းစားကြသော အခါတွင် မိမိအဖို့ကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်။ သို့သော် သူငယ်ချင်းကား အဘယ်သို့ ရှိချေမည်နည်းဟု အသီးသီး စဉ်းစားမိသေး၏။ ယခုအချိန်တွင်လည်း မသက်နံ့ကို ပြိုင်တူ ပိုးပန်းလျက် ပင် ရှိသည်ဟု ရိပ်မိကြသော လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့မှာ မိမိအဖို့ မဖြစ်နိုင် လျှင် သူငယ်ချင်း အဖို့လည်း ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟူ၍ စဉ်းစားမိ၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် မိဘများ၏ အမြင်အားဖြင့် အလွန်တရာ လျော်ကန်သင့်မြတ်လှသော ၎င်းအကြံအစည်သည် ထမြောက် အောင်မြင်ဖွယ်ရာလမ်းမရှိတော့ပြီဆို၍ မိဘများအတွက် အသီးသီး ဝမ်းနည်းမိကြတော့သည်။

အခန်း ၂၃

တစ်နေ့သ၌ လူမော်သည် မိဘများထံမှ ရရှိသောစာကို တတိယအကြိမ် မြောက် ဖတ်၍ မိမိ၏နေအိမ် ဆင်ဝင်ဆောင်ရှိ ဆိုဖာပေါ်တွင် ထိုင်လျက် စိတ်ကူးနေစဉ် အစေခံ တစ်ယောက်သည် စာတိုကလေး တစ်စောင်နှင့် ဝင်လာ၍ လူမော်၏ လက်သို့ ပေး၏။ ၎င်း စာတွင်-

ကျွန်တော်တို့ ပခုံးပေါ်မှ ဝန်ကြီးရာထူးသို့ တက်လှမ်းသော သူသည် ပခုံးပွန်းခံရသော တပည့်များကို ပစ်ထားလိမ့်မည် မထင်ပါ။

ပခုံးပွန်းရသူ နှစ်ယောက်

ဟူ၍ ရေးသားပါရှိလေသည်။
‘တယ်လာတဲ့ လူစုပါလား၊ ဘယ်မှာလဲဟေ့..... သူတို့’
‘အစေခံ တန်းလျားထဲမှာပါ’
‘လူပုံပန်း ပြောစမ်း’
‘တစ်ယောက်က မည်းမည်းမြင့်မြင့်၊ ပါးမှာ အမာရွတ်ကြီးနဲ့ပါ’
‘သာလူ မှတ်တယ်၊ တစ်ယောက်ကကော’
‘အသားလတ်လတ်၊ အရပ် ပုပု၊ သွားခေါခေါ၊ မျက်စိ ဈေပါတယ်’
‘တန်တော့ သာလူနဲ့ မြတ်ကျော်တို့ပဲ၊ ခေါ်ခဲ့စမ်းဟေ့’
အစေခံ ထွက်သွား၍ မကြာမီ လူနှစ်ယောက်ကို သွင်းလာခဲ့သည်။ လူမော်သည် လူနှစ်ယောက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်

နက် မိမိ တွေးထင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရ၍ အစေခံအား ကော်ဖီနှင့် မုန့်များ ယူခဲ့ရန် အမိန့်ပေးလိုက်၏။

‘ထိုင်ကြလေကွယ်၊ ဖိုးသာလူတို့ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာသကွယ်၊ မင်းတို့နှယ်ကွယ် ငါ့ဆီများ ပခုံးပွန်းသူတွေ ဘာတွေ လုပ်နေရသေးသကိုး ကွယ်၊ တွေ့ချင်တယ်ဆို ဘယ်အချိန်မဆို လာတွေ့နိုင်တာပဲကွယ်’

လူနှစ်ယောက်တို့မှာ စုတ်ချာသော အဝတ်များ ဝတ်ဆင်ထားသော်လည်း ဆိုဖာပေါ်တွင် စွင့်လှအောင် ထိုင်၍ ငွေသေတ္တာထဲမှ ဆေးပြင်းလိပ်များကို တစ်လိပ်စီ နှိုက်ယူကာ ဂျူဖာလျက် ရှိကြ၏။ သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့သည် ရဲဘော်ဟောင်းများ ဖြစ်ကြ၍ လူမော် လက်အောက်၌ တောခိုခဲ့ကြဖူးသည့်ပြင် ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း လူမော်အတွက် မဲဆန္ဒ အများဆုံး ရအောင် တရားသောနည်း၊ မတရားသောနည်းများဖြင့် ကူညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ကော်ဖီနှင့် မုန့်များ ရောက်လာ၍ လူနှစ်ယောက်တို့သည် မွတ်သိပ်သော လက္ခဏာနှင့် ပါးဖြဲနားဖြဲ စားသောက်လျက် ရှိစဉ် လူမော်သည် ဆေးတံကိုဖွားရင်း လူနှစ်ယောက်ကို အကဲခတ်နေရာမှ ရုတ်တရက် အကြံတစ်ခု ရလာသည့် လက္ခဏာနှင့် မျက်နှာထား ရွှင်လာတော့သည်။ စားသောက်ပြီးကြ၍ တစ်ဝက်မျှ မကျွမ်းလောင်သေးသော ဆေးပြင်းလိပ်များကို ပြန်မည့်ဘဲ ငါးသုံးလုံး စီးကရက်ဘူးမှ စီးကရက်များကိုလှမ်းယူညှိသောက်ကြပြီးနောက် ခေါင်းဆောင်နှင့်တူသော သာလူက-

- လူ။ ။ ‘ဒီမုန့်မျိုးနဲ့ ဒီစီးကရက်မျိုး မတွေ့ရတာ ရက်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်ပါဘူး ဆရာ’
- မော်။ ။ ‘ဒါပေါ့ကွယ်၊ ရဲဘော်ဆိုတာ နဲ့သမားပါး ပြောသမျိုးလို ပိန်ချည် ဖောင်းချည်ပေါ့လေကွယ်’
- လူ။ ။ ‘ပိန်ချည် ဖောင်းချည် ဆိုတဲ့ စကားထက် ပိန်တဲ့လူ ပိန်၊ ဖောင်းတဲ့လူ ဖောင်းဆိုရင် သာပြီး မှန်မယ် ထင်တယ်ဆရာ’

မော်။ ။ ‘ဖောင်းတဲ့လူလည်း တစ်သမတ်တည်း ဖောင်းနိုင်ရိုးလား ကွယ်၊ ပိန်တဲ့ အလှည့်လည်း ကြုံချင် ကြုံရဦးမှာပေါ့ကွယ်’

လူ။ ။ ‘ခေါင်းဆောင်တွေကတော့ ဖောင်းတာ များပါတယ် ဆရာ၊ ငယ်သားတွေမှာသာ ပိန်တာနဲ့ ကပ်တာနဲ့ ပြတ်တာနဲ့ ငတ်တာနဲ့ တစ်လှည့်စီ ပြောင်းခံရပုံ ပေါ်တယ်’

မော်။ ။ ‘ဒါကတော့ ငါ့လူ၊ ထိုင်စားနေချင်လို့တော့ ဘယ်ဖြစ်မတုံး၊ ခေါင်းဆောင်ဆိုတဲ့ လူလည်း အလုပ်လုပ်မှ ဖောင်းနိုင်မှာကိုး ကွယ်’

လူ။ ။ ‘အလုပ် လုပ်ချင်ပေမဲ့ အလုပ် ရှိဦးမှကိုး ဆရာ’

မော်။ ။ ‘အလုပ်လိုချင် တောင်းမှပေါ့ကွယ်၊ ဘယ်သူက လာပြီး ဆွဲခန့် ပေးနိုင်မှာတုံး ငါ့လူရဲ့’

လူ။ ။ ‘ဆရာ ပြောတာလည်း မှန်ပေတယ်၊ ကိုင်း.....ဒါဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကို အလုပ်ကလေး ကြည့်ပေးပါဦး ဆရာ’

မော်။ ။ ‘အမြဲတမ်း အလုပ်ကတော့ ဖြည်းဖြည်းကြည့်ပေးရမပေါ့ကွယ်၊ လောလောဆယ် သုံးဖို့ စွဲဖို့ ရအောင်တော့ ငါ စီမံပေးရမှာပေါ့’

လူ။ ။ ‘ကျေးဇူးပါပဲ ဆရာ’

ဤတွင် လူမော်သည် သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့အား အလုပ် တစ်ခုစီ ပေးပြီးလျှင် ငွေစက္ကူ တစ်ရာတန် တစ်ချပ်စီ ပေးလိုက်ရာ လူနှစ်ယောက် ကလည်း ‘စိတ်ချပါ ဆရာ၊ ဖြစ်ပါစေမယ်’ ဆို၍ အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းသွားကြ လေ၏။

*

မသက်နံ့သည် စနေနေ့ဖြစ်၍ နေ့တစ်ဝက် ရုံးပိတ်သည်နှင့် ရိုး ကုမ္ပဏီသို့ ဝင်၍ ပစ္စည်းကလေး အနည်းငယ် ဝယ်ရန် အစီအစဉ် ရှိသည့်အလျောက် လက်နှိပ်စက်ကို ပိတ်ပြီးလျှင် လွယ်အိတ်ကလေး လွယ်လျက် ရုံးလှေကားမှ ဆင်းမည်ပြုစဉ် အသက် ၃၀ ခန့်ရှိ မိန်းမတစ်ယောက်သည် မျက်နှာထား

ပြုံးပြုံးနှင့် မသက်နံ့ထံသို့ ကတိုက်ကရိုက် ချဉ်းကပ်လာ၏။ မသက်နံ့က ထိုမိန်းမကို မြင်ဖူးသည် မထင်သောကြောင့် မိမိအား ပြုံးခြင်း မဟုတ်၊ အခြား တစ်ယောက်ယောက်အား ပြုံးခြင်းဖြစ်လိမ့်မည် ထင်၍ မိမိ နောက်သို့ ပင် လှည့်ကြည့်သေး၏။ သို့ရာတွင် မည်သူမျှ မရှိ၊ လှေကား အနီး၌ မိမိ တစ်ယောက်တည်း ရှိနေခြင်းကို တွေ့ရသောအခါမှ ထိုမိန်းမသို့ လှည့်၍ ရောယောင်ကာ ပြုံးလိုက်ရတော့သည်။ ထိုမိန်းမက-

‘ရှင်က ကျွန်မကို သတိမထားမိပေမဲ့ ကျွန်မက ရှင်ကို သိပါတယ်၊

ရှင်တို့ တောင်ဘက်က နှစ်အိမ်ခြားမှာ ရှိတဲ့ ဆေးလိပ်ရုံကလေး’

‘ဪ ဟုတ်လား.... စိတ်မရှိပါနဲ့ရှင်၊ ဆေးလိပ်ရုံ ဆိုတော့ မိန်းမ

တွေ များလို့မို့၊ ကျွန်မက သတိမထားမိခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်’

‘ဟုတ်ပေမှာပေါ့ရှင်၊ ကျွန်မကို အရပ်လူကြီးက လွှတ်လိုက်လို့

လာခဲ့ရပါတယ်’

‘အရပ်လူကြီးက ဘာကိစ္စ ရှိလို့ပါလိမ့်’

‘တခြား မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှင်အဒေါ် ခင်လေးဆွေဆိုလား၊ အဲဒီ အဒေါ်

ကြီးဟာ မနက်ကတည်းက မူးနေလို့ တစ်ရပ်လုံး ဝိုင်းကြည့်နေရပြီး အရပ်

လူကြီးက ရှင်ကို ခေါ်ပေးပါဆိုပြီး ကျွန်မကို လွှတ်လိုက်လို့ပါ’

‘အို ဖြစ်ရလေရှင်၊ လာပါ လာပါ.... ဒါဖြင့် မြန်မြန်’

လှေကားမှ ဆင်းပြေးလာကြ၏။

‘ရှင် ဘာနဲ့ လာခဲ့သလဲ’

‘ကျွန်မတို့ ဆရာကတော်ရဲ့ ကားနဲ့ လာခဲ့ပါတယ်၊ ဆရာကတော်

ကလည်း အဒေါ်ကြီးအတွက် သိပ်မိုးရိမ်ပြီး ဘတ်စ်ကားနဲ့ သွားရင် သိပ်ကြာ

နေလိမ့်မယ်ဆိုပြီး သူ့ကား ပေးလိုက်ရှာတယ်’

‘အရပ်က ဒီလို ကူညီတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်’

မသက်နံ့နှင့် မိန်းမသည် ရုံးလှေကားအောက်သို့ ရောက်သောအခါ

ဆလွန်းကား တစ်စီးသည် လမ်းဘေးသို့ ထိုးရပ်ပေးလိုက်၏။ ကားကြီး ပေါ်၌ကား ဒရိုင်ဘာနှင့်အတူ ထိုင်လျက် လူတစ်ယောက် ပါလာလေသည်။

မသက်နဲ့နှင့် မိန်းမတို့သည် ကားနောက်ပိုင်းသို့ တက်ထိုင်ကြပြီး နောက် ကားထွက်လာကြသောအခါ မိန်းမသည် နှုတ်လျှာ သွက်လက်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အတိုင်း ခင်လေးဆွေအား လက်နှိပ်ဆရာရော၊ ဆရာဝန်ပါ ပင့်ခေါ်ပေးကြရပုံ အကြောင်းအရာများကို ရေပက် မဝင်အောင် ပြောပြလေရာ မသက်နဲ့မှာ မိမိက မမေးရဘဲလျက်နှင့် စုံလင်စွာ ပြောပြ ပေးသည်ဆို၍ ကျေးဇူးတင်စွာနှင့် နားထောင်လိုက်ပါလာလေတော့သည်။

ကန်တော်ကြီးအနီးမှ ဖြတ်၍ တက်ပြီးနောက် လမ်းကြားတစ်ခုသို့ ချိုးဝင်သွားသောအခါ မသက်နဲ့သည် မိမိတို့ နေအိမ်သို့ သွားသောလမ်း ဟုတ်ပါလေ၏လောဟု ယုံမှားခြင်း ဖြစ်မိသည်နှင့်-

‘ဘယ့်နယ်လဲ အစ်မကြီး၊ ဒီလမ်း ဟုတ်ကဲ့လား’
‘အတူတူပါပဲ၊ ဒီလမ်းကလည်း ရောက်ပါတယ်’

မသက်နဲ့မှာ ရန်ကုန်လမ်းများအကြောင်းကို ကောင်းစွာ မကျေဖွန် သည်နှင့် ဟုတ်ပါလိမ့်မည် ထင်၍ အမှတ်မဲ့ နေလိုက်မိ၏။

‘တစ်ချက် တစ်ချက် သတိရလာတိုင်း မသက်နဲ့ ခေါ်ပေးပါ။ မသက်နဲ့ တစ်ယောက်ကောနဲ့ ခဏ ခဏ မေးလွန်းလို့ အရပ်လူကြီးက ကျွန်မကို လွှတ်လိုက်ရှာတယ်’

‘ကျေးဇူးပါပဲရှင်’
‘ဘတ်စ်ကားနဲ့ လာနေရင် ဒီအချိန် ဘာရောက်ဦးမလဲ၊ ခုလောက် ရှိမှ....’

‘ကျွန်မနဲ့ လွဲနေမှာ ဒဏ်ပဲ၊ ကျွန်မက ရိုးကုမ္ပဏီတိုက် ဝင်ပြီး ဈေးဝယ်ဦးမလို့ အစ်မကြီးရဲ့’
‘ဟာ ဒါဖြင့် ကံကောင်းလို့ပါလား၊ မတော်လို့များ....’
‘အို ဘာလုပ်တာလဲ’

ဤကဲ့သို့ မသက်နဲ့က မေးလိုက်ခြင်းမှာ ဒရိုင်ဘာနှင့် အတူထိုင်လာ သော လူသည် နောက်သို့ ရုတ်တရက် လှည့်ကာ ဓားမြှောင်တစ်လက်ကို ပြလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

‘ငြိမ်ငြိမ်နေရင် ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး၊ အော်လား ဟစ်လား လုပ်ရင် တော့ ဒီဟာ ကြည့်ထားပေတော့၊ ယီးတီးယားတားတော့ မလုပ်နဲ့နော်’

မသက်နဲ့သည် မိမိနဲ့ဘေး၌ ထိုင်လျက်ရှိသော မိန်းမ၏မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ထိုမိန်းမသည် ပြုံးတုံ့တုံ့ မျက်နှာထားနှင့် ပြန်ကြည့်လျက် ‘သူပြောသလို ငြိမ်ငြိမ်လိုက်ပါလေ၊ ဘာမှ မဖြစ်ရပါဘူး’

မသက်နဲ့လည်း မိမိအား လှည့်စား၍ ခေါ်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရလေပြီ။ အပြင်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ အလွန် လူပြတ်သော လမ်းတစ်လမ်းမှ ချိုး၍ လမ်းကြားကလေးထဲသို့ ဝင်တော့မည် ပြုနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ မသက်နဲ့မှာ ရန်ကုန်မြို့၏ အနေအထားနှင့် ပတ်သက်၍ မကျွမ်း ကျင်သေးသောကြောင့် မည်သည့်လမ်းသို့ ရောက်၍ မည်သည့်နေရာနှင့် နီးကပ်သည်ကိုပင် မသိနိုင်ချေ။ ပထမ၌ ဟစ်အော်လိုက်မည် ကြံမိသေး ၏။ မိမိက ဟစ်အော်တိုင်း ဓားနှင့် မုချ ထိုးလိမ့်မည်ဟု မယုံကြည်သော် လည်း အကူအညီ ရောက်လာမည့် အရိပ်အယောင် မမြင်ရသောကြောင့် အချည်းနှီး စွန့်စားရာ ရောက်နေလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားမိ၏။ အကယ်၍ ယောက်ျားသုံးလေးယောက် အစုအဝေးမျိုး တွေ့ခဲ့ပါလျှင် ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်စေ၊ ဟစ်အော်၍ အကူအညီ တောင်းမည်ဟု ကြံစည်မိသည်နှင့် မသက်နဲ့သည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မျှော်ကြည့်ပါသော်လည်း ဝင်းခြံကြီးများ အလယ်၌ တိုက် အိမ်ကြီးများကိုသာ တွေ့ရ၍ မော်တော်ကား အနီးအပါး၌ ယောက်ျား နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်အုပ်ကိုပင် မတွေ့ရချေ။

မော်တော်ကားသည် လမ်းကျဉ်းကလေး တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ ရှိသော ခြံကြီးများ အတွင်းရှိ အိမ်ကြီးများကို ကျော်လွန်၍ ဆက်လက် မောင်းနှင်သွားစဉ် ရှေ့၌ရှိသော ခြံဝင်းကြီးထဲမှ အလံစိုက်ထားသော ကားကြီး

တစ်စီးသည် ဘွားခနဲ ထွက်လာ၍ မသက်နဲ့တို့ ကားဆီသို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် မောင်းလာ၏။ မသက်နဲ့သည် ၎င်းကားကြီးကို မြင်ဖူးပါသည် ထင်မိ၍ မျှော်ကြည့်နေစဉ် ဓားမြှောင်နှင့်လူက 'ယီးတီးယားတား မလုပ်နဲ့နော်၊ ဒါပဲ ပြောလိုက်မယ်' ဟု ပြော၍ ဓားမြှောင်ကို ပြလိုက်၏။ မသက်နဲ့ ကမူ ဓားမြှောင်ကို ဂရုမစိုက်၊ ထိုကားထဲ၌ မည်သူများ လိုက်ပါလာမည်ကိုသာ မျှော်ကြည့်နေ၏။

ကားနှစ်စီးတို့သည် အလွန် ကျဉ်းမြောင်းသော လမ်းကြား ဖြစ်သော ကြောင့် အရှိန်လျော့ကာ မောင်းလာကြ၍ ကားဦးချင်း ဆိုင်ပြီးနောက် တစ်စီးကိုတစ်စီး ဖြတ်ကျော်ကြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မသက်နဲ့သည် ၎င်းကားထဲ၌ စီးကရက်သောက်ကာ အေးအေးဆေးဆေးမှီလျက် ထိုင် လိုက်လာသော လူမော်ကို မြင်လိုက်ရ၏။ ထိုကား ရှေ့ပိုင်း၌ကား လူမော်၏ သက်တော်စောင့်နှင့်တူသော လူတစ်ယောက်သည် ဒရိုင်ဘာနှင့်အတူ ထိုင် လျက် လိုက်ပါလာသည်ကိုလည်း မြင်လိုက်ရ၏။ ကားချင်း ယှဉ်ပြီးနောက် ဖြတ်ကျော်လျှင် ဖြတ်ကျော်ချင်း မသက်နဲ့သည် မှန်တံခါးကို ပုံတ်လျက် 'ကိုလူမော် ကယ်ပါဦးရှင့်' ဟု လွှတ်ခနဲ အော်လိုက်၏။ ဓားမြှောင်နှင့် လူသည် ဒေါသကြီးသော အမူအရာနှင့် မသက်နဲ့ကို ဓားနှင့် ထိုးလိုက်သလို ပြုသော်လည်း မသက်နဲ့သည် ကြောက်စိတ် မရှိတော့ဘဲ တံခါးကို ဖွင့်၍ ရုတ်တရက် ခုန်ဆင်းလိုက်တော့သည်။ ထိုခဏ၌ ကားသည် အရှိန်ပျော့ဆဲ ပင် ရှိသေးသောကြောင့် မသက်နဲ့မှာ မြေကြီးပေါ်သို့ ထိုးလဲသွားရုံမှတစ်ပါး ထိခိုက်ခြင်း မရှိချေ။

ထိုအတောအတွင်း၌ လူမော်သည် မိမိ၏ကားကို ရပ်စေ၍ ခုန်ဆင်း ကာ ပြေးလာလေရာ ၎င်းနောက်မှ သက်တော်စောင့်လည်း ခြောက်လုံးပြူး တစ်လက်ကို ကိုင်ကာ ပြေးလိုက်လာ၏။ လူမော်က မသက်နဲ့ကို မြေကြီး ပေါ်မှ ထူးစေဉ် သက်တော်စောင့်က 'ဟေ့ ကားရပ်လိုက်ကွ၊ ပစ်လိုက်

မယ်နော်' ဟု အော်ပြောသော်လည်း ကားသည် အရှိန်နှင့် မောင်းသွားသော ကြောင့် သက်တော်စောင့်က တစ်ချက် နှစ်ချက် လှမ်းပစ်လိုက်၏။ ဤတွင် လူမော်က 'အရပ်ထဲက လူတွေ မတော်တဆ မှန်ကုန်ပါ့မယ်ကွာ၊ ပြီးတော့မှ လိုက်တာပေါ့' ဟု ပြောလိုက်သည်နှင့် မပစ်ဘဲ နေတော့သည်။

လူမော်သည် မသက်နဲ့ကို ထူပေး၍ ကြင်နာသော မျက်နှာထားနှင့် အထိအခိုက် ရှိပါသလောဟု မေးမြန်းရင်း မိမိ၏ကားပေါ်သို့ ခေါ်သွား၏။ အားလုံး တက်မိကြသောအခါ လူမော်က ထိုလူစုနောက်သို့ လိုက်ရန် ကားကို လှည့်ဖို့ အမိန့်ပေးသော်လည်း မသက်နဲ့က မိမိ၌ တစ်စုံတစ်ရာမျှ အနာတရ မရှိသောကြောင့် လူဆိုးများနှင့် သတ်ပုတ်ခြင်းအားဖြင့် အန္တရာယ် မရှာပါ နှင့်တော့ဟု တောင်းပန်လေသည်။

'ဖြစ်ရိုးလား၊ မသက်နဲ့ စော်ကားတဲ့ အကောင်တွေကို မိအောင် လိုက်ဖမ်းဦးမှပေါ့'

'ဟုတ်ပါရဲ့ ဝန်မင်း၊ လိုက်ကြပါဦးစို့ ခင်ဗျာ'

'တောင်းပန်ပါရစေတော့ရှင်၊ ကျွန်မကိုသာ အိမ်ရောက်အောင် လိုက်ပို့ကြပါတော့'

'ဟိုရှေ့က ကျုပ် အတွင်းဝန်ရဲ့ အိမ်ပဲ၊ ခဏတစ်ဖြုတ် ဝင်ကြပါဦးစို့ လား'

'တော်ပါပြီရှင်.... ဒေါ်ဒေါ် စိတ်ပူနေတော့မယ်၊ တစ်ဆိတ်လောက် အိမ်ကိုသာ လိုက်ပို့ပါတော့'

လူမော်လည်း 'ရိုင်းလိုက်လေကွယ်' ဟု တက်တခေါက်ခေါက် နှင့် ကားပေါ်သို့ တက်ကြ၍ မသက်နဲ့တို့ အိမ်ဘက်သို့ မောင်းလာကြရာတွင် လူမော်က 'ဒီကောင်တွေ လူပြန်ပေးလုပ်မယ်လို့ ထင်တယ်၊ ကံကောင်းလို့ ပါလား မသက်နဲ့၊ ကျုပ်ကလည်း ကျုပ် အတွင်းဝန်အိမ်ကို ဘယ်တော့မှ မလာဖူးဘူး၊ ဒီကနေ့မှ နယ်ခြားရေးကိစ္စ အရေးကြီးလေတော့ ရုတ်တရက် ခိုင်းစရာကလေး ပေါ်လာပေလို့ပေါ့။ နို့မဟုတ်ရင် ငွေ ဘယ်လောက်နဲ့

ရွေးဖို့ တောင်းနေဦးမလဲ မဆိုနိုင်ဘူး။ ဟေ့ ဒရိုင်ဘာ နေဦးဟေ့၊ မသက်နဲ့က ဌာနာဝင်ပြီး တိုင်ချက်ပေးခဲ့ဦးမှ ထင်တယ်။ ဌာနာဘက်ကို မောင်းဟေ့’
‘တောင်းပန်ပါရစေရှင်၊ အရှက်ကွဲ မခံရပါစေနဲ့တော့၊ ဒီတိုင်းပဲ ကျိတ်ခံပါရစေတော့’

‘သဘောပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်ကတော့ တိုင်ချက်ပေးရင် ကောင်းတယ် ထင်တာပဲ’

‘မလုပ်ပါရစေနဲ့တော့ရှင်’

‘ကိုင်း ဒါဖြင့် ကျောက်မြောင်းဘက်ကို မောင်းဟေ့’

အခန်း ၂၄

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်များမှာ လူမော်၏အစီအစဉ် ဖြစ်ကြောင်းကို စာဖတ်သူတို့ ရိပ်မိကြပေလိမ့်မည်။ လူမော်၏ တပည့်များဖြစ်သော သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့သည် မိန်းမရှုပ်တစ်ယောက်ကို ရှာ၍ ပရိုက်ဗိတ် တက္ကစီတစ်စီး ငှားပြီးလျှင် မသက်နဲ့ကို လှည့်ဖြား ခေါ်ငင်၍ တိုင်ပင်ထားသော နေရာသို့ မောင်းလာကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူမော်က ထိုအိမ်ကြီးမှ အဆင်သင့် စောင့်နေ၍ ကားကို မြင်ရသောအခါမှ ထွက်လာပြီးလျှင် မူလက စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဟီးရီးတစ်ယောက် အနေဖြင့် မသက်နဲ့ကို ကယ်ဆယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လူမော်သည် မိမိ လက်ထဲသို့ ရောက်နေသော မသက်နဲ့ကို အဘယ်ကြောင့် လွှတ်လိုက်ရပါသနည်းဆိုသော် မသက်နဲ့ကို အတင်းအဓမ္မ ကြိစည်ခြင်းသည် သာမန် လူညစ်တစ်ယောက်၏ အလုပ်မျှသာ ဖြစ်၍ လူမော်မှာ သာမန် လူညစ်တစ်ယောက် မဟုတ်ပေသောကြောင့်တည်း။ မသက်နဲ့ကို ဤနည်းဖြင့် လုယူ၍ မိမိက အတည်ပေါင်းသဖြင့် မသက်နဲ့က ကျေနပ်သည်ပင် ထားဘိဦး၊ မသက်နဲ့သည် မိမိအပေါ်၌ ဘယ်နံ့ရောအခါမှ လေးစား

ခြင်း ရှိတော့မည် မဟုတ်သည်ကို လူမော် သိမြင်၏။ အကယ်၍ ဤအကြောင်းကို မတော်တဆ သာမြတ် ကြားသွားပါလျှင်လည်း မသက်နဲ့ကို ရအောင်ယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သာမြတ်အပေါ်၌ အသားယူနိုင်ဖို့ ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။ သာမြတ်က မတတ်နိုင်သဖြင့် အရှုံးပေးရစေကာမူ သူခိုးဓားပြနည်းဖြင့် ရအောင်လုပ်သည်ဆို၍ နှာခေါင်းရှုံ့မည် ဖြစ်လေသည်။ မိမိထက် လူမော်ကို မသက်နဲ့က ချစ်ကြိုက်သောကြောင့် အောင်မြင်ခြင်း မဟုတ်၊ လူဆိုးလူမိုက် ဉာဏ်မျိုးနှင့် လုယူခြင်း ဖြစ်သည် ဟု သာမြတ်က ဆိုပေလိမ့်မည်။ ဤလူ နှစ်ယောက်တို့၏ ဂုဏ်ပြိုင်မှုမှာ မသက်နဲ့ကို ရလျှင် ပြီးတမ်း ဟူ၍ သဘောထားကြသည် မဟုတ်။ မသက်နဲ့က မည်သူ့ကို ပိုမို ချစ်ခင်သည် ဟူသော အချက်တွင် ပြိုင်ဆိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လူမော်သည် မသက်နဲ့ကို အိမ်သို့ လိုက်ပို့ရုံသာမက ဤတစ်ခေါက်တွင် အိမ်ပေါ်သို့ တက်၍ ခင်လေးဆွေအား အဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြရင်း မသက်နဲ့၏ ကံကောင်းသော အခြင်းအရာကိုသာ အမွမ်းတင်၍ ပြောလေသည်။ အကယ်၍ မိမိကိုယ်ကို ဟီးရီးလုပ်၍ အသားယူ ပြောပြပါမူ မသက်နဲ့က အထင်အမြင်သေး၍ သင်္ကာမကင်း ဖြစ်တတ်ခြင်းကိုလည်း လူမော် နားလည်လေသည်။ သို့ရာတွင် ခင်လေးဆွေကမူကား လူမော်၏ ကျေးဇူးကို အကြိမ်ကြိမ် ဖော်ထုတ်ကာ ချီးကျူးတော့သည်။

ဆွေ။ ။ ‘ကျေးဇူးကြီးလိုက်တာ ကိုလူမော်ရယ်၊ ကျုပ်တူမလေး လူဆိုးတွေ လက်ထဲ ရောက်သွားရင် ကျုပ်တော့ သေဖို့ ရှိတော့တာပဲ၊ မောင်မင်းကြီးသား ကယ်ပေးလို့ပါ့တော်’

မော်။ ။ ‘ကယ်တာက အဆန်း မဟုတ်ပါဘူး ဒေါ်ဒေါ်၊ ဒီလို ဖြစ်တယ်ဆို ဘယ်မိန်းကလေးမဆို ကျွန်တော် ကယ်ဆယ်ဖို့ အသင့်ပါပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်မှာပါလေ၊ ဒါပေမဲ့ ဒေါ်ဒေါ်တို့ကတော့ ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးနိုင်ပါဘူး မောင်ရယ်၊ ကံကောင်းလို့ပါလား တူမကြီးရယ်’

ခင်လေးဆွေလည်း မသက်နှံ့ကို ကလေးအရွယ်ကဲ့သို့ သဘောထားသေးဟန်နှင့် အကြိမ်ကြိမ် ပွေ့ဖက်လျက် ရှိ၏။

လူမော်သည် ဤနေ့မှစ၍ ခင်လေးဆွေကား မိမိ၏လူ လုံးဝ ဖြစ်ချေတော့ပြီဟု နားလည်လျက် ကြာရှည်စွာ မထိုင်တော့ဘဲ အိမ်မှ ဆင်းသွားလေ၏။

*

ထိုနေ့ ညနေ၌ သာမြတ်သည် ရုတ်တရက် နယ်သို့ ထွက်ရန် အမိန့်ရသည်နှင့် အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်နေရသောကြောင့် နေ့လယ် အချိန်၌ အခါတိုင်းကဲ့သို့ မလာရောက်နိုင်ခြင်း အကြောင်းများကို ပြောပြရင်း နှုတ်ဆက်ရန် လာရောက်လေရာ၊ ခင်လေးဆွေက ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် မသက်နှံ့၏ အဖြစ်အပျက်များကို ပြောပြလေ၏။ သာမြတ်သည် ဤအကြောင်းအရာကို ကြားရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မျက်နှာငယ်သွားတော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အတိတ်ကံသည် လူမော်ဘက်မှ ကူညီ၍ မဲတင်းပေးနေသည်ဟု ယူဆမိသောကြောင့်ပေတည်း။ မသက်နှံ့၏ မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါတွင်လည်း မသက်နှံ့သည် အခါတိုင်းကဲ့သို့ မိမိအား ရဲရဲတင်းတင်း မကြည့်တော့ဘဲ မျက်နှာ ခပ်လွဲလွဲ လုပ်နေသည်ဟု သာမြတ် ထင်မိ၏။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်လိမ့်မည်လော မဆိုနိုင်ပေ။ မသက်နှံ့ ကိုယ်တိုင်က စိတ်ထဲ၌ အတည့်အလင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချသေးဟန် မတူသော်လည်း မသက်နှံ့၏ မေတ္တာသည် လူမော်ဘက်သို့ ချိန်ခွင်လျှာ ငဲ့သွားသည့် လက္ခဏာ ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် ကြာရှည်စွာပင် မထိုင်တော့ဘဲ နက်ဖြန် တောတက်ရန်အတွက် အစီအစဉ်လုပ်ဖို့ ရှိသေးသည်ဟု အကြောင်းပြကာ နှုတ်ဆက်၍ ထွက်သွားလေ၏။ မသက်နှံ့သည် သာမြတ်၏မျက်နှာ ညှိုးငယ်သော အဖြစ်အပျက်ကို ရိပ်မိသော်လည်း မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်သည်နှင့် နှုတ် ခပ်ဆိတ်ဆိတ်ပင် နေလိုက်မိတော့သည်။

သာမြတ်သည် သူငယ်ချင်း လူမော်၏ ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်နက် ထုတ်

တတ်သော သဘောကို ရိပ်မိ၍ ထိုနေ့က အဖြစ်အပျက်များသည် လူမော်၏ ဆင်လုံးဖြစ်ချေမည်လောဟု တွေးမိသော်လည်း နက်ဖြန်ပင် တောတက်ရန် အလုပ် ရှိနေသောကြောင့် “တတ်နိုင်ပါဘူးကွာ၊ သူတို့ နဖူးစာပဲ ထင်ပါရဲ့” ဆို၍ လက်လျှော့လိုက်တော့သည်။ အကယ်၍ အချိန် ရှိပါမူကား သာမြတ်သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ထောက်လှမ်း စုံစမ်းဦးမည် ဖြစ်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ အရေးကြီးသောအချိန် အဆစ်အပိုင်းတွင်မှ မိမိ၌ တောတက်ဖို့ ကိစ္စ ပေါ်လာခြင်းသည်ပင်လျှင် မသက်နှံ့နှင့် လူမော်တို့၏ နဖူးစာကြောင့် ဖြစ်သည်ဆို၍ သာမြတ်သည် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်နှလုံး တုံးတုံးချလိုက်လေတော့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ထိုည၌ သာမြတ်သည် မိဘများထံသို့ စာတစ်စောင် ပြန်ကြားလိုက်၏။ ဖခင်ထံမှ စာရစဉ်က ၎င်း၏ စကားကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ နားမထောင်နိုင် ဟူ၍ စဉ်းစားမိသော်လည်း မသက်နှံ့နှင့် လွဲရသည့် အတူတူ ဖခင်၏ စကားကို နားထောင်လိုက်ပါတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်၏။ တစ်ကြောင်းမှာလည်း မိမိသည် လူမော်၏နှမ မရွှေရီ အပေါ်၌ ချစ်ကြိုက်သောစိတ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မပေါ်ပေါက်ဖူးစေကာမူ မိဘများ၏ အကြံအစည်ကို ရိပ်မိသည့်အလျောက် မိန်းကလေးအား စိတ်ဝင်စားလျက် အကဲခတ်ဖူးရာတွင် အပြင်အဆင်အားဖြင့် တန်းမပြည့်လှသော်လည်း ပင်ကို ရုပ်မှာ မခေလှသည့်ပြင် လူကြီးများ၏ ကြိရွယ်ချက်ကို ရိပ်မိသည့်အလျောက် မိမိအပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိသည့်အဖြစ်ကို သိမြင်ရ၏။ ထိုအချိန်၌မူ စိတ်ရှည်လက်ရှည်နှင့် မိမိအား စောင့်မျှော်နေရာတော့သည် ဟူ၍ပင် ကရုဏာ သက်ဝင်လာလေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် မိဘများ၏ စီမံချက်အတိုင်း လိုက်နာပါတော့မည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုး ပါရှိသည့် စာတစ်စောင်ကို ရေးသား ပေးပို့လိုက်လေသည်။

“နဖူးစာ” ဟူသည်မှာ လူက လုပ်၍ ဖြစ်သည်ဟု အချို့က ပြောကြ၏။ အိမ်ထောင်စုံ ၁၀၀ မျှကို စစ်ဆေးသည်ရှိသော် များစွာသော လင်မယား

အစုံတို့မှာ ၎င်းအယူအဆအတိုင်း ဟုတ်မှန်သကဲ့သို့ ကာယကံရှင်များ၏ သဘောဆန္ဒ အလျောက် ပေါင်းဖက်မိသည်ကိုလည်း တွေ့ရကောင်း တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သူတို့ချင်း ချစ်ကြိုက်ကြ၍ အနှောင့်အယှက် အဖျက်အဆီး မရှိဘဲ ချောမောစွာ ထမြောက် အောင်မြင်ခြင်းများလည်း ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ်မျှသော အိမ်ထောင်စုံတို့လည်း ရှိသေး၏။ ၎င်းတို့မှာ ချစ်ကြိုက်ပါလျက်နှင့် လွဲကြရခြင်းများ၊ နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ကြိုက်လှသည် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းအားလျော်စွာ တွေ့ဆုံ ပေါင်းစည်းမိခြင်းများ၊ ကတ်ကတ်သတ်သတ် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း လွဲရ၍၊ ကတ်ကတ်သတ်သတ် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပေါင်းဆုံမိခြင်းများလည်း ရှိကြသေး၏။ ၎င်းတို့မှာမူ ကာယကံရှင်များ၏ ဆန္ဒထက် အတိတ်ကံ ကြိုတင် ဖန်တီးထားသည့် အရိပ်နိမိတ်က ပိုမို ထင်ရှားသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ယောက္ခားကရော မိန်းမကပါ နေမထိ ထိုင်မထိ ချစ်ကြိုက်၍ နှစ်ဖက်သော မိဘများကလည်း သဘောတူကြပါလျက် မဖြစ်စလောက်သော အကြောင်းကလေးမျှနှင့် လွဲချော်သွားကြရသူများလည်း ရှိသေးပေရာ၊ ထိုကဲ့သို့သော လူများမှာ “နဖူးစာ” မပါသောကြောင့် ဟူသော အကြောင်းပြချက်မှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း ရှိနိုင်မည် မထင်ပေ။

သာမြတ်နှင့် လူမော်၏ နှမ မရွှေရီ ကိစ္စ၌ သာမြတ် တစ်ဦးတည်း အတွက်ကြောင့်သာလျှင် ဤမျှလောက် ကြာရှည်စွာ လွဲနေကြခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်က သဘောတူလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကွဲနိုင် လွဲနိုင်ဖို့ မရှိတော့ပြီဟူ၍ မှတ်ထင်ဖွယ် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လူတို့စိမ့်သော အရာများသည် စင်းလုံးချော ညီညွတ်ခြင်း အလွန်ရှား၍ အဖုအဆစ်၊ အထစ်အငေါ့များနှင့် တွေ့ရတတ်သည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်အခါက စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးရှိ ချောင်တစ်ချောင်တွင် ကမ္မဋ္ဌာန်း အပြ ကောင်းလှသည်ဟု ကျော်စောလျက်ရှိသော သီလရှင်တစ်ပါး ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိရာ မန္တလေး၊ ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်း အစရှိသော မြို့ကြီးများမှ

လူကုံထံများ၏ သမီးများသည် ၎င်းချောင်သို့ သွား၍ ဥပုသ်ရက်ရှည်စောင့်ရင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ကြသောခေတ် ဖြစ်လေ၏။ ခေတ်ဆိုသည်မှာ အလွန် ဆန်းကြယ်သော သဘာဝတစ်ခုဖြစ်၍ ခေတ်အလျောက် ဆိုလျှင် ဟုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည် ဖြစ်စေ ကြားရသူတိုင်း စိတ်ဝင်စားချင်ကြ၏။ ဥပုသ် ရက်ရှည်စောင့်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ခြင်း စသော အလုပ်မှာ အထူးအဆန်း မဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပျံ့နှံ့လာသည်မှ စ၍ တတ်နိုင်သူများ ကြိုးစားကြသော အလုပ်များ ဖြစ်သော်လည်း တတုံတုံ ခေတ်မှိန်၍ တစ်ချိတစ်ချိတွင် ခေတ်စားသည် ဟူ၍ ရှိပေသေးသည်။ ထိုအချိန်၌မူ မန္တလေးမြို့မှ အရေးပိုင်သမီး မည်သူ၊ စစ်ကိုင်းမြို့မှ ဝန်ထောက်သမီး မည်ဝါ၊ ရွှေဘိုမြို့မှ စက်ပိုင်သမီး ဘယ်သူ၊ မြေပိုင်ရှင် သမီး ဘယ်ဝါ စသည်တို့သည် ၎င်းချောင်၌ ဥပုသ်ရက်ရှည် မည်မျှ စောင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း အဘယ်မျှလောက် နေ့တိုင်းထိုင်သည် အစရှိသော သတင်းများသည် တစ်နေ့တခြား ပျံ့နှံ့၍ (ခေတ် ဖြစ်လာချင်သောကြောင့်) သူငါကစ စိတ်ဝင်စားစွာ နှင့် ၎င်းအကြောင်းများကို ဆွေးနွေးချင်ကြလေသည်။

သာမြတ်၏ နှမ “ငွေညီ” နှင့် လူမော်၏ နှမ “ရွှေရီ” တို့သည် ဤသတင်းကို ကြားကြရသောအခါ အမှန်အားဖြင့်လည်း လူကြီးများ၏ မျှော်မှန်းချက်ကြီး အောင်မြင်ဖို့လည်း စခန်း မနီးသည်ကို သိမြင်ကြ၍ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် (ကံတူအကျိုးပေး ဆို၍) အလွန် ချစ်ခင်နေကြသည့်အတိုင်း ၎င်းချောင်သို့ သွားဖို့ မိဘများထံ ခွင့်ပန်ကြရန် တိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ မိဘများသည် ပထမ၌ သဘောမတူကြသော်လည်း သမီးများ၏ ကောင်းမြတ်သောဆန္ဒကို ကန့်ကွက်သည်ဟု ရွာသားများက ကဲ့ရဲ့မည် စိုးသည်နှင့် မိန်းကလေး တစ်ယောက်စီ အဖော်ထည့်လျက် ခွင့်ပြုလိုက်ကြရလေ၏။ ထိုအခါ၌ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့မှာ အပျိုဟိုင်းကြီးတွေ ဖြစ်နေကြတော့သဖြင့် စိတ်မချစရာ မရှိသည့်ပြင် နှစ်ယောက်တွဲ ဆိုသောကြောင့်လည်း သာ၍ စိတ်ချဖို့ ဖြစ်နေ၏။ လူကြီးများသည် မိန်းကလေးများ

၏ အကြံအစည်ကြောင့် မိမိတို့ ရှေးကတည်းက မျှော်မှန်းထားကြသည့် ကြံရွယ်ချက်ကြီးကို အသစ်တစ်ဖန် သတိရလာခဲ့ပြန်သည်နှင့် မိမိတို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ကာ လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ထံသို့ စာတစ်စောင်စီ ရေးထည့်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့ကိုမူကား ၎င်းတို့၏ ခွင့်တောင်းချက်အရ တပည့်မကလေး တစ်ယောက်စီနှင့် စစ်ကိုင်း ချောင်သို့ သွားကြဖို့ ခွင့်ပြုလိုက်ကြရလေပြီ။

သာမြတ်က မိဘများထံသို့ ပို့လိုက်သော စာသည် ရွာသို့ ရောက်၍ မိဘများ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လျက် စစ်ကိုင်းသို့ လူစေလွှတ်ကာ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့ကို ခေါ်ယူစေ၏။ သို့ရာတွင် လွှတ်လိုက်သောလူမှာ မသာယာသော သတင်းတစ်ရပ် ကြားသိရလေသည်။ အကြောင်းကို ဆိုသော် ယမန်နေ့က မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့သည် တပည့်မ ကိုယ်စီနှင့် မန္တလေးသို့ အလည်အပတ် ထွက်လာကြ၍ မြစ်ကို သမ္ဗန်ဖြင့် ကူးဖြတ်ကြစဉ် မြစ်လယ်ကောင်၌ သမ္ဗန်ကို ရုတ်တရက် လေပြင်း တိုးဝှေ့သည်နှင့် တိမ်းမှောက်သွားကြောင်း၊ သမ္ဗန်သမားနှင့် အစေခံ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့မှာ အခြားခရီးသည်များ ဖြစ်သော သီလရှင် သုံးပါးနှင့်အတူ သမ္ဗန်ကို တွယ်ဖက်ထားနိုင်သဖြင့် အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာ ရကြသော်လည်း မိန်းကလေး နှစ်ယောက်မှာမူ ရေကူး မတတ်ကြသဖြင့် သမ္ဗန် တိမ်းမှောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လွင့်စဉ် ထွက်သွား၍ ရေလယ်၌ အသက် ဆုံးရှုံးရကြောင်း ဟူသော သတင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သီလရှင် ဆရာကြီးသည် မိန်းကလေးများ နေထိုင်သော ရွာသို့ လူစေလွှတ် အကြောင်းကြားရန် စီစဉ်ဆဲတွင် ရွာမှလူ ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူမှာ အစေခံ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့ကိုသာ ရွာသို့ ပြန်လည် ခေါ်ဆောင်သွားရလေတော့သည်။

သို့ဖြစ်ရကား သာမြတ်၏ ဖခင် ဦးကျော်ဟိုးမှာ သာမြတ်၏

စာကြောင့် ဝမ်းမြောက်မည် မကြံရသေးမီ သမီးရော ချွေးမလောင်းပါ ဆုံးရှုံးရ၍ ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။

အခန်း ၂၅

လူမော်သည် ယခင်အခါများက မသက်နဲ့၏ နေအိမ်သို့ လာရောက်လည်ပတ်လေ့ မရှိသော်လည်း ထိုနေ့မှစ၍ ညဉ့်အချိန်များတွင် ကားကလေး တစ်စီးနှင့် အလည်အပတ် လာလေတော့သည်။ အလည်လာတိုင်းလည်း ခင်လေးဆွေ အတွက်ဆို၍ အဖိုးတန်သော စားစရာများကို ကိတ်မှန့်တိုက်မှ ဖြစ်စေ၊ တရုတ်တန်းမှ ဖြစ်စေ ဝယ်ယူလာခဲ့သည်သာ ဖြစ်လေသည်။ အမှန်မှာ ခင်လေးဆွေသည် မိမိအတွက် ဤကဲ့သို့ လာဘ်မထိုးစေကာမူလည်း မသက်နဲ့အား အလုပ်ခန့်ထားခြင်းနှင့် ကယ်ဆယ်ခြင်းတို့အတွက် ကျေးဇူးတင်လှသဖြင့် လူမော်အဖို့ အလွန် အရေးပါ အရာရောက်သော ရှေ့နေကြီး ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

ပထမ၌ ခင်လေးဆွေသည် ယောက်ျားများကို ညဉ့်လိုသော ဒေါမနုဿစိတ် အကြွင်းအကျန် ရှိနေသေးသည်ဖြစ်၍ မသက်နဲ့အား ဝန်ကတော် ဖြစ်စေလိုသောဆန္ဒ ရှိလျက်နှင့်ပင် မသက်နဲ့၏ ငြင်းပယ်ခြင်းကို ထောက်ခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်မူကား ခင်လေးဆွေသည် လူမော်၏ ချောမြူခြင်းများထက် ပြုခဲ့ဖူးသော ကျေးဇူးကို ထောက်ထားသည် ဖြစ်၍ မသက်နဲ့အား အချိန်ရှိသမျှ တိုက်တွန်းလေတော့သည်။ မသက်နဲ့၏ ကွယ်ရာ၌လည်း လူမော်သည် ခင်လေးဆွေနှင့် တွေ့အောင် သွား၍ မိမိကမူ မသက်နဲ့အား ထပ်လောင်း တောင်းပန် တိုက်တွန်းဖို့ အခွင့် မရှိတော့ဘဲ ခင်လေးဆွေကိုသာ လုံးဝ တာဝန် လွှဲထားလိုက်ပါတော့သည်ဟု ပြောသွားလေသည်။

ဆွေ။ ။ ‘ဘယ့်နယ်လဲကွယ် တူမကြီးရဲ့’
နဲ့။ ။ ‘ဘာ ဘယ့်နယ်လဲ ဒေါ်ဒေါ်ရဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘တစ်သက်လုံး အိမ်ထောင် မပြုတော့ဘူးလို့ ညည်းက ဆုံးဖြတ်ထားလို့ဟာလား’

နှံ။ ။ ‘ထမင်း တစ်လတ်ကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှာဖွေ စားနိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်မဖြင့် ဒီလိုပဲ နေတော့မယ် အောက်မေ့တာပဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဖြစ်မထင်ပေါင် တူမရယ်’

နှံ။ ။ ‘ဘာကြောင့် မဖြစ်ရမှာလဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘စဉ်းစားကြည့်တော့ မိန်းမ ဖြစ်ရတာ ယောက်ျား မရှိရင် တယ်ပြီး မျက်နှာငယ်တယ်အော့’

နှံ။ ။ ‘ဘာကြောင့် ငယ်ရမှာလဲ၊ ရှေးခေတ်ကတော့ ဟုတ်ချင် ဟုတ်မယ်၊ ဒီခေတ်မှာတော့ ကျွန်မတို့လို မိန်းကလေးတွေ အပုံကြီးကပဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဝမ်းရေးကတော့ ဟုတ်ပါပြီ ထားပါတော့၊ ဟိုလို ဒီလို လူမှုရေးတွေက ရှိသေးတာကို တူမကြီးရဲ့’

နှံ။ ။ ‘ဘယ်လို ဘယ်လို လူမှုရေးတွေလဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဒီလိုပါ တူမကြီးရယ်၊ ဟန်ရပန်ရထဲက ကြိုက်သူကြိုက်သားမပေါ်လာတဲ့ မိန်းကလေးများ အဖို့တော့ တော်အောင်လျော်အောင် ယောက်ျားကိုတော့ဖြင့် မယူဘူး၊ ကိုယ့်ထမင်း ကိုယ်ရှာစားမယ်ဆိုတာ လမ်းမှန်တာပေါ့။ သို့သော် ဒီအဖြစ်မျိုးဟာက ဒုတိယတန်း အကောင်းစားမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ပထမတန်း မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။ မိန်းမ ဖြစ်လာတယ်ဆိုကတည်းက တတ်နိုင်ရင် ရှင်ဘုရင်ကတော် ဖြစ်ဖို့၊ ဝန်ကြီးကတော် ဖြစ်ဖို့၊ ဘာကတော် ညာကတော် ဖြစ်ဖို့ ရည်မှန်းကြခြင်းဟာ ဓမ္မတာပဲ တူမကြီးရဲ့။ ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ်အုပ်ချုပ်နိုင်လို့ ဘုရင်မကြီးဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များတောင် လင်မရှိ မတင့်တယ်လို့ လက်ထပ်ကြရသေးတယ် မဟုတ်ဘူးလား’

နှံ။ ။ ‘လက်မထပ်ဘဲ အပျိုကြီး လုပ်နေတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မကြီးလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါတယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့လား၊ ဘယ်သူတဲ့လဲ’

နှံ။ ။ ‘အယ်လီဇဘက်တဲ့’

ဆွေ။ ။ ‘နို့ နေပါဦး၊ ရာဇဝင်က သူ့အကြောင်းကို အကောင်း ရေးရဲ့တဲ့ လား’

နှံ။ ။ ‘ဘယ်လို အကောင်းလဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဟိုလူနဲ့ ဒီလူနဲ့ မယုတ်ပတ်ကြဘူးလား’

နှံ။ ။ ‘ဒါကတော့ ဒေါ်ဒေါ်၊ လူလွတ်ဆိုရင် ဟိုလူနဲ့ ဒီလူနဲ့...’

ဆွေ။ ။ ‘အဲဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့၊ လူလွတ်ဆိုပေမယ့်လို့ ယောက်ျားလူလွတ်က ကိစ္စမရှိဘူး၊ မိန်းမ လူလွတ်ဆိုတော့ ခက်တယ် တူမကြီးရဲ့’

နှံ။ ။ ‘သူတစ်ပါးက ယုတ်ပတ်ပေမဲ့ ကိုယ်က မဟုတ်ရင် ပြီးတာပဲ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘မဟုတ်သေးဘူးနော်၊ ကိုယ် မဟုတ်ပေမဲ့ ယုတ္တိ ယုတ္တာနဲ့ ယုတ်ပတ်ပြီဆိုတော့ ဟုတ်တာလောက် ရှက်စရာကောင်းတာပဲ တူမကြီးရဲ့’

နှံ။ ။ ‘ယုတ်ပတ်တိုင်း လိုက်ပြီး ရှက်မနေနိုင်ပေါင် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ယုတ်ပတ်ရုံ ယုတ်ပတ်တာက ကိစ္စမရှိဘူး ထားလိုက်ပါဦး၊ တစ်နေ့ကလို့ ဖြစ်တော့ ဘယ်နှယ် လုပ်မလဲ’

နှံ။ ။ ‘ဘယ်လိုတုံး ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘တစ်နေ့က ဖြစ်တာမျိုးမှာ မောင်လူမော် မကယ်လိုက်ရင် ဘယ်နှယ်နေမလဲ တူမကြီးရယ်’

မသက်နဲ့မှာ ဤကဲ့သို့ နောက်တစ်ကြိမ် ဖြစ်လိမ့်မည်ကို ထည့်သွင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မပြုမိသောကြောင့် အဖြေ မပေးနိုင်ဘဲ ငေးနေမိလေတော့သည်။ ခင်လေးဆွေက ဆက်လက်၍-

ဆွေ။ ။ ‘မိန်းမဆိုတာ ခက်တယ် တူမကြီး၊ ကိုယ်က ကောင်းကောင်း မွန်မွန် နေပေမယ်လို့ ဖျက်ဆီးချင်တဲ့ လူတွေက ရှိသေးတယ်။ တခြားလူ မကြည့်ပါနဲ့။ စိဉ္စမာန အလောင်းနဲ့ ဘုရားအလောင်းကို ကြည့်စမ်းပါ။ စိဉ္စမာနအလောင်းဟာ တကယ် မိန်းမ သူတော်ကောင်း တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးလား။ တကယ်ကောင်း အဟုတ်ကောင်းပြန်တော့လည်း ယောက်ျားတွေက မကြည့်နိုင်လို့ အလောင်းတော်ကို ဝိုင်းပြီး မြှောက်ပေးကြတယ် မဟုတ်ဘူးလား’

မသက်နဲ့လည်း သက်ပင့်ရှုလျက် ရှိ၏။

ဆွေ။ ။ ‘အခွင့်ကောင်း ဆိုတာ ခဏ ခဏ ပေါ်တတ်တာ မဟုတ်ဘူး နော်၊ မင်္ဂလာဈေးနားမှာ နေခဲ့ကြတုန်းက ဘယ်လို ကြုံခဲ့ရသလဲ၊ တူမကြီး သိတယ် ဟုတ်လား။ မှီခိုရမယ့်လူ မရှိလို့ စိတ်ကူးထည့်ကြည့် ပြန်တော့ မုဆိုးဖိုတို့၊ စက်ချုပ်သမားတို့ အငယ်အနှောင်းဖြစ်ဖို့ ဒါလောက် ချည်း ပေါ်လာကြတယ် မဟုတ်ဘူးလား’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မကဖြင့် စိတ်မကူးမိပါဘူး ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘တူမကြီးက စိတ်မကူးမိပေမဲ့ ဒေါ်ဒေါ်က စိတ်ကူးကြည့် စမ်းတယ်’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မဖို့လား’

ဆွေ။ ။ ‘ညည်းဖို့ပေါ့တော်၊ ကျုပ်ဖို့ စိတ်ကူးပါ့မလား၊ မိုက်လိုက်ပါဘိတော့’

နဲ့။ ။ ‘ကြုံကြုံစည်စည် ဒေါ်ဒေါ်ရယ်’

ဆွေ။ ။ ‘တူမကြီးရဲ့ အဖြစ်ကို ဒေါ်ဒေါ် မသိရသေးခင်က ပြောတာပါ၊ ပဋိသန္ဓေ အကြောင်းကို သိရတော့ စိတ်ကူး မထည့်မိတော့

ပါဘူး’

နဲ့။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ် ပြောတာတွေ အားလုံး ကောင်းတယ်၊ လမ်းမှန်တယ် ထားပါတော့။ ဖိုးခွေး အတွက်က ခက်တယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဘာခက်စရာရှိသလဲ တူမကြီးရယ်၊ ခုအတိုင်းပဲ ကျောင်းအိပ် ကျောင်းစား ထားလိုက်တာပေါ့’

နဲ့။ ။ ‘ဒါက ကိစ္စ မရှိဘူး၊ ဘယ်လိုလုပ် ပြောမလဲ ဒေါ်ဒေါ်ရယ်’

ဆွေ။ ။ ‘ဘာလုပ် ပြောမလဲ၊ နောက် တဖြည်းဖြည်းမှ ပြောပြပေါ့’

နဲ့။ ။ ‘ဘယ်ကလာ ဖြစ်မှာလဲ ဒေါ်ဒေါ်၊ သိသွားတော့ ကျွန်မ ခွေး မဖြစ်ပေဘူးလား’

ဆွေ။ ။ ‘မသိအောင် ထားပေါ့အေ၊ ဒေါ်ဒေါ်သားလို့ ပြောပေါ့’

နဲ့။ ။ ‘တစ်နေ့ ပေါ်ကုန်တော့ ခက်ပါလိမ့်မယ် ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘တစ်ယောက်ယောက်ကို မွေးစားစေရင်ကော....’

နဲ့။ ။ ‘အမယ်လေး.... မလုပ်ပါနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်၊ ကျွန်မ သားကလေး အခု ခွဲထားရတာတောင် ကျွန်မ ရင်ထဲမှာ နေတိုင်း ဆွေးနေ

ပါတယ်’

ဆွေ။ ။ ‘မွေးစားပေမဲ့ ကိုယ် တွေ့ချင်တဲ့အခါ တွေ့နိုင်တာပဲ တူမကြီး ရယ်’

နဲ့။ ။ ‘မဖြစ်ဘူး ဒေါ်ဒေါ်၊ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်ဘူး၊ ကိုင်း ဒါဖြင့် ဒီလို လုပ်ကြဖို့၊ အဖြစ်အပျက်ကို မှန်တဲ့အတိုင်း ဖွင့်ပြောပြ

လိုက်မယ်.... ဘယ့်နှယ်လဲ’

ဆွေ။ ။ ‘မလုပ်ပါနဲ့အေ ဒီလိုတော့ မဟန်ပါဘူး ထင်တယ်၊ ပက်လက်လန်သွားရင် ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ပက်လက်လန်သွားလည်း လွဲကြရုံ ရှိတာပေါ့’

ဆွေ။ ။ ‘လွဲလည်း လွဲရသေး၊ ကိုယ့်ကိုလည်း အထင်သေး ခံရသေး ဆိုရင် ဘယ့်နှယ်နေမလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ဒီတော့လည်း ကံအတိုင်းပေါ့ ဒေါ်ဒေါ်’

ဆွေ။ ။ ‘မလုပ်လိုက်ပါနဲ့အေ.... ဒီလိုတော့’

နဲ့။ ။ ‘ဒါကြောင့် ကျွန်မ ပြောတယ် ဟုတ်လား၊ ဖိုးခွေးအဖေက လွဲလို့ ကျွန်မအဖို့ ဒီတစ်သက်မှာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးလို့ စဉ်းစားမိသားပဲ’

- ဆွေ။ ။ ‘ဖိုးခွေးအဖေက ဘယ်မှာလဲ’
- နံ။ ။ ‘ကျွန်မ စိတ်ချမ်းသာဖို့ နဖူးစာပါရင် ပေါ်လာရမှာပေါ့ ဒေါ်ဒေါ်’
- ဆွေ။ ။ ‘ပေါ်လာတော့ ညည်းက ဘယ်နှယ်လုပ် သိမလဲ၊ သူကကော ဘယ်လိုလုပ် သိမှာတဲ့လဲ’
- နံ။ ။ ‘ကျွန်မ ပြောချင်တာက ကျွန်မ စိတ်ချမ်းသာဖို့ ကံပါရင် အားလုံး အဆင်သင့် ဖြစ်မှာပေါ့ ဒေါ်ဒေါ်’
- ဆွေ။ ။ ‘ညည်းဟာက သိန်းထိပေါက်ဖို့ထက် ခဲယဉ်းပါသေးတယ် အော့ရယ်၊ သိန်းထိကမှ တစ်စောင်ထိုး ထိုးသလောက် ပေါက်ဖို့ ရာ လမ်းရှိသေးတယ်၊ ညည်းဟာက လမ်းစကို ကြည့်မမြင်တဲ့ ကိစ္စပါအေ’
- နံ။ ။ ‘ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ ဒေါ်ဒေါ်၊ ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စမှ မဟုတ်ဘဲ’
- ဆွေ။ ။ ‘မတတ်နိုင်ဘူးဆိုပြီး မျက်စိမှိတ် စောင့်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ အော့၊ အခွင့်အရေး ပေါ်လာတာကို ကိုယ်က နေရာကျအောင် ကြည့်ပြီး ဖန်တီးမှပေါ့’
- နံ။ ။ ‘ဘယ်လို ဖန်တီးရမှာလဲ ဒေါ်ဒေါ်’
- ဆွေ။ ။ ‘ဖန်တီးဆို တခြား ဟုတ်ရိုးလား၊ မောင်လူမော်ကို ယူလိုက် ရုံပေါ့’
- နံ။ ။ ‘စဉ်းစားပါရစေဦး ဒေါ်ဒေါ်’
- ဆွေ။ ။ ‘ကြာကြာတော့ မစောင့်နိုင်ဘူးအော့၊ ငါက စကားပြန်လိုက် တော့မှာပဲ’

ဤနည်းအားဖြင့် ဇွတ်တရွတ် တိုက်တွန်းဖန် များလတ်သော် မသက်နဲ့မှာ တဖြည်းဖြည်း နားဝင်စ ပြုလာ၏။ သို့သော် ခင်လေးဆွေ၏ စကားကို နားထောင်လိုက်ပါတော့မည်ဟု အောက်မေ့မိသည့် အခါတိုင်း မသက်နဲ့သည် ငယ်ကတည်းက ရရှိထားသော သာမြတ်၏ ဓာတ်ပုံနှင့်

လူမော်၏ ဓာတ်ပုံတို့ကို ထုတ်၍ နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ရှုမိလေသည်။ အမှန်အတိုင်း ဖော်ပြရသော် မသက်နဲ့သည် ဖိုးခွေးအဖေမှ လွဲ၍ မည်သူနှင့်မျှ အိမ်ထောင် ကျလိုသော စိတ်ဆန္ဒ မရှိသည့်အလျောက် လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့ နှစ်ယောက် အနက် မည်သူ့ကိုမှ ချစ်ကြိုက်လှပါသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း လူမော်၏ ကျေးဇူးများသည် မသက်နဲ့၏ စိတ်ကို အမြဲ မဲတင်းလျက် ရှိ၏။ သို့သော် လူမော်ကို ယူပါတော့မည်ဟု စိတ်ကူးမိသည့် အခါတိုင်း သာမြတ်အား သနားသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ၎င်းဓာတ်ပုံကို ထုတ်ယူ ကြည့်ရှုမိခြင်း ဖြစ်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ လူမော်သည် မိဘများထံမှ ကြေးနန်းတစ်စောင်ရ၍ မိမိ၏ နှမနှင့် သာမြတ်၏ နှမတို့ ရေနှစ် သေဆုံးကြသည့် အဖြစ်အပျက်ကို သိရှိရသဖြင့် ဝမ်းနည်းသောမျက်နှာနှင့် မသက်နဲ့တို့ အိမ်သို့ လာရောက် ပြောပြ၏။ မသက်နဲ့က ကော်ဖီများ ဖျော်လျက် ရှိစဉ် လူမော်သည် သာမြတ်၏ လှယက်ခြင်းကို အသစ်လော၍ ပူပန် စိုးရိမ်လာသည့် လက္ခဏာနှင့် ခင်လေးဆွေအား မိမိတို့ကိစ္စကို အလောသုံးဆယ် တိုက်တွန်းပေးရန် ပူဆာလေ၏။

မသက်နဲ့မှာ အသက် ၂၆ နှစ် ရှိလာပြီဖြစ်၍ ၂၀ ကျော်စ အရွယ်က ကဲ့သို့ မြင်ရသူတိုင်း ငေးလောက်အောင် နုရည် ဖပ်ရည်နှင့်တကွ လှပတော့သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ပြင် ကလေးတစ်ယောက် အမေ ဖြစ်ရသည်အတွက် မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို အနည်းငယ်မျှ ဖြစ်စေ “ကျ” ထိုက်သည်လည်း မှန်ပေသည်။ ဆုတောင်းကောင်းသော မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်၍ အသားအရေမှာ ၂၀ ကျော်စ အရွယ်ကနှင့် မခြားနားဘဲ ကျစ်လျစ် တောင့်တင်းလျက် ဖြီးလိမ်း ဆင်ပြင်ပုံနှင့် ကိုယ်ဟန် အမူအရာများမှာ တစ်မျိုး သိုက်မြိုက်၍ ကျက်သရေ မင်္ဂလာ တိုးတက်လာသည် ဟူ၍ပင် တစ်ဖက်က ဆိုနိုင်ပြန်ပေသည်။ ယခုအရွယ်၌ပင် မြင်ရလျှင် မလိုချင်သူ ခပ်ရှားရှား ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ မြင်ရသူတို့ အဖို့မူ လူမော်နှင့်

သာမြတ်တို့ အခြေ၌ ရှိသော ယောက်ျားများက တမ်းတမ်းစွဲ ဖြစ်လောက်အောင် မဟုတ်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ငယ်ငယ်ကတည်းက အတူတကွ ကြီးပြင်းလာ၍ ငယ်ကတည်းက စွဲလမ်းလာခဲ့သော ယောက်ျားများသည် မိမိတို့ စွဲလမ်းသော မိန်းမ၌ ရင်ရော်ခြင်းတည်းဟူသော အထိမ်းအမှတ်များ ပေါ်ထွက်လာသည်ကို မမြင်နိုင်ဘဲ ရှိကတိကြလေသည်။ အရေးအကြီးဆုံးသော အချက်တစ်ခု ရှိသေးသည်ကား လူမော်သည် လည်းကောင်း၊ သာမြတ်သည် လည်းကောင်း မသက်နှံနှင့် တစ်ယောက်ချင်းသာ ရှိကြပါက ဤမျှလောက် တမ်းတမ်းစွဲ ခေါ်လောက်အောင် ရှိကောင်းမှ ရှိကြပေမည်။ ယခုမူ တစ်သက်ပတ်လုံး ပြိုင်တူ ပိုးပန်းခဲ့ကြ၍ ရသည့်အတွက် ဂုဏ်ယူခြင်းထက် မရသည့်အတွက် ရှက်သောစိတ်သည် အမြဲတိုက်တွန်းလျက် ရှိရကား မသက်နှံသည် ဤမျှမက ရုပ်ရည် “ကျ” သွားစေကာမူလည်း ဤလူနှစ်ယောက်မှာ လူကြီးမည်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ပြိုင်ဆိုင်ချင်သော စိတ်သည် လူများကို လှည့်စားတတ်ချေသည်တကား။

နောက်ဆုံး၌ မသက်နှံသည် ခင်လေးဆွေ၏ သဘောရိုးဖြင့် တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် လူမော်နှင့် လက်ထပ်လိုက်တော့သည်။ သို့သော် ခင်လေးဆွေ အကြံပေးသည့်အတိုင်း ဖိုးခွေးအကြောင်းကို လျှို့ဝှက် ထိမ်ချန်ထားလိုက်ကြ၏။ ခင်လေးဆွေက ဤကဲ့သို့ အကြံပေးမိခြင်းမှာ အကြောင်းစုံသိရ၍ လူမော် စိတ်ပျက်သဖြင့် နောက်ဆုတ်သွားချေသော် လွဲချော်မည် စိုးရ၍ လွဲချော်ခြင်း မခံနိုင်သည့် အတွက်ပင် ဖြစ်လေသတည်း။

အခန်း ၂၆

သာမြတ်သည် တောတက်ရာမှ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ မသက်နှံနှင့် လူမော်တို့ မင်္ဂလာဆောင်နှင့်ပြီးသော သတင်းနှင့်တကွ ရွာမှ ရောက်လာသော ဖခင်၏စာတွင် မိန်းကလေး နှစ်ယောက် သေဆုံးကြသော

သတင်းကိုပါ ကြားသိရလေ၏။ မင်္ဂလာသတင်းမှာ သာမြတ်အဖို့ အထူးအဆန်း မဟုတ်။ မိမိ ကြိုတင် တွက်ချက်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်၍ မအံ့သြသော်လည်း မိန်းကလေး နှစ်ယောက်တို့၏ သတင်းမှာမူ ပက်လက်လန်မတတ် ဖြစ်မိလေတော့သည်။ နမအတွက် ဝမ်းနည်းခြင်းမှာ ထုံးစံအတိုင်း ဖြစ်၍ ဝတ္ထုသွားအတွက် ပြောပလောက်အောင် မရှိချေ။ သို့ရာတွင် လူမော်၏ နမ သေဆုံးခြင်းအတွက်မှာမူ သာမြတ်၏ စိတ်ထဲ၌ တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်သွား၏။ လူမော်နှင့် တူပြိုင် ပိုးပန်းခြင်း ကိစ္စ၌ မိမိ အရေးနိမ့်ရစေကာမူလည်း မိဘစကားကို နားထောင်သည်ဆို၍ တစ်နည်းအားဖြင့် အသားယူနိုင်စရာလမ်း ရှိသည့်ပြင် လူမော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိနှင့် သမီး ယောက်ဖ ဖြစ်လာသောအခါ၌ မိမိအပေါ်တွင် အသားယူနိုင်သောစိတ် လျော့ပေါ့လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိ၏။ ရှက်မိသောလူများသည် ဤနည်းအားဖြင့် ကြိဖန်ကာ အရှက်ပြေအောင် ဖြေကြရခြင်းမှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်လေသည်။ ယခုမှာမူ သာမြတ်သည် လူမော်၏ နမ သေဆုံးသွားပြီဖြစ်၍ အရှက်ပြေအောင် စဉ်းစားရန် နည်းလမ်းတစ်ခု ပြုတ်သွားခဲ့လေပြီ။

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့သည် နေရာတကာတွင် ပြိုင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း အနောက်တိုင်း ဝတ္ထုများကို ဖတ်ရ၍ ဂျင်းတဲလ်မင်း (Gentleman) အမူအရာမျိုး ဖော်ပြရန် နှစ်ယောက်လုံးပင် ကြီးစားခဲ့ကြလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် မြန်မာလူငယ် စိတ်ထား သက်သက်မျှသာ ရှိပါက လူမော်နှင့် မသက်နှံတို့ကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကွင်းတော့မည် ဖြစ်လေသည်။ ယခုမှာ ဤကဲ့သို့ ပြုမူချေက နိုင်သော လူကို ရှုံးသူက ရှောင်ကွင်းသည် ဆို၍ သဘောထားသေးသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်း မခံလိုသည် ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်သည် တောမှ ပြန်ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူမော်တို့အိမ်သို့ ဂျစ်ကားနှင့် ထွက်လာခဲ့၏။

လူမော်နှင့် မသက်နှံတို့သည် ဝင်ဒါမိယာကုတ်အတွင်းရှိ အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်၌ နေထိုင်လျက် ရှိကြရာ သာမြတ်သည် အိမ်ပေါ်သို့ ရောက်

သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူမော်တို့ လင်မယားအား ‘ကွန်ဂရက်ကျူလေး ရှင်း’ ဆိုလျက် အားရပါးရ လက်ဆွဲ ကိုင်လှုပ်လေသည်။ လူမော်နှင့် မသက်နဲ့ တို့သည် သာမြတ်၏ အပြုအမူကို နားလည်ကြသော်လည်း ခင်လေးဆွေ မူကား အံ့အားသင့်လျက် ငေးကြည့်နေမိလေတော့သည်။ ခင်လေးဆွေက သာမြတ်နှင့် တွေ့ရသော တစ်နေ့တွင် မိမိအား “အလိုတူ အလိုပါ” ဟူ၍ အပြစ်တင်ကာ စကားနာ ထိုးလိမ့်ဦးမည်ဟု စိတ်တနှေးနှေး ရှိနေမိရာ သာမြတ်၏ အမူအရာကို တွေ့ရ မြင်ရသော အခါမှ ရင်ထဲ၌ အေးသွားပေ တော့သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် သာမြတ်သည် ကြိုးစား၍ ဟန်လုပ်ရခြင်းမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း ၎င်း၏ လှိုက်လှံ ရွှင်ပျူ အားရပါးရ ရှိသော အမူအရာကို မြင်ရသောအခါ၌ ခင်လေးဆွေက မိမိ ထင်သလို မသက်နဲ့ကို အဟုတ် တကယ် ချစ်ကြိုက်ခြင်း မဟုတ်ချေတကား ဟူ၍ပင် ယူဆမိလေသည်။ သို့ဆိုလျှင်လည်း တော်ပါသေး၏ဟု ခင်လေးဆွေ စဉ်းစားမိ၏။ မသက်နဲ့ မှာလည်း သာမြတ်၏ အမူအရာကြောင့် အနေအထိုင် ချောင်ချိသွားပေ တော့သည်။

‘တယ်ဆိုတဲ့ လူတွေဗျာ၊ ကျုပ်ကိုတောင် မဖိတ်ကြဘူး’
 ‘စစ်ဌာနကိုတော့ ဖိတ်စာ ပို့လိုက်ပါတယ်ဗျာ’
 ‘ဟုတ်လား.... မရပေါင်ဗျာ၊ ရရင် လာမှာပေါ့’
 ‘ရွာက အကြောင်းတွေကော ကြားပြီးပြီလား ကိုသာမြတ်’
 ‘မြို့ ပြန်ရောက်မှ ကြားရတော့တာပါ။ ခင်ဗျားကော သွားနိုင် သေးလား’

‘မထူးပါဘူးဗျာ၊ အလောင်းတွေတောင်မှ မတွေ့တော့တဲ့ ဥစ္စာ’
 အားလုံးသည် မျက်နှာညှိုးငယ်လျက် ရှိကြ၏။ သာမြတ်ကမူ ဖခင်ထံသို့ မိမိက ထည့်လိုက်သော စာအကြောင်းကို ပြောမပြတော့ချေ။ နောင်အခါ၌ လူမော် သိချင်လည်း သိလိမ့်မည်ဟု အောက်မေ့မိ၏။

‘ကိုင်းဗျာ.... ဟိုတုန်းက မစားလိုက်ရတဲ့အတွက် ဘာများ ကျွေးကြ မှာတုံးဗျာ၊ တောမှာတော့ ငတ်လိုက်တာဗျို’

‘စိတ်ချပါဗျာ.... ကျွေးပါ့မယ်’

အချိန်မှာ နေ့ခင်းဖြစ်၍ လူမော်သည် အစေခံတစ်ယောက်ကို တရုတ် ဟိုတယ်သို့ စေလွှတ်ပြီးနောက် ငါးမန်းတောင် အစရှိသည့် အဖိုးတန် စား စရာများ မှာယူ ကျွေးမွေးလေ၏။

အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာစ အချိန်မှ ပြန်ဆင်းသော အချိန်တိုင်အောင် သာမြတ်၏ အမူအရာမှာ စုအောင့် ပုပ်သိုးခြင်း ကင်းရှုံသာမက ဤ လေး ယောက်အနက်တွင် အူအရွှင်ဆုံး ဖြစ်နေသည့်အတွက် လူမော်ကပင် စိတ် ထဲတွင် မချီးမွမ်းဘဲ မနေနိုင်အောင် ရှိတော့သည်။ မသက်နဲ့က ကျေနပ်လိုက် ပုံမူကား ပြောဖွယ်ရာ မရှိတော့ချေ။

သာမြတ်သည် လူမော်တို့ အိမ်မှ ဆင်းလာ၍ ပြည်လမ်းတစ်လျှောက် ဂျစ်ကား မောင်းလာစဉ် ကျောင်းသားကလေး တစ်စုသည် ဘောင်းဘီတို၊ စပိုရှပ်၊ ရှူးဖိနပ် စသော အဝတ်များ ဆင်တူဝတ်လျက် နှစ်ယောက်တစ်တွဲ လျှောက်ကြ၍ ကျောင်းဆရာများက နံဘေးမှ စောင့်ကြပ် လိုက်ပါလာ ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူငယ်ကလေးများမှာ ၅ နှစ်၊ ၆ နှစ်သားမှ ၁၈ နှစ်သားတိုင် အရွယ် အစားစား ရှိကြ၍ အငယ်ဆုံးများက ရှေ့ဆုံးမှ လျှောက် ကြလျက် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်ဖြင့် နောက်ဆုံးမှ အကြီးဆုံးများက လိုက်ပါလာ ကြလေရာ သာမြတ်သည် မိမိ ကျောင်းသားအရွယ်က ပြုခဲ့ရုံပုံများကို သတိရ သည်နှင့် စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ခပ်ဖြည်းဖြည်း မောင်းရင်း ကြည့်နေမိတော့သည်။ ထိုခဏ၌ သာမြတ်နောက်မှ မြင်းခွာသံများ ကြားရ၍ လူအများတို့ ဟစ်အော် သံများလည်း ပေါ်ထွက်လာလေရာ သာမြတ်သည် အသံကြားရာသို့ လှည့် ကြည့်လိုက်မိသည်တွင် မြင်းလှည်းတစ်စီးသည် မောင်းသူမပါဘဲ လမ်းကြီး တစ်လျှောက် ကဆုန်ခိုင်းလာသည်ကို မြင်လိုက်ရ၏။ လမ်းနံဘေးရှိ ပလက် ဖောင်းပေါ်၌ လျှောက်လျက်ရှိသော ကျောင်းသားများသည်လည်း အသံ

ကြားရာသို့ လှည့်ကြည့်ကြရာ ကျောင်းဆရာများကလည်း သူငယ်များအား သတိပေးလျက် ရှိ၏။ မြင်းလှည်းနေ့ကန်၌ကား လူတစ်ယောက်သည် ကြာပွတ်တစ်ချောင်းကိုလျက် ပြေးလိုက်လာ၏။ မြင်းလှည်းသည် လမ်းမကြီး အတိုင်း ပြေးလာ၍ ကျောင်းသားများက ပလက်ဖောင်းပေါ်၌ ရှိကြသောကြောင့် ကိစ္စ မရှိသော်လည်း ကျောင်းဆရာများက သတိပေးလျက် ရှိကြလေသည်။ မြင်းလှည်းသည် လမ်းမကြီးပေါ်မှ ပြေးလာသည် ဆိုသော်လည်း သာမြတ်၏ဂုဏ်ကားကြောင့် လမ်းနံ့ဆားသို့ သွေသွားလေရာ ကျောင်းသားများ အနီးသို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြင်းလှည်းဘီးသည် ပလက်ဖောင်း အစွန်းနှင့် ငြိသွား၏။ ဤတွင် မြင်းသည် လန့်ပြေးလာခြင်း ဖြစ်၍ မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြူး ရှိနေသည့်အတွင်း ဘီးတစ်ဖက် ငြိသွားသည့် အတွက် တိုး၍ လန့်သွားသဖြင့် ရန်မိ ရန်ရာ ကလန့် ရန်လိုက်သည်တွင် စမုတ်တိုင်များ ကျွတ်ထွက် လွင့်စဉ်လျက် တစ်ဖက်တည်းခဲသာ ဘီးသာ ကျန်လေတော့သည်။ သို့နှင့်ပင် ရုတ်တရက် မရပ်သေးဘဲ ဆက်လက် ပြေးသွား၍ အရှိန် အနည်းငယ် လျော့သွားသောအခါမှ မြင်းလှည်းသမား မိလာ၍ ဇက်ကို ဆွဲနိုင်တော့သည်။

ထိုအတောအတွင်း မြင်းလှည်းဘီးမှ ကျွတ်ထွက် လွင့်စဉ်သွားသော စမုတ်တိုင် တစ်ချောင်းသည် ပလက်ဖောင်းပေါ်၌ ရှိသော ကျောင်းသားကလေး တစ်ယောက်ကို ထိမှန်သည်နှင့် သူငယ်ကလေးမှာ ခွေကျသွားတော့သည်။ သာမြတ်လည်း ကားကိုရပ်၍ မြင်းလှည်းသမားကို ကူညီမည် ပြုဆဲတွင် သူငယ်ကလေး တစ်ယောက် လဲသွားသည်ကို မြင်သည်နှင့် ၎င်းထံသို့ ပြေးလာရလေသည်။ ကျောင်းဆရာများသည် သူငယ်ကို ပွေ့ထူပေးကြစဉ် သာမြတ် ရောက်သွား၍ သေချာစွာ ကြည့်ရှုကြသည်တွင် ဒူးကို စမုတ်တိုင် ပွတ်မှန်သွားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ တည့်တည့် မှန်ခဲ့လျှင် ကျိုးကြေသွားလောက်သော်လည်း ပွတ်သွားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် အနည်းငယ် ပွန်းပဲ့၍ ခြေထောင့်နဲ့ ဖြစ်သွားရုံထက် မပိုချေ။

သာမြတ်သည် ထိမှန်သော သူငယ်ကို ကျောင်းဆရာများနှင့်အတူ ဂျစ်ကားပေါ်သို့ ပွေ့တင်၍ ကျောင်းဆရာများနှင့်အတူ သူငယ်ကို ကျောင်းသို့ လိုက်ပို့ရ၏။ ဒဏ်ရာမှာ မကြီးကျယ်သောကြောင့် ဆေးရုံသို့ ပို့ရန် မလိုဆို၍ ကျောင်းဆေးခန်း၌သာ ဆေးထည့်ခြင်း၊ ကျပ်စည်းခြင်းကို ပြုလုပ်ပေးကြလေသည်။

သာမြတ်သည် သူငယ်ကို ကားပေါ်တွင် မိမိ အနီး၌ ထိုင်စေလျက် ကျောင်းသို့ မောင်းနှင်သွားစဉ် ကတည်းကပင် ထိခိုက်မိသော ဒဏ်ရာကြောင့် ကရုဏာ ဖြစ်ရုံသာမက မြင်လျှင်မြင်ချင်း ချစ်ခင် ကြင်နာသောစိတ် ဝင်လာ၍ သူငယ်၏ ဦးခေါင်းကလေးကို ကိုင်တွယ် ပွတ်သပ်ပေးမိ၏။ သူငယ်ကလည်း လူမြင်တိုင်း အရောတဝင် နေတတ်သော ဝါသနာ မရှိပါဘဲလျက် ဤလူကြီးက ယုယ ကိုင်တွယ်ခြင်းကိုမူ ကြည်ဖြူစွာ ခံနေ၏။ ကျောင်းဆေးခန်းသို့ ရောက်၍ ဆေးထည့်ပြီးသည့် နောက်၌ပင် သာမြတ်သည် ရုတ်တရက် မပြန်သေးဘဲ သူငယ်၏ မျိုးရိုးဇာတိကို မေးမြန်းမိသေး၏။

- 'လူကလေးရယ်၊ မင့်နာမည် ဘယ်နှယ်ခေါ်သလဲ'
- 'အိမ်ကတော့ ဖိုးခွေး ခေါ်တယ်၊ ကျောင်းမှာတော့ အက်ဒွပ်ဆွေတဲ့ဗျ'
- 'မင်းအဖေ နာမည် ဘယ်သူ ခေါ်သလဲကွယို'
- 'အဖေ နာမည်တော့ မသိဘူးဗျ'
- 'ဟေ ကိုယ့်အဖေ နာမည် ကိုယ် မသိဘူးလားကွယ်'
- 'မေမေက ပြောမထားဘူးဗျ'
- 'မင်းအဖေ ရှိတယ် ဟုတ်လား'
- 'အခု မရှိဘူးဗျ'
- 'ဘယ်သွားသလဲ'
- 'သေပြီလို့ ပြောတယ်'
- 'နို့ မင်း ဘယ်သူနဲ့ နေသလဲ'

‘မေမေနဲ့ မမနဲ့ နေတယ်ဗျ’
‘မင်း မေမေ နာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ’

‘ဒေါ်ဆွေတဲ့ဗျ။ ခင်လေးဆွေလိုလည်း ခေါ်သူက ခေါ်ကြတယ်’
သာမြတ်သည် မသက်နဲ့၏ အဒေါ် ခင်လေးဆွေကို ချက်ချင်း သတိရသော်လည်း နာမည်တူသည် ဟူ၍သာ အောက်မေ့မိ၏။ မမ၏ နာမည်ကို မေးမိပါမူ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်လာမည် မှန်သော်လည်း သူငယ်တစ်ယောက်၏ မမ အမည်ကို မမေးကောင်းသောကြောင့် မမေးမိသဖြင့် မသက်နဲ့။ ခင်လေးဆွေတို့ ဖြစ်ချေမည်လော ဟု စဉ်းစားဖို့အကြောင်း မဖြစ်ပေါ်လာချေ။ တစ်ကြောင်းမှာလည်း ခင်လေးဆွေအား အပျိုကြီး အဖြစ်နှင့်သာ သိခဲ့ရသဖြင့် အက်ဒွပ်ဆွေနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း ရှိလိမ့်မည်ဟု မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မထင်နိုင်ပေ။

မြန်မာတို့သည် “သွေး ပြောသည်” ဟူသော စကားကို အသုံးပြုတတ်ကြ၏။ သာမြတ်နှင့် အက်ဒွပ်ဆွေတို့ သားအဖ ဖြစ်ကြောင်းကို စာဖတ်သူတို့ သိကြပြီးဖြစ်ရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးတွင် “သွေးပြော” ခြင်းသည် ဟုတ်တန်လောက်ပေသည်။ စင်စစ်မှာ ဤစကားသည် အထင်နှင့် ပြောကြသည့် လက္ခဏာရှိသော်လည်း သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်ကောင်းမှ ဆန့်ကျင်ပေမည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ သာမြတ်နှင့် ဖိုးရွေးတို့သည် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် တွေ့မြင်ကြရသော အချိန်မှစ၍ ချက်ချင်းပင် မေတ္တာဓာတ် ဆက်မိကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် သာမြတ်သည် ပထမ၌ သူငယ်၏ ဒဏ်ရာ အကြောင်းကို မေးမြန်း စုံစမ်းရန် ကျောင်းသို့ ရံဖန် ရောက်ရာမှ ခင်မင်သည် ထက် ခင်မင်လာခဲ့၍ သူငယ်အတွက် ဘောလုံး၊ ချောကလက်၊ အရုပ်ကား စသော စားစရာ ကစားစရာကလေးများ ယူဆောင်ကာ ကျောင်းသို့ နှစ်ရက် တစ်ခေါက်၊ သုံးရက် တစ်ခေါက် လာမိလေတော့သည်။ သူငယ်ကလည်း သာမြတ်ကို ခင်မင်နေပြီဖြစ်၍ သာမြတ် လာသော အချိန်များတွင် အခြား သူငယ်များနှင့် မကစားတော့ဘဲ ကျောင်းအဝ၌ ရှိသော သစ်ပင်ကြီးအောက်

မှ စောင့်မျှော် ကြိုဆိုနေရာလေတော့သည်။ သာမြတ် ရောက်ချိန်၊ ခွဲချိန်တို့၌ လည်း သားအဖ နှစ်ယောက်တို့သည် သားအဖမှန်း မသိဘဲလျက် ဖက်ယမ်း နမ်းရှုပ်ခြင်း ပြုတတ်ကြလေသည်။

အခြားသော သူငယ်များက ‘ဟေ့ ...အက်ဒွပ်၊ မင်းနဲ့ ဘယ်နှယ် တော်သလဲကွ’ ဟု မေးကြသောအခါ ဖိုးရွေးသည် အဖြေမပေးဘဲ ‘ဘာ တော်တော်ကွာ’ ဟု ပြန်ပြောလေ့ရှိသည်။ စင်စစ်မှာ သူငယ်သည် မိမိနှင့် တစ်စုံတစ်ရာ မတော်စပ်ဘဲလျက် ဤကဲ့သို့ ခင်မင် ရင်းနှီးစွာ နှုတ်ဆက်ခြင်းသည် နည်းလမ်းမမှန်သည့် အဖြစ်ကို နားလည်ဟန် တူ၏။ သို့သော် မအောင့်အည်းနိုင်သဖြင့် ပြုမိသည့် လက္ခဏာ ရှိပေသည်။

အခန်း ၂၇

သာမြတ်သည် တောမှ ပြန်ရောက်စ အချိန်၌ လူမော်တို့ အိမ်သို့ မသွားလျှင် မကောင်းဆို၍ သွားခဲ့ဖူးသော်လည်း ထိုနောက်၌မူ ရောက်တော့သည် မရှိချေ။ မသက်နဲ့မူကား အလုပ်မှ နုတ်ထွက်လိုက်လေပြီ။ သာမြတ်သည် လူမော်နှင့် တွေ့ဆုံမိသော အခါများ၌ လူမော်က အိမ်သို့ အလည်အပတ် လာရန် ဝတ္တရားအတိုင်း ဖိတ်ခေါ်သော်လည်း သာမြတ်သည် ပထမ အခေါက်မှာကဲ့သို့ အခေါက်တိုင်း ဟန်လုပ်ရန် ခဲယဉ်းမည့်အဖြစ်ကို သိ၍ မအားလပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြုလျက် ‘အားလပ်တော့ လာမှာပေါ့ဗျာ’ ဟူ၍ ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံမိကြရာတွင် လူမော်က သာမြတ်၏လက်ကို ကိုင်ဆွဲလျက် ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်း’ ဟု ပြောလိုက်ရာ သာမြတ်မှာ နားမလည်သောကြောင့် အံ့အားသင့်လျက် ရှိ၏။

မော်။ ။ ‘တစ်နေ့က ဘတော်ကြီးဆီက စာရပါတယ်ဗျ။ အကျိုးအကြောင်းကို ကျုပ် သိရပါပြီ’

သာမြတ်လည်း နားမလည်တလည်နှင့် ငေးကြည့်နေသေးသည်နှင့် လူမော်က ဆက်လက်၍-

မော်။ ။ ‘မိဘအပေါ်မှာ ဝတ္တရား နားလည်ပုံကတော့ သူငယ်ချင်းက ကျုပ်ထက် သာပေတာပေါ့ သူငယ်ချင်း’

မြတ်။ ။ ‘ဪ’
မော်။ ။ ‘သမီးယောက်ဖ မတော်လိုက်ရပေမဲ့ ကျုပ်ကတော့ ကျေးဇူး တင်ပြီး ညီအစ်ကိုလို သဘောထားပါတယ် သူငယ်ချင်း’

သာမြတ်မှာ နှုတ်ဆိတ်လှသော လူတစ်ယောက် မဟုတ်သော်လည်း ထိုအချိန်တွင် လူမော်အား မည်ကဲ့သို့ ပြန်ပြောရမည် မသိသောကြောင့် အမီးတမ်းတမ်း ဖြစ်နေတော့သည်။

မော်။ ။ ‘ဘတော်ကြီးက အလုံးစုံ ဖွင့်ပြီး ရေးလိုက်ပါတယ်၊ သူငယ်ချင်း တွေ့ရင် ပြောလိုက်ပါတဲ့၊ သူ့မှာ သမီးတစ်ယောက် ဆုံးသော် လည်း သားတစ်ယောက် နောက်ထပ် ရတယ်လို့ အောက်မေ့ပါတယ်တဲ့’

မြတ်။ ။ ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဗျာ’

မော်။ ။ ‘ဒီလို မဖြစ်ရလို့ရှိရင် ခင်ဗျားတို့ ကိစ္စက မသက်နဲ့နဲ့ ကျုပ်တို့ ကိစ္စထက်တောင် အလျင်ကျဦးမယ်လို့ ဘတော်ကြီးက ရေး လိုက်ပါကလား’

မြတ်။ ။ ‘ဟုတ်ကောင်း ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်’

သာမြတ်မှာ မသက်နဲ့နှင့် လွဲရသောကြောင့် ဖခင်၏ စကားကို နားထောင်လိုက်ရသည် ဟူ၍ လူမော်က မယူဆဘဲ မိမိက အလျင်ကျသည် ဟူ၍ လူမော် နားလည်သောကြောင့် ကျေနပ်မိ၏။ မသက်နဲ့နှင့် လူမော်တို့ လက်ထပ်ပြီးသည့်နောက်မှ မိဘစကားကို နားထောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု လူမော် ယူဆခဲ့လျှင် သာ၍ လူရေးညွှန်ရာ ကျပေလိမ့်မည်။ လူမော်က ဤ အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ပြောပြသည့် အတွက်လည်း ကျေနပ်မိပေသည်။

*

တစ်နေ့သည့် လူမော်သည် မသက်နဲ့ မရှိခိုက်တွင် သော့တွဲကို ရုတ်တရက် ရှာမတွေ့သည်နှင့် မသက်နဲ့ အမြတ်တန်းသိမ်းထားသော သေတ္တာကလေး ကို ဖွင့်ကြည့်မိရာ သူငယ်ကလေးတစ်ယောက်၏ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ရ၏။ သို့သော် အရေးမကြီးလှဘဲ သေတ္တာကို ပြန်ပိတ်မည် ပြုသည်တွင် သူငယ် ကလေး၏ မျက်လုံးကို ကွက်ခနဲ သတိရသည်နှင့် ဓာတ်ပုံကို ထုတ်ယူ ကြည့်ရှုလေ၏။ အလင်းရောင်သို့ ယူ၍ သေချာစွာ ကြည့်မိသောအခါ သူငယ်၏ မျက်လုံးများသည် မသက်နဲ့၏ မျက်လုံးနှင့် တူလှသည်ဟု လူမော် ထင်မိသောကြောင့် ထပ်လောင်း၍ သေချာစွာ ကြည့်ပြန်၏။ ထိုအခါတွင် မျက်လုံးသာမက ပါးစပ်လည်း တူလှသည်ဟု လူမော် ထင်မိပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် လူမော်သည် သိလိုသောစိတ်မှ တစ်ပါး မသက်ကံသော စိတ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်သည် မဟုတ်သောကြောင့် သော့တွဲကို အခြား တစ်နေရာ၌ တွေ့ သောအခါတွင် ဗီရိမှ အလိုရှိသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူ၍ ရုံးသို့ သွား လေ၏။

လူမော် သည်အကြောင်းကို အမှတ်မထားသောကြောင့် မသက်နဲ့ အား ရုတ်တရက် မမေးမိဘဲ နှစ်ရက် သုံးရက် ကြာသောအခါမှ သတိရ သည်နှင့်-

‘မသက်နဲ့မှာ တူများ ရှိသလား’

‘တူကလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ကိုလူမော်’

‘ကျုပ်ကလည်း ဒီလို ထင်တာပါပဲ၊ ဘာကြောင့်မှ မဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်နေ့က သော့တွဲ ရှာမတွေ့လို့ မသက်နဲ့ရဲ့ သေတ္တာထဲ ဖွင့်ကြည့်လိုက် တော့ ဓာတ်ပုံကလေးတစ်ပုံ တွေ့မိလို့ပါ’

‘ဟုတ်တယ် ကိုလူမော်၊ မောင်တစ်ဝမ်းကွဲ မောင်အုံးဖေက သူ့သား ဓာတ်ပုံကလေး တစ်နေ့က ပို့လိုက်လို့ သေတ္တာထဲ ထည့်သိမ်းထားတယ်’

‘တကယ်ဗျာ မသက်နဲ့နဲ့ တူလိုက်တာ၊ ဟော ဘာဖြစ်တာလဲဗျို’
ထိုခဏ၌ အခြားအခန်းမှ ညောင်ရေအိုးကို ပန်းသစ်များ လဲထည့်

လျက်ရှိသော ခင်လေးဆွေ လက်ထဲမှ ဖန်ညောင်ရေအိုး လွှတ်ကျသွားသဖြင့် ကြမ်းပေါ်သို့ ခွမ်းခနဲ ကျကွဲသွားသော အသံ ပေါ်ထွက်လာသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့် လက်မှ လွှတ်ကျသွားရသည်ကို မသက်နဲ့ ရိပ်မိသော်လည်း လူမော်ကမူကား 'အိမ်ထောင်ဖြုန်းမကြီးပဲ၊ ဒါကြောင့် ယောက်ျား မရနိုင်တာ ထင်ပါရဲ့' ဟု ပြုံးရယ်ကာဖြင့် မသက်နဲ့အား တီးတိုး ပြောလိုက်မိသေးသည်။ မသက်နဲ့ကမူ အဖြေပေးဖို့ အသင့်ပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်ပါလျက်နှင့်ပင် မျက်နှာ မထားတတ်သည်နှင့် ခင်လေးဆွေထံသို့ 'ခိုက်မိ သွားသေးလား ဒေါ်ဒေါ်' ဆိုကာ ပြေးသွားသေး၏။ ထို့နောက်မှ မသက်နဲ့ ပြန်လာ၍-

'ကျွန်မနဲ့ ဘယ်နေရာများ တူလို့လဲ ကိုလူမော်ရယ်'

'ပြစမ်းပါဦး ဓာတ်ပုံ၊ ကျုပ် ပြပါဦးမယ်'

မသက်နဲ့မှာ ဓာတ်ပုံကို ထုတ်ပြရတော့သည်။ လူမော်လည်း ဓာတ်ပုံ ကို ကိုင်ကြည့်လျက်-

'မျက်လုံးနဲ့ ပါးစပ်က သိပ်တူတာပဲ မသက်နဲ့၊ ဒေါ်ဒေါ်ဆွေ ...

ဒီ ခဏလောက် လာပါဦး ခင်ဗျာ'

ခင်လေးဆွေ ရောက်လာ၏။ သို့သော် မသက်နဲ့၏ မျက်နှာကို မကြည့်ဝံ့ဘဲ မျက်နှာလွှဲထားကြသည်။

မော်။ ။ 'ကိုင်းဗျာ ကြည့်စမ်းပါဦး၊ မသက်နဲ့နဲ့ မတူဘူးလား ဒေါ်ဒေါ်ဆွေ'

ဆွေ။ ။ 'ကြုံကြုံစည်စည် မောင်ရယ်၊ တစ်စက်မှ မတူပါဘဲလား'

မော်။ ။ 'တူပါတယ် ခင်ဗျာ၊ နှာခေါင်းနဲ့ နဖူးကလည်း ကျွန်တော် မြင်ဖူးသလိုလို'

ဆွေ။ ။ 'မသက်နဲ့နဲ့ တူတာပဲလား၊ မောင့်ဟာက လွန်လွန်းပြီ'

မော်။ ။ 'နှာခေါင်းနဲ့ နဖူးကတော့ မသက်နဲ့နဲ့ မတူပါဘူး၊ မျက်လုံး တွေကဖြင့်ဗျာ တကယ့်ချွတ်စွပ်ပဲ၊ တူလိုက်တာမှ လွန်ရော'

ဆွေ။ ။ 'တူချင်လည်း တူမှာပါလေ၊ မောင်တစ်ဝမ်းကွဲက မွေးတာကိုး'

မော်။ ။ 'ကိုအုံးဖေ ဆိုတာ ကျုပ် မမြင်ဖူးပါကလား'

ဆွေ။ ။ 'ဘာ မြင်ဖူးမလဲ၊ မန္တလေးမှာ နေတာကိုး'

လူမော်မှာ မသက်နဲ့၏ ဆွေမျိုးစာရင်းကို မသိသောကြောင့် ဟုတ် လိမ့်မည် ယုံကြည်၍ စိတ်ထဲ၌ မည်သို့မျှ မရှိသေးချေ။ တူတစ်ဝမ်းကွဲ တစ်ယောက်က အရီးတစ်ယောက်ကို ဤမျှလောက် တူရချေသလော ဟူ၍ သာ အံ့ဩမိလေသည်။ သို့သော် မင်ဒီလီဇမ်း ပညာအရ သုံးလေးဝမ်းကွဲသော် လည်း တူချင် တူနိုင်သည်ဟု ကြားရဖူးသောကြောင့် မယုံကြည်နိုင်လောက် အောင် မအံ့ဩလှချေ။

မသက်နဲ့သည် ဖိုးခွေး၏ ဓာတ်ပုံနှင့် မိန်းမတို့ နှစ်သက် မြတ်နိုးတတ် သည့် တိုလီမိုလီ ပစ္စည်းများကို သေတ္တာကလေးထဲတွင် အခါခပ်သိမ်း သော့ခတ်ထားလျက် ရှိပါလျက် ထိုနေ့တွင်မှ သော့ခတ်ရန် မေ့နေမိသည့် အတွက် အံ့ဩမိ၏။ မသက်နဲ့မှာ ဖိုးခွေးကို အလွန်ချစ်သော်လည်း တစ်လ တစ်ကြိမ်မျှလောက်သာ တွေ့မြင်ခွင့် ရသည့်အတွက် ဓာတ်ပုံကလေးကို မိခင်တို့ ဓမ္မတာအတိုင်း အလွမ်းပြေ ထုတ်ကြည့်နိုင်စေရန် အိမ်ထောင်ကျခါ နီး အချိန်၌ တမင် ရိုက်ကူး သိမ်းဆည်းထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့၏ ကျောင်းသားဘဝ ဓာတ်ပုံများကိုမူ လူမော် အထင်မလွဲစေခြင်း ငှာ ခင်လေးဆွေ၏ သေတ္တာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပေးထားလိုက်လေပြီ။

တစ်နေ့သ၌ မသက်နဲ့သည် သေတ္တာကလေးထဲ၌ လိုချင်သော ပစ္စည်းတစ်ခု ရှိသည်နှင့် သေတ္တာကလေးကို ဖွင့်ယူရာတွင် ဖိုးခွေး၏ ဓာတ်ပုံ ကို မြင်ရ၍ မိခင်တို့၌ တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော သဘာဝအတိုင်း ဖိုးခွေးကို သတိရလာ၍ ရင်ထဲ၌ ဆိုသွားပြီးလျှင် နမ်းရှုပ် ပွေ့ဖက်ချင်သော ဆန္ဒ ပြင်းထန်စွာ ပေါ်ပေါက်လာ၏။ မိခင်တစ်ယောက်သည် ရင်ခွင်၌ နို့ဖို့လျက် သားငယ်ကို ဖြစ်စေ၊ သူ့အလိုအလျောက် ကစားနေသော ရင်သွေး ကို ဖြစ်စေ ရုတ်တရက် ငဲ့၍ နမ်းရှုပ်တတ်ခြင်းကို တွေ့မြင် ဖူးကြပေလိမ့်

မည်။ မိခင်တစ်ဦးက ကျောင်းသို့သွားနေသော သားငယ်ကို မျှော်ကြည့်လျက် ရှိရာမှ ထိုစိတ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာ၍ သားနောက်သို့ ပြေးလိုက် နမ်းရှုပ်သည် ဖြစ်စေ၊ တစ်ဖန် ခေါ်ယူ နမ်းရှုပ်သည် ဖြစ်စေ ပြုသည်များကိုလည်း မြင်ရဖူး လေသည်။ ထိုကြောင့်လည်း မေတ္တာအပေါင်းတို့တွင် မိခင်၏ မေတ္တာသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်ဟု ပြောကြရလေသည်။ ကိုယ်ကျိုးမပါဘဲ တမင်သက် သက် တစ်ဖက်သတ် ဖြစ်ပေါ်ရသော မေတ္တာတော်ကြီးပေတည်း။

မသက်နံသည် လူကိုယ်တိုင် ဖက်ယမ်း နမ်းရှုပ်ခွင့် မရသည်နှင့် ဓာတ်ပုံကို နမ်းချင်လာ၍ လူမော်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ လူမော်မှာ ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် အခြားဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် ထိုင်နေသည် ကို တွေ့ရ၏။ ဤတွင် မသက်နံသည် လစ်သည်ဆို၍ ဖိုးခွေး၏ ဓာတ်ပုံကို နှစ်ချက် သုံးချက် နမ်းရှုပ်ပြီးမှ လိုချင်သောပစ္စည်းကို ထုတ်ယူကာ သေတ္တာကို ပိတ်ထားလိုက်လေ၏။

ထိုနေ့ညနေ၌ လူမော်သည် ရုံးမှ ပြန်လာပြီးနောက် မသက်နံ အလစ် တွင် သေတ္တာကလေးကို ဖွင့်စမ်းရာ သော့ခတ်ထားသောကြောင့် ဖွင့်မရချေ။ ထို့နောက် ညစာ စားပြီးကြ၍ ဆိုဖာပေါ်၌ ဆေးလိပ် ကိုယ်စီ သောက်လျက် ရှိကြစဉ်-

- မော်။ ။ ‘မသက်နံ ကျုပ် တစ်ခု မေးချင်တယ်၊ မှန်မှန် ပြောမှာလား’
- နံ။ ။ (လန့်သွားသော်လည်း မျက်နှာ မပျက်စေဘဲ) ‘ဘာလဲ ကို လူမော်’
- မော်။ ။ ‘မှန်မှန် ပြောပါမယ်လို့ ကတိပေးနိုင်သလား’
- နံ။ ။ ‘လင်နဲ့ မယားပဲရင်၊ မှန်မှန် ပြောမှာပေါ့’
- မော်။ ။ ‘လင်နဲ့ မယားပေမဲ့ မှန်မှန် မပြောနိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေ ရှိတယ် မသက်နံ’
- နံ။ ။ ‘ဒါတော့ လင်လုပ်တဲ့လူက ကတ်ကတ်သတ်သတ် မေးခွန်းမျိုး တွေ လျှောက်မေးရင်တော့ ဘယ်မိန်းမမှ ပြောမှာ မဟုတ်ဘူး ပေါ့ရှင်’

- မော်။ ။ ‘ဘယ်လို ကတ်ကတ်သတ်သတ်လဲ’
- နံ။ ။ ‘ဥပမာ လင်ယောက်ျားက မယားကို အပျိုတုန်းက ဘယ်သူနဲ့ ကြိုက်ခဲ့ဖူးသလဲ၊ စိတ်ထဲကမှ မပြစ်မှားဖူးဘူးလား ဆိုတာမျိုး တွေ မေးရင်တော့ လိမ်ပြောကြမယ့် မိန်းမချည်းပေါ့ရှင်၊ ဘယ်သူ မှန်မှန် ပြောမှာလဲ’
- မော်။ ။ ‘ဪ ဒီလိုလား၊ ဒီလောက် ကတ်ကတ်သတ်သတ်ကြီးတော့ မေးတဲ့လူက မမေးထိုက်ပါဘူး မသက်နံ’
- နံ။ ။ ‘ဒီလိုဟာမျိုး မဟုတ်ရင်တော့ မေးပါရှင်၊ မှန်မှန် ဖြေပါမယ်’
- မော်။ ။ ‘ကောင်းပြီ၊ ဟိုသေတ္တာကလေးထဲက ဓာတ်ပုံဟာ မသက်နံရဲ့ တူ ဟုတ်ရဲ့လား’
- နံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်ရှင်၊ ဒေါ်ဒေါ်ကို မေးကြည့်ပါတော့၊ ပို့လိုက် တာတောင် တယ် မကြာသေးပါဘူး’
- မော်။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ်တော့ မမေးပါဘူးလေ၊ မသက်နံဖြေရင် ကျေနပ်ပါပြီ၊ ဒါထက် နေပါဦး မသက်နံရယ်၊ တူကလေး တစ်ယောက်ကို ဒီလောက်ပဲ ချစ်ရသလား’
- နံ။ ။ ‘ကျွန်မက ဘယ်လောက် ချစ်နေလို့လဲရှင်၊ တူကလေး ဓာတ်ပုံ ကို အမြတ်တနိုး သိမ်းထားတာလောက်တော့ လူတိုင်း လုပ်ကြ တယ် ထင်ပါရဲ့’
- မော်။ ။ ‘သိမ်းတာတော့ သိမ်းကြမှာပေါ့လေ၊ ခဏခဏတော့ ဘယ်သူ မှ ထုတ်နမ်းနေမယ် မထင်ပါဘူး’
- နံ။ ။ ‘ကျွန်မက ခဏခဏ နမ်းနေလို့လား’
- မော်။ ။ ‘နမ်းမယ် ထင်တာပဲ၊ ဒီကနေ့ မနက်တောင် နမ်းသေးတယ် မဟုတ်လား’

မသက်နံမှာ မျက်နှာ မပျက်အောင် ကြိုးစားသော်လည်း မျက်နှာ နီခနဲ ဖြစ်သွားသည်ကို လူမော် မြင်လိုက်ရ၏။

နှံ။ ။ (ပြီးရယ်လျက်) 'ဪ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်၊ မနက်တုန်းက သေတ္တာထဲက ကြယ်သီး ထုတ်ယူရင်း ကြုံတာနဲ့ တစ်ချက် နမ်းလိုက်မိတယ်၊ ကျွန်မ တူကလေးက ချစ်စရာကလေး မဟုတ်ဘူးလား ကိုလူမော်'

မော်။ ။ 'ချစ်စရာကလေးဆို မသက်နှံနဲ့ သိပ်တူတာပဲကိုး၊ ကိုယ်နဲ့ တူတဲ့လူ ဆိုတာ ချစ်တတ်တာမျိုး ထင်ပါရဲ့'

မသက်နှံသည် လူမော်၏မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်ကာ အကဲခတ် လိုက်ရာ လူမော်မှာ ရိုးရိုးပင် မေးမြန်းနေသော မျက်နှာထား ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ မသက်နှံက မိမိနှင့် ဖိုးခွေးအကြောင်းကို သိထားပြီးဖြစ်၍ ညှဉ်း စစ်နေခြင်းပေလောဟု အကဲခတ်ခြင်း ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ခြင်းကို သိရ၏။

မော်။ ။ 'နမ်းတာမှ တစ်ချက် မကပေါင်ဗျာ၊ သုံးကြိမ်တောင် နမ်း ပါတယ်'

မသက်နှံမှာ မျက်လုံးပြူးသွား၏။ သို့သော် ခပ်ပြုံးပြုံး မျက်နှာ ထားဖို့ ကြိုးစားလေသည်။ ဘယ်ကဲ့သို့ သိသွားလေသည်ကို စဉ်းစား၍လည်း မရ၊ မေးလည်း မမေးဝံ့ချေ။

မော်။ ။ (ရယ်မောလျက်) 'ကျုပ် ဘယ်လို သိသလဲ သိချင်မှာပေါ့၊ ဒါ စဉ်းစားနေ မဟုတ်လား'

မသက်နှံလည်း ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

မော်။ ။ 'စဉ်းစားမနေပါနဲ့.... အလွယ်ကလေးပါ၊ ကျောခိုင်း ထိုင်နေ ပေမယ့် မှန်ရိပ်ထဲမှာ ပေါ်နေတယ် မသက်နှံ'

နှံ။ ။ 'ဟား....ဟား....ဟား တယ်တော်တဲ့ စုံထောက်ကြီးပါလား'

မော်။ ။ 'ကျုပ်က တမင် စုံထောက်နေတယ် မထင်ပါနဲ့ မသက်နှံ၊ မတော်တဆ ဖြစ်သွားတာပါ'

ထိုခဏ၌ နောက်ပေးဆောင်မှ ခင်လေးဆွေ ထွက်လာ၍ မသက်နှံက

တူကလေး၏ ဓာတ်ပုံကို မိမိ နမ်းရှုပ်နေခိုက် ကိုလူမော် မြင်သွား၍ စစ်ဆေး သဖြင့် အစစ်ခံနေရကြောင်းများနှင့် ရယ်ကာမောကာ ပြောပြသည်တွင် လူမော်မှာ ဟုတ်လောက်သည်ဟု ယူဆသွားလေတော့သည်။

အခန်း ၂၈

အင်္ဂလိပ်လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် မသက်နှံသည် ဖိုးခွေး၏ ကျောင်းသို့ သွားနေကျအတိုင်း သွား၍ ကျောင်းလခ၊ ဘော်ဒါခမစ၍ ပေးရန်ရှိသည် များကို ပေးပြီးနောက် ဖိုးခွေးကို ပွေ့ဖက် နမ်းရှုပ်လျက်ရှိစဉ် လောက၏ ထုံးစံအတိုင်း မဖြစ်စေလိုသော အဖြစ်သည် ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီ။ မတွေ့လိုသော လူနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ တွေ့ချင်လှ၍ တမင် လိုက်ရှာသောလူနှင့် လွဲမိအောင် လွဲခြင်းတည်းဟူသော အခြင်းအရာများသည် ရံဖန် ဖြစ်တတ်ခြင်းကို လူတိုင်း ကြုံဖူးကြပေလိမ့်မည်။ လူမော်သည် ထိုနေ့က ဝန်ကြီးချုပ် အနည်းငယ် နေမကောင်းသဖြင့် ရုံးသို့ မလာနိုင်ဘဲ ရှိရာတွင် လူမော်နှင့် တိုင်ပင်ရန် ကိစ္စရှိသည်ဟု တယ်လီဖုန်းနှင့် ပြောလိုက်သောကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ အိမ်သို့ ကျောင်းလမ်းမှ မောင်းသွား၍ မသက်နှံတို့ သားအမိ နှစ်ယောက် နမ်းရှုပ်နေကြခြင်းကို ကားပေါ်မှ မြင်သွားလေသည်။ လူမော်သည် သူငယ် ကို ကားပေါ်မှ ကြာရှည်စွာ ကြည့်ဖို့ အချိန်မရသော်လည်း ရိပ်ခနဲ မြင်လိုက် ရုံနှင့်ပင် ဓာတ်ပုံထဲမှ သူငယ်ဖြစ်ကြောင်း သိသွားခဲ့လေပြီ။ ဓာတ်ပုံကို စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် သေချာစွာ ကြည့်ထားဖူးသော လူမော်အဖို့မှာ ထိုအခြင်း အရာသည် အံ့ဩဖွယ် မဟုတ်ပါပေ။

ထိုညနေ၌ လူမော် ရုံးဆင်းလာသောအခါ မသက်နှံသည် လူမော်၏ မျက်နှာကို တစ်ချက်မြင်လိုက်ရုံမျှနှင့် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပြီဟု ရိပ်မိ တော့သည်။ လူမော်၏ မျက်နှာမှာ သုန်မှုန်နေခြင်းကား မဟုတ်၊ မရွှင်စဖူး အထူး ရွှင်ပျလျက် ရှိ၏။ သို့သော် သွေးရိုးသားရိုး ရွှင်ပျခြင်း မဟုတ်။

တမင် ဟန်လုပ်၍ ရွှင်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မသက်နံ့က အကဲခတ်နိုင်လေသည်။ မသက်နံ့သည် ခင်လေးဆွေ၏ မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ မိန်းမကြီးသည်လည်း ဤနည်းအတိုင်း အကဲခတ်မိသည်နှင့် နှစ်ဦးလုံး တုန်လှုပ်လျက် ရှိကြလေသည်။ ညစာ စားကြသောအခါ၌ လူမော်မှာ ရွှင်ချည် တစ်ခါ၊ မှုန်ချည် တစ်လှည့် ဖြစ်နေ၍ အရိုး မပါသော ဟင်းအိုးများကို အရိုး ပါဘိသကဲ့သို့ တစ်ချက် တစ်ချက် လွင့်ပစ်လိုက်၏။ လက္ခဏာမှာ ဝမ်းထဲ၌ ဗလုံဆန်နေသောကြောင့် ဘာလုပ်မိသည်ဟု သိဟန် မတူချေ။ တစ်ခါ၌ ကြက်ရိုးကို ဟင်းရွက်ကဲ့သို့ ငါးပိရည်နှင့် မြှုပ်စားမိသောကြောင့် ထွေးပစ်လိုက်ရ၏။ ထမင်းစားပြီးသော အခါ၌ကား ဗုန်းပေါက်ကွဲလေပြီ။

မော်။ ။ ‘မသက်နံ့ တူကလေး ကျောင်းပို့ထားတာ ဘယ်လောက် ကြာပြီလဲ’

နံ့။ ။ ‘ရန်ကုန် ရောက်ကတည်းကပါပဲ’

မော်။ ။ ‘မသက်နံ့တို့နဲ့ အတူတူ ပါလာတာလား’

နံ့။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်’

မော်။ ။ ‘ဒါဖြင့် ကျုပ်ကို ဘာကြောင့် မပြောတာလဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ်က မပြောနဲ့ဦးလို့ ပြောထားမိလို့ပါ မောင်ရယ်’

မော်။ ။ ‘ဘယ်တော့မှ ပြောပြမယ်လို့ ကြံရွယ်ပါသလဲ’

နံ့။ ။ ‘တစ်နေ့နေ့တော့ ပြောရမှာပါပဲ’

မော်။ ။ ‘သူ့ ကျောင်းစရိတ်ကို သူ့အဖေက ထောက်နိုင်သလား’

နံ့။ ။ ‘မထောက်နိုင်ပါ’

မော်။ ။ ‘ဒါဖြင့် ကျုပ်တို့ပိုက်ဆံနဲ့ ကျောင်းထားရတယ် ဆိုပါတော့’

နံ့။ ။ ‘ကျွန်မ အလုပ် လုပ်တုန်းကတော့ ကျွန်မ ပိုက်ဆံနဲ့ပေါ့’

မော်။ ။ ‘အခုတော့ ကျုပ် လခထဲကပေါ့’

နံ့။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်’

မော်။ ။ ‘ကျုပ်ပိုက်ဆံနဲ့ဆိုရင် ကျုပ်ကိုတော့ အသိပေးဖို့ ကောင်းတယ် မဟုတ်လား’

နံ့။ ။ ‘မှန်ပါတယ်၊ ဒါ ကျွန်မတို့ အပြစ်ပါ’

ဆွေ။ ။ ‘သူ့အပြစ် မဟုတ်ဘူး မောင်၊ ကျုပ် အပြစ်ပါပေ’ လူမော်သည် စီးကရက်သောက်ကာ စဉ်းစားနေပြီးနောက်-

နံ့။ ။ ‘ဒီကလေးကို ဘာကြောင့် ဘော်ဒါ ထားရသလဲ၊ ကျုပ်နဲ့ မရခင် ဘာကြောင့် အိမ်မှာ မထားသလဲ’

ဆွေ။ ။ ‘ဒါကတော့ အသွားအပြန် ကားစရိတ်နဲ့ ဘာနဲ့ဆိုတော့ သိပ် မထူးဘူးဆိုပြီး ဘော်ဒါ ထားလိုက်တော့တာပဲ မောင်ရယ်’

မော်။ ။ ‘ကျောင်းစရိတ် ဘယ်လောက်လဲ’

နံ့။ ။ ‘တစ်လ ၁၀၀ ကျပ်လောက်ပါပဲ’

မော်။ ။ ‘ဒါနဲ့တောင် ဟိုတုန်းက ဘော်ဒါထားတယ်လား’

နံ့။ ။ ‘အိမ်ထောင် မရှိတဲ့ အပျိုကြီးတွေမှာ ဒီ တူကလေး ကြီးပြင်းလာရင် အားကိုးရစေတော့ဆိုပြီး အရင်းအနှီးပြုတဲ့ သဘောနဲ့ ပညာသင်ပေးရပါတယ်’

လူမော်မှာ မသက်နံ့၏ စကားများကို မယုံတယုံ ရှိနေသော်လည်း ခင်လေးဆွေ ရှေ့တွင် ဤမျှထက် ပို၍ မေးစစ်ရန် မလျော်သောကြောင့် ဤမျှနှင့် ဆိုင်းထားလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စကို စဉ်းစားတိုင်း မူမမှန် ဟု သဘောရသောကြောင့် ထိုညဉ့်တွင် မသက်နံ့အား တစ်ယောက်ချင်း ဆက်လက် စစ်ဆေးပြန်လေသည်။

ပထမ၌ မသက်နံ့သည် ညနေက အစီအစဉ်အတိုင်း ဖြူးဖြောင့်စွာ အဖြေပေးနိုင်၏။

မော်။ ။ ‘ဟုတ်တယ် ထားပါဦးတော့၊ ဒီအဖြစ်ကို ဒီလောက် လျှို့ဝှက် ထားတာတော့ ထူးဆန်းတယ် ထင်တယ် မသက်နံ့’

မသက်နံ့လည်း ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

- မော်။ ။ 'ဒီ တူကလေးအကြောင်းကို ကိုသာမြတ်ကော သိသလား'
- နံ။ ။ 'ပြောမပြုဖူးပါဘူး'
- မော်။ ။ 'ဘယ်သူ သိသလဲ'
- နံ။ ။ 'ဘယ်သူမှ ပြောမပြုဖူးပါဘူး'
- မော်။ ။ 'ဘယ်နှယ်ကြောင့်လဲ'
- နံ။ ။ 'ကိုယ့်တူ ကိုယ် ကျောင်းထားပေးတာ လူတွေ လျှောက်ပြောပြဖို့ လိုသလား ကိုလူမော်'
- မော်။ ။ 'ကိုသာမြတ်တို့ ကျုပ်တို့ လူရင်းတွေတော့ ဟိုတုန်းကတည်းက ပြောထိုက်ပါတယ် ထင်တယ်'
- နံ။ ။ 'စကား မစပ်မိတော့လည်း အခက်သားပဲ'
- မော်။ ။ 'စကား မစပ်မိဘူးတော့ မပြောပါနဲ့၊ ကျုပ်က ဓာတ်ပုံတွေ့လို့ တောင် မေးသေးတာကပဲ'

မသက်နဲ့လည်း မည်သို့မျှ ပြန်မပြောဘဲ စဉ်းစားနေတော့သည်။
 ဖိုးခွေး ရှိနေကြောင်းကို ကိုလူမော် သိသွားပြီဖြစ်၍ ဤအကြောင်းကို မကြာခဏ စစ်ဆေးနေတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ တစ်ခါ တည်း ဖွင့်ပြောလိုက်ရလျှင် ကောင်းလိမ့်မည်လောဟု စဉ်းစားနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

- မော်။ ။ 'ပြောစရာရှိ တစ်ခါတည်း ပြောလိုက်ပါ မသက်နံ၊ မလုံတော့ ပေါ်ရင် မကောင်းဘူး ထင်တယ်'
- ဖွင့်ပြောလိုက်ရလျှင် ကိုလူမော်သည် မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားမည်ဟု မသက်နံ အကဲမခတ်နိုင်ဘဲ ရှိ၏။ စိတ်ပျက်လိမ့်မည်ကား မှန်သည်။ သို့သော် မိမိ၏ အပြုအမူကို အပြစ်တစ်ခုဟု ယူဆမည်လော၊ အပြစ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ချမ်းသာပေးထိုက်သော အပြစ်တစ်ခု ဟူ၍ ယူဆမည်လော၊ အပြစ်တစ်ခု အနေဖြင့် ယူဆခဲ့လျှင် ချမ်းသာပေးသည်ဟု ဆိုစေကာမူလည်း မိမိအပေါ်၌ ဘယ်နံရောအခါမှ လေးစားခြင်း ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်သောကြောင့်

တစ်သက်ပတ်လုံး ပေါင်းသင်း နေထိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေတော့မည်။ မိမိ လော်လည်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ငယ်ရွယ်သေးသည့်အတွက် ခင်လေးဆွေ၏ ဒုက္ခကို ကယ်မိကယ်ရာ နည်းလမ်းဖြင့် ကယ်ဆယ်ခြင်း တည်းဟူသော ဗိုက်မှားမှုဆို၍ အပြစ်လွှတ်ပါလျှင်မူကား တော်ပါသေး၏။ သို့သော် ကိုလူမော် အပေါ်မှ ဤမျှလောက် မျှော်လင့်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ကြာရှည်စွာ ဆက်လက် ဖုံးဖိထားရန် ဖြစ်နိုင်ဖို့ မရှိသည့် အတူတူ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ဖွင့်ဟ ပြောပြလိုက်ပါတော့မည်ဟု မသက်နံ ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့သည်။

- နံ။ ။ 'မယား တစ်ယောက်ဟာ လင့်အပေါ်မှာ ဘယ်လို တာဝန် ရှိတယ်လို့ ယူဆပါသလဲ'
 - မော်။ ။ 'ဘယ်လို မေးတာလဲ မသက်နံ'
 - နံ။ ။ 'မယားက လင်ကို သစ္စာရှိရမယ် မဟုတ်လား'
 - မော်။ ။ 'ဟုတ်တာပေါ့'
 - နံ။ ။ 'သစ္စာရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်အချိန်က စပြီး သစ္စာရှိထိုက်ပါသလဲ'
 - မော် ။ ။ 'သော် ဒါလား၊ ဒါကတော့ ကာမပိုင်ဖြစ်တဲ့ အချိန်က စလို့ပေါ့ မသက်နံ'
 - နံ။ ။ 'ဒီအလျင်ကကော'
 - မော်။ ။ 'မပိုင်သေးခင်တော့ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး မျှော်လင့်လို့ ဖြစ်ပေမလဲ'
 - နံ။ ။ 'ကောင်းပြီ၊ ကျွန်မဟာ အပျိုစစ် မဟုတ်ဘူး ဆိုကြစို့၊ ရှင် ဘယ်နှယ်ရှိမလဲ'
- လူမော်လည်း အဖြေ မပေးသေးဘဲ စဉ်းစားနေပြီးမှ-
- မော်။ ။ 'ဒါဖြင့် ဟိုသူငယ်ဟာ မသက်နံရဲ့ သားပေါ့'
 - နံ။ ။ 'ဟုတ်ပါတယ်'
 - မော်။ ။ 'ဟင် ဘယ်သူ့ ကလေးလဲ'

- နံ။ ။ ‘သူ့အဖေ ကျွန်မ မသိဘူး’
- မော်။ ။ ‘ဘယ်နှယ်ဟာလဲ မသက်နဲ့’
- နံ။ ။ ‘တကယ်ကို ကျွန်မ မသိတာပါ’
- မော်။ ။ ‘ကြားဖူးပေါင်ကွာ.... ဒါမျိုးဖြင့်’
- နံ။ ။ ‘နားထောင်၊ ကျွန်မ ပြောပြမယ်’

ဤတွင် မသက်နံသည် ခင်လေးဆွေ မကျန်းမာဘဲ နာတာရှည် ဖြစ်ခဲ့ရပုံများနှင့် ၎င်း၏ ဆေးဖိုးဝါးခအတွက် မိမိ ကိုယ်ကို ရောင်းခဲ့ရပုံများ ပါ စုံလင်စွာ ပြန်ပြောင်း ပြောပြလေ၏။ လူမော်သည် ပါးစပ် ဟောင်း လောင်းနှင့် နားထောင်နေပြီးနောက်-

- မော်။ ။ ‘ကျုပ်တို့တစ်တွေက အနောက်တိုင်းဝတ္ထုတွေ ဖတ်ပြီး ဟီးရီး ဝင်းတို့၊ ဟီးရီးတို့ ဖြစ်ချင်ကုန်ကြ ထင်ပါရဲ့၊ ဒီအတိုင်း အမှန်ပဲ နော်’
- နံ။ ။ ‘တစ်လုံးမကျန် မှန်ပါတယ်’
- မော်။ ။ ‘ဒီလိုဆိုရင် ကိုယ်ကသာ အိုခဲ့တယ်၊ စိတ်က မအိုခဲ့ဘူး ဆိုပါ တော့’
- နံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်’
- မော်။ ။ ‘ဖြစ်မိတာကိုတော့ သိပ်ပြီး အပြစ်မဆိုနိုင်တော့ပါဘူး မသက်နံ၊ သို့သော်လည်း အစကတည်းက ဖွင့်ပြောရင် ကောင်းတယ်’
- နံ။ ။ ‘ကျွန်မက ပြောပြချင်တယ်၊ ဒေါ်ဒေါ်က ဖျက်လွန်းလို့’
- မော်။ ။ ‘တယ်ခွကျတဲ့ အဒေါ်ကြီးပဲကိုး’

ခင်လေးဆွေကို အပြစ် ဆိုလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မသက်နံသည် လူမော် ၏ စိတ်ကို ရိပ်မိလေပြီ။

ထိုနေ့မှစ၍ လူမော်သည် မသက်နံအပေါ်၌ အမူအရာ ပြောင်းလဲ၍ အိမ်၌ ရှိနေစဉ်အခိုက်တွင် ယခင်ကကဲ့သို့ ရယ်လားမောလားဖြင့် စကား ပြောခြင်း မရှိတော့ဘဲ မျက်နှာကြီးသုန်မှုန်လျက် ရှိ၏။ မသက်နံက လိုက်ရော သော်လည်း အမူအရာ ပြင်ဆင်တော့သည် မရှိချေ။

တစ်နေ့သ၌ သာမြတ်သည် တောတက်ရန် အလုပ် ရှိ၍ အိမ်သို့ ဝင်ရောက် နှုတ်ဆက်ရာ လင်မယား နှစ်ယောက်တို့၏ နေထိုင်ပုံကို အက် မရသည်နှင့် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ကြဟန် တူသည်ဟု တွေးမိ၏။ သို့သော် အကြောင်းရင်း အစစ်အမှန်ကို တွေးဆရန်မူကား မဖြစ်နိုင်ချေ။

လူမော်သည် မသက်နံ ပြုလုပ် ပြောဆိုသမျှကို အကောင်းမထင် တော့ဘဲ အပြစ်သာ မြင်လေ့ရှိ၏။ အလုပ်များသည် ဆို၍ မိုးချုပ်မှ ပြန်လာ သော နေ့များလည်း ခဏ ခဏပင်။ ထိုသို့သော ညများ၌ မူးယစ်လာ၍ ဘာမဟုတ်သည်များကို အပြစ်ဆိုလေတော့သည်။ မသက်နံကမူ မြည့်တွန် တောက်တီးခြင်း မပြု၊ မိမိအား အပြစ်ဆိုခြင်းများကိုလည်း ကြိုးစား၍ သည်းခံ၏။ သို့ပါသော်လည်း စိတ်ထဲ၌မူ မိမိတို့ လင်မယားမှာ ကြာရှည်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အကြောင်းကို ရိပ်မိလေပြီ။

တစ်ညသ၌ လူမော်သည် ခပ်ထိုထိုနှင့် ပြန်ရောက်လာ၍ ထမင်း မစားခဲ့ရသေးဆိုကာ ထမင်း ခူးခိုင်းသည်နှင့် မသက်နံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့ ပါ အစေခံများကို ကူညီ၍ ထမင်းပွဲ ပြင်ဆင်ပေး၏။ ပြင်ပြီးသည့်နောက် မသက်နံက ထမင်းစားဖို့ ခေါ်ရာ ငေါက်ပစ်လိုက်သည်နှင့် ကုပ်၍ ထိုင်နေရ လေသည်။ မသက်နံမှာ မျက်နှာ ညှိုးငယ်လှလေပြီ။

လူမော်သည် ထမင်းစားပွဲတွင် ထမင်း တစ်လုတ် နှစ်လုတ်သာ စား၍ ထ လာပြီးလျှင် ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် သုန်မှုန်လျက် ထိုင်နေ၏။ အိုက်ပုံရသည်နှင့် မသက်နံက လေယပ်ကို ဖွင့်ပေးရာ ‘နေစမ်းပါ၊ မလုပ်ပါနဲ့’ ဟု ငေါက်လိုက်သဖြင့် ပိတ်ထားလိုက်ရသည်။ ပြန်ချင်သော အချိန်မှ ပြန်၍ လုပ်ချင်ရာ လုပ်သည်ကို တစ်စုံတစ်ရာ မပြောဘဲ နှုတ်ဆိတ် စွာ နေသော မသက်နံအား မျက်စောင်းထိုးသော ကြည့်ခြင်းမျိုးမှတစ်ပါး အခြားနည်းဖြင့် မကြည့်တော့ချေ။

လူမော်သည် မသက်နံကို မိမိအနီးသို့ ခေါ်၍ ထိုင်စေပြီးနောက် အရာရှိကလပ်၌ ကိုသာမြတ်နှင့် တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြော၍-

- မော်။ ။ ‘ကိုသာမြတ်တို့ကတော့ လှည်းကျိုးထမ်းတဲ့ ငနွားဆိုပြီး လူကို လှောင်နေကြမှာပေါ့’
- နံ။ ။ ‘မပြောပါနဲ့ ကိုလူမော်၊ ကိုသာမြတ်က ဒီအကြောင်း ဘာမှ မသိပါဘူး’
- မော်။ ။ ‘မသိဘဲ နေမလား၊ ဒီကောင်သာ ထူလို့ အ လို့ နေမှာပေါ့၊ ဒီပြင်ကတော့ တစ်ပြည်လုံး သိမှာပေါ့’
- နံ။ ။ ‘မဟုတ်ပါဘူး ကိုလူမော်’
- မော်။ ။ ‘ဘာမဟုတ်ရမှာလဲ၊ ကိုသာမြတ် မျက်နှာထားကိုက လှောင် တောင်တောင်နဲ့ မြင်သားပဲ’
- နံ။ ။ ‘လုံးလုံး မသိတဲ့ လူတစ်ယောက်က ဘာကြောင့် လှောင်မှာလဲ ကိုလူမော်’
- မော်။ ။ ‘သိမှာပါ၊ မသိဘဲ မနေပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီကောင်ကို ချောက် ချထားခဲ့တာပေါ့’
- နံ။ ။ ‘မဟုတ်ရပါဘူး ကိုလူမော်’
- မော်။ ။ ‘ဘာမဟုတ်ရမှာလဲ၊ နွားမ ရွံ့ပိတ်ပြီး ရောင်းစားတယ် ဆိုတဲ့ စကားပုံလို့....’
- နံ။ ။ ‘တော်ပြီ ကိုလူမော်၊ မဆက်ပါနဲ့တော့၊ ရှင်နဲ့ ကျွန်မနဲ့ မဖြစ် တော့ပါဘူး’
- မော်။ ။ ‘မဖြစ်လို့ ဘာလုပ်ချင်သလဲ’
- နံ။ ။ ‘မဖြစ်ရင် တခြားစီ နေရုံ ရှိတာပေါ့’
- မော်။ ။ ‘သဘောပဲဗျား’
- နံ။ ။ ‘ကိုင်းဒါဖြင့် တော်ကြစို့၊ ကျွန်မ အလုပ်ရှာ လုပ်ပါမယ်’
- မော်။ ။ ‘ကောင်းပြီ၊ အလုပ် မရခင် စားဖို့သောက်ဖို့ ဒီက တာဝန် ထားလိုက်’

နောက်တစ်နေ့တွင် လူမော်တို့ လင်မယားသည် လက်မှတ်ရေးထိုး

သော နည်းဖြင့် ကွာရှင်းကြ၍ မသက်နံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည်လည်း ဝင်ဒါမိယာကုတ် အိမ်ကြီးမှ ဆင်းလာကြပြီးလျှင် ယခင် နေထိုင်ခဲ့သော ကျောက်မြောင်းရပ်ကွက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြလေသည်။

အခန်း ၂၉

သာမြတ်သည် လူမော်နှင့် မသက်နံတို့ ကွဲကွာသွားကြောင်းကို ကြားသိရ၍ မသက်နံတို့ အိမ်သို့ လာရောက် စုံစမ်းလေသည်။ သာမြတ်က မသက်နံအား ရင်းနှီးသော သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် တီးခေါက်ကြည့်သော် လည်း မသက်နံသည် အကြောင်းအရင်း အမှန်ကို သာမြတ်အားပင် ဖော် ထုတ် ရှင်းပြရန် ရှက်သည်နှင့် ထိုအကြောင်းကို မြှုပ်ထား၍ သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်ကြသည့်အတွက် ကွဲကြခြင်း ဖြစ်လေဟန် ပြောပြလေသည်။ သာမြတ်မှာ ဤမျှလောက် မကသေးဟူ၍ စဉ်းစားမိသော်လည်း မသိစေလို သော အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို စိစစ် မေးမြန်းနေ၍ မလျော်ကြောင်း သိသည်နှင့် ခင်လေးဆွေ၏ မျက်နှာကိုသာ အကဲခတ်ရတော့သည်။ ခင်လေး ဆွေကလည်း ဤမျှထက် ပို၍ သိစေလိုဟန် မတူသည်နှင့် သာမြတ်သည် ဤကိစ္စကို မပြီးပြတ်သေးဘဲ ဖယ်ထားသော ကိစ္စတစ်ခု အနေဖြင့် ချိတ်ထား လိုက်တော့သည်။

သာမြတ်၏ စိတ်ထဲ၌ မသက်နံနှင့် လူမော်တို့ ကွဲရခြင်း ကိစ္စတွင် မသက်နံ ဆိုးခြင်းမဟုတ်၊ ဆိုးချင်းဆိုးလျှင် လူမော် ဆိုးခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု စဉ်းစားမိ၏။ သို့သော် အမြော်အမြင်ရှိသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ မိမိသည် လူမော်ကို တစ်သက်လုံး ပြိုင်ဘက်တစ်ယောက် အနေဖြင့် သဘော ထားခဲ့မိသောကြောင့်သာလျှင် ဤကဲ့သို့ တစ်ဖက်သတ် စဉ်းစားခြင်း ဖြစ်နိုင် သည် ဟူ၍လည်း ဆင်ခြင်မိပြန်သည်။

မြတ်။ ။ ‘တယ်ရိုင်းတယ်ဗျာ၊ ကျုပ်ကတော့ နှမအရင်းလို သဘောထား

နေတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်လေတော့ ကိုလူမော် လုပ်ပုံကို လုံးလုံး မကျေနပ်ဘူးဗျို့။

နံ။ ။ ‘သူ့အပြစ်ချည်းလည်း မဟုတ်ပါဘူး ကိုသာမြတ်၊ ကျွန်မ အပြစ်လည်း ပါပါတယ်’

မြတ်။ ။ ‘ဘယ်လို အပြစ်လဲဗျာ၊ လူချင်းကွဲလောက်တဲ့ အပြစ်မို့လား၊ သူ တစ်ပါး သားသမီး ယူပြီး မဟန်ဘူးဆိုပြီး မောင်းတုတ်လိုက်ရ သတဲ့ လား’

နံ။ ။ ‘သူက မောင်းတုတ်တယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး ကိုသာမြတ်၊ အတူ နေလို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အဖြစ်ကို သိလေတော့ ကျွန်မက ဆင်းလာ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်’

မြတ်။ ။ ‘ဒါဖြင့် ကွာရှင်းသေးတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

နံ။ ။ ‘ကွာတာကတော့ ကွာခဲ့ပါပြီ၊ ဘယ်တော့မှ မဖြစ်နိုင်ပေဘူးလို့ ကျွန်မက ဆုံးဖြတ်ပြီး ကွာခဲ့ကြပါတယ်’

မြတ်။ ။ ‘ကျုပ်က မခံချင်ဘူးဗျာ၊ သူတစ်ပါး သားသမီးကို လက်တည့် စမ်း ပေါင်းကြည့်ပြီး ဒီလို ကွာပစ်တမ်းတဲ့လား ဗျာ’

နံ။ ။ ‘ဒီလိုလည်း မဟုတ်တတ်ပေဘူး ကိုသာမြတ်၊ ကျွန်မကို သူ တကယ် မကျေနပ်စရာ အချက်လည်း ရှိပေတယ်’

မြတ်။ ။ ‘ကျုပ်တော့ မယုံပါဘူးဗျာ၊ ကျုပ် စိတ်မဆိုးအောင် မသက်နှံက ဖြေပြောနေတယ် ထင်တာပဲ’

နံ။ ။ ‘တကယ်ပါ ကိုသာမြတ်၊ လူဆိုးကြီးသက်သက်ရယ်လို့ ကျွန်မ က မစွပ်စွဲထိုက်ပါပေဘူး’

မြတ်။ ။ ‘မကျေနပ်ဘူး မသက်နှံ၊ မောင်နှမ အရင်းသာဖြင့် ကျုပ်က အတင်း မေးသေးတယ်၊ အခုတော့ ကျုပ်က မသက်နှံကို မောင်နှမ အရင်းလို သဘောထားပြီး အရေးယူချင်သော်လည်း တကယ့်

အရင်းအစစ် မဟုတ်လေတော့ ကျုပ်မှာ အတင်းစစ်ဆေးပိုင်ခွင့် မရှိပေဘဲ ဟာကိုးဗျ’

နံ။ ။ ‘တကယ် မောင်နှမ အရင်းဖြစ်လို့ စစ်ဆေးပေးမယ့်လည်း ကျွန်မက ဒီအတိုင်း ထွက်ဆိုမှာပါပဲ ကိုသာမြတ်’

မြတ်။ ။ ‘ဒီထက်ပိုပြီး ဖွင့်မပြောနိုင်တော့ဘူးပေါ့လေ’

နံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်’

ဤတွင် သာမြတ်သည် စကားကုန်ပြောခြင်း မဟုတ်ဘဲ ချန်လှပ် ထားသော အခြင်းအရာ တစ်စုံတစ်ခု ရှိသေးသည်ဟု ရိပ်မိလေ၏။ သို့ရာတွင် ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်က မပြောလိုသော အရာကို မိမိက အတင်း စစ်မေး ခွင့် မရှိခြင်းကိုလည်း နားလည်၏။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ဖက်က ဖွင့်မပြောလျှင် အခြားတစ်ဖက်က ပြောကောင်း ပြောလိမ့်မည်ဆို၍ လူမော်ကို တွေ့လိုသော ဆန္ဒ ပေါ်လာသေး၏။ သို့ပါသော်လည်း မသက်နှံအတွက် လူမော်ကို စိတ်နာ လျက် ရှိသောကြောင့် ထိုသူနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖို့ပင် ခဲယဉ်းနေလေပြီ။ တစ်ကြောင်းမှာလည်း မိမိထက် လူရေးသာခဲ့သော လူမော်ကို မိမိက ရန်ရှာ နေသည်ဆို၍ လူရယ်စရာ ဖြစ်မည်ကိုလည်း သာမြတ် စဉ်းစားမိလေသည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းကောင်းပါမူကား လူမော်ကို အနည်းဆုံး ပါးရိုက်ချင် သောစိတ် ရှိနေတော့သည်။

သာမြတ်သည် မသက်နှံတို့၏ ငွေရေးကြေးရေး မခိုင်လုံသော အဖြစ် ကို ရိပ်မိ၍ မသက်နှံ အလုပ်အကိုင် မရသေးမီ အတောအတွင်း မိမိထံမှ ချေးယူ သုံးစွဲနှင့်ရန် မသက်နှံကို တိုက်ရိုက် မပြောဘဲ ခင်လေးဆွအား ပြောထား၏။ သို့ရာတွင် လူမော်က ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ် ပေးလိုက်သောကြောင့် ရုတ်တရက် အခက်အခဲ မရှိသေးကြောင်း သိရလေသည်။ လူမော်က ခင်လေးဆွ၏ လက်သို့ ၎င်းငွေ ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းကို မသက်နှံ ရိပ်မိသော် လည်း အလုပ်အကိုင် မရှိဘဲ လက်မဲ့ ဖြစ်နေသေးသည့်အတွက် မသိချင်ပြု၍ နေလိုက်ရတော့လေသည်။ မာနကြီးသော မိန်းကလေး ဖြစ်၍ လူမော်

ပေးလိုက်သော ငွေကို မယူခဲ့စေလိုသော်လည်း ငွေကြေးနှင့် ပတ်သက်၍ နှာခေါင်းကျည်ပွေ့ တွေ့ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သောကြောင့် အောင်အည်းလိုက်ရတော့ သည်။

သာမြတ်သည် မသက်နှံတို့ အိမ်သို့ မကြာမကြာ ရောက်လာသော် လည်း ဖိုးခွေးနှင့် မဆုံမိသေးချေ။ ဖိုးခွေးမှာ ကျောင်းအိပ် ကျောင်းစား မထားနိုင်တော့ဘဲ စရိတ်ကျဉ်းစေခြင်းငှာ အိမ်မှ ကျောင်းတက်နေရလေ ပြီ။ သို့သော် သာမြတ် လာသော အချိန်များတွင် ဖိုးခွေး ကျောင်းတက်နေခိုက် ဖြစ်၍ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် လက်မတင်ကလေး လွဲချော်သွားကြလေသည်။ တစ်နေ့တွင်မူကား သာမြတ်နှင့် ဖိုးခွေးတို့ ဆုံမိကြဦးမည် ဧကန်ဖြစ်၍ မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့ တိုင်ပင်ထားကြပြီး ဖြစ်လေသည်။

တစ်နေ့သော်ကား သာမြတ်သည် မသက်နှံတို့ အိမ်၌ စကားပြော လျက် ရှိဆဲတွင် အိမ်ရှေ့၌ ကျောင်းဘတ်စ်ကားကြီး ဆိုက်လာ၍ ဖိုးခွေးသည် လွယ်အိတ်ကလေးနှင့် အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာ၏။ ဖိုးခွေးသည် သာမြတ်ကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လည်ပင်းကို ပြေးဖက်ပြီးလျှင်- ‘ကျွန်တော် ပြောတာ ဒီလူကြီးပဲ မေမေတို့၊ မမတို့။ ဦးလေးက ကျွန်တော့်ကို လိုက်ရှာနေ တာလား၊ ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဘယ်သူက ပြောပြလိုက်သလဲ’ ဟု ဝမ်းသာ အားရ ရွှင်ပျသော မျက်နှာနှင့် နှုတ်ဆက်ရင်း ပြောပြလေရာ မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့မှာ အံ့ဩစွာနှင့် ငေးကြည့်နေမိကြတော့သည်။ လူကြီးတစ် ယောက်က မြင်းလှည်း တိုက်မိစဉ်မှ စ၍ မိမိအား ချစ်ခင်၍ ကျောင်းသို့ မကြာမကြာ လာသည်ဟု ဖိုးခွေးက ပြောဖူးသော်လည်း မသက်နှံနှင့် ခင်လေး ဆွေတို့မှာ ကိုသာမြတ် ဖြစ်သည်ဟူ၍ မသိခဲ့ကြပေ။ ထိုအချိန်တွင်မူ ဇာတ် ပေါင်းမိကြသည်ဆို၍ လေးဦးသော သူတို့မှာ ဝမ်းသာ၍ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြလေတော့သည်။

သို့ရာတွင် သာမြတ်အဖို့ စဉ်းစားစရာတစ်ခု ဖြစ်နေပြန်၏။ ဖိုးခွေး ကို မေးမြန်းစဉ်က ခင်လေးဆွေ၏သား ဆိုသော်လည်း ဤခင်လေးဆွေ

ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ မထင်ခဲ့မိချေ။ ယခုသော် ဖိုးခွေးက မသက်နှံကို “မမ” ခေါ်၍၊ ခင်လေးဆွေကို “မေမေ” ခေါ်သောကြောင့် ဤခင်လေးဆွေ ဖြစ်သည် ဟု သိရလေပြီ။ သို့သော် ခင်လေးဆွေမှာ အပျိုကြီးဖြစ်သည်ဟု မိမိ နားလည် ခဲ့၍ မည်သို့သောနည်းဖြင့် သားကလေးတစ်ယောက် ရှိနေရသည်ကို နား မလည်နိုင်အောင် ရှိနေပြန်လေပြီ။ မွေးစားသော သားပေလော သို့တည်း မဟုတ် အပျိုသားမွေးခြင်းပေလော သို့တည်းမဟုတ် မိမိနှင့် ကွဲကွာနေခိုက် တွင် အိမ်ထောင်ကျ၍ သားတစ်ယောက် မွေးထားခြင်းပေလော မစဉ်းစား တတ်အောင် ရှိတော့သည်။ ဤအကြောင်းကို မိမိက မေးရန် မလျော်သဖြင့် အမှတ်မဲ့သာ နေ၍ ခင်လေးဆွေတို့၏ အဖြေကိုသာ မျှော်ရတော့သည်။ ခင်လေးဆွေတို့ကလည်း ဖိုးခွေးကို မွေးစားကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ ရှင်းလင်း ပြောပြခြင်း မပြုသောကြောင့် သာမြတ်မှာ စဉ်းစားရ ခက်နေတော့ ၏။ ရုတ်တရက် ရှင်းလင်း ပြောပြခြင်း မပြုသည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် တစ်နေရာရာ၌ မူမမှန်သော အဖြစ်ကိုကား သာမြတ် ရိပ်မိ၏။

ခွေး။ ။ ‘ဦးလေးက မေမေတို့နဲ့ ဘယ်တုန်းက သိတာလဲ၊ ဟောဒါက ကျွန်တော့် မေမေ၊ ဟောဒါက ကျွန်တော့် မမပဲ ဦးလေးရဲ့’
မြတ်။ ။ ‘ဦးလေးက ဒေါ်ဒေါ်တို့နဲ့ သိတာ ကြာလှပါပြီ လူကလေးရယ်’
ခွေး။ ။ ‘ဟုတ်ကဲ့လား... ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ကျွန်တော်က ဦးလေး ကို အိမ်ခေါ်လာခဲ့ချင်တာ။ ခုတလောတော့ ဦးလေးက ကျောင်းကို မလာဘဲကိုး ဦးလေးရဲ့’
မြတ်။ ။ ‘ဦးလေးက တောတက်နေရလို့ပါ လူကလေးရယ်’
ခွေး။ ။ (မိန်းမများဘက်သို့ လှည့်လျက်) ‘ဒီဦးလေးက ကျွန်တော့်ကို သိပ်ချစ်တာပဲဗျာ၊ ကစားစရာတွေ ဝယ်ပေးတယ်။ ဦးလေး ဝယ်ပေးတဲ့ မီးရထားတို့၊ မော်တော်ကားတို့ ရှိတယ်ဗျာ၊ မပျက်စေရဘူး။ ကျောင်းသားတွေ ဖျက်ပစ်မှာစိုးလို့ ဆရာကြီးက သိမ်းထားတယ်။ အခု

ကျွန်တော် အိမ်ပြန် ရောက်လာတော့မှ ဆရာကြီးက ထုတ်ပေးလိုက်တယ်၊ ကျွန်တော် ပြမယ် နေဦး'

ဖိုးခွေးလည်း သာမြတ် ဝယ်ပေးဖူးသော ကစားစရာများကို ထုတ်၍ သာမြတ်အား ပြလေ၏။

နံ။ ။ 'ဖိုးခွေးကတော့ ပြောပါတယ်။ လူကြီးတစ်ယောက်က သူ့ကို ချစ်တယ်၊ သိပ်သဘောကောင်းတယ်လို့ တွေ့တိုင်း တပြောတည်း ပြောနေတယ်။ လက်စသတ်တော့ ကျွန်မတို့ ကိုသာမြတ် ဖြစ်နေတာကိုး'

ဆွေ။ ။ 'ဟုတ်ပါတော်၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တတ်ပါပေ။ နိပါတ်တော်တွေ ထဲမှာ ဇာတ်ပေါင်းတာလို ဖြစ်နေကုန်ပြီ။ တကယ့် ကြံကြံ ဖန်ဖန်'

ဤနေရာ၌ သာမြတ်သည် ခင်လေးဆွေက ဖိုးခွေးအား မွေးစားခြင်း စသော အကြောင်းအရာကို ပြောပြတော့မည်ဟု ရုတ်တရက် မျှော်လင့်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ဤသို့သော အဖြစ်အပျက်ကို ဖိုးခွေး ရှေ့၌ ပြောပြရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အဖြစ်ကို စဉ်းစားမိပြန်လေသည်။ နောက်ဆုံး၌ သာမြတ်၏ စိတ်ထဲတွင် မွေးစားသောသား ဖြစ်ရမည်၊ သူငယ် ရှေ့တွင် ပြောပြ၍ မကောင်းသောကြောင့်သာ ခင်လေးဆွေက ပြောမပြတ် ထားတော့သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချ၍ အိမ်သို့ ပြန်သွားလေ၏။

အခန်း ၃၀

မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ငြိမ်းချမ်းရေး မရရှိခဲ့သေးချေ။ လူမော်တို့ အစိုးရ ဖွဲ့စည်းစ အခါက လက်ဝဲအလွန်သန်သော လူတစ်စုမှတစ်ပါး ငြိမ်းချမ်းတော့မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော်လည်း ထိုလူစု၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ရာထူး ဝေခြမ်းပုံကို မကျေနပ်သဖြင့် ကုလားထိုင် လုချင်သော နိုင်ငံရေး

သမားများ၏ ဆူပူမှုကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည် ဆူပူပါမှ မိမိတို့အဖို့ စီးပွားလမ်းဖြောင့်သော စီးပွား နိုင်ငံရေးသမားများ၏ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် တစ်ကြောင်း အစိုးရ ဖွဲ့ပြီးသည့်နောက် များမကြာမီ အတွင်း၌ပင် ဤနယ်ထိုနယ်တို့တွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာကြပြန်လေပြီ။ ရွေးကောက်ပွဲ၌ အပါအဝင် မပြုသော လက်ဝဲသမားများသည် အစိုးရ ဖွဲ့စည်းပုံကို ရပ်နားကြည့်ရှုနေကြပြီးနောက် ယခင် အစိုးရထက်ပင် လက်ယာဆန်ကြောင်း တွေ့ရသည်နှင့် အသစ်လော့၍ ဆူပူကြပြန်လေရာ ဝါဒ အလျှင်း မရှိဘဲ ရာထူးရေးအတွက် သက်သက်ဝင်လာကြသော နိုင်ငံရေးသမားများသည်လည်း ရာထူး မရမှုကြောင့် ဆူပူကြပြန်လေပြီ။ ဤအတောအတွင်း တိုင်းပြည် ငတ်ပြတ်မှ အမြတ်ထွက်သော စီးပွား နိုင်ငံရေးသမားများ ကလည်း ရထားလမ်းများ ချိုးခြင်း၊ ကားလမ်းများ ဖျက်ခြင်း စသော အလုပ်များကို ကိုယ်စားလှယ် ငှား၍ ဆောင်ရွက်ကြတော့သည်။ တိုင်းသူ ပြည်သားများကလည်း အဆက်အသွယ် ဖြတ်ခြင်း အလုပ်ဟူသမျှကို လက်ဝဲသူပုန်များသာ ပြုလုပ်သည် ထင်ကြ၍ သူပုန်များကို မုန်းသူ မုန်းကြလေရာ လက်ဝဲသူပုန်များ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း အုပ်ချုပ်ရေးသာ ဖျက်ဆီးရန် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့အား တိုင်းပြည်က မုန်းခြင်းကို နောင်အခါမှ ရှင်းပြမည်ဟု တိုင်းသူပြည်သားတို့က မိမိတို့ အပေါ်၌ အထင်လွဲခြင်းကို မြဲ၍ ခံနေကြ၏။ စင်စစ်မှာ သူပုန် ဖြစ်သည့်အလျောက် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား ရှင်းလင်းပြသရန်လည်း အခွင့်မရကြချေ။

ဤသို့ ဖြစ်နေသော အခြေအနေတွင် အစိုးရသည် သူပုန်များကို တိုက်ရိုက် နှိမ်နင်းရန်လည်း အင်အား လုံလောက်စွာ မရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့ လက်လှမ်းမီရာ လူများကိုသာလျှင် ပုဒ်မ (၅) နှင့် ဆွဲ၍ အချုပ်ထောင်သို့ တွင်တွင်ကြီး ပို့ရတော့လေသည်။ တောမခိုသော လူများကို ပုဒ်မ (၅) နှင့် ဆွဲသော အစီအစဉ်တွင် လူမော်သည် (၁) နံပါတ် ဝန်ကြီး ဖြစ်ရကား ဝန်ကြီးအဖွဲ့ တစ်ခုလုံးတွင် အများဆုံး လူမုန်းခံသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လေ

သည်။ လူမော်၏ အယူဝါဒကား လက်ရှိအစိုးရ တည်မြဲပါမှ မိမိ ရာထူး တည်မြဲမည်ပြင် ထိုကဲ့သို့ တည်မြဲရန် အတွက်မှာလည်း အပြစ်မရှိသူ ၁၀ ယောက်ကို ချုပ်ထားခြင်းထက် အပြစ်ရှိသူ တစ်ယောက်ကို လွှတ်ထားမိ ခြင်းက သာ၍ ဆိုးသည်ဆို၍ သန့်ခနဲ သတင်းရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တွင်တွင်ကြီး ဖမ်းချုပ်လေတော့သည်။ လူမော်ကား ဝန်ကြီး အစည်းအဝေး များတွင် ပုဒ်မ (၅) ကို အခါခပ်သိမ်း ထောက်ခံလွန်းသောကြောင့် ဝန်ကြီး ချုပ်က ‘ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလား ဆရာကြီးရယ်’ ဟု ပြောလိုက်ရာတွင် ‘ဘာကိစ္စ ရှိသလဲခင်ဗျ။ နောက်ဆုံး စုံစမ်းကြည့်လို့ အပြစ် မရှိဘူးဆိုတော့ ပြန်လွှတ်ပစ်လိုက်တာပေါ့။ မသေချာသေးဘူးဆိုပြီး တကယ့် အပြစ်ရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို လွှတ်ထားမိရင် ကျွန်တော်တို့ အစိုးရအဖွဲ့မှာ ကိစ္စ များမယ် မဟုတ်ဘူးလား။ ကျွန်တော့်သဘောတော့ အပြစ်မရှိတဲ့ လူ ၁၀ ယောက်ကို ပြန်လွှတ်ရတာ အရေးမကြီးဘူး။ အပြစ်ရှိနေတဲ့ လူတစ်ယောက် ကို လွှတ်ထားမိမှာ အရေးကြီးတယ် ခင်ဗျ’ ဟု အကြောင်းပြ ပြောဆို လေသည်။

- ချုပ်။ ။ ‘ဖမ်းလိုက် လွှတ်လိုက် လုပ်နေလို့ ကောင်းပါ့မလားဗျ’
- မော်။ ။ ‘ဒါဖြင့် မလွတ်ဘဲ ထားရုံပေါ့ ခင်ဗျာ’
- ချုပ်။ ။ ‘အပြစ်မရှိတာ သိလျက်နဲ့ မလွတ်ဘဲ ထားပြန်တော့လည်း ဆူကုန်ကြမှာပေါ့’
- မော်။ ။ ‘ဆူတာကတော့ မထူးပါဘူး၊ ဘာလုပ်လုပ် ဆူမှာပါပဲ။ ကြပ်ကြပ်ဆူတဲ့လူ ချုပ်ထားရုံ ရှိတာပေါ့’
- ချုပ်။ ။ ‘ဒီလိုဆိုရင် ပုဒ်မ (၅) တွေကြောင့် ထောင်မဆုံအောင် ဖြစ် ကုန်တော့မယ်’
- မော်။ ။ ‘ဒါ မခက်ပါဘူး၊ နိုင်ငံရေး မဟုတ်တဲ့ ရာဇဝတ်ကောင်တွေကို လွှတ်ပစ်လိုက်တာပေါ့’
- ချုပ်။ ။ ‘ဒီကောင်တွေက ခိုးရင် တိုက်ရင်ကော’

မော်။ ။ ‘ဒီကောင်မျိုးတွေက ပုလိပ်လောက်နဲ့ ကိစ္စပြီးနိုင်တယ်၊ တစ်ယောက်ဆို တစ်ယောက်ပဲ။ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ကတော့ သူ့နောက်က တစ်ရာ နှစ်ရာ ပါသွားနိုင်တဲ့အတွက် စစ်တပ်နဲ့ နှိမ်ယူရတယ် မဟုတ်ဘူးလား’

- ချုပ်။ ။ ‘ခင်ဗျားဟာက အရမ်း ကျလွန်းပါတယ်ဗျာ’
- မော်။ ။ ‘ဒါဖြင့်လည်း ကြိုက်သလို စီမံကြပါခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် ဖယ် ပေးပါမယ်’

သို့ဆိုပြန်လျှင်လည်း လူမော်ကဲ့သို့မှ ကြံရည်ဖန်ရည် မရှိကြသော ကြောင့် လူမော်ကို လက်မလွှတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြလေသည်။

လူမော်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မိမိနောက်မှ စစ်တပ် ရှိသည်ဆို၍ မည်သူ့ကိုမျှ မလန့်တော့ဘဲ ခပ်ကြမ်းကြမ်း အကြံပေး တော့ရာ ဝန်ကြီးတစ်ဖွဲ့လုံး၏ တာဝန်ဆိုသော်လည်း လူမော်၏ နာမည်သာ ထွက်လာ၍ အများဆုံး လူမုန်းခံရလေတော့သည်။ ပုဒ်မ (၅) အကျဉ်းသမား များသည်လည်း တစ်ပြည်လုံးရှိ ထောင်များတွင် အပြည့် ဖြစ်နေတော့လေရာ လူမော် ပြောဖူးသည့်အတိုင်း ရာဇဝတ်ကောင်များကိုပင် လွှတ်ပစ်ရမည် ကဲ့သို့ ဖြစ်လာလေတော့သည်။ ဤတွင် သူပုန်အရေးသာမက တစ်တိုင်းပြည် လုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်လာ၍ သတင်းစာများကလည်း ဝိုင်းဝန်း ဆူပူကြသည် နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင်က အစိုးရအဖွဲ့ ဖျက်သိမ်း၍ အသစ် ဖွဲ့စည်းရန် သမ္မတထံသို့ အစီရင်ခံရလေတော့၏။

အသစ်ဖွဲ့စည်းသော အစိုးရအဖွဲ့တွင် လူမော် မပါဝင်တော့ချေ။ အချို့က လူမော်၏ သတ္တိနှင့် ပြောရေးဆိုစ အတွက်ကြောင့် ဝန်ကြီး တစ် နေရာ ပေးလိုကြသေး၏။ သို့ရာတွင် လွန်ခဲ့သော အစိုးရ ပြုတ်ကျခြင်းမှာ လူမော်၏ အကြမ်းဝါဒကြောင့် ဖြစ်သည် ဆို၍ အများက သဘောမတူကြ တော့ပေ။

လူမော်မှာ ရာထူး လက်လွှတ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒုက္ခ တွေ့ခဲ့

လေပြီ။ နတ်ဆိုးများသည် လူတစ်ယောက်ကို ဖမ်းစားလိုသော်လည်း ကံကောင်းနေသော အခိုက်တွင် မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်သေးဘဲ စောင့်ကြည့်ကြ၍ ကံနိမ့်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝိုင်းဝန်း ဖိနှိပ်တတ်ကြသည် ဆို၏။ ဤနည်းအတူ လူမော်မှာလည်း လူမှန်းများပါလျက် ဝန်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည့် အတွက်ကြောင့် စောင့်ကြည့်နေကြရသော နိုင်ငံရေးသမားများ ရှိကြပေရာ ရာထူးမှ လျှော့ကျသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အဆင်းတွန်းဖို့ စီမံကြလေတော့သည်။ စင်စစ်မှာ လူမော်သည် ရာထူးပြန်ရဖို့ လှော်ခတ်ခြင်းမှ တစ်ပါး အစိုးရအဖွဲ့ကို တော်လှန်ဖို့ အကြံအစည် မရှိသော်လည်း ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံ တိုင်ပင်ခြင်းကိုပင် အမျိုးမျိုး တွေးထင်ကြ၏။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးသစ်သည် လူမော်ကို မယုံကြည်သည်နှင့် စုံထောက်များ တကောက်ကောက် လိုက်ဖို့ စီမံထား၏။ တပည့်ဟောင်းများ ဖြစ်သော သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့ ဝင်ထွက်ကြခြင်းကိုပင် တောခိုနေသော အချို့ ရဲဘော် သူပုန်များနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်နေသည်ဟု အယူရှိကြ၏။ အမှန်မှာ ပင်စင်ရ၍ အငြိမ်းစားနေရသော အချို့ မင်းမှုထမ်းများသည် ကျွန်တွင်းမှ လွတ်ပေပြီဆို၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မရှိနိုင်ဘဲ လွန်ခဲ့ပြီးသော ရာထူးကို တမော့မော့ တမ်းတကာ မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်ကြရသည့် နည်းတူ ပြုတ်ကျသော ဝန်ကြီးများမှာလည်း မိမိတို့အိမ်သို့ လူဝင်လူထွက် မရှိတော့ဘဲ ခြောက်သွေ့ သွေ့ ဖြစ်၍ ငြီးငွေ့ဖွယ် ကောင်းသည်ဟု မှတ်ထင်တတ်ကြလေသည်။ များစွာသော ဝန်ကြီးပြုတ်တို့မှာ ရှင်ပြုစဉ်က ရွှေထီးဆောင်း ခဲ့ခြင်းနှင့် တူသော ဝန်ကြီးအဖြစ်ကို တစွဲလမ်းလမ်းနှင့် တမှန်းမှန်း တမျှော်မျှော် ဖြစ်နေကြလေတော့သည်။

လူမော်သည် တစ်ပါတီတည်း ဖြစ်သော ရဲဘော် အမတ်များနှင့် သင့်မြတ်အောင် ရောနှော၍ ပါတီ အစည်းအဝေးများတွင် လူတွင်ကျယ် လုပ်ဖို့ ကြိုးစား၏။ သို့ရာတွင် ခေတ်ကုန်သော လူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၍ လူတွင်ကျယ် မလုပ်နိုင်ရုံသာမက ပါတီ အမတ်များက ၎င်းနှင့်

ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကိုပင် အသရေ ယုတ်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြ၍ ခပ်တန်းတန်း အမူအရာမျိုး ဖော်ပြကြ၏။ လူမော်၏ ပါတီမှာ အတိုက်အခံ ဂိုဏ်း ဖြစ်သွားပြီဖြစ်ရာ မည်သည့်ဂိုဏ်း၌ ပါဝင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်စေရမည်ဟု ကြားဝါခဲ့ဖူးသော လူမော်မှာ အတိုက်အခံ တစ်ဂိုဏ်းလုံး အဖို့တွင် ရှေ့မဆောင်နိုင်ရုံသာမက မိမိ၏ပါတီ၌ပင် ကော်မတီတစ်ယောက် ထက် မြင့်တက်အောင် တိုးတိုးရန် မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဗေဒင်ကို အယုံအကြည် မရှိသော်လည်း “ဂဠုန်ဆားချက်” ဆိုသော သဘောမျိုးနှင့် ကုန်းတော်ပေါ်သို့ တက်၍ ဗေဒင် မေးကြည့်ရာ အလွန်ညံ့သောကြောင့် အချုပ်အနှောင် ခံရဖို့ မြင်သည် ဟူ၍ ဗေဒင်ဆရာက ဟောလိုက်ချေသေး၏။ သို့သော် ယတြာချေလျှင် လွတ်နိုင်သည်ဆို၍ ဗေဒင်ဆရာက စီမံပေးသည့် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရသောကြောင့် ငွေ ၅၀ ကျပ်လောက်ပင် ကုန်သွားပေသေး၏။ ဗေဒင်ဆရာ၏ ဟောကိန်း တစ်ချက်မှာလည်း ဒေသပြောင်းလျှင် ကောင်းလိမ့်မည် ဆိုသောကြောင့် မူလက မယုံခဲ့သော လူမော်မှာ ရာထူး လိုချင်လှသည်နှင့် လိုက်နာလျှင် ကောင်းလေမည်လောဟု စဉ်းစားလျက် ရှိလေပြီ။

ထိုအတောအတွင်း၌ သူပုန်များသည် အင်အားတိုးလာ၍ အစိုးရ စစ်တပ်များကို သုံးလေးနေရာတို့၌ တွန်းလှန်နိုင်ကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ထဲသို့ ဖောက်ထွင်း ဝင်ရောက်ကာ အုပ်ချုပ်ရေးများကို အတင်း လုယူတော့မည့် သတင်းများ ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါတွင် အစိုးရ အဖွဲ့ ဝင်များသာမက ပါလီမန်အမတ် အားလုံးကို ပြည်သူ့ခုံရုံးသို့ တင်စစ်ပြီး လျှင် ကြီးဒဏ်ပေးလိမ့်မည် ဟူ၍ပင် အချို့က ပြောနေကြလေပြီ။

လူမော်သည် ဤသတင်းကို ကြားရသည့်အခါ နေရာပြောင်းမှ သူ့ကောင်း ဖြစ်နိုင်မည်ဟူသော ဟောကိန်းလည်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သူပုန်များနှင့် ပူးပေါင်းရန် အကြံအစည်နှင့် စကားကမ်းလှမ်းလျက် ရှိ၏။ သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့လည်း လူမော်၏ အိမ်နှင့် သူပုန်ခေါင်းဆောင်များ၏ စခန်း

ကို ရေထွက်မတတ် ကူးသန်းနေကြလေပြီ။ တစ်နေ့သ၌ စုံထောက် တစ်ယောက်သည် လူမော်၏ အိမ်ထောင့်၌ နယ်မှ လျှို့ဝှက်စွာ ဝင်လာကြသော သာလူနန်း မြတ်ကျော်တို့အား ရပ်တန့် ရှာဖွေရာ စာတစ်စောင် တွေ့ရှိသည်နှင့် မှောင်ရိပ်မှ ချောင်းနေသော ပုလိပ်များ၏ အကူအညီဖြင့် ဌာနာသို့ ခေါ်ဆောင်သွား၏။ စုံထောက်အဖွဲ့သည် လျှို့ဝှက်သောနည်းဖြင့် ရေးထားသော ၎င်းစာကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် တွေးခေါ်ကြရာတွင် “ပေါလစ်ဗျူရီ” ဟူသော စကားလုံးနှင့် တူသော အသံထွက်တစ်ခု ပါသည်ဆို၍ ကွန်မြူနစ်အဆက်အသွယ် ရှိရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှ လူမော်ကို ပုဒ်မ (၅) နှင့် ဆွဲသော အချိန်တိုင်အောင် နာရီပိုင်းလောက်မျှသာ လိုတော့သည့်အတိုင်း လူမော်မှာ မိမိ၏ ပစ္စည်းကလေးများ သိမ်းဆည်းခဲ့ဖို့ ပင် အချိန်မရဘဲ နံနက်စောစောတွင် စုံထောက်နှစ်ယောက်နှင့် အတူ လိုက်ပါသွားရလေတော့သည်။

အခန်း ၃၁

မသက်နံ့မှာ အတော်ပင် ဆင်းရဲနေလေပြီ။ သူဌေးသမီးတမျှ လှပ တင့်တယ်စွာ ဆင်ယင် ဝတ်စားလျက် အထက်တန်းကျကျ နေခဲ့ရဖူးပြီးသည့်နောက် ဝန်ကြီးကတော်တစ်ယောက် ဖြစ်ရပြန်၍ အထက်ဆုံးတန်း အနေအထိုင်သို့ ပြန်လည် တက်ရောက်ဖူးသော မသက်နံ့မှာ ဝင်ငွေ မရှိသော တစ်ခုလပ် အဖြစ်သို့ ရောက်ပါသော်လည်း ကော်ဖီကလေးနှင့် ပေါင်မုန့်မီးကင်၊ ထောပတ်သုတ် တို့စိကလေးကို လက်မလွှတ်နိုင်ရှာချေ။ နေအိမ်မှာလည်း အဖိုးချောင်သည့် တန်းလျားမျှကို စိတ်မကူးနိုင်သည့်ပြင် ဈေးသွားဈေးပြန်တို့တွင် ခြင်းတောင်းကို ကုလားကူလီ ရွက်စေမှ တင့်တယ်ပေတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ လူမော်ထံမှ ခင်လေးဆွေ ယူခဲ့သော ငွေကလေး ၁၀၀၀ ကျပ် မကြာမီ ပွန်းတီး ဆုတ်ယုတ်သွားလေပြီ။ ဖိုးခွေး၏ ကျောင်းစရိတ်နှင့် လူသုံးယောက် ထိုင်စားသော စားစရိတ်မှာ တာဝန် မသေးလှချေ။

ခင်လေးဆွေသည် စက်ချုပ်ဆိုင်မှ အင်္ကျီ ကြယ်သီးတပ်သော အလုပ်ကလေးဖြင့် တတ်နိုင်သလောက် ဖာထေးမိအောင် ကြိုးစားရှာ၏။ သို့ရာတွင် အလေ့အကျင့် မရှိသော အလုပ်ဖြစ်၍ ပင်ပန်းခြင်းသာ အဖတ်တင်လျက် ကော်ဖီမှုန့်ဖိုးမျှပင် လုံလောက်အောင် မရချေ။ ထင်းချောင်းများကို ကူလီကုလားငှား၍ မခွဲစိတ်ပါစေနှင့် ဆိုကာ ခင်လေးဆွေ ကိုယ်တိုင် ခွဲစိတ်ရာတွင်လည်း လက်သာ ပေါက်၍ အရာမရောက်လှချေ။

မသက်နံ့အဖို့မှာ သတင်းစာများ၌ အလုပ်လစ်လပ်သော ကြော်ငြာများကို နေ့စဉ် ဖတ်၍ လျှောက်လွှာ စီကုံးရသည်နှင့် တမောကြီး ဖြစ်နေတော့သည်။ မိန်းမ အလုပ် ဖြစ်သည့် ကျောင်းဆရာမ အလုပ်များမှာ မကြာမကြာ လစ်လပ်သော်လည်း ဆရာဖြစ် အောင်လက်မှတ်ရသော မိန်းမများသာ လျှောက်ထားရမည် ဆိုသောကြောင့် မသက်နံ့နှင့် မဆိုင်ချေ။ မသက်နံ့မှာ လက်ရေးတိုနှင့် စာရေးမ အလုပ်များလောက်သာ တတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ လစ်လပ်တိုင်း လျှောက်ထားရှာ၏။ သို့ရာတွင် ပြန်စာ မရသည်သာ များ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ စမ်းလိုသည်ဆို၍ “အင်တာဗျူး” ခေါ်သော်လည်း အလေ့အကျင့် ပြတ်နေသော မိန်းမတစ်ယောက်သည် ကျောင်းမှ လက်ဝါးပူတိုက်သင်၍ မရပ်မနား လေ့ကျင့်ထားသော မိန်းကလေးများကို မိအောင် မလိုက်နိုင်သဖြင့် ရှုံးခဲ့သည်သာ ဖြစ်လေသည်။ မသက်နံ့၏ လျှောက်လွှာများ၌ အစိုးရရုံးကြီးတွင် အလုပ် လုပ်ခဲ့ဖူးပါသည်ဟူသော အရည်အချင်း တစ်ခုကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြနိုင်သော်လည်း ကုမ္ပဏီတိုက်ကြီးများကမူ အစိုးရ ရုံးများ၌ အလုပ် လုပ်ဖူးသူများမှာ ညာဖို့လောက်သာ တတ်ကြ၍ တကယ် အလုပ်တွင်ကျယ်အောင် လုပ်နိုင်သည် မဟုတ်ဟု ယူဆကြသောကြောင့် မသက်နံ့၏ အလုပ်စာမှာ ထောက်ခံချက်တစ်ခု မဟုတ်ဘဲ ပြစ်ချက်တစ်ခုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေလေတော့သည်။ အမှန်မှာလည်း မသက်နံ့သည် အလုပ် ရလို အားကြီးနှင့် မြူသော မျက်နှာထားမျိုး ပြတတ်သည့် ခေတ်မိန်းကလေးများကို

မိအောင် မလိုက်နိုင်သဖြင့် ရွေးချယ်သော မန်နေဂျာများက မျက်စိ မကျအောင် ဖြစ်နေလေတော့သည်။

မသက်နံသည် ဖိုးခွေးအား အတန်းထဲ၌ အတော်ဆုံး ကျောင်းသား ဖြစ်စေတော့ဆို၍ ညဉ့်အချိန်များတွင် သားကလေးအား ပညာသင်ပေးရင်း ကော်ဖီဖိုး ရစေတော့ဟု အောက်မေ့ကာ ညကျောင်းကလေး ဖွင့်စမ်းကြည့်၏။ အရပ်ထဲမှ နွမ်းပါးသော မိဘများ၏ သားသမီးများကို အပ်နှံကြသော်လည်း ကျောင်းလခ မှန်ကန်စွာ မရသည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ဖြစ်လောက်သာ သဘောထားနိုင်ပေတော့သည်။

ဗိုလ်သာမြတ်မူကား မြို့၌ ရှိနေခိုက် အချိန်အတွင်း၌ မသက်နံတို့၏ အိမ်သို့ မှန်မှန်ကြီး လာရောက်၏။ မသက်နံတို့၏ ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲကို ရိပ်မိ၍ အကူအညီ ပေးလိုသော်လည်း မသက်နံ၏ စိတ်၌ သာမန် မာနမျိုးအပြင် မိမိက ငြင်းပယ်ထားခဲ့သော လူတစ်ယောက်၏ ကူညီ ထောက်ပံ့ခြင်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လက်ခံခြင်းငှာ မထိုက်ဟု ယူဆသည်နှင့် သာမြတ် ဝယ်ခဲ့သော မုန့်ပဲသရေစာမျှကိုပင် မျှ၍ မကျအောင် ရှိလေတော့သည်။ သာမြတ်က ခင်လေးဆွေမှ တစ်ဆင့် လက်သိပ်ထိုး အကူအညီပေးဖို့ ကြိုးစား၏။ မသက်နံသည် ဤအကြောင်းကို ရိပ်မိ၍-

- နံ။ ။ ‘ရှိကြီး ခိုးပါရဲ့ ကိုသာမြတ်ရယ်၊ ကျွန်မကို လေးစားရင် ဒီလို မလုပ်ပါနဲ့ရှင်’
- မြတ်။ ။ ‘ဘာလုပ်လို့လဲဗျ’
- နံ။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ်ကို ရှင်က ငွေ ၁၀၀ ကျပ် ပေးသွားတယ် ဟုတ်လား’
- မြတ်။ ။ ‘ဒါ ဘာဆိုလဲဗျ၊ ဒေါ်ဒေါ် သုံးရအောင် ပေးတာပဲ’
- နံ။ ။ ‘ဒေါ်ဒေါ်ကို ပေးချင်ရင် သူ ဝတ်ဖို့သက်သက် အဝတ် ဝယ်ပေးချင် ပေးရှင်၊ ငွေတော့ မပေးပါနဲ့၊ တောင်းပန်ပါရစေ’
- မြတ်။ ။ ‘သူ ဘာဝတ်ချင်တယ်လို့မှ ကျုပ် မသိဘဲ၊ သူ့ဟာသူ ကြိုက်တာ ဝယ်ပေးဗျ’

- နံ။ ။ ‘မလုပ်ပါနဲ့ရှင်၊ ငွေတော့ မပေးပါနဲ့’
 - မြတ်။ ။ ‘(ဝမ်းနည်းသော မျက်နှာထားနှင့်) ‘မသက်နံကလည်းဗျာ၊ စည်းကမ်း ကလနား ကြီးလှချေကလားဗျ၊ ငယ်ပေါင်း ကြီးဖော် မို့လို့ ထောက်ပံ့တာကို လက်မခံကောင်းဘူးလားဗျာ’
 - နံ။ ။ ‘(မျက်ရည် လည်လျက်) ‘ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်ပေမဲ့ ဒီပြင်လူဆီက ကိစ္စ မရှိဘူး ထားပါတော့၊ ကိုသာမြတ်ဆီကတော့ မတော်ပါဘူးရှင်၊ တောင်းပန်ပါတယ်’
 - မြတ်။ ။ ‘ခက်လိုက်ပလေဗျာ၊ ကျုပ်ထက် ရင်းနှီးတဲ့လူ ဘယ်ရှိသေးလို့လဲ’
 - နံ။ ။ ‘ရင်းနှီးလွန်းအားကြီးလို့ ခက်တာပေါ့၊ တည့်တည့် ပြောတော့မယ်၊ ရှင့်ဆီက ပေးတာကို ကျွန်မ စားကို မစားရက်ဘူး၊ ကုန်ကုန်ပြောမယ်၊ မျိုလို့ မကျလို့ပါရှင်’
- ဝဲနေသော မျက်ရည်များသည် ပါးပြင်သို့ စီးကျလာ၏။ သာမြတ်လည်း ဝမ်းနည်းသော မျက်နှာဖြင့် ကြည့်နေပြီးနောက်-
- မြတ်။ ။ ‘ခက်မှ ခက်ပလေ မသက်နံရယ်၊ ကျုပ်က သဘောရိုးနဲ့ ကူညီတာပါဗျာ’
 - နံ။ ။ ‘အဲဒါကြောင့် သာခက်တယ် မဟုတ်လားရှင်’
 - မြတ်။ ။ ‘နားမလည်ပေါင်ဗျာ၊ သဘောရိုးနဲ့ ကူညီတာကို လက်မခံဘူးရယ် လို့’
- မသက်နံလည်း ရှိုက်၍ လာတော့သည်။
- နံ။ ။ ‘ကိုသာမြတ်က ဖြူစင်တဲ့ သဘောနဲ့ ပေးတာကို ကျွန်မ နားလည်ပါတယ်၊ ကျွန်မက မစားရက်တာပါ’
 - မြတ်။ ။ ‘မစားရက်ရအောင် ကျုပ်မှာ ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း မဟုတ်ပါဘူးဗျ၊ သုံးလောက် စွဲလောက်ပါတယ်’
 - နံ။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်လေ၊ ဒါကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး’

မြတ်။ ။ ‘ခွကျလိုက်လေဗျာ၊ မသက်နှံ့တို့ မာနက တယ်ခက်တာကိုး၊
 ငယ်သူငယ်ချင်း တစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်နေတာ မြင်လို့
 ဘာမှ မျှော်လင့်ချက် မထားဘဲနဲ့ သဘောရိုးနဲ့ ကူညီတာကို လက်မခံနိုင်ဘူး
 ဆိုတော့ တကယ့်မာနကိုးဗျ။ ကြံဖူးပေါင်ဗျာ’

နှံ့။ ။ ‘ကိုသာမြတ်.... ရှင် မသိဘူးနော်၊ ရှင်အပေါ်မှာ ကျွန်မက
 မာနထားရမလားလို့။ မရှိသေစကား၊ ရှင်ချေးကို ကျွန်မ ကျွေး
 ဆို ကျွေးနိုင်ပါတယ်ရှင်’

မြတ်။ ။ ‘နို့ခါဖြင့်ဗျာ ကူညီတာတော့ ဘာကြောင့် လက်မခံသလဲ’

နှံ့။ ။ (ရှိုက်ကြီးတင် ငိုလာလျက်) ‘ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး ကျွန်မ
 လက်ခံနိုင်မလဲ ကိုသာမြတ်၊ ကျွန်မကို ရှင်တို့ နှစ်ယောက်က အပြိုင်အဆိုင်
 ပိုးပန်းခဲ့ကြတာကိုလည်း ကျွန်မ သိတယ်၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
 အသားယူကြတာကိုလည်း ကျွန်မ သိတယ်။ ဒီအထဲမှာ ကျွန်မက ရှင်ထက်
 သာတယ် ထင်ပြီး သူ့ကို ရွေးမိလို့ နောက်ဆုံးမှာ အမှားကြီး မှားမှန်း
 သိနေရတဲ့ အချိန်မှာ ရှင်ဆီက အကူအညီ ယူရက်ပါ့မလား၊ ရှင် ကျွေးတာ
 ကို ကျွန်မ မျိုလို့ ကျွန်မပါ့မလား။ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့ ကိုသာမြတ်ရယ်’
 မသက်နှံ့လည်း မျက်ရည်များကို တဘက်နှင့် သုတ်သိမ်းလျက်
 ရှိစဉ် သာမြတ်လည်း ဦးခေါင်းကုတ်ကာ မည်သို့ပြန်ပြောရမည် မသိအောင်
 ဖြစ်နေလေတော့သည်။

နှံ့။ ။ ‘မောင်မင်းကြီးသား ဘုရားဖြစ်မယ့် လူကြီးပါပေရဲ့၊ ဒီပြင်လူ
 ဆိုရင် မိုက်လှတဲ့ ကောင်မ မှတ်ကရောဟဲ့ဆိုပြီး ဝမ်းတောင်
 သာမိလိမ့်ဦးမယ်၊ ရှင်မှာတော့....’

မသက်နှံ့လည်း ပြောရင်းဆိုရင်း ရင်ထဲ၌ ဆို့လာပြန်သည်နှင့် စကား
 ကို လက်စ မသိမ်းနိုင်ဘဲ ရှိတော့သည်။ သာမြတ်မှာမူ မသက်နှံ့ စိတ်၌
 ထိခိုက်သည်ကို မြင်ရသည်နှင့်ပင် မျက်ရည်ခိုင်းလာတော့သည်။

မြတ်။ ။ ‘မသက်နှံ့က ကျုပ်ကို ဟီးရိုးကြီးဖြစ်အောင် ကြံဖန်ပြီး စဉ်းစား

နေတော့တာကိုးဗျ။ ကျုပ်ကတော့ ဒါတွေ မစဉ်းစားမိပေါင်၊
 ကရုဏာအလျောက် ကူညီချင်တာလောက် ရှိတာပါဗျာ’

နှံ့။ ။ ‘မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်မ နားလည်ပါတယ်၊ ရှင်ကိုယ်ရှင် အထင်
 မကြီးရှာပါဘူး၊ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်မ ကြည်ညိုပါတယ်ရှင်’

မြတ်။ ။ ‘ခက်လို့ နေပြီကရီ၊ တယ် နေရာကျပါလား၊ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ
 မကုန်ရဘဲ လူကြည်ညိုခံနေရပါလား၊ ကျုပ်တော့ ကံဇာတာ
 တက်လာပြီ ထင်တယ်’

စင်စစ်သော်ကား သာမြတ်သည် မသက်နှံ့ အပေါ်၌ ရှေးယခင်က
 အတိုင်းပင် ချစ်ခင်လျက်ရှိသည် ဖြစ်၍ မသက်နှံ့၏ ကျပ်တည်း ဆင်းရဲသော
 အဖြစ်မှ ကရုဏာအလျောက် ကယ်ဆယ်လိုခြင်း ဖြစ်၏။ ယခင်က မေတ္တာ
 တွင် ကရုဏာပင် တိုးဆင့်လာသည် ဖြစ်သောကြောင့် မသက်နှံ့ကို ပြောမပြ
 နိုင်အောင် လေးစားလျက် ရှိ၏။ သို့ရာတွင် လူမော်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိက
 မရှုမလှ လူရေးနိမ့်ခဲ့ရဖူးသည့်ပြင် အအိုလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကြိုက်လှ၍
 လဲသလျှင်သာ ခံရမည်၊ မသက်နှံ့ကို ယူဖို့မူကား တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ စိတ်ကူး
 မထည့်ခဲ့ချေ။ မသက်နှံ့နှင့် ဤတစ်ကြိမ် စကားပြောမိကြရာတွင်မူကား
 ယူရလျှင် တော်ချေမည်လောဟု ပထမအကြိမ် စိတ်ကူးကြည့်မိ၏။ သို့ရာ
 တွင် မဖြစ်နိုင်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်လေသည်။

မသက်နှံ့ အဖို့မူကား သမ္မတကတော် ဖြစ်ဖို့ စိတ်ကူးရဲလျှင်သာ
 ကူးရဲလိမ့်မည်၊ သာမြတ်နှင့် ဆက်ဖို့ကား အိပ်မက်မျှပင် မမက်ဝံ့ရှာပေ။
 သာမြတ်ထံမှ အကူအညီ လက်မခံဖို့နှင့် ပတ်သက်၍လည်း မသက်နှံ့သည်
 ခင်လေးဆွေအား အကြောက်အကန် တောင်းပန်ထားလေသည်။ အကယ်၍
 မိမိ မသိဘဲ ငွေကြေး အကူအညီ ယူခဲ့မိသော် မသက်နှံ့က ခင်လေးဆွေနှင့်
 အိုးခွဲ စားလိမ့်မည် ဟူ၍ပင် ပြောထား၏။

သာမြတ်သည် မသက်နှံ့တို့အိမ်သို့ အလည်လာသော အခါများ၌
 ဖိုးခွေးအတွက် မုန့်ပဲသရေစာနှင့် ဦးထုပ်၊ ဖိနပ် စသော အဝတ်အစားကလေး

များမှ တစ်ပါး မည်သည့်လက်ဆောင်မျိုးမှ မယူခွင့်တော့ပေ။ သရေစာများကိုပင် ဖိုးခွေးက 'စားပါဦး မမရဲ့၊ သိပ်ကောင်းတာပဲဗျာ၊ ဒါလေး နည်းနည်း စားကြည့်စမ်းပါ' စသည်ဖြင့် အတင်းတိုက်တွန်းကာ ခွံပေးသောအခါမှ နားအေးစေတော့ ဆို၍ အနည်းငယ် စားလေသည်။

ဖိုးခွေးနှင့် သာမြတ်တို့ ပူးလိုက် လုံးလိုက်ကြပုံများမှာ အံ့ဩလောက်စရာ ဖြစ်နေ၏။ ကျောင်းမှ ပြန်ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် 'ဦးလေး မလာသေးဘူးလား မမတို့၊ မေမေတို့' ဟု ချက်ချင်း မေး၍ စာအုပ်များကို ပစ်ချကာ ဝင်းပေါက်မှ စောင့်ကြိုရန် ဆင်းပြေးလေတော့သည်။ သာမြတ်၏ ဂျစ်ကား လာသည်ကို အဝေးမှ မြင်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဖိုးခွေးလည်း ပြေး၍ ပေ ၁၀၀၊ ၂၀၀ ခရီးကို သာမြတ်နှင့် အတူ ကားစီးလိုက်ချင်သေး၏။ ကားပေါ်မှ ဆင်းကြသော အခါ၌လည်း ဖိုးခွေးသည် သာမြတ်၏ ပခုံးပေါ်မှ လိုက်ပါရသည်သာ များလေသည်။ စားစရာများ ပါလာလျှင်လည်း ဖိုးခွေးက ပခုံးပေါ်မှ ပွေ့ပိုက် ယူလာတော့သည်။

မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့သည် ဖိုးခွေးနှင့် သာမြတ်တို့ ပူးလုံးကြခြင်းများကို မြင်ရသည့်အခါတိုင်း ဝမ်းနည်း ဝမ်းသာခြင်းတို့ ရောစပ်သော မျက်နှာထားမျိုး ဖြစ်တတ်ကြ၏။ ဝမ်းသာခြင်းကား ဖိုးခွေး၏ ကြည်ရွှင်ခြင်းကို မြင်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဝမ်းနည်းခြင်းကား ဖိုးခွေး၏ ဖခင် မရှိသော အဖြစ်ကို သတိရသောကြောင့် ဖြစ်ဟန် တူ၏။ မသက်နဲ့ မူကား စိတ်ကူးယဉ်မိခြင်းကို ဖျက်သိမ်းသော အနေဖြင့် သက်ပြင်းချမိသော အကြိမ်များလည်း မနည်းလှပေ။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဖိုးခွေးသည် သာမြတ် ရှေ့၌ ခွကျသော မေးခွန်းများလည်း မေးတတ်၏။ 'မေမေရေ ကျွန်တော်တို့ အဖေရှိရင် ခုနေ ဘယ်လောက် ရှိပြီလဲ'

ဆွေ။ ။ 'မေမေလောက်ပေါ့ကွယ့်'
ခွေး။ ။ 'မေမေတော့ မှတ်မိမှာပဲနော်၊ ဟုတ်လား မမ'

နဲ့။ ။ 'မှတ်မိတာပေါ့ လူကလေးရယ်၊ ဟဲ့ နင့်ဦးလေးကို ခိုက်မိမယ်လေ၊ လူကြီးကို သိပ်မကလိရဘူးဆိုတာ မှတ်မထားဘဲကိုး'

ခွေး။ ။ 'ကလိပါဘူးဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ ဖေဖေက ဘယ်သူနဲ့ တူလဲဗျ၊ ဟင် မမ'

မသက်နဲ့ ဖြေခွင့် မရမီ ခင်လေးဆွေက ကြားဖြတ်၍-

ဆွေ။ ။ 'ဟဲ့ ကောင်လေး၊ နင်နဲ့ မမနဲ့နဲ့ မောင်နှမ အရင်း မဟုတ်ဘူးဟဲ့၊ သူ့အဖေက တစ်ယောက်၊ နင့်အဖေက နင့်လိုပဲ စကားများများ၊ အသားလတ်လတ်၊ အရပ်ပုံပုံ'

ခွေး။ ။ 'မျက်နှာကကော မေမေ'

ဆွေ။ ။ 'နင့်လိုပဲ၊ အရပ်ဆိုးဆိုး.... နှာရောင် ကောက်ကောက်'

ခွေး။ ။ 'ဟင် ကျွန်တော်တို့ အရပ်ဆိုးပါဘူးဗျာ၊ နှာရောင်လည်း ဘယ်မှာ ကောက်လို့လဲ'

ဆွေ။ ။ 'အေး....အေး မကောက်ဘူး၊ လူချောကလေး တစ်ယောက်ပဲ။ ကိုင်း.... သွားတော့၊ စာကျက်ချေ'

ခင်လေးဆွေက ဖိုးခွေးအား မောင်းထုတ်ခြင်းကို သာမြတ်က သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်သည်ဟု အောက်မေ့၍ ဤနယ် ထိုနယ် တွေးတောခြင်း မပြုချေ။

အခန်း ၃၂

တစ်နေ့သ၌ သာမြတ်သည် မသက်နဲ့နှင့်အတူ အိမ်ရှေ့ခန်းတွင် စကားပြောလျက် ရှိကြစဉ် ခင်လေးဆွေသည် ဖိုးခွေးနှင့် ချက်ပြုတ် ကြော်လှော်လျက်။ ဖိုးခွေးမူကား စာမေးပွဲ နီးသည်နှင့် စာကျက်နေရ၏။ သာမြတ်သည် လူမော်နှင့် လည်းကောင်း၊ အခြား သူပုန်များနှင့် လည်းကောင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ရဖူးသော အကြောင်းအရာများကို စကားစပ်မိစပ်ရာ ပြောနေရာမှ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုကို သတိရသည်နှင့်-

မြတ်။ ။ ‘နေပါဦး မသက်နဲ့၊ ဟိုတုန်းက မသက်နဲ့တို့ မန္တလေး ဘယ် အရပ်မှာ နေကြတာလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ဆေးရုံကြီးတောင်ဘက် ဟော်ကုန်းထဲမှာပါ’

မြတ်။ ။ ‘ဟော်ကုန်းဆိုတော့ ကျုပ်တို့က အရောက်အပေါက် နည်း တယ်ဗျ၊ ဒါကြောင့် မတွေ့ကြတာ နေမှာပဲ၊ ဟိုမှာ အိမ်ဆိုင် ကလေး ဖွင့်ထားတယ် ဆို’

နဲ့။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ နောက်တော့မှ ကောင်းကောင်း မစားလောက် လေတော့ လက်ရေးတို အတတ်သင်ပြီး စာရေးလုပ်ရပါတယ်’

မြတ်။ ။ ‘ဖြစ်ရလေဗျာ၊ ကျုပ်ကဖြင့် မန္တလေးရောက်တိုင်း သတင်းမေး လိုက်တာ၊ ဘယ်မှာမှ သဲလွန်စ ရခဲ့ဘူး၊ လူများ လွဲချင်တော့ ဒီလိုပဲလေ’

မသက်နဲ့လည်း သာမြတ်က ဤအကြောင်းမျိုးကို ပြောသည့် အခါ တိုင်း နှုတ်ဆိုတ်နေတတ်၏။

မြတ်။ ။ ‘နေပါဦးဗျ၊ မန္တလေးကို ကရင် ဝင်တုန်းကလည်း ကျုပ်တို့ ရှိပါတယ်။ ဒီတုန်းကကော မသက်နဲ့တို့ ဟော်ကုန်းမှာပဲလား’

နဲ့။ ။ ‘ဒီတုန်းက ဟော်ကုန်း မရောက်သေးဘူး၊ ဈေးချိုနားက လေး စိတ် ဝင်းထဲမှာ’

မြတ်။ ။ ‘လေးစိတ်ဝင်းတွေက တစ်မြို့လုံး ပြည့်နေတာဗျာ၊ ဘယ်နား က ဝင်းဟာလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ကျောက်သွေးတန်း နောက်ဖေးက ပါပဲရှင်’

မြတ်။ ။ ‘အဲဒီအနား တစ်ဝိုက်တော့ ကျုပ်တို့ တော်တော်နဲ့တာပဲ၊ မန္တလေးမြို့မှာ နာမည်အကြီးဆုံး မိန်းမကြီးဟာလည်း ကျောက်သွေးတန်း နောက်ဖေးက ဝင်းထဲမှာပေါ့’

မသက်နဲ့လည်း မြမြ အိမ်၌ အဖြစ်အပျက်ကို သတိရ၍ မျက်နှာ ငုံ့လျက် ရှိ၏။

မြတ်။ ။ ‘ကျုပ်တို့ စစ်တပ်က ဗိုလ်ကြီးလုပ်တဲ့ လူစုတော့ အဲဒီအိမ်မှာ အချိန်ကုန်ကြတာပဲ၊ ကျုပ်တို့တော့ ဟိုညက ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့

မွေးနေ့မို့ ထမင်းစားပွဲ ကျွေးတာနဲ့ ခပ်ထိုထိုနဲ့ လူပေါင်းများပြီး တစ်ခေါက် တည်း ရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အင်္ဂလိပ် လက်ထက်ကတည်းက မျက်နှာဖြူ အရာရှိတွေ ပိုင်းနေတဲ့ မိန်းမကြီး ဆိုကပဲ၊ သူ့အိမ်မှာ မွေးထားလိုက်တာ ကလေးတွေ၊ တကယ့် အဖူးအညွန့်ကလေးတွေ ဆိုပါကလား’

ထိုအခါ၌ကား သာမြတ် ပြောပြလျက်ရှိသော မိန်းမကြီးမှာ မိမိ သိခဲ့သော မြမြပင် ဖြစ်သည်ဟု မသက်နဲ့ ရိပ်မိလေပြီ။

နဲ့။ ။ ‘လေးစိတ်ဝင်းထဲက ဗိုလ်အိမ်ကြီးကို ရှင် ရောက်ဖူးလို့လား’

မြတ်။ ။ ‘ပြောပြီးပြီကောဗျ၊ တစ်ခေါက်တည်း ရောက်ဖူးပါတယ်လို့’

နဲ့။ ။ ‘ဘယ်တုန်းကလဲ’

မြတ်။ ။ (ရှက်ကိုးရှက်ကန်းနှင့်) ‘သူပုန်တွေ ဝင်တယ်ဆိုလို့ မြို့လန့်တဲ့ ညဟာကောဗျ’

နဲ့။ ။ ‘နောက်ပြီးတော့ မီးတွေ လောင်တယ်လေ’
မသက်နဲ့လည်း ရင်ထဲ၌ တင်းပုတ် ထုသကဲ့သို့ ခုန်လှုပ်လျက် ရှိသည်ကို မိမိ၏ နားနှင့်ဆတ်ဆတ် ကြားနေရသည်။

မြတ်။ ။ ‘ဟုတ်ပါတယ်ဗျ၊ မီးတွေ လောင်လို့ တစ်ရပ်လုံး ပြောင်ပါရော လား၊ နောက်တစ်နေ့မှာ ကျုပ်က ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ရောက်သွား သေးတယ်၊ ဗိုလ်အိမ်ကြီးဟာလည်း....’

နဲ့။ ။ ‘ဟဲ့ကလေး.... မမ သေတ္တာကို သွားမွေ့လာတယ် ထင်တယ်၊ မလုပ်ပါနဲ့ဟဲ့ယူခဲ့ပါ’

ထိုခဏ၌ ဖိုးခွေးသည် အိမ်ခန်းထဲတွင် စာကျက်နေရာမှ ကလေးတို့ ၏ ဘာဝအတိုင်း ပျင်းရိလာသည်နှင့် မသက်နဲ့၏ ခေါင်းအုံးအောက်မှ သော့ဖြင့် သေတ္တာကလေးကို ဖွင့်၍ မိမိ၏ ဓာတ်ပုံကို ထုတ်ကြည့်နေရာမှ အံ့ဖိုးကလေးတစ်ခု တွေ့သဖြင့် ၎င်းအထဲမှ နဝရတ် လက်စွပ်ကို ဝတ်ဆင်

ပြီးလျှင် လူပျိုကြီးတစ်ယောက် ဟန်မျိုးနှင့် ခါးထောက်ကာ ဧည့်ခန်းသို့ ထွက်လာ၏။ မသက်နှံသည် ဖိုးခွေး၏ လက်မ၌ ဟန်လုပ်၍ ဝတ်ထားသော လက်စွပ်ကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ထိုကဲ့သို့ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ပထမ၌ သာမြတ်သည် လက်စွပ်ကို မမြင်ဘဲ ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံးနှင့် ကိုယ်ယိမ်းလျက် ခါးထောက်ကာ ထွက်လာသော ဖိုးခွေးကိုသာ မြင်သည်နှင့် ရယ်မောနေစဉ်၊ မသက်နှံက 'ယူခဲ့ပါ' ဟု ပြောသဖြင့် ဖိုးခွေးက လက်စွပ်ကို ချွတ်ပေးသော အခါတွင်မှ မြင်မိတော့သည်။ သာမြတ်သည် ဖိုးခွေး၏လက်မှ မသက်နှံက လှမ်းယူလိုက်သော လက်စွပ်ကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အံ့အားသင့်လျက် ထိုင်ရာမှ ရုတ်တရက် ထ လိုက်မိ၏။ မသက်နှံကမူ ၎င်းလက်စွပ်၏ ရာဇဝင် မပြောသောအဖြစ်ကို ချက်ချင်း သတိရ၍ ခပ်ကွယ်ကွယ်ထားမည် ပြုသော်လည်း သာမြတ်က မြင်နှင့်ပြီး ဖြစ်၍ 'တစ်ဆိတ်ကလေး ကြည့်ပါရစေ မသက်နှံ' ဟု ဆိုကာ လက်လှမ်း လိုက်၏။ မသက်နှံမှာ မည်သူ့ကိုမျှ မပြချင်သော လက်စွပ် ဖြစ်သောကြောင့် ငြင်းဆန်မည် ပြုသေး၏။

မြတ်။ ။ 'မဟုတ်ပါဘူး မသက်နှံ၊ ခဏကလေးပါ.... ကြည့်ပါရစေဗျာ'
နှံ။ ။ 'မကြည့်ချင်ပါနဲ့ရှင်၊ တယ်မိုက်တဲ့ ကောင်လေး၊ ဘာလုပ် ထုတ်လာခဲ့ရတာလဲ၊ နင်တော့ နင့်မေမေ တိုင်လိုက်ဦးမယ်၊

အရိုက်ခံရစေမယ် မှတ်ထား'

မြတ်။ ။ 'ခဏလေးပါဗျာ.... ကြည့်ပါရစေ'
မပြချင် ပြချင်နှင့် မသက်နှံက လှမ်းပေးလိုက်သော လက်စွပ်ကို သာမြတ်က ယူ၍ အတွင်းဘက်သို့ လှန်ကြည့်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သာမြတ်၏ မျက်နှာမှာ တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်သွားတော့သည်။

မြတ်။ ။ 'ဒီဟာ ဘယ်သူ့လက်စွပ်လဲ မသက်နှံ'
နှံ။ ။ (မျက်နှာ ပျက်လျက်) 'ကျွန်မ လက်ထဲ ရောက်နေတဲ့ပစ္စည်း ကျွန်မ ဟာပေါ့ရှင်'

မြတ်။ ။ 'မဟုတ်သေးပါဘူးဗျ၊ ဘယ်က ဘယ်လို ရောက်လာပုံလဲ'

နှံ။ ။ 'ရှင် ဘာကြောင့် မေးတာလဲ'

မြတ်။ ။ 'ဒီဟာ ကျုပ် လက်စွပ်ဗျ၊ ကျုပ်အမေရဲ့အဖေ ကျုပ်တို့အဘိုးရဲ့ လက်စွပ်ပဲ။ ကျုပ်အမေက သေခါနီးမှာ ဘယ်တော့မှ မချွတ်ရစ်နဲ့ ဆိုပြီး ပေးသွားရာတဲ့ လက်စွပ်ပဲ။ ကျုပ်တို့အဘိုး လူပျိုတုန်းက နက္ခတ်နဲ့ကိုက်ပြီး ကွင်းထားခဲ့တဲ့ လက်စွပ်တဲ့ဗျ၊ နဝရတ် ဆိုပေမဲ့ နဝရတ် တိုင်း အဖိုးတန်တာ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ကျုပ်တို့တော့ နားမလည်ပါဘူး၊ အန္တရာယ် ကင်းတယ်၊ အကြံအစည် အောင်တတ်တယ် ဆိုလို့ ဝတ်ထားရတာပဲ။ ဘယ်လောက် ပေးလို့မှ မရောင်းရစ်နဲ့လို့ အမေက မှာသွားရှာတယ်'
နှံ။ ။ (တုန်ယင်သော အသံနှင့်) 'ရှင့်ရှင့်ရှင့် လက်ထဲက ဘယ်လို ပျောက်သွားတာလဲ'

မြတ်။ ။ 'ခုနင်က မသက်နှံနဲ့ ပြောနေကြတဲ့ အိမ်ဟာပေါ့ဗျ၊ ကျုပ်က တစ်ညမှာ မူးမူးရူးရူးနဲ့ တောသား လူလည်လုပ် ဆိုတာမျိုးလို သူငယ်ချင်း စစ်ဗိုလ်ကလေးတွေနဲ့ ယောင်ယောင်ပေါင်ပေါင် ပါသွားမိရာမှ ကံဆိုးချင်တော့ သူပုန်တွေ ဝင်လာတယ်ဆိုပြီး မြို့လန့်တာနဲ့ ကတိုက်ကရိုက် ဆင်းပြေးလာခဲ့ရတော့ ဒီလက်စွပ် ကျန်နေရစ်ပါရောကိုးဗျ'

မသက်နှံမှာ သာမြတ်၏ စကားကို နားထောင်နေရာမှ မျက်လုံးပြူး ထွက်လာ၍ သာမြတ်ကိုလည်း မမြင်၊ ဘာကိုမျှ မမြင်တော့ဘဲ ကြောင်တောင်ကြီး ငေးကြည့်နေလေတော့သည်။

မြတ်။ ။ 'မသက်နှံ ဘယ်က ရတာလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး'

မသက်နှံလည်း မည်သို့မျှ မပြောနိုင်ဘဲ ကြက်သေ သေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေစဉ် ခင်လေးဆွေသည် နောက်ဖေးချောင်မှ ထွက်လာ၍ လက်စွပ်ကို ကိုင်ကြည့်နေသော သာမြတ်နှင့် ကြောင်တောင်ငေးနေသော မသက်နှံတို့ကို တွေ့ရသည်နှင့် အံ့အားသင့်လျက် ရပ်ကြည့်နေမိ၏။ သာမြတ်လည်း ခင်လေးဆွေဘက်သို့ လှည့်လျက်-

မြတ်။ ။ ‘ဒေါဒေါ ဒီလက်စွပ်ကို မသက်နဲ့ ဘယ်က ရတာလဲ’
 ဆွေ။ ။ ‘ဘာကြောင့်လဲ မောင်ရယ်’
 မြတ်။ ။ ‘ဒီဟာ ကျွန်တော့်လက်စွပ် ခင်ဗျ’
 ဆွေ။ ။ ‘ဟော တော့....’

ခင်လေးဆွေပင်လျှင် မတ်တတ်မှ လဲတော့မည်ကဲ့သို့ ယိုင်သွားလေသည်။

သာမြတ်သည် ယိုင်ကျသွားသော ခင်လေးဆွေကို ဆွဲကိုင်ထားလိုက်ပြီးနောက်-

မြတ်။ ။ ‘ဘယ့်နယ်လဲ၊ လူတွေ ဘာဖြစ်ကုန်ကြတာလဲကရီ၊ စကားမေးမရကြတော့ပါပဲလား’

သာမြတ်မှာ သူ့သူငါငါထက် ထူ အ သော လူတစ်ယောက်ကား မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် လက်စွပ်ပျောက်စဉ်က အဖြစ်အပျက်များကို မြို့လွန်ခြင်းမှ တစ်ပါး ခပ်မေ့မေ့ ဖြစ်နေသည်နှင့် အကျယ်တဝင့် ပြန်လှန်ဆင်ခြင်မိသည်တွင်မှ ရေးရေး ပေါ်လာလေတော့သည်။ သို့သော် ထို မိန်းကလေးမှာ မိမိက တစ်လျှောက်လုံး အထင်ကြီးခဲ့သော မသက်နဲ့ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မထင်မိသောကြောင့် ပေါ်လာသော တွေးလုံးကို လက်မခံနိုင်ဘဲ ရှိလေတော့သည်။ မသက်နဲ့ ကဲ့သို့သော မိန်းမသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ၎င်းအိမ်မျိုးသို့ ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်ဟု တစ်ဖက်မှ ယူဆ၍၊ အခြားတစ်ဖက်၌လည်း အခြားနည်းအားဖြင့် မသက်နဲ့၏ လက်ထဲသို့ ဤလက်စွပ်ရောက်နိုင်ခြင်းကို စဉ်းစား၍ မရနိုင်အောင် ရှိတော့သည်။ မသက်နဲ့နှင့် ခင်လေးဆွေတို့၏ အမူအရာများမှာမူ သင်္ကာမကင်းဖွယ် ဖြစ်နေလေတော့၏။

သာမြတ်သည် လက်စွပ်ကလေးကို လက်ထဲတွင် တဆဆနှင့် မိန်းမနှစ်ယောက်တို့ကို တစ်လှည့်စီ လှမ်းကြည့်လျက် ရှိ၏။ မသက်နဲ့မူကား

မျက်လွှာချလျက် ရှိရာမှ သာမြတ်၏ မျက်နှာကဲကို တစ်ချက် တစ်ချက်တွင် မျက်လုံးထောင့်မှ စောင်းငဲ့ ကြည့်မိလေသည်။

သာမြတ်သည် မိန်းမ နှစ်ယောက်တို့၏ အမူအရာနှင့် မိမိ၏ လွန်ပြီးသော အဖြစ်အပျက်ကို ဆက်စပ် ဆင်ခြင်မိရာတွင် စိတ်ထဲ၌ လင်းခနဲ ဖြစ်သွား၏။ မသက်နဲ့ဘက်သို့ လှည့်ကာ ‘ဟုတ်သလား မသက်နဲ့’ ဟု အရင်းမရှိ အဖျားမရှိ တုံးတိတ်ဖြင့် မေးလိုက်ရာ မသက်နဲ့က ‘ဟုတ်ပါတယ် ကိုသာမြတ်’ ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ မသက်နဲ့သည် သာမြတ် ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို ရိပ်မိခဲ့လေပြီ။ ခင်လေးဆွေသည်လည်း မေးသူ၏ အာဘော်နှင့် ဖြေသူ၏ ဆိုလိုချက်ကို တွေးတောနိုင်လေပြီ။

ဤနေရာ၌ ခင်လေးဆွေသည် သာမြတ်ကို ခေါ်၍ နောက်ဖေးဆောင်သို့ သွားကြပြီးလျှင် ထိုစဉ်အခါက မိမိ၏ မကျန်းမာပုံနှင့် ထိုည၌က မသက်နဲ့ ပြုမိပြုရာ ပြုရာပုံ အကြောင်းအရာများကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ရှင်းလင်း ပြောပြလေ၏။ သာမြတ်လည်း ခင်လေးဆွေ၏ စကားများကို နားထောင်လျက် ရှိစဉ် ၎င်း၏ မျက်နှာမှာ ကြည်ချည်တစ်ခါ နောက်ချည်တစ်လှည့်၊ ရွှင်ချည်တစ်ခါ ညှိုးချည်တစ်လှည့် ရှိနေတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌-

မြတ်။ ။ ‘နေပါဦး ဒေါဒေါ၊ မောင်ခွေးက ဘယ်လိုလဲ’
 ဆွေ။ ။ ‘ဘယ်လိုရမှာလဲ မောင်ရင်၊ ဟိုညက ပါခဲ့တဲ့ ပဋိသန္ဓေပေါ့၊ မောင်ရင့် ရင်သွေးပေါ့’

သာမြတ်မှာ တစ်ခဏ၌ ပါးစပ်ဟသွားသော်လည်း နောက်တစ်ခဏတွင် ကြည်ရွှင်သော အမူအရာသည် မျက်နှာတွင်သာမက ခြေရော လက်ပါ ဖော်ပြလေသည်။ အကြောင်းမူကား သာမြတ်သည် ‘နေရာကျလိုက်လေဗျာ’ ဟု ဆိုကာ ထိုင်ရာမှ ထ ပြေး၍၊ လူကြီးများ၏ မျက်နှာထားကို နားမလည်သည်နှင့် ချောင်ထဲ၌ကုပ်လျက် ထိုင်နေသော ဖိုးခွေးကို ကောက်ယူချီပွေ့ကာ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် နမ်းရှုပ်လျက် ရှိပေသောကြောင့်တည်း။

ထိုနောက် သာမြတ်သည် မသက်နဲ့ ရှိရာသို့ ဖိုးခွေးကို ပွေ့ချီသွား၍ 'တစ်ကြိမ်မကလို့ ဆယ်ကြိမ် အိုစမ်းပါစေဗျာ၊ ကျုပ်သားရဲ့ အမေကို ကျုပ်သတီပါတယ်။ မသက်နဲ့ကကော ဘယ်နှယ်တုံး...' ဟု မေးကာ ဖိုးခွေးကို မသက်နဲ့၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်သည်တွင် မသက်နဲ့မှာ သာမြတ်ပြောလိုက်သော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်သည်နှင့် ရင်ထဲ၌ အလုံးဆို့မတတ် ကျေးဇူးတင်ခြင်း၊ ချီးကျူးခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း တည်းဟူသော အခြင်းအရာတို့သည် လှိမ့်တက်လာ၍ ကြမ်းပေါ်သို့ အလျားလိုက် မှောက်ပြီးလျှင် သာမြတ်၏ ခြေထောက်ကို နဖူးနှင့် တိုက်လေတော့သည်။ ထိုနောက် သားကလေး ဖိုးခွေးကိုလည်း 'ငါ့သားရေ၊ နှင့် ဖေဖေကို ကန်တော့လှည့်ဟဲ့' ဟု ပြောကာ ရှိခိုးစေရာ ဘာမျှ နားမလည်သော ဖိုးခွေးမှာလည်း သာမြတ်ကို ကြည်ညိုပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း မိခင် ပြုသကဲ့သို့ ခြေထောက်ကို နဖူးနှင့် တိုက်ရှာတော့သည်။

စင်စစ်သော်ကား မသက်နဲ့သည် ကိုယ်ကျိုး မပါဘဲ ဖြူစင်သော မေတ္တာသက်သက်ဖြင့် မိမိတို့အား ခင်မင်လျက်ရှိသော သာမြတ်၏ စိတ်သဘောကို ရိပ်မိသော အချိန်မှစ၍ သာမြတ်ကို ကြည်ညို လေးစားလျက် ရှိသောကြောင့်၊ သာမြတ်၏ ဓာတ်ပုံကို ခင်လေးဆွေ ထံမှ တိတ်တဆိတ် ပြန်ယူထားပြီးလျှင် မကြာမကြာ ကန်တော့ခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ မသက်နဲ့သည် သာမြတ် အပေါ်၌ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် လေးစားခြင်းတို့ဖြင့်သာ အဆုံးသတ်၍ ဤမျှထက် နက်နဲ လှိုက်လှဲသည့် ချစ်ကြိုက်သော စိတ်မျိုး မရှိခဲ့ပါသလောဟု စစ်ဆေးကြည့်သည် ဆိုသော် ရွယ်တူရွယ်တန် ဖြစ်၍ နှစ်ဖက်လုံး လွတ်လပ်စွာ ရှိကြသော ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့ မည်သည်မှာ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းမှ ချစ်ကြိုက်ခြင်းသို့ ကူးပြောင်းသွားရန်မှာ သဘာဝအားဖြင့် ခဲယဉ်းသော အခြင်းအရာ မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် မသက်နဲ့ ကိစ္စ၌မူ မသက်နဲ့သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဖြစ်နိုင်ဖို့ လမ်းမမြင်သော အခြင်းအရာ တစ်ခုဟူ၍ ယုံကြည် စိတ်ချထားခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိ၏စိတ်ကို ဘာရိတ်အုပ်ကာ

ရပ်တန်းမှ ရပ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုနေ့အဖို့မှာ မိမိကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက် ကြည်ရွှင်၍ အလုံးစုံ စိတ်ချမ်းသာသော မိန်းမမည် ကမ္ဘာ၌ ရှိနိုင်မည် မထင် ဟူ၍ပင် မသက်နဲ့ ထင်မြင်မိတော့သတည်း။

အခန်း ၃၃

လူမော်မှာ ပုဒ်မ (၅) အကျဉ်းသမား အဖြစ်နှင့် ထောင်ထဲ၌ အချုပ်ခံနေရစဉ် အသနားခံလွှာများ ရေးတင်ရခြင်း အလုပ်ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်လျက် ရှိတော့၏။ အမတ်တစ်ယောက် ဖြစ်၍ ဝန်ကြီးတစ်ယောက် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ဖူးသူ တစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း "ပေါလစ်ဗျူရီ" ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ် နက်နဲသည် တစ်ကြောင်း၊ မိမိ ဘုန်းကြီးစဉ်က သူတစ်ပါးတို့ကို နှိပ်ခဲ့သော နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်ကို ရန်သူများက မလူနိုင်အောင် နှိပ်ချင်တတ်သော နိုင်ငံရေးနယ်၏ သဘာဝကြောင့် တစ်ကြောင်း လူမော်၏ အသနားခံလွှာများနှင့် ပဋိညာဉ်တို့မှာ အချည်းနှီး ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

ထိုအတောအတွင်း၌ သူပုန်များသည် ထကြွလျက်ပင် ရှိသေး၍ အချို့နယ်များတွင် အစိုးရက အောင်မြင်၍၊ အချို့တွင် သူပုန်များက အောင်မြင်နေကြ၏။ တစ်နေ့သ၌ သူပုန်များသည် လူမော်ကို ချုပ်နှောင်ထားသော မြို့ကို ဝန်းဝိုင်း တိုက်ခိုက်၍ အောင်မြင်ကြသည်နှင့် ထုံးစံအတိုင်း ငွေတိုက်များကို ဖောက်ခြင်း၊ အကျဉ်းထောင်များကို ဖွင့်ခြင်း စသည်ဖြင့် စီမံကြတော့သည်။ သူပုန်များအနက်တွင် သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့လည်း ပါလာကြ၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့မှာ လူမော်နှင့်အတူ စစ်ဆေးခြင်း ခံရသော်လည်း အရေးကြီးသော လူမော်ကိုသာ ချုပ်ထား၍ ခွေးလှေး ကြမ်းပိုးမျှသာ ဖြစ်သည် ဆိုသော သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့ကိုမူ ထောင်ရှုပ်သည်ဆို၍ လွတ်ပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သာလူနှင့် မြတ်ကျော်တို့သည် လူမော်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထုတ်

ယူကြ၍ သူပုန်ခေါင်းဆောင်ထံသို့ ခေါ်သွားပြီးလျှင် လူမော်၏ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြကြ၏။ ခေါင်းဆောင်များသည် လူမော် အကြောင်းကို သိပြီး ဖြစ်၍ လူမော် ကဲ့သို့သော ဝါရင့်တစ်ယောက်၏ အသုံးဝင်ခြင်းကို နားလည်ကြသည့်အလျောက် ပါအောင် နူးကြတော့သည်။ လူမော်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း အစိုးရအဖွဲ့ကို စိတ်နာသူ ဖြစ်သည့်ပြင် အစိုးရနယ်ဘက်သို့ မိမိ ကူးဝင်သွားပါက တစ်ဖန် ချုပ်နှောင်ခြင်း မပြုဟူ၍ မည်သူမျှ တာဝန်ခံလိမ့်မည် မဟုတ်သည့်အတိုင်း များစွာ တိုက်တွန်းခြင်း ခံမနေဘဲ ၎င်းအဖွဲ့ထဲသို့ ဝင်သွားတော့သည်။ လူမော် အဖို့မှာ ၎င်းသူပုန်အဖွဲ့တွင် ထိပ်တန်းသို့ ရောက်ရန် ခဲယဉ်းသောအလုပ် မဟုတ်သည့်အတိုင်း မကြာမီအတွင်းပင် ဒုတိယခေါင်းဆောင် ဖြစ်သွားလေ၏။

လူမော်တို့ သူပုန်အဖွဲ့သည် တစ်မြို့ပြီး တစ်မြို့ ဆက်လက် အောင်မြင်သည်နှင့် သွေးကြီးလာကြ၍ အတော်အတန် အစိုးရ စစ်တပ်မျှ လောက်ကို ထုံးစံအတိုင်း မရှောင်ကွင်းတော့ဘဲ ဇက်ရဲစွာနှင့် တိုက်ခိုက်ကြ၏။ သူပုန်များသည် မြို့တစ်မြို့ကို တိုက်ခိုက် အောင်မြင်ပြီးနောက် ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ရန် အစီအစဉ် မရှိသည့်ဖြစ်၍ ငွေတိုက်နှင့် ဈေးများမှ ငွေနှင့် ရိက္ခာများကို သိမ်းယူပြီးသည့်နောက် ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။

တစ်နေ့သည့် လူမော်တို့ လူစုသည် တောစခန်းတစ်ခု၌ စတည်းချ၍ မြို့တစ်မြို့ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ် ပြုလုပ်လျက် ရှိကြ၏။ သို့သော် ၎င်းမြို့သို့ အစိုးရစစ်တပ်များ ရောက်မည်ဟု သတင်းဖြစ်နေသောကြောင့် ရပ်တန့်ကာ စနည်းနာကြရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူမော်သည် အခြား ခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်လျက်ရှိစဉ် သူပုန်အချို့သည် အစိုးရ ပုလိပ်နှစ်ယောက်ကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်လာကြ၏။ ခေါင်းဆောင်များသည် ထုံးစံအတိုင်း ပုလိပ်များကို စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်တွင် မြို့ထဲသို့ အစိုးရ စစ်တပ်များ မရောက်သေးကြောင်း သိရ၍ ချက်ချင်းပင် ငွေတိုက်နှင့် ဈေး

တို့ကို ဝင်စီးရန် ချီတက်ကြ၏။ မြို့ထဲ၌ ပုလိပ်ဌာန နှစ်ခု ရှိသော်လည်း သူပုန်များသည် ပုလိပ်မျှလောက်ကို “အပျော့” ဆို၍ ပမာဏ မပြုကြချေ။

သူပုန်များသည် မြို့အဝင်မှ မော်တာများ ပစ်ဖောက် ချီတက်သွားလျှင်ပင် ဌာနာများ၌ ပုလိပ် မရှိတော့ဘဲ ရှုဖယ် ပေးကြသဖြင့် ခပ်ချောင်ချောင်နှင့် အောင်မြင်ကြလေသည်။ မြို့ထဲသို့ ရောက်၍ လူနှစ်စု ခွဲပြီးလျှင် သူပုန်တစ်စုသည် ရုံးနှင့် ငွေတိုက်သို့ လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်စုသည် ဈေးသို့ လည်းကောင်း ချီတက်ကြ၍ ရသမျှသော ငွေစက္ကူနှင့် ရိက္ခာများကို သိမ်းကျုံး ယူငင်ကြစဉ် မြို့တွင်း၌ရှိသော အကြီးဆုံး အဆောက်အအုံများ၌ ပုန်းအောင်းနေကြသည့် စစ်သားများသည် မိုးဦးအချိန်တွင် မြေတွင်းများမှ ပြုထွက်လာကြသော ပလူများကဲ့သို့ ပေါ်လာကြပြီးလျှင် ဈေးနှင့် ငွေတိုက်သို့ နှစ်စု ဖွဲ့၍ ချီတက်ကြတော့သည်။ အကြောင်းမူကား ပုလိပ်နှစ်ယောက်ကို တောထဲမှ ဖမ်းခေါ်သွားခြင်းသည် စစ်ဗိုလ်၏ အစီအစဉ် ဖြစ်ပေသောကြောင့်တည်း။

သူပုန်များသည် အချိန်လွန်ခါမှ စစ်ဗိုလ်၏ အကြံကို ရိပ်မိ၍ မြို့ပြင်သို့ ပြန်ဆုတ်ရန် ကြိုးစားကြပါသော်လည်း နေရာကောင်း ဟူသမျှတို့၌ မရှင်းဂန်း စစ်သားများ ချထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဂယ်ပေါက်ကို ပိတ်မိသော ကြွက်များကဲ့သို့ ထွက်ပေါက် မရှိအောင် ဖြစ်နေကြတော့သည်။ စစ်ဗိုလ်က လက်မြောက်ဖို့ အမိန့်ပေး၍ အမိန့်ကို နာခံသော သူတို့သာ ချမ်းသာရာ ရကြပေရာ ခုခံ တိုက်ခိုက်သူများနှင့် ထွက်ပြေးသော လူများမှာ စပါးပင်ကို တံစဉ်နှင့် ရိတ်ခြင်းကဲ့သို့ အတုံးအရုံး လဲကျလေတော့သည်။

မြို့မှ ထွက်သောလမ်းသို့ သူပုန်တစ်ယောက်သည် မော်တော်ဆိုင်ကယ် တစ်စီးဖြင့် တစ်ဟုန်ထိုး ပြေးထွက်လာရာ အကွယ်မှ ချောင်းနေကြသော စစ်သားများသည် မရှင်းဂန်းဖြင့် ဆွဲရန် ချိန်လျက် ရှိကြ၏။ ထိုအခါ မှန်ပြောင်းနှင့် ကြည့်နေသော စစ်ဗိုလ်က ‘လူကို မပစ်နဲ့ဟေ့၊ ဆိုင်ကယ်ကို ထိအောင် ချိန်ပါကွာ’ ဟု ပြောလိုက်သည်နှင့် စစ်သားသည်

အောက်သို့ အနည်းငယ်နိမ့်ကာ ခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်၏။ ‘ဒက် ဒက် ဒက်၊ ဒက် ဒက် ဒက်’ မြည်သည့် အဆက်မပြတ်သော အသံမျိုး ထွက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်သည် ခွေလိပ်သွား၍ ဆိုင်ကယ်ပေါ်မှ သူပုန်မှာလည်း ဝါးတစ်ရိုက်ခန့် စဉ်ထွက်သွားတော့သည်။ ထိုသူသည် မြေကြီးပေါ်မှ ထမည် ပြုသော်လည်း မတတ်နိုင်သော လက္ခဏာနှင့် ပြန်ဝပ်ကာ ငြိမ်သက်လျက် ရှိနေတော့သည်။

စစ်ဗိုလ်၏ အမိန့်အရ စစ်သားများသည် ထိုလူထံ သွားရောက်၍ တွဲခေါ်လာခဲ့ကြလေရာ သူပုန်ခေါင်းဆောင် လူမော်သည် စစ်ဗိုလ် သာမြတ်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်မိကြလေသည်။

သာမြတ်က လူမော်၏ ကိုယ်၌ ထိခိုက်သော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ ရှိလေသလောဟု စစ်သားများအား စစ်ဆေးစေရာ လူမော်က ‘ကိစ္စ မရှိပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ စီးကရက် တစ်လိပ်လောက်သာ ရပါရစေ’ ဟု ပြောသည်နှင့် သာမြတ်လည်း အိတ်ထဲမှ ထုတ်၍ တည်လေ၏။

*

သာမြတ်နှင့် လူမော်တို့ နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံကြသော နေရာမှာကား ရန်ကုန်မြို့ ထောင်ကြီးအတွင်း၌ ဖြစ်လေသည်။ လူမော်မှာ ထောင် အဝတ်အစားနှင့် ဖြစ်နေ၍ ခူး၊ တံတောင်ဆစ် စသော နေရာများတွင် ကျပ်စည်းလျက် ရှိ၏။

မြတ်။ ။ ‘အနာတွေက သိပ်ရင်းသလား သူငယ်ချင်း’

မော်။ ။ ‘ကိစ္စ မရှိပေါင်လေ၊ ကြိုးစင်တက်တဲ့ အခါမှာ အပွန်းအပဲ့ ပါလို့ ဘာထူးသေးလဲ’

မြတ်။ ။ ‘ဒီလို မဖြစ်စေရပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျုပ်က

နားပူထားပါတယ်၊ သူကလည်း ကြိုးစားဖို့ ကတိပေးပါတယ်’

မော်။ ။ ‘မထင်ပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ ဥပဒေကို ဗိုလ်ချုပ်က ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ၊ တရားရုံးမှာ တည်နေတာကပဲ’

မြတ်။ ။ ‘တရားသူကြီးကို ဗိုလ်ချုပ်က ကပ်နိုင်ပါတယ်ဗျ၊ လုံးလုံး မလွတ်တောင် အကြီးဆုံး အပြစ်ဒဏ်မျိုး မပေးဖို့ပေါ့’

မော်။ ။ ‘သိပ်တော့ အကြောင်း မထူးပါဘူးဗျာ၊ ကိုယ် ကြံချင်သလို ကြံခဲ့ရပြီး မဟန်တော့လည်း ခံရုံ ရှိတာပေါ့။ ဪ... ဒါထက် ခင်ဗျားတို့ အကြောင်းကို ကျုပ် ကြားရပါပြီ၊ ဝမ်းသာတယ်ဗျာ။ သို့သော် ကျုပ် တောင်းပန်ချင်တာကလေး တစ်ခု ရှိတယ်ဗျို့’

မြတ်။ ။ ‘ဘာလဲဗျ’

မော်။ ။ ‘မသက်နဲ့ကို ကျုပ်က ညစ်ခဲ့မိပေတယ်ဗျာ’

မြတ်။ ။ ‘ဒါတွေ ရှိပါစေ၊ ကိစ္စ မရှိပါဘူး’

မော်။ ။ ‘မဟုတ်သေးဘူးဗျ၊ ခင်ဗျားတို့ မသိတာ တစ်ခု ရှိသေးတယ်၊ ဟိုနေ့က မသက်နဲ့ကို လူဆိုးတွေ ဖမ်းသွားတယ်ဆို မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ကျုပ် စီစဉ်တာတွေဗျ’

မြတ်။ ။ ‘ဗျာ...’

မော်။ ။ ‘ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်နဲ့ “ရထားလု” ဖြစ်နေတာ သိလေတော့ အံသီးကို ခဲထိုးရတာပေါ့ဗျာ၊ ဒီအကြောင်း ခင်ဗျား မသိဘူးပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘ဟင့်အင်း... မသိပေဘူးဗျာ’

မော်။ ။ ‘ခုမှတော့ စိတ်မရှိပါနဲ့တော့နော် သူငယ်ချင်း’

မြတ်။ ။ ‘မထူးပါဘူး သူငယ်ချင်း၊ သို့သော် ခင်ဗျား မသိတာ တစ်ခု ကျုပ် ပြောပြစရာ ရှိတယ်’

မော်။ ။ ‘ဘာလဲဗျ’

မြတ်။ ။ ‘ခင်ဗျားတို့ဟာ ဖိုးခွေးကြောင့် ကွဲကြတယ် မဟုတ်လား’

မော်။ ။ ‘အစစ်ပါပဲ သူငယ်ချင်း’

မြတ်။ ။ ‘ဖိုးခွေးဟာ ဘယ်သူသား ထင်သလဲ’

မော်။ ။ ‘ဟင့်အင်း မသိဘူး၊ ခင်ဗျား သားလား’

မြတ်။ ။ ‘အစစ်ပေါ့၊ မန္တလေးမြို့ လန်တုံညက....’
 မော်။ ။ ‘တန်တော့ ကျုပ် နားလည်ပြီ၊ မသက်နဲ့ ပြောပြဖူးတယ်၊
 ဟုတ်လိုက်လေဗျာ၊ ဒါဖြင့် ကျေကြရာပေါ့လေ၊ ဟင် ဟုတ်
 ပေါင်၊ လက်စသတ်တော့ ခင်ဗျားက တစ်နံပါတ်ပေးကိုးဗျ၊ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်
 တွေ ထုတ်ရပေမယ့် အပြီးသတ်တော့ သူငယ်ချင်းက နိုင်ပေသကိုး၊ ပေးစမ်း
 ဗျာ.... ခင်ဗျားလက်’

သာမြတ်လည်း လက်တန်းပေး၍ လူမော်က အားရပါးရ လှုပ်ယမ်း
 လေရာ သာမြတ် မျက်လုံးများမှာ မျက်ရည်ပြည့်လျက် ရှိ၏။
 မော်။ ။ (သာမြတ်၏ ပခုံးကို ပုတ်လျက်) ‘ဘယ့်နယ်လဲ ကိုယ့်ဆရာ၊
 ရှုံးတဲ့လူက ဝမ်းမနည်းဘဲနဲ့ အနိုင်ရတဲ့ လူက မျက်ရည်
 ကျနေရသလား’

*

သာမြတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့ သွား၍ လူမော်အား မိမိက နှုတ်ကတိပေး၍
 ရအောင် ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိ ဖမ်းခဲ့သော လူတစ်ယောက်
 အတွက် တောင်းပန်နိုင်ခွင့် ရှိသင့်ကြောင်း၊ လူမော်အပေါ်၌ မိမိ ထားခဲ့သော
 ကတိအတိုင်း ဖြစ်မြောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် တစ်ရွာတည်းသား
 ချင်း ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့ရွာ၌ မိမိမှာ နာမည်ပျက်ဖို့ ရှိကြောင်း စသည်ဖြင့်
 အကြောင်းပြဆိုလျက် အတင်း ကပ်ပူ တောင်းပန်လေ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း
 အစိုးရထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မိမိ တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်ဟု ကတိ
 ထားလိုက်ပေသည်။

နောက်တစ်ခေါက် ရောက်သွားပြန်၍ သာမြတ်က ဗိုလ်ချုပ်အား
 လူမော်အကြောင်းကို မေးကြည့်ရာ၊ အစိုးရက စစ်သားများသည် မိမိတို့၏
 အလုပ်ဝတ္တရားအလျောက် သူပုန်များကို ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်၍ မိမိတို့ ဖမ်းဆီး
 ရမိသော အကျဉ်းသမားများအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ပြောပိုင် ဆိုပိုင်ခွင့်
 မရှိသင့်ကြောင်း၊ စစ်သားတစ်ယောက်သည် အကျဉ်းသမား အပေါ်၌ မည်ကဲ့

သို့မျှ ကတိထားပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ ပြုပိုင်ခွင့် မရှိသော အလုပ်တစ်ခုကို
 ပြုခဲ့မိသော လူတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ အမှားအတွက် မိမိသာ ခံဖို့
 ရှိကြောင်းနှင့် အဖြေပေးလိုက်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြလေသည်။
 ချုပ်။ ။ ‘ကျုပ်ကလည်း တတ်နိုင်သမျှတော့ ပြောပေးပါတယ် ဗိုလ်
 သာမြတ်၊ ခင်ဗျားလူက ဟိုတစ်ခါတုန်းကလည်း ပဋိညာဉ်
 နဲ့ လွှတ်ထားတဲ့လူ ဖြစ်လေတော့ တစ်ခါပြင် နှစ်ခါ တောင်းပန်ပေးဖို့
 ခက်တယ်ဗျ’

မြတ်။ ။ ‘ကျွန်တော်တို့မှာ တစ်ရွာတည်းသားချင်း ဖြစ်လို့ သူ့မိဘ
 မျက်နှာကို မကြည့်ရက်အောင် ဖြစ်နေလို့ပါ ဗိုလ်ချုပ်ခင်ဗျာ’
 ချုပ်။ ။ ‘ဒါတော့ ကျုပ် မတတ်နိုင်ဘူး ဗိုလ်သာမြတ်၊ ဒီပြင်ဟာတစ်ခုခု
 တောင်းဗျာ၊ ရာထူး တိုးချင်သလား၊ ကျုပ် ထောက်ခံပေးမယ်’

မြတ်။ ။ ‘ရာထူး တောင်းဖို့ထားလို့ ဒီရာထူးမှာတောင် ကြာကြာကြီး
 ဆက်ပြီး အမှုထမ်းဖို့ ခဲယဉ်းနေပါပြီ ဗိုလ်ချုပ် ခင်ဗျား’

ချုပ်။ ။ ‘ဘာလဲဗျ၊ ခင်ဗျားက စိတ်ကောက်တာလား’

မြတ်။ ။ ‘စိတ်ကောက်တယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုယ့်သူငယ်ချင်း ကိုယ်
 သတ်ရသလို ဖြစ်နေလို့မို့....’

ချုပ်။ ။ ‘စစ်မှုထမ်းဆိုတာ ဒီလိုပေါ့ ကိုသာမြတ်၊ ကိုယ့်အဖေဖြစ်လည်း
 ချမ်းသာ မပေးနိုင်ဘူးပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘ကျွန်တော်တော့ ကိုလူမော် ကြီးစင်တက်ရရင် ဒီအလုပ်နဲ့
 ကျွန်တော်နဲ့ ဝေးကြဖို့ ရှိတော့တယ် ထင်ပါတယ် ခင်ဗျား’

ဗိုလ်ချုပ်လည်း လူမော်နှင့် သာမြတ်တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို သိပြီး
 ဖြစ်၍ အစိုးရထံ အတန်တန် ကြိုးစားပေးပေ၏။ သို့ရာတွင် ရန်သူများသော
 ဝန်ကြီးဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ခဲယဉ်းလှပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
 ၏ နားပူမှုကြောင့် ဆိုင်ရာဝန်ကြီးသည် ကက်ဘီနက် အစည်းအဝေးသို့
 တင်ပြ၍ လူမော်၏ ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်စေ၏။ နောက်ဆုံး၌ ဝန်ကြီးတစ်ဖွဲ့

လုံးသည် လူမော်အား တရားဥပဒေ လမ်းစဉ်အတိုင်း သွားစေရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ကြသည် ဖြစ်၍ တရားသူကြီးသည် လူမော်အား လက်နက်စွဲကိုင် တော်လှန်မှုဖြင့် ကြိုးစင်တင်ရန် စီရင်ချက် ချလိုက်လေ သတည်း။

အခန်း ၃၄

သာမြတ်နှင့် မသက်နဲ့တို့မှာ ဟိတ်ဟန်ထုတ်ကာ မင်္ဂလာ အခမ်းအနားဖြင့် ချဲ့ထွင်သင့်သည့် မင်္ဂလာဆောင်မျိုး မဟုတ်သည့်အတိုင်း အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြခြင်း မပြုခဲ့သော်လည်း အထိုက်အလျောက်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပြီးခဲ့ကြ သည့် အဖြစ်ကိုမူကား စာဖတ်သူတို့ ရိပ်မိလောက်ပေပြီ။ စင်စစ်မှာ လူမော်တို့ လူစုကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် တောသို့ မတက်မီကပင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အခြား မိတ်ဆွေ လေးငါးခြောက်ယောက်တို့ဖြင့်ပင် မင်္ဂလာဆောင် ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပြီးခဲ့လေပြီ။

သာမြတ်သည် မသက်နဲ့အား လူမော်က လူဆိုးများနှင့် ကွင်းထောင် သည့် အဖြစ်အပျက်ကို လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ထံ၌ လူမော်အတွက် မိမိ ကြိုးပမ်းခြင်း အကြောင်းများကို လည်းကောင်း မသက်နဲ့အား ပြောမပြချေ။ သို့ရာတွင် လူမော်ကို တရားရုံးတော်က ကြိုးမိန့်ချလိုက်သော နေ့၌ပင် သာမြတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ထံ၌ မိမိ ပြောခဲ့ဖူးသော စကားအတိုင်း စစ်မှုထမ်း အလုပ်မှ နုတ်ထွက်စာ တင်သွင်းလိုက်၏။

မသက်နဲ့သည် လူမော် အမှုအကြောင်းကို သတင်းစာများ၌ ဖတ်ရ၍ သဘောထား ကြီးရင့်သော သာမြတ်၏ မျက်နှာ ညှိုးငယ်သော အခြင်းအရာ ကို ရိပ်မိသော်လည်း လင်မယား နှစ်ယောက်တို့သည် ၎င်းအမှုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း မပြုကြချေ။ သာမြတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ထံ သို့ နုတ်ထွက်စာ တင်ခဲ့ပြီးနောက် အိမ်သို့ ရောက်လာသောအခါ မသက်နဲ့

သည် သာမြတ်၏ မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် တစ်စုံတစ်ခု အရေးတကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီဟု ရိပ်မိ၏။

မြတ်။ ။ (ဖိုးခွေးကို ကောက်ယူ နှမ်းရှုပ်ပြီးနောက်) ‘ကျုပ် ဘာလုပ်ခဲ့ သလဲ သိလား... မသက်နဲ့’

နဲ့။ ။ ‘အလုပ် ထွက်ခဲ့ပြီလား’

မြတ်။ ။ ‘အလိုကျုပ်က မပြောသေးဘဲနဲ့ ဘယ်နှယ်လုပ် သိသလဲ’

နဲ့။ ။ ‘ဒီက ဝမ်းထဲမှာ ပုဏ္ဏားပါလို့ပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘သတင်းစာ ဖတ်ပြီးပြီလား’

နဲ့။ ။ ‘ဒါကြောင့် ကျွန်မလည်း တွေးနိုင်တာပေါ့’

မြတ်။ ။ ‘ဒီလိုဖြစ်ရင် ကျုပ် နုတ်ထွက်မယ်လို့ ဘယ်နှယ်သိသလဲ’

နဲ့။ ။ ‘တစ်ရွာတည်း မွေး၊ တစ်ကျောင်းတည်း ထွက်တွေကပဲ ကိုသာမြတ်ရယ်’

မြတ်။ ။ ‘ဟုတ်ပါပေဗျာ၊ အလုပ်ထွက်ခဲ့တာ သဘောတူရဲ့လား’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မလား၊ ကျွန်မတော့ မမေးပါနဲ့၊ ကိုသာမြတ် လုပ်တဲ့ အလုပ်ဆိုရင် ကျွန်မကို ရောင်းစားခဲ့တယ် ဆိုရင်လည်း သဘောတူမှာပဲ’

မြတ်။ ။ ‘တယ်ဆိုတဲ့ စာပါတကား၊ တကယ်ပဲလား မသက်နဲ့’

နဲ့။ ။ ‘တကယ်ကို ပြောတာပါ ကိုသာမြတ်’

သာမြတ်မှာ လက်ယားသလို ဖြစ်သည်နှင့် မသက်နဲ့၏ ပါးကလေး ကို ဖြည်းညင်းစွာ လိမ်လိုက်မိတော့သည်။

နဲ့။ ။ ‘ကိုသာမြတ် ဗေဒင်ကို ယုံရဲ့လား’

မြတ်။ ။ ‘ယုံလှတယ်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ မယုံဘူးလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မှန်ချင်တဲ့ အလှည့်တော့ မှန်တတ်တယ်လို့ ယူဆတာပဲ’

နဲ့။ ။ ‘ကျွန်မတော့ ဟိုတုန်းက တကယ် မယုံခဲ့ဘူး၊ အခုတော့ ယုံချင် လာပြီ ကိုသာမြတ်’

မြတ်။ ။ 'ဘာကြောင့်လဲ မသက်နဲ့'
 နံ။ ။ 'ကျွန်မ ဟိုတုန်းက မေ့နေတယ်၊ တစ်နေ့ကမှ သတိရလာ
 တယ်၊ ကျွန်မ ငယ်ငယ်တုန်းက တောထဲ နွားကျောင်း လိုက်
 သွားဖူးတယ်၊ ဒီတုန်းက ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နဲ့ လူကြီးတစ်ယောက် တွေ့လို့
 ကျွန်မကို ဗေဒင်ဟောသွားဖူးတယ်'
 မြတ်။ ။ 'ဟုတ်ကဲ့လား၊ ဘယ်လိုများ ဟောသွားသလဲ၊ မင်းကတော်
 ဖြစ်လိမ့်မယ်တဲ့လား'
 နံ။ ။ 'မရွတ်စမ်းပါနဲ့၊ ကျွန်မက အတည် ပြောနေတာပါ'
 မြတ်။ ။ 'ရွတ်တာ မဟုတ်ပေါင်ဗျာ၊ ကျုပ်ကလည်း အတည်မေးတာ
 ပါ၊ ဆိုစမ်းပါဦး'
 နံ။ ။ 'ကျွန်မ အသက် ၂၇ နှစ် ပြည့်မှ အိမ်ထောင်ပြုရမယ်တဲ့၊ နို့
 မဟုတ် မတည်မြဲပေဘူးတဲ့၊ ဒါမှလည်း ကောင်းစားမှာတဲ့'
 မြတ်။ ။ 'ဒါဖြင့် ဘယ်တော့ ပြည့်မှာလဲ'
 နံ။ ။ 'လုပ်ပြန်ပြီ၊ အတည် ပြောနေတုန်း မရွတ်ပါနဲ့ ဆို'
 မြတ်။ ။ 'ခက်ပလေဗျာ၊ ဘယ်မှာ ရွတ်ရလို့လဲ၊ အတည်မေးနေတာပါ'
 နံ။ ။ 'လက်စွပ်ကို ရှင် တွေ့သွားလို့ ဖိုးခွေးအကြောင်းကို ကျွန်မ
 ပြောပြတဲ့နေ့ဟာ ၂၇နှစ် ပြည့်တဲ့နေ့ပဲရှင့်'

အထက်ပါ အကြောင်းအရာတို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီးသည့်နောက် နှစ်နှစ်ခန့်
 ကြာလတ်သော် ရွှေဘို တောင်လက် ရွာတစ်ရွာအနီးရှိ လယ်ကွင်းကြီးထဲ၌
 ဘောင်းဘီတိုနှင့် ရှပ်လက်တို ဝတ်ထားသော လူတစ်ယောက်သည် ဒီဇယ်
 အင်ဂျင်စက်ကြီးဖြင့် ထယ်ထိုးလျက် ရှိရာ တစ်ရွာလုံးရှိ ယောက်ျား မိန်းမ
 တို့သည် မျက်စိတစ်ဆုံးမျှ ကျယ်ပြန့်သော လယ်ကွက်ကြီးတွင် ထယ်
 ကြောင်းများ တစ်ကြောင်းပြီး တစ်ကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို အလွန်

မြတ် သက် မော်
 ၂၅၃
 ကျေနပ် အံ့သြသော မျက်နှာထားများနှင့် ကြည့်နေကြစဉ် ထင်မြင်ချက်များ
 ပေးလျက် ရှိကြလေသည်။
 'နေရာကျလိုက်တာ ကရီ၊ အလုပ် တွင်လိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း....
 လွန်ရောကိုးကွ'
 'တွင်ဆို ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ ထယ်ကြောင်းတွေ ဟော တစ်
 ကြောင်း.... ဟောတစ်ကြောင်း နေပါရောလားကွာ'
 'တွင်တာတင်လားကွာ၊ ထယ်ကြောင်းတွေ ကြည့်လိုက်ပါဦး၊ နွားနဲ့
 မဆိုထားနဲ့၊ ကျွဲနဲ့ ထိုးတောင် ဒီလောက် မနက်နိုင်ဘူးကွ'
 'ဒါကြောင့်လည်း စပါးထွက်တာပေါ့ကွာ၊ ငါတို့က အပေါ်ယံ
 ကလေး ရှုပ်ထိုးနေရတော့ ခဏကလေးနဲ့ မြေပန်းသွားတာပေါ့'
 'သူနည်းက ကောင်းတယ်မောင်၊ မြေပန်းတော့လည်း တို့လုပ်သလို
 မြေကြီးကို အနားမပေးဘဲ ဒီပြင်တစ်မျိုး လှည့်စိုက်တယ် ဆိုပါလားကွ'
 'ဒါတင် ဘယ်ကမလဲ၊ မြေဩဇာကလည်း တယ်ချတာကိုးကွ၊ တို့
 လူစုက နောက်ချေးတောင်မှ မှန်မှန် မချချင်ဘဲ၊ သူတို့ကတော့ လင်းနို့ချေး
 ရော၊ သိုးချေးရော၊ ဆိတ်ချေးရော.... စုံလို့ ဆိုပါလားကွ'
 'သူတို့က ဝိုင်းလုပ် ဝိုင်းစား ဆိုတော့ လူများပြီး လက်နိုင်ပေတာ
 ကိုးကွ'
 'စပါးထွက်တော့ကော ဘယ်နယ်နေလဲ'
 'ဟာ ကိုယ့်လူ မေးမှ မေးပလေကွာ၊ ဖိုးသာအေးတို့ ဖိုးလူတုတ်တို့
 ဆိုတဲ့ လူတွေ ဟိုတုန်းက ဘယ်တော့ ပြောင်တယ် ရှိသလဲ၊ အခုတော့
 သားတွေတောင် ရွှေဘိုကျောင်း ပိုမလို့ ဆိုပါလား'
 'နိပ်ဟာ.... တို့တော့ ကြိုက်တယ်ကွာ၊ ဖိုးသာမြတ်လို လူတွေ တို့နယ်
 မှာ များများပေါ်ရင် တို့တောင်သူတွေ လက်ခမောင်းခတ်ကြပေါ့ကွာ'
 'ဒါမတော့ သူ့မှာ ငွေအား တောင့်တာကိုးကွ၊ လုပ်နိုင်တာပဲ'
 'မပြောပါနဲ့ကွာ၊ သူ့အဖေ လက်ထက်ကကော ဒီငွေပဲ မဟုတ်လား၊

သူ့ကျိထဲမှာသာ စပါးပြည့်တယ်၊ ရွာသားတွေမှာတော့ ပုပ်ကလေးနဲ့တောင် ထည့်စရာစပါး ရှိရဲ့လား’

‘အေးလေ.... ဖိုးသာမြတ်က ခေတ်မီပေသကိုးကွ’

‘ဟိုတုန်းကလည်း ခေတ်မီတဲ့ လူတွေ ရှိသားပဲ၊ ကိုယ့်သား စာရေးကြီး ဖြစ်ရင်၊ မြို့အုပ်ဖြစ်ရင် သူ့ရိုက်တောင် ဘုရားထူးခံလိုက်ချင်သေးဗျား’

‘ဒါက ဟိုခေတ်လေ.... ကျွန်ခေတ်ကိုးကွ၊ တို့တစ်တွေ ကျွန်လုပ်ခိုင်းပြီး သူတို့က မိမိခံတဲ့ခေတ်ကိုး’

‘ဒါနဲ့များတောင် ကျွန်တွင်းက မတက်ချင်တဲ့ လူတွေ အပုံကြီးဗျာ’

‘ကြားဖူးဘူးလားကွ၊ ချေးထဲကလောက် ချေးထဲမှ ပျော်သတဲ့’

‘ဒါကြောင့် ဇီကုပ် နတ်ပြည်တင် ဆိုတာမျိုးလို လုပ်တဲ့ လူက လုပ်ပေးရတာပဲ’

ထယ်စက်ပေါ်၌ ရှိသော သာမြတ်သည် လက်ပတ်နာရီကို ကြည့်၍ ၁၀ နာရီခွဲသည်နှင့် စက်ရပ်ပြီးလျှင် ရွာဘက်သို့ လျှောက်လာရာ ရွာသားများ အနီးသို့ ရောက်သောအခါ၌ ရွှင်ပျသော မျက်နှာနှင့် နှုတ်ဆက်၍ ‘ကျေနပ်ကြရဲ့ မဟုတ်လား၊ မှာသာ မှာကြပါ၊ ကျုပ် ပြပေးပါမယ်’ ဟု ပြောသွား၏။ ပရိသတ်မှာ ရွာနီးချုပ်စပ်မှ လာကြည့်ကြသော တောင်သူများ ဖြစ်၍ သာမြတ်၏ အလုပ်ကို ချီးကျူးပြောဆိုကြလေသည်။

သာမြတ်သည် ရွာထဲသို့ လျှောက်သွားစဉ် ရွာသားများသည် ၎င်းအား မျှော်ကြည့်နေကြရင်း-

‘ဘယ်နှယ်လဲ ငါ့လူများ၊ ဟိုတုန်းကတော့ ဒီလို ဘောင်းဘီတိုနဲ့ ရှုပ်လက်တိုနဲ့ဆိုရင် မင်းပိုင်းက တောတက်လာတယ်ဆိုပြီး ခါးကုန်းလိုက်ကြရတာ မပြောပါနဲ့တော့၊ ဖိုးသာမြတ်တို့ကျတော့ တို့တောင်သူ အလုပ်လည်း ဘောင်းဘီတိုနဲ့ ဘာနဲ့ ဟန်သားပဲကိုးကွ’

ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီးရှေ့၌ သားအမိနှစ်ယောက်တို့သည် ခုံတန်းလျားပေါ်၌ ထိုင်ကာ စောင့်မျှော်နေကြရာမှ သားကလေးသည် ကပျာကယာ

ပြေးထွက်လာ၍ သာမြတ်၏ပခုံးကို ခုန်ဆွဲလိုက်သည်တွင် သာမြတ်က ဖမ်းယူကာ ပခုံးပေါ်သို့ တင်လိုက်၏။

နံ။ ။ ‘မင်းကလည်းကွယ်၊ အဖေကြီး မောလာရတဲ့ အထဲမှာ’
မြတ်။ ။ ‘မောပေါင်ဗျာ၊ ဒါမှ အမောပြေသွားတယ်’

အိမ်ပေါ်သို့ ရောက်၍ ခင်လေးဆွေက ထမင်းပွဲ ပြင်ရန်အတွက် စီမံလျက်ရှိစဉ် မသက်နံသည် ရေချိုးလာခဲ့သော သာမြတ်၏ ကိုယ်မှ ရေပေါက်များကို မျက်နှာသုတ်ပဝါကြီးဖြင့် ပွတ်တိုက်ပေး၍ ဖိုးခွေးက စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ ထုတ်လာခဲ့လေသည်။

သာမြတ်တို့ သားအဖ သုံးယောက်သည် ရွာသို့ ရောက်လာစအခါ၌ သာမြတ်၏ဖခင် ဦးကျော်ဟိုး ပိုင်သော လယ်မြေများမှာ အခွန်တော်နှစ်ဆမျှသော လယ်ထောက်ခဖြင့် လုပ်သားများ ခွဲဝေ လုပ်ကိုင်လျက် ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဧက ၅၀၀ ကျော်မျှသော လယ်မြေများသည် ၅၀ ကျော်မျှသော လုပ်သားများ လက်သို့ ပျံ့နှံ့လျက် ရှိ၏။ ၎င်း ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ဝိုက်၌ ရှိသော လယ်မြေများမှာ သာမြတ်၏ ဖခင် သော်လည်းကောင်း၊ လူမော်၏ ဖခင် သော်လည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ ၎င်း မြေပိုင်ရှင်ကြီး နှစ်ဦးနှင့် မပတ်သက်သော လယ်မြေဆို၍ ခပ်ရှားရှား ရှိနေတော့သည်။ သာမြတ်သည် မိမိ ရည်မှန်းလာခဲ့သော အစီအစဉ်ကို လူမော်၏ဖခင် ဦးပြည့်စုံအား ပြောပြရာ ဤလူကြီးမှာ သာမြတ်အား မတော်လိုက်ရသည့် သမက် မှန်စေကာမူ သာမြတ်က ပျက်ကွက်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် အကယ်ပင် သမက်တော်သကဲ့သို့ ယူဆသည်နှင့် မိမိ၏ လယ်မြေများနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်သားများ သဘောတူကြသမျှ ကာလပတ်လုံး သာမြတ် သဘောအတိုင်း စီမံနိုင်ခွင့်ပေးလိုက်လေသည်။ စင်စစ်မှာလည်း ဤလူကြီးသည် မိမိ ကွယ်လွန်သော အခါ၌ မိမိပိုင် လယ်မြေများကို နောက်မယားနှင့် သာမြတ်တို့အား တစ်ဝက်စီ ခွဲဝေပေးခဲ့မည်ဟု အကြံအစည် ပြုထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ သာမြတ်၏

ဖခင်မူကား ပစ္စည်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သာမြတ်၏ သဘောအတိုင်း လွှဲအပ်ပြီး ဖြစ်လေသည်။

ရှေးဦးစွာ သာမြတ်သည် ဦးပြည့်စုံနှင့် ဦးကျော်ဟိုးတို့၏ လုပ်သားများကို ဖိတ်ခေါ်၍ မိမိ၏ ကြံရွယ်ချက်ကို ပြောပြလေသည်။ မည်သည့်အလုပ်၌ ဖြစ်စေ အရင်းအနှီး ပြည့်စုံမှ ထမြောက် အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း၊ လုပ်သားများသည် အခွန်တော် နှစ်ဆမျှသာ လယ်ထောက်ခ ပေးကြရသဖြင့် ရှေးကထက် သက်သာခွင့်ရကြသည် မှန်သော်လည်း ဤနည်းအတိုင်း လုပ်ကိုင်ကြခြင်းအားဖြင့် ဘယ်သောအခါမျှ လက်ထဲတွင် ငွေကြေး မြောက်မြားစွာ စုဆောင်းနိုင်ကြမည် မဟုတ်သောကြောင့် စပါးရောင်းသော အချိန်တွင် ကုန်သည်များ၏ ဖိနှိပ်ခြင်း ခံကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အစိုးရက ဈေးနှုန်းကန့်သတ်ထားသည် မှန်သော်လည်း အစိုးရ၌ တိုင်းပြည်မှ ထွက်သော စပါး အားလုံးကို သိမ်းကျုံး ဝယ်ယူထားရန် ငွေလုံလောက်စွာ ရှိနိုင်မည် မဟုတ်သောကြောင့် ချက်ချင်းရောင်းလိုသော တောင်သူများမှာ ကန့်သတ်သော နှုန်းအတိုင်း ပြည့်ဝအောင် ရနိုင်ဖို့ ဝဲယဉ်းကြောင်း၊ မိမိသည် မြေပိုင်ရှင်ကြီး နှစ်ယောက်၏ လက်ဝယ်၌ရှိသော အရင်းအနှီးကို သဘောအတိုင်း အသုံးချနိုင်ခွင့် ရှိ၍ စက်ကိရိယာများ ဝယ်ယူနိုင်မည့်ပြင် အကယ်၍ လယ်မှ ထွက်သော စပါးအားလုံးကို သိုလှောင်ရန် မတတ်နိုင်ဆိုစေဦး၊ ဘဏ်တိုက်များနှင့် ဆက်သွယ်ရန် နည်းလမ်း ရှာကြံတတ်သည် ဖြစ်သောကြောင့် အခက်အခဲမှ လွတ်မြောက်အောင် စီမံနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ နှစ်နှစ် သုံးနှစ် စသည်ဖြင့် စမ်းသပ် လုပ်ကိုင်ကြ၍ မအောင်မြင်ခဲ့လျှင် လယ်မြေများကို ယခင်အတိုင်း ပြန်လည် ဝေငှပေးရန် တာဝန်ခံ၍ ဆုံးရှုံးရန် ရှိပါကလည်း မိမိသာလျှင် အနစ်နာခံမည် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် နားလည်အောင် ရှင်းပြလေသည်။

တောင်သူများမှာ အကြံအစည်သစ် တစ်ခုကို စမ်းသပ်ချင်အောင် ပြောပြရန် အခက်အခဲဆုံးသော လူစု ဖြစ်၍ “တောင်သူ လှေကံထစ်” ဟူသော

စကားပုံပင် တီထွင် ထားကြရသော်လည်း သာမြတ်၏ စကားများ၌ နှစ်နာရန် ရှိလျှင် သူသာ ခံပါမည် ဆိုသော အချက်ကို သဘောကျသူ များသောကြောင့် “မကျော်ရ ပြန်ရုံ” ဆိုသော အနေဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်ဖို့ သဘောတူညီကြလေသည်။

သာမြတ်သည် လုပ်သား အသီးသီးတို့၏ နှစ်စဉ်ထွက်သော စပါးများနှင့် ဝင်ငွေများကိုလည်း စာရင်း ကောက်ယူထားလေသည်။

သာမြတ်သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန အရာရှိများထံသို့ သွား၍ မိမိ လိုလားချက်များကို ပြောပြရာ ဝမ်းမြောက်စွာ အကူအညီ ပေးကြသည်နှင့် လိုအပ်သော ထွန်စက်၊ ထယ်စက်၊ လှေ့စက် စသည်တို့ကို အချိန်မီ ရရှိလေ၏။ ရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လယ်မြေများမှာ အဘိုးကြီး နှစ်ယောက်ပိုင်သည် ဖြစ်သည့်အလျောက် ကန်သင်းများကို ဖျက်ဖောက်ကာ တောက်လျှောက် ထွန်ယက်နိုင်လေတော့သည်။ ဤအတောအတွင်း သာမြတ်သည် လုပ်သား အားလုံးတို့၌ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ခင်မင် ရင်းနှီးသော စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်စေ၍ တွဲဖက် လုပ်ကိုင်ချင်သော စိတ်ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းငှာ မိမိတို့အိမ်သို့ မကြာခဏ ဖိတ်ခေါ် ဟောပြောရုံသာမက မြန်မာတို့ သဘောကျတတ်သော ထုံးစံအတိုင်း မုန့်ပေါင်း၊ မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်ဖက်ထုပ် စသည့် ဒေသအလျောက် စားစရာများကိုလည်း စည်းဝေးတိုင်း ကျွေးမွေးလေသည်။ “ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်မြင်စေ” ဟူသော စကားပုံ ရှိသည့်အနက် ပေးကမ်းခြင်း တကာတို့တွင် စားစရာ ကျွေးခြင်းသည် (မြန်မာတောရွာများတွင်) အထူးသဖြင့် အောင်မြင်တတ်ခြင်းကိုလည်း သာမြတ်နားလည်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ရံဖန်ရံခါ မသက်နှံနှင့် ခင်လေးဆွေတို့ တတ်လာခဲ့သော မြို့ကြီးမုန့်များ ဖြစ်သည့် မုန့်ဟင်းခါး၊ မုန့်တီ၊ ကြာဆံ စသည့် သရေစာများသည်လည်း တိုး၍ အောင်မြင်စေတော့သည်။

သာမြတ်သည် လုပ်သားများ၏ အိမ်သူအိမ်သားများကို စာရင်း ကောက်ယူထား၍ အငယ် အကြီး၊ အထီး အမ မကျန် အားလုံးအဖို့

သင့်လျော်သော အလုပ်များ ပေးကာ ဝိုင်းဝန်း လုပ်ကိုင်စေရာ လုပ်သားများ သည် အလုပ်လုပ်ရသည် မထင်ဘဲ အလှူပွဲသဖွယ် သဘောထားကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် တွက်ကတ်ခြင်း မရှိ၊ သူ့ထက်ငါ ကြည်ဖြူစွာ ဝိုင်းဝန်း လုပ်ကိုင်ကြတော့သည်။

သာမြတ်သည် ဖခင် ဦးကျော်ဟိုးနှင့် လူမော်၏ဖခင် ဦးပြည့်စုံတို့၌ စုဆောင်းထားသော ငွေများကို မြေကြီးထဲမှ တူးဖော်၍ စိန် ရွှေ ကျောက်သံ ပတ္တမြား စသော လက်ဝတ်လက်စားများကိုပါ ထုခွဲ ရောင်းချပြီးလျှင် စက် ကိရိယာများ ဝယ်ယူ၍ ခေတ်မီသော စိုက်ပျိုးနည်းဖြင့် စုပေါင်း လုပ်ကိုင် ကြခြင်းအားဖြင့် မြေဧက ၆၀၀ ကျော်မျှကို ထွန်ယက် စိုက်ပျိုး ပြီးစီးရုံသာ မက အခြားလူများ၏ လယ်များကိုပင် အငှား ထွန်ယက် ပေးနိုင်ပေသေး သည်။ အလုပ် လုပ်ကြရာ၌လည်း တစ်ယောက်ထက် တစ်ယောက်၊ တစ်ဖွဲ့ ထက် တစ်ဖွဲ့ အလျင်ပြီးအောင် ယှဉ်ပြိုင် အားစိုက် လုပ်ကိုင်ကြသည့်အတွက် ကြောင့် အလုပ် တွင်ကျယ်လှ၍ စပါးများကို သူတစ်ပါး မပေါ်မီ ပေါ်အောင် လုပ်နိုင်သည့်အတွက် ဈေးကောင်းကောင်းရသော အခါများလည်း ရှိသေး ၏။ နွေအချိန်များ၌ အခြားရွာသားများသည် လှည်းကောင်း နွားကောင်း ပြိုင်လျက် ဘုန်းကြီးပျံ၊ ဘုရားပွဲနှင့် အလှူပွဲများသို့ ချူကုံး တချွင်ချွင်နှင့် သွားခိုက်တွင် သာမြတ်သည် အစိုးရ လက်မှုပညာဆိုင်ရာ ဌာနမှ ဆရာများ မှာယူ၍ မိမိ၏ လုပ်သားများအား သင်ပြစေ၏။ သို့ဖြစ်၍ အခြား ရွာသား များ၌ ပိုက်ဆံဖြုန်းသော အချိန်အခါသည် မိမိ၏ လုပ်သားများ၌ ငွေဝင်သော အချိန်အခါ ဖြစ်တော့သည်။

စီးပွားရေး၌သာမက ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း သာမြတ်တို့ လင်မယားသည် စိတ်ဝင်စားကြပေသေးသည်။ အစဉ်အလာအားဖြင့် ချောက် ချီးချောက်ချက် ဖွင့်ထားသည့် အစိုးရ ရွာကျောင်းကလေးတွင် ဆရာကောင်း တစ်ယောက် ဖြည့်စွက် ခန့်ထား၍ ကလေးသူငယ်များအား ကြပ်မတ် သင်ပြ စေသည့်ပြင် အရွယ်လွန်ပြီးသော ယောက်ျားကြီး၊ မိန်းမကြီးများ အဖို့လည်း

၎င်းတို့ လင်မယားကိုယ်တိုင် ညကျောင်းဖွင့်၍ မြန်မာစာကို သတင်းစာ ဖတ်နိုင်သည်အထိ သင်ပြပေးကြ၏။ ပထမနှစ် အဖို့၌ အဆောက်အအုံ မရှိသေးသည် ဖြစ်၍ သာမြတ်နှင့် မသက်နှံတို့ ငယ်စဉ်က ကစားခဲ့ကြသည့် သစ်ပင်ရိပ်ကြီးအောက်တွင် မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာနှင့် ဝတ္ထုများ မှာယူကာ ပိဋကတ် (စာကြည့်တိုက်) ဖြစ်အောင် စီမံကြ၏။ ဒုတိယနှစ်၌မူ တဲကြီး တစ်တဲ ထိုး၍ ရွာသူရွာသားတို့၏ တာဝန် ဝတ္တရားများနှင့် ပတ်သက်သော လက်ချာ (တရားပွဲ) များ ကျင်းပနိုင်ကြလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အခြားသော ကျေးရွာများတွင် နွေရာသီ၌ သောက်ရေကန်တွင် ဗေဒါပင်များ ဖုံးလွှမ်းသည့် အတွက် ရေ မလုံလောက်ခြင်း စသော အခက်အခဲများ ကြုံကြရသော်လည်း ထိုရွာတွင်မူ သန့်ရှင်းသော သောက်ရေကန်၊ ကျယ်ဝန်းသော ရွာလယ်လမ်း၊ လုံခြုံသော ရွာစည်းရိုး စသည်တို့နှင့် တကွ ကျေးရွာ သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့ ဆို၍ သုံးရက် တစ်ကြိမ်ကျ တံမြက်လှည်းပေးသော လူငယ်များ အဖွဲ့ပင် ပေါ်ပေါက်လာလေပြီ။

မသက်နှံကလည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ တာဝန်ထမ်းမည် ဆို၍ မြန်မာ ဟင်းကောင်း အမျိုးမျိုး ချက်နည်း၊ သရက်သီး၊ မရန်းသီး၊ သံပရာသီး သနပ်လုပ်နည်း၊ ငါးပိသိပ်နည်း အစရှိသည့် အိမ်ရှင်မတို့နှင့် ဆိုင်ရာ ပညာများကို ကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်၍ ၎င်းရွာသူ အမျိုးသမီးများအား သင်ပြ ထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ၎င်းရွာမှ ဆွမ်းစားပင့် သည် ဆိုလျှင် လက်မလွတ်တမ်း ကြွတော်မူကြလေသည်။

သာမြတ်သည် ၎င်းရွာအတွက် ကွန်ကိုး ဖွဲ့စည်း၍ ကုန်ပစ္စည်းများကို အသင်းသားများအား ဈေးနှုန်းချောင်ချိစွာနှင့် ရောင်းချနိုင်သည် ဖြစ်သော ကြောင့် ၎င်းရွာ အပေါ်မှ အစဉ်အလာအားဖြင့် အဆီစုပ်လာခဲ့သော မြို့ ကလေးရှိ ကုန်သည် ဈေးသည်များသည် သာမြတ်ကို မျက်မှန်းကျိုးကြလေ သည်။ ထိုသူတို့က ၎င်းရွာသားများအား ‘မင်းတို့ကို ဘယ်တော့ ချမလဲ၊ သတိထားကြနော်’ စသည်ဖြင့် ကတုန်းကတိုက် ပြောကြသော်လည်း

သာမြတ်ကလည်း ဂရုမစိုက်၊ ရွာသားများကလည်း အယုံအကြည် မရှိကြပေ။

စပါးပေါ်ချိန်၌ သာမြတ်မှာ အခက်အခဲကြီးတစ်ခု တွေ့ရ၏။ အစိုးရက စပါးဈေးနှုန်းကို ကန့်သတ်ထားသော်လည်း အစိုးရ ကိုယ်တိုင်မှ တစ်ပြိုင်တည်း ဝယ်ရန် ငွေမရှိသဖြင့် အလီလီ စိတ်၍ ဝယ်ယူရသည်တွင် ချက်ချင်း စားစရာ မရှိသော တောင်သူများမှာ လျှော့ရောင်းမှ ဝယ်ယူရမည့် အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်နေ၏။ သာမြတ်၏ လုပ်သားများသည်လည်း ဝိုင်းလုပ်၍ ရသော စပါးများကို အချိုးကျ ခွဲဝေသဖြင့် ဝေစု အသီးသီး ရကြသော်လည်း အခြားလူများ နည်းတူ အခက်အခဲ တွေ့ကြရ၏။ ဤတွင် သာမြတ်သည် စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ရုံသာမက စုပေါင်း ရောင်းချသော စနစ်ကိုပါ တီထွင်ဖို့ စိတ်ကူးရတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ သာမြတ်သည် စပါးများကို အချိုးကျ ခွဲဝေမည့်အစား ကျိုကြီးများတွင် သိုလှောင်ထား၍ လူသားအသီးအသီးတို့ ရသင့်သော စပါးတင်းရေကိုသာလျှင် အမှတ်အသား ပြုထား၏။ ထို့နောက် သာမြတ်သည် အစိုးရထံမှ အကူအညီ ရနိုင်မည်လောဟု စုံစမ်းကြည့်ရာ မတတ်နိုင်ကြောင်း သိရသည်နှင့် မန္တလေးမြို့ ဘဏ်တိုက်သို့ ဆင်းသွား၍ မန်နေဂျာနှင့် တိုင်ပင်လေသည်။ မန်နေဂျာသည် သာမြတ်၏ ကြံရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ကိုင်ပုံ အစီအစဉ်များကို ကြားရူးသည်ဖြစ်၍ သာမြတ်က အလုံးစုံ ရှင်းလင်း ပြောပြသည်တွင် အားပေးထိုက်သော အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ ယုံကြည်သည်နှင့် ဒါရိုက်တာ ဘုတ်အဖွဲ့သို့ သာမြတ်၏ လိုလားချက်များကို တင်ပြလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ သာမြတ်သည် စပါးကျိုများကို မီးပေါင် ပြုလုပ်ထားပါက စပါးများ၏ တန်ဖိုး တစ်ဝက်မျှကို ဘဏ်တိုက်နှင့် ချေးပါမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချ၏။ သာမြတ်လည်း ဖြစ်အောင် လုပ်မည်ဟု အားခံပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း စပါးကျိုများကို မီးပေါင်ထား၍ ငွေငါးသောင်း ချေးယူ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

သာမြတ်သည် လုပ်သားများအား ၎င်းငွေများကို အနည်းငယ်မျှစီ

ခွဲဝေ သုံးစွဲစေ၍ နောက်ဆုံး၌ မီးပေါင်နှင့် ငွေတိုးအတွက်ပါ နှစ်ထောင်ခန့်မျှ ပေးလိုက်ကြရစေကာမူ စပါးများကို ဈေးလျှော့ ရောင်းမိပါက အနည်းဆုံး ငွေငါးထောင်မျှ နစ်နာကြမည် ဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ငွေသုံးထောင်ကျပ်ခန့်မျှ သက်သာကြသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ စင်စစ် ငွေသုံးထောင်ကျပ် သက်သာခြင်းထက် ဘဏ်တိုက်နှင့် အလုပ်ဆက်သွယ်မိခြင်းသည် သာလွန်၍ အကျိုးများသည်ဟု သာမြတ် နားလည်ပြီး ဖြစ်လေသည်။

လုပ်သားများသည် သာမြတ်၏ စနစ်အတိုင်း စုပေါင်း ရောင်းချခြင်း၊ စုပေါင်း ဝယ်ခြမ်းခြင်းတို့ကို လိုက်နာကြသည့်အတွက် လယ်စုပိုရခြင်း၊ စပါးဈေး အပြည့်အဝ ရခြင်း၊ အဝတ်အထည် အစားအသောက်များ ဈေးနှုန်း သက်သာခြင်းတို့အပြင် ကလေးရော လူကြီးပါ ပညာ ဗဟုသုတ တိုးပွားခြင်း၊ ရွာသားအချင်းချင်း ခင်မင်ရင်းနှီးခြင်း၊ ဓနရှင်များထံသို့ ဒူးထောက် အောက်ကျိုရသော အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း စသော အကျိုးကျေးဇူးများကို လက်တွေ့ ခံစားကြရသည် ဖြစ်သောကြောင့် ပထမနှစ် အကုန်တွင် မိဘများ၏ လုပ်သားအားလုံး ပါဝင်လာကြ၍၊ ဒုတိယနှစ် ကုန်ဆုံးသော အခါတွင် ကိုယ်ပိုင်လယ်မြေ လက်ကိုင်ရှိသူများပင် ၎င်းအဖွဲ့သို့ ပါဝင်ခွင့်ပြုရန် တောင်းပန်ကြလေသည်။

ရွာနီးချုပ်စပ်မှ လယ်သမားများသည် သာမြတ်၏ အောင်မြင်ခြင်းကို အားကျ၍ အတုယူရန် ကြံစည်ကြပါသော်လည်း အရင်းအနှီး ရှိသော လူရတတ်များ၏ အားပေးခြင်း မခံရသည့်အတွက် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိကြ၏။ ဤတွင် မျက်စိကျယ်သော နိုင်ငံရေးသမားများ၏ အကြံပေးချက်အရ ၎င်းရွာသားများသည် အစိုးရထံသို့ အကူအညီ တောင်းကြလေရာ အစိုးရသည် အရာရှိများ စေလွှတ်၍ သာမြတ်၏ လုပ်ကိုင်ပုံ အစီအစဉ်ကို စုံစမ်းစေ၏။ သို့ရာတွင် အချို့သော မြေပိုင်ရှင်များ၏ နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် စုံစမ်းသော အရာရှိများသည် ဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးစားဖို့ နည်းလမ်းများ မရဘဲ

ရွာတိုင်း၊ ရွာတိုင်းတွင် သာမြတ် ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ရှိပါမှ ဖြစ်မည် အကြောင်း၊ ရွာတိုင်း၌ ဤလူမျိုးတွေ ရှိစေရန်မှာလည်း နိဗ္ဗာန် ရဖို့လောက် ခဲယဉ်းကြောင်း စသည်ဖြင့် အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းကြလေတော့သည်။

သာမြတ်တို့ လင်မယားမှာ မိမိတို့၏ ကြံရွယ်ချက် ထမြောက် အောင်မြင်သည့်အတွက် သိန်းထိပေါက်ရခြင်းနှင့်လည်း မတူ၊ ရွှေတံဆိပ် တွေ ရင်ဘတ်၌ ပြည့်၍ ဘာကျော်ထင်၊ ညာကျော်ထင် ဟူသော ဘွဲ့တွေ ချီးမြှင့်ခံရသည်နှင့်လည်း မတူ၊ တစ်နယ်လုံး ကြည့်ညှို လေးစားခြင်း ခံကြ ရ၍ တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်ယောက် ကြည့်ကာ တပြုံးပြုံး ဖြစ်နေ ကြလေတော့သည်။

နံနက်စာ စားပြီးကြသည့်နောက် ခင်လေးဆွေမှာ တစ်ရေးတစ်မော အိပ်တတ်သော ထုံးစံအတိုင်း အိပ်ခန်းသို့ ဝင်သွားသဖြင့် အိမ်ရှေ့ ဧည့်ခန်း တွင် သာမြတ်တို့ သားအဖ သုံးယောက်သည် ဆိုဖာကြီးများပေါ်၌ အသီးသီး ထိုင်ကာ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အကြောင်းကို တိုင်ပင်နေကြ ရာမှ အနာဂတ်ရေးအတွက် စပ်မိစပ်ရာ ရောက်သွားလေသည်။ သာမြတ်နှင့် မသက်နှံတို့မှာ အချို့သော “ဝံသာနု” သမားများကဲ့သို့ ပင်နီအင်္ကျီနှင့် ခုံဖိနပ် စီးသော ဝါသနာ မရှိဘဲ လူဖြစ်ခိုက်တွင် အများ ကောင်းစားအောင် ဆောင်ရွက်ရင်း မိမိတို့လည်း ကောင်းကောင်း စား၊ ကောင်းကောင်း ဝတ်၍ ဇိမ်နှင့် နေချင်သူများ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့အိမ်တွင် ကော်ဇောကြီး၊ ဆိုဖာကြီး၊ ဗီရိုကြီး၊ မှန်ကြီးများဖြင့် အရာရှိများ စတိုင်ဖြင့် နေထိုင်ကြ လေသည်။

ဖိုးခွေးမှာ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းသို့ ပို့ထားသော်လည်း ကျောင်းပိတ်ရက် ဖြစ်၍ ဤနေ့၌ အိမ်သို့ ရောက်နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မြတ်။ ။ (ဆေးပြင်းလိပ်ကို ဖွာ၍ မှုတ်ထုတ်လိုက်သော အခိုးများကို မော့ကြည့်လျက်) ‘ငါ့သား ကြီးတော့ ဘာလုပ်စားမလဲကွ လူလေး’

နံ။ ။ (ဖိုးခွေး၏ ကျောင်းစာအုပ်များကို မနွမ်းစေရအောင် စက္ကူနှင့် ဖုံးပေးနေရာမှ) ‘ဖေဖေလို လုပ်မှာပေါ့၊ ဟုတ်လား ငါ့သား’

ခွေး။ ။ (ကိုယ်တိုင် ခုတ်လုပ်ထားသော ထွန်ကလေးကို ထွန်ကိုင်းနှင့် ထွန်သွားများ တပ်ပေးနေရာမှ) ‘သတ္တိတို့ ဘာတို့ ရှိတာ ကြိုက်တော့ ကြိုက်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က တခြားလူတွေနဲ့မှ တိုက်ချင် တယ်၊ ဗမာချင်း မတိုက်ချင်ဘူး’

သာမြတ်နှင့် မသက်နှံတို့လည်း တစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ် ယောက် လှမ်းကြည့်မိကြ၏။

မြတ်။ ။ ‘ဒါဖြင့် ငါ့သားက ရုံးထိုင်တဲ့ တရားသူကြီးကော မကြိုက် ဘူးလား’

ခွေး။ ။ ‘ပျင်းစရာကြီး ဖေဖေရယ်၊ ကုလားထိုင်ကြီးပေါ် တစ်နေ့လုံး ထိုင်လို့’

နံ။ ။ ‘ကျောင်းဆရာကောကွယ့် သားရဲ့’

ခွေး။ ။ ‘ဟင့်အင်း၊ ဒါလည်း ပျင်းစရာကြီးပဲ၊ စကားပြောရတာ မောလို့’

မြတ်။ ။ ‘ဝန်ကြီးချုပ်တို့ ဘာတို့ကောကွ’

ခွေး။ ။ ‘လုပ်ချင်ပေါင် ဖေဖေရယ်၊ ဟိုဘက်အိမ်က ဘိုးဘိုးကတောင် ပြောသေး၊ သူ့သား ဦးလေးမော်လို ဟန်ကြီးပန်ကြီး မလုပ်နဲ့တဲ့ ဖေဖေ၊ ဦးလေးမော် တစ်ယောက် ရှိသေးလား’

သာမြတ်နှင့် မသက်နှံတို့မှာ မျက်နှာညှိုးသွားကြ၍ သာမြတ်လည်း မေးခွန်း မှားသွားသည့်အတွက် နောင်တရမိ၏။

မြတ်။ ။ (သောက်နေသော ဆေးပြင်းလိပ်ကို ပြတင်းပေါက်မှ လွှင့်ပစ် ရင်း) ‘မရှိတော့ပါဘူး သားရယ်၊ နို့ ဒါဖြင့် လူကလေးက ဘာလုပ်စားမှာလဲကွယ့်’

ခွေး။ ။ ‘ဟင် ... ကျွန်တော် စားဖို့ ဖေဖေတို့က မထားခဲ့ဘူးလား’

- မြတ်။ ။ ‘ထားတော့ ထားမှာပေါ့ သားရယ်၊ ဒါပေမဲ့ ယောက်ျားဆိုတာ အလုပ်တစ်ခုခု လုပ်ရတယ် သားရဲ့’
- ခွေး။ ။ ‘မလုပ်တော့ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဖေဖေရယ်’
- မြတ်။ ။ ‘အလုပ် မလုပ်ရင် လူပျင်းတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီး ပျော်စရာ နောက် လိုက်လို့ ပျက်စီးတတ်တယ် သားရဲ့’
- ခွေး။ ။ ‘ဒါဖြင့် ကျွန်တော်က ဖေဖေလို လယ်လုပ်မှာပေါ့၊ ဟောဒီမှာ ထွန်ကလေးတောင် ကျွန်တော် လုပ်တတ်ပြီ၊ မြင်လား မေမေ’
- နံ။ ။ ‘မင်းဟာကလည်း ဖေဖေလို စက်ထွန် မဟုတ်ဘဲ နွားထွန်ကြီး ပါလားကွယ့်’
- မြတ်။ ။ ‘သူ့အဘိုးများဆီက ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေ့ကိုးဗျ၊ ဒါလောက် တတ် တာပေါ့’
- ခွေး။ ။ ‘ကိုင်းဗျား၊ ကျွန်တော့်ထွန် တပ်ပြီးပြီလာကြဗျာ၊ ကျွန်တော် မောင်းမယ်’
- မြတ်။ ။ ‘ဘာလုပ်ရမှာလဲကွယ့် သားရဲ့’
- နံ။ ။ ‘ဘယ်ကို လာရမှာလဲ လူလေးရယ်’
- ခွေး။ ။ ‘ဒီကော်စောပေါ် လာကြပေါ့ ဖေဖေတို့ရဲ့’

ဖိုးခွေးလည်း နားမလည်သဖြင့် ငေးကြည့်နေကြသော မိခင်နှင့် ဖခင်တို့ကို ဆိုဖာပေါ်မှ ဆွဲချ၍ ကော်စောကြီးပေါ်သို့ ခေါ်သွားလေသတည်း။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

မြန်မာပြည်သား

Thank You